

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

DEVELOPMENT OF A SHORT-TERM TRAINING CURRICULUM ON PROFESSIONAL MAKE-UP ART FOR BEAUTY COURSE STUDENTS

วิทยานิพนธ์

ของ

วราภรณ์ โอภาโส

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เมษายน 2564

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

DEVELOPMENT OF A SHORT-TERM TRAINING CURRICULUM ON PROFESSIONAL MAKE-UP ART FOR BEAUTY COURSE STUDENTS

วิทยานิพนธ์

ของ

วราภรณ์ โอภาโส

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เมษายน 2564

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ
สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

Development of a Short-term Training Curriculum on Professional
Make-up Art for Beauty Course Students

วราภรณ์ โอภาโส

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานสอบวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์เฉลา ประเสริฐสังข์)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(อาจารย์ ดร. สุนิตย์ตา เย็นทั่ว)

..... กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาวเรศ ใจเย็น)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ชัย ศรีพนมธนากร)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

วราภรณ์ โอภาโส. (2564). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี กศ.ด. (หลักสูตรและการสอน) ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร.สุนิตย์ตา เย็นทั่ว ปร.ด. (เทคโนโลยีการศึกษา) กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น และ 3) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติของนักศึกษาก่อนและหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ประกอบด้วย 1) แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร 2) หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) แบบวัดทักษะการปฏิบัติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น มีค่าเฉลี่ยของการประเมินเพื่อรับรองคุณภาพของหลักสูตร เท่ากับ 4.67 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น พบว่า หลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ทักษะการปฏิบัติของนักศึกษาที่ใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น พบว่า ทักษะการปฏิบัติหลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น สามารถเป็นข้อมูลสำหรับครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินการในการจัดหลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการเรียนการสอนพัฒนานักศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการปฏิบัติในเรื่อง ศิลปะ

การแต่งหน้าเพื่ออาชีพ อันจะเป็นประโยชน์สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน สร้างอาชีพ และสามารถเพิ่มรายได้ให้ตนเองและครอบครัวได้

คำสำคัญ : หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น, ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Varaphorn Ophaso. (2021). **Development of a Short-term Training Curriculum on Professional Make-up Art for Beauty Course Students.** Thesis M.Ed. (Curriculum and Instruction). Chanthaburi: Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Assistant Professor Dr. Wiwat Petsri Ed.D. (Curriculum and Instruction) Chairman

Dr. Sunitta Yentour Ph.D. (Educational Technology) Member

Abstract

The purposes of this research were: 1) to develop a short-term training curriculum on professional make-up art for beauty course students, 2) to compare learning achievement before and after using the short-term training curriculum, and 3) to compare the students' practical skills before and after using the short-term training curriculum. The sample used in this research was a group of 30 beauty course students from Chanthaburi Polytechnic College under the Office of Vocational Education Commission, in the 2nd semester of the academic year 2019, selected by purposive sampling. The research instruments regarding the development of a short-term training curriculum on professional make-up art for beauty course students consisted of: 1) an assessment form on suitability and consistency of the curriculum components, 2) a short-term training curriculum, 3) a learning achievement test, and 4) a practical skills test. The statistics used for data analysis were: mean, standard deviation and t-test.

The results found that: 1) the short-term training curriculum had an average assessment to certify the quality of the curriculum of 4.67, 2) the learning achievement of the students who used the short-term training curriculum showed that their achievement after using the curriculum was higher than before using the curriculum with statistical significance at the .05 level, and 3) the practical skills of the students who used the short-term training curriculum showed that their skills after using the curriculum were higher than before using the curriculum with statistical significance at the .05 level. The research results reflected that this short-term training curriculum could be used as information for the teachers and related people in planning for the development and supporting the curriculum management operation of the institutes with the purpose to use in learning and teaching for student development to make them have knowledge, understanding

and practical skills on professional make-up art, which would be beneficial for them to use in their daily life, create careers and earn additional income for themselves and their families.

Keywords: Short - term training curriculum, Professional make-up art

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยมุ่งการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจากท่านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.สุนิตย์ตา เย็นทั่ว กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำให้คำปรึกษาและชี้แนวทางที่เป็นประโยชน์พร้อมให้คำแนะนำ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้แก่ผู้วิจัย จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างมากในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้แก่ อาจารย์ ดร.เจนวิทย์ วารีบ่อ อาจารย์อติราช เกิดทอง อาจารย์ยงยุทธ พนัสนอก อาจารย์เรณู สัจจะเวท อาจารย์กาญจนา ปันจันทึก อาจารย์สราวรรณ์ เดชวิลัย และอาจารย์สิทธิโชค สุวรรณเนตร ณ รัชการ ที่ให้ข้อเสนอแนะ แนวคิด ส่งผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณประธานสอบวิทยานิพนธ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และคณาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอน ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างดี ขอขอบพระคุณคณะครูวิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้หลักสูตร ขอบคุณพี่น้องนักศึกษาปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นกำลังใจในการศึกษาค้นคว้า และขอบใจนักศึกษาที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่ได้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องสักการะคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ทุกท่านที่ให้ความเมตตาวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

วราภรณ์ โอภาโส

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	**บทนำ**.....	1
	ความเป็นมา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
	ประโยชน์ของการวิจัย.....	5
	ขอบเขตของการวิจัย.....	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
	สมมติฐานในการวิจัย.....	8
2	**แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**.....	9
	การพัฒนาหลักสูตร.....	10
	ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร.....	10
	ความสำคัญของหลักสูตร.....	12
	องค์ประกอบของหลักสูตร.....	13
	ลักษณะของหลักสูตรที่ดี.....	17
	กระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	20
	การนำหลักสูตรไปใช้.....	23
	การประเมินหลักสูตร.....	25
	หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2558 ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป กลุ่มวิชางานเสริมสวย.....	28
	การพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น.....	28
	ประเภทวิชาคหกรรม.....	28
	สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป.....	29
	กลุ่มสาขางานเสริมสวย.....	29
	ศิลปะการแต่งหน้า.....	31

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2	(ต่อ)	
	การฝึกอบรม	49
	ความหมายของการฝึกอบรม	49
	จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม	51
	ประเภทของการฝึกอบรม	53
	ความสำคัญของการฝึกอบรม	60
	การประเมินผลการฝึกอบรม	62
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	66
	ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	66
	วิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	67
	ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	70
	การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	72
	ทักษะการปฏิบัติ	73
	ความหมายของทักษะการปฏิบัติ	73
	วิธีสอนเพื่อให้เกิดทักษะการปฏิบัติ	74
	การวัดผลด้านทักษะการปฏิบัติ	76
	กระบวนการวัดทักษะการปฏิบัติ	79
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	80
	งานวิจัยต่างประเทศ	80
	งานวิจัยในประเทศ	82
3	**วิธีดำเนินการวิจัย**	88
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	88
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	89
	การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	89

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	(ต่อ)	
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	95
	การวิเคราะห์ข้อมูล	98
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	99
4	**การวิเคราะห์ข้อมูล**	100
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	100
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	100
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	101
5	**สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ**	104
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	104
	วิธีดำเนินการวิจัย	104
	สรุปผลการวิจัย	108
	อภิปรายผล	109
	ข้อเสนอแนะ	112
บรรณานุกรม		114
ภาคผนวก		123
ภาคผนวก ก	รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	124
ภาคผนวก ข	หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	126
ภาคผนวก ค	ตัวอย่างหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย	136
ภาคผนวก ง	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	262

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
ภาคผนวก จ	การวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย…….……..….	293
ภาคผนวก ฉ	การหาคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย…….……	295
ภาคผนวก ช	การหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน……..……	302
ภาคผนวก ซ	การหาคุณภาพแบบวัดทักษะการปฏิบัติ……..……	313
ประวัติย่อผู้วิจัย……		317

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	รูปแบบการวิจัย……...…….……	97
2	ผลการประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตร	101
3	แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมของกลุ่มตัวอย่าง……..…..……	102
4	แสดงการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติ ก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมของกลุ่มตัวอย่าง……...…...…	102
5	การวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย……...…	294
6	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของหลักสูตรฉบับร่าง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย……..……...…...	296
7	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คนของโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย……..……	297
8	ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญ	299
9	ผลการประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตร	301
10	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย……...…...……...	303
11	ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย (Try Out) จำนวน 60 ข้อ.....	306
12	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณา มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR 20) จำนวน 30 ข้อ……...……	309

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
13	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนวัดผลก่อนและหลังเรียนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย…….…….……	311
14	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ ศิลปะการแต่งหน้า การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย……..……...……...…	314
15	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทักษะการปฏิบัติ ก่อนและหลังการฝึกอบรมเรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย……..……...……..	315

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย……..……...……...……	8
2	โครงสร้างผิวหนัง……..……...……...……	32

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบ เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนา การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2560 : 1)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนาคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติ และมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 3) ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงจำเป็นต้องกำหนดแผนปฏิรูปเพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษาให้มีความเข้มแข็ง ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อสนองตอบแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนา คือ ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย ในมาตรา 20 ของพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ระบุว่า การอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดในสถานศึกษาของรัฐสถานศึกษาเอกชน สถานประกอบการหรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 ก : 12)

วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี เป็นวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับวิชาชีพระยะสั้น จากการที่รัฐบาลมีนโยบายการแก้ปัญหาความยากจน จึงมีการตั้งกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เป็นจำนวนมากเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับชุมชน วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี ได้ให้ความสำคัญส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ๆ เสมอ เพื่อให้ทันยุคทันสมัยและตรงตามความต้องการของชุมชน และตลาดแรงงาน จึงทำให้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี ได้รับความนิยมความสนใจจากชุมชนเพื่อเข้ารับการศึกษาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะประเภทวิชา คหกรรม 4 สาขาวิชา คือ 1) สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย 2) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ 3) สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป และ 4) สาขาวิชาคหกรรมธุรกิจ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2558 : 389 - 461)

สถานการณ์ปัจจุบัน อาชีพช่างแต่งหน้าในภาคตะวันออก เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นอาชีพอิสระและมีรายได้สูง โดยเฉพาะช่างที่มีฝีมือจะสามารถเรียกราคาการแต่งหน้าได้สูงมาก พร้อมทั้งได้รับการยอมรับ และได้รับความนิยมจากผู้รับบริการ จนถึงขนาดต้องจองคิวล่วงหน้าเป็นปีเนื่องจากทุกช่วงเวลาที่มีกลุ่มคนประสบความสำเร็จทางด้านใดด้านหนึ่ง หรือต้องการตกแต่งใบหน้าให้สวยงามเด่นสง่าในวันที่สำคัญ และไม่ว่าจะเป็นงานรับปริญญา งานแสดงในโรงเรียน งานแต่ง งานเลี้ยง หรือแม้กระทั่งงานอีเวนท์ ก็ต้องตามหาช่างแต่งหน้าที่มีฝีมือ เพราะช่างแต่งหน้าจะกลายเป็นผู้ที่เสกสรรใบหน้าให้ดูดีขึ้นได้ภายในพริบตา ดังนั้นถึงแม้จะมีช่างแต่งหน้าเป็นจำนวนมากแต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อผู้รับบริการ และยังขาดช่างที่มีฝีมืออย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อสร้างทักษะใหม่ พร้อมพัฒนาทักษะ ยกระดับความรู้ ความสามารถให้กับนักศึกษา ช่างแต่งหน้า และผู้ที่สนใจในอาชีพช่างแต่งหน้า เพื่อเพิ่มทักษะอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่ออาชีพการแต่งหน้า สอดคล้องกับบุญเจริญ ศิริเนาวกุล (ออนไลน์. 2562) ได้กล่าวไว้ว่าหลักสูตร Reskill & Upskill เป็นเทรนด์การศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่ตอบโจทย์ความต้องการของคนยุคนี้ที่สุดแล้วโดย Reskill จะเป็นการสร้างทักษะใหม่ที่เป็นประโยชน์กับการทำงานและ Upskill คือ การพัฒนาทักษะเพิ่มเติม หรือ Top Up ให้คนทำงานทำอย่างไรให้เขารู้เทคโนโลยีใหม่ สร้างสิ่งที่มีมูลค่าเพิ่มจากเทคโนโลยีใหม่ให้กับงานที่เขาทำได้ ภารกิจในการ Reskill & Upskill ต้องทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อก้าวตามเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงให้ทัน

การเรียนรู้ตลอดชีวิตต้องกระตุ้นให้ทั้งภาคสถานประกอบการ และคนทำงานเห็นความสำคัญของการ Reskill & Upskill ถ้าทำได้ย่อมเป็นการยกระดับการศึกษาให้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการได้มากขึ้น โดยหลักสูตรในรูปแบบที่กล่าวมานี้ สามารถทำให้การออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอนตอบโจทย์เป้าหมายของการพัฒนาประเทศได้จริง ในตอนนี้ภาคการศึกษาไทยผลิตบุคลากรได้เพียงพอในแง่ของปริมาณ แต่ที่ขาดน่าจะเป็นเรื่องของคุณภาพมากกว่า ดังนั้นสิ่งที่ต้องทำอย่างเร่งด่วนคือ การออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอน ทั้งหลักสูตรการเรียนการสอนทั่วไป และหลักสูตรอบรมระยะสั้น เพื่อตอบโจทย์การ Reskill & Upskill ให้สามารถสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพไปเติมเต็มการทำงาน โดยเฉพาะในด้านการทำงานร่วมกับเทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ ๆ รวมถึงการต่อยอดเทคโนโลยีเพื่อสร้างมูลค่าให้กับการทำงานได้จริง

ในยุคโลกเปลี่ยน คนปรับ จากสถานการณ์ไวรัสโคโรน่า 2019 (Covid - 19) ทำให้คนต้องปรับตัวเองให้ก้าวข้ามการเปลี่ยนแปลงให้ได้ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการของสังคม มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในยุคนี้ ที่จะสามารถทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดความชำนาญ และเกิดเจตคติที่ดีเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จนกระทั่งทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และยังช่วยเสริมสร้างพฤติกรรมการกระทำและการแสดงออกในทางที่ดี มีการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้นักศึกษาเกิดการช่วยแก้ปัญหาการเอารัดเอาเปรียบของคนในสังคมให้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน สามารถพัฒนาคนให้เกิดปัญญา คิดทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม เพื่อส่งเสริมให้คนอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข ดังที่สมชาติ กิจยรรยง (2545 : 11 - 15) ได้กล่าวว่า การฝึกอบรม เป็นกระบวนการที่จะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความรู้ (Knowledge) เกิดความเข้าใจ (Understanding) เกิดความชำนาญ (Skill) และเกิดเจตคติ (Attitude) ที่ดีเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จนกระทั่งทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับปราโมทย์ จันทร์เรือง (2545 : 21) ได้กล่าวไว้ว่าการฝึกอบรมเป็นการทำให้บุคคลมีความรู้ความเชี่ยวชาญที่ใช้จริง และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปัจจุบันการแต่งหน้ามีความสำคัญและมีบทบาทในชีวิตประจำวันของเราเป็นอย่างมาก ซึ่งจะเห็นได้จากอุตสาหกรรมเครื่องสำอางความงาม และธุรกิจทางด้านความบันเทิงที่มีความนิยมอย่างแพร่หลาย ศิลปะการแต่งหน้ามีผลต่อการสะท้อนกลับด้านบุคลิกภาพ สร้างความโดดเด่น เสริมสร้างบุคลิกให้ดูดีขึ้น สามารถสร้างเสน่ห์ให้กับตัวเอง และทำให้มีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น ในยุคที่

การศัลยกรรมได้เข้ามามีบทบาทกับวิถีชีวิตประจำวันอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการทำศัลยกรรมจมูก เสริมคาง ตาสองชั้น ปากกระจับ หน้าเรียว เปลี่ยนสีผิวเข้มให้เป็นผิวขาว จะเห็นได้ว่ามีผู้คนมากมาย เลือกทำศัลยกรรม เหตุผลที่นิยมทำศัลยกรรมกันมากมายขนาดนี้เกิดจากหลายเหตุผลด้วยกัน หนึ่งในเหตุผลของการคิดทำศัลยกรรมก็คือ รู้สึกว่าการแต่งหน้าเป็นเรื่องยาก แต่งไม่เป็น แต่งอย่างไรก็ไม่สวย ไม่รู้เทคนิคการแก้ไขรูปหน้า จึงเลือกที่จะทำศัลยกรรม ทั้งที่การศัลยกรรม มีความเสี่ยงสูงมากบางคนทำแล้วสวยบางคนทำมาแล้วดูแย่กว่าเดิมต้องแก้ไขหลายครั้งมากดังที่ เห็นเป็นข่าว และมีค่าใช้จ่ายในการทำศัลยกรรมสูงมาก อย่างไรก็ตามการทำศัลยกรรมไม่ใช่เรื่องผิด แต่ควรพิจารณาให้ดีก่อนตัดสินใจเพราะอาจเกิดผลร้ายมากกว่าผลดี การแต่งหน้านั้นเป็นศาสตร์ ทางด้านความงามแขนงหนึ่ง ที่มีการสร้างสรรค์อย่างลงตัวระหว่างศาสตร์และศิลปะ การประยุกต์ หลักศิลปะ เช่น แสงเงา หลักทฤษฎีสี รูปทรง เส้น และรูปทรงตามลักษณะกายวิภาคของโครงสร้าง ใบหน้ามนุษย์ รวมทั้งการแต่งหน้าตามสมัยนิยมที่ถูกต้องอย่างสร้างสรรค์ และสามารถเสริมแต่ง ใบหน้าของตนเอง และประกอบอาชีพที่อิสระได้

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญ ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น โดยโครงสร้างของหลักสูตรได้ปรับให้สามารถใช้ได้กับ นักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพระยะสั้น ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล เทคนิคการแต่งหน้าจากตำราต่าง ๆ มาประยุกต์ โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ของผู้ทำวิจัย นำมา ปรับใช้เพื่อให้นักศึกษานั้นสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถพัฒนาการแต่งหน้าและพัฒนา บุคลิกภาพให้ดูดียิ่งขึ้น ที่ผ่านมาการพัฒนารูปแบบและขั้นตอนยังไม่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงสนใจที่พัฒนา หลักสูตรที่จะช่วยให้ผู้เรียนนั้น เห็นลำดับขั้นตอนได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน โดยนำหลักสูตรที่ 16 แต่งหน้า Basic จำนวน 30 ชั่วโมง ของกลุ่มวิชา งานเสริมสวย สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป ประเภทวิชาคหกรรม มาพัฒนาเพื่อให้มีเนื้อหา ที่ทันสมัย เข้าใจง่าย มีขั้นตอนและกระบวนการที่ชัดเจน โดยใช้ชื่อเรื่องว่า “ศิลปะการแต่งหน้าเพื่อ อาชีพ” เพื่อให้นักศึกษา สามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนเอง สร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้กับตนเองและครอบครัวได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติ ก่อนและหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ทำให้ได้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินการในการจัดหลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการเรียนการสอนพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการปฏิบัติในเรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ อันจะเป็นประโยชน์สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน สร้างอาชีพ และสามารถเพิ่มรายได้ให้ตนเองและครอบครัวได้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่ม ได้แก่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร และระยะที่ 2 การนำหลักสูตรไปใช้และผลการประเมินหลักสูตร มีดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

1. ประชากรที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่

1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน

1.2 ตัวแทนสถานประกอบการ จำนวน 5 คน

1.3 นักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ภาคตะวันออก ได้แก่ วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ จำนวน 101 คน วิทยาลัยเทคนิคบางแสน จำนวน 60 คน วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง จำนวน 90 คน วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา จำนวน 120 คน วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี จำนวน 70 คน วิทยาลัยสารพัดช่างตราด จำนวน 40 คน วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี จำนวน 40 คน วิทยาลัยเทคนิคนครนายก จำนวน 15 คน รวม 8 วิทยาลัย จำนวนนักศึกษา 536 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน ตัวแทนสถานประกอบการ จำนวน 5 คน และนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี จำนวน 20 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ระยะที่ 2 การนำหลักสูตรไปใช้และผลการประเมินหลักสูตร

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ภาคตะวันออก ได้แก่ วิทยาลัยสารพัดช่าง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สมุทรปราการ จำนวน 101 คน วิทยาลัยเทคนิคบางแสน จำนวน 60 คน วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง จำนวน 90 คน วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา จำนวน 120 คน วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี จำนวน 70 คน วิทยาลัยสารพัดช่างตราด จำนวน 40 คน วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี จำนวน 40 คน วิทยาลัยเทคนิคนครนายก จำนวน 15 คน รวม 8 วิทยาลัย จำนวนนักศึกษา 536 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระยะสั้น ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ของวิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 30 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังนี้

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
   2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น
   2.2 ทักษะการปฏิบัติของนักศึกษาก่อนและหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น หมายถึง หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย เป็นการอบรมที่เน้นประสบการณ์การฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ได้ลงมือปฏิบัติจริง แก้ปัญหาและปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น รวมถึงการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะสัมพันธ์เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างบุคคล โดยจุดมุ่งหมายสุดท้ายของการฝึกอบรม เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน เพื่อให้เกิดผลผลิตสูงสุด

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการสร้างหลักสูตรตามขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรของทาบา (Taba. 1962 : 454 - 455) โดยวิเคราะห์จากรูปแบบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของทาบา องค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตร 4 ประการ คือ 1) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม 3) การนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ และ 4) การประเมินประสิทธิผลหลักสูตรฝึกอบรม โดยมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ตามความเชื่อที่ว่าผู้เรียนมีพื้นฐานแตกต่างกันโดยกำหนดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน คือ 1) วินิจฉัยความต้องการจำเป็น 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 3) การคัดเลือกเนื้อหาสาระ 4) การกำหนดโครงสร้างวินิจฉัยความต้องการจำเป็น 5) การคัดเลือกประสบการณ์

การเรียนรู้ 6) การกำหนดโครงสร้างของประสบการณ์การเรียนรู้ 7) การกำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ หมายถึง การดูแลรักษาผิวหน้า การเลือกใช้เครื่องสำอาง การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงรูปแบบแก้ไข และตบแต่งใบหน้าโดยเน้นส่วนที่ดีและกลบเกลื่อนส่วนที่บกพร่องไม่ให้เห็นชัด เพื่อสร้างความงดงามบนใบหน้าให้เกิดขึ้นตามใจต้องการ และสามารถสร้างบุคลิกหรือรูปแบบให้กับตัวตนของคนนั้นได้ชัดเจน โดยถ่ายทอดผ่านศิลปะการแต่งหน้า และวิธีการแต่งหน้าชีวิตประจำวัน แต่งหน้าแฟชั่น แต่งหน้าเจ้าสาว แต่งหน้าแฟนซี แต่งหน้าเพื่อการแสดง และแต่งหน้านางงาม

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพระยะสั้น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ของวิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

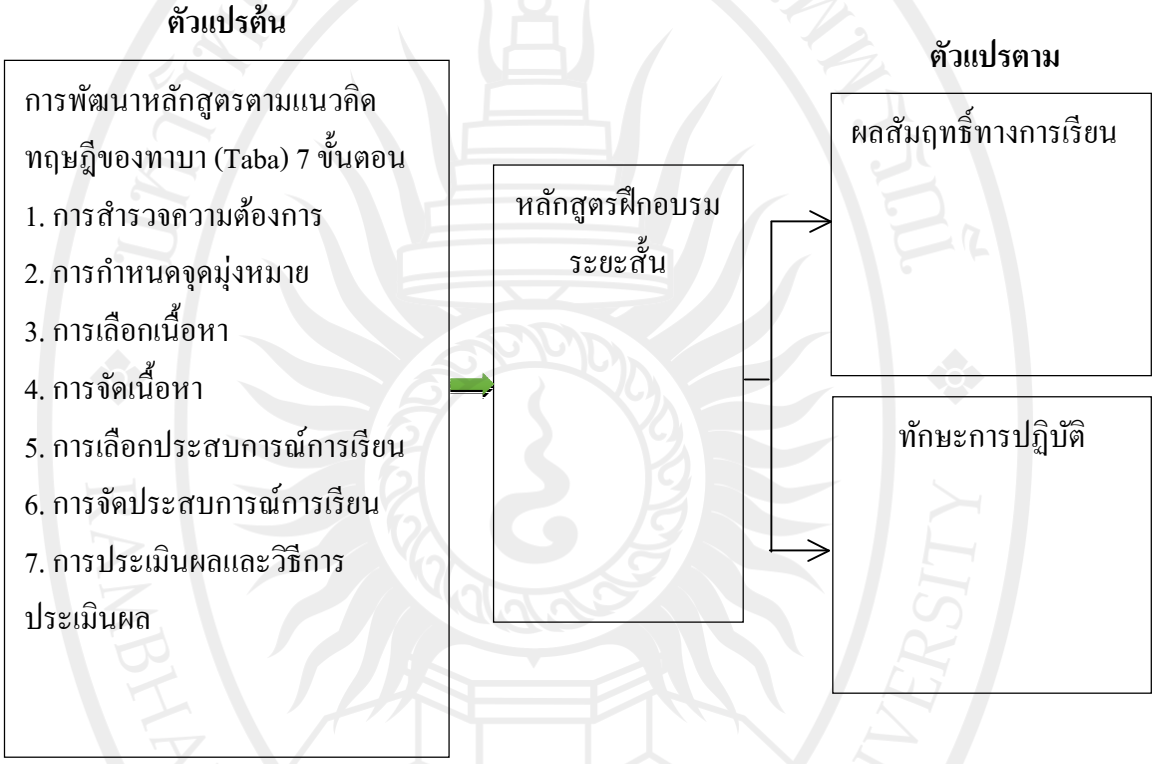
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จทางด้านความรู้ ความสามารถ สติปัญญา ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ เกี่ยวกับศิลปะการแต่งหน้า อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวยที่พัฒนาขึ้น ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นปรนัยแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก

ทักษะการปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่ว ทำบ่อย ๆ จนเกิดความชำนาญ และการเรียนรู้เกิดขึ้น ดังนั้นในงานวิจัยครั้งนี้ ทักษะการปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานของนักศึกษา ที่ได้จากหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ผลงานที่เกิดขึ้นสำเร็จได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ รวดเร็วและถูกต้อง มีการวัดการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ โดยใช้เครื่องมือแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ และใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริค (Scoring Rubric) 3 ระดับ ดังนี้ 1) การจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ 2) การเตรียมผิวก่อนการแต่งหน้า 3) การรองพื้น 4) การแก้ไขรูปหน้า 5) การเขียนคิ้ว 6) การแต่งตา 7) การปัดแก้ม 8) การทาปาก 9) ผลงานสำเร็จ 10) การจัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น จากการศึกษาวิเคราะห์เอกสารและทฤษฎีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดโดยประยุกต์ใช้ตามแนวคิดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของทาบา (Taba. 1962 : 454 - 455) ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาที่ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม

2. นักศึกษาที่ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น มีทักษะการปฏิบัติหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราไพพรรณี

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางในการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร
   - 1.1 ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร
   - 1.2 ความสำคัญของหลักสูตร
   - 1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร
   - 1.4 ลักษณะของหลักสูตรที่ดี
   - 1.5 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร
   - 1.6 การนำหลักสูตรไปใช้
   - 1.7 การประเมินหลักสูตร
2. หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2558 ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป กลุ่มวิชางานเสริมสวย
   - 2.1 การพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น
   - 2.2 ประเภทวิชาคหกรรม
   - 2.3 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป
   - 2.4 กลุ่มสาขางานเสริมสวย
   - 2.5 ศิลปะการแต่งหน้า
3. การฝึกอบรม
   - 3.1 ความหมายของการฝึกอบรม
   - 3.2 จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม
   - 3.3 ประเภทของการฝึกอบรม
   - 3.4 ความสำคัญของการฝึกอบรม
   - 3.5 การประเมินผลการฝึกอบรม
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
   - 4.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

4.2 วิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.3 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.4 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. ทักษะการปฏิบัติ

5.1 ความหมายของทักษะการปฏิบัติ

5.2 วิธีสอนเพื่อให้เกิดทักษะการปฏิบัติ

5.3 การวัดผลด้านทักษะการปฏิบัติ

5.4 กระบวนการวัดทักษะการปฏิบัติ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยต่างประเทศ

6.2 งานวิจัยในประเทศ

การพัฒนาหลักสูตร

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรที่จะกล่าวต่อไปนี้ ได้แก่ ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร ความสำคัญของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร ลักษณะของหลักสูตรที่ดี กระบวนการพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร ดังนี้

ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

มีนักการศึกษากล่าวถึงความหมายของการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

ทาบา (Taba. 1962 : 454) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้นทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมายการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอันใหม่ที่วางไว้ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบหรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมดตั้งแต่จุดมุ่งหมายและวิธีการ และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรนี้จะมีผลกระทบทางด้านความคิดและความรู้สึกของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่วนการปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรบางส่วนโดยไม่เปลี่ยนแปลงแนวความคิดพื้นฐานหรือรูปแบบของหลักสูตร องค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตร 4 ประการ คือ 1) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม 3) การนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ และ 4) การประเมินประสิทธิผลหลักสูตรฝึกอบรม ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ตามความเชื่อที่ว่าผู้เรียนมีพื้นฐานแตกต่างกันโดยกำหนดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน คือ 1) วินิจฉัยความต้องการจำเป็น 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 3) การคัดเลือกเนื้อหาสาระ 4) การกำหนดโครงสร้างวินิจฉัยความต้องการจำเป็น

5) การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6) การกำหนดโครงสร้างของประสบการณ์การเรียนรู้ 7) การกำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

กู๊ด (Good. 1973 : 157 - 158) ให้ความหมายการพัฒนาหลักสูตร คือ การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรเป็นการพัฒนาหลักสูตรอย่างหนึ่ง เพื่อให้เหมาะสมกับโรงเรียนหรือระบบโรงเรียน จุดมุ่งหมายของการสอน วัสดุอุปกรณ์ วิธีสอน รวมทั้งการประเมินผล ส่วนการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นการแก้ไขหลักสูตรให้แตกต่างไปจากเดิม

เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander. 1974 : 7) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน การพัฒนาหลักสูตรจะรวมไปถึงการสร้างเอกสารอื่นสำหรับนักเรียนด้วย

ปราโมทย์ จันทร์เรือง (ม.ป.ป. : 83) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรว่าหมายถึง การดำเนินการจัดทำหลักสูตรขึ้นใหม่หรือจัดทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นก็ได้ซึ่งคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับการพัฒนาหลักสูตรมากที่สุดคือ การออกแบบหลักสูตร (Curriculum Design)

สงัด อุทรานันท์ (2532 : 244) ได้กล่าวถึงความหมายของการพัฒนาหลักสูตรว่า “การพัฒนา” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Development” มีความหมายอยู่ 2 ลักษณะ คือ

1. การทำให้ดีขึ้นหรือทำให้สมบูรณ์ขึ้น

2. การทำให้เกิดขึ้น

ด้วยเหตุนี้การพัฒนาหลักสูตรจึงมีความหมายใน 2 ลักษณะ คือ การทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือสมบูรณ์ขึ้นกับการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานเลย

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2552 : 10) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร คือ การพยายามวางโครงการที่จะช่วยให้นักศึกษาได้เรียนรู้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หรือการพัฒนาหลักสูตรและการสอน คือ ระบบโครงสร้างของการจัดโปรแกรมการสอน กำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การปรับปรุงตำราบทเรียน คู่มือครู และสื่อการเรียนต่าง ๆ การวัดและการประเมินผล การใช้หลักสูตร การปรับปรุงแก้ไข และการใช้การอบรมครูผู้ใช้หลักสูตรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตรและการสอน รวมทั้งการบริหารและบริการหลักสูตร

บรรพต สุวรรณประเสริฐ (2554 : 19) ได้กล่าวไว้ว่าการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย รวมถึงการผลิตเอกสารต่าง ๆ สำหรับผู้เรียน

สรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น หรือการสร้างหลักสูตรขึ้นใหม่ให้สอดคล้องเหมาะสมตามความต้องการ เพื่อให้บรรลุ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

จุดมุ่งหมายใหม่ โดยกระบวนการสร้างหลักสูตรตามขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร โดยวิเคราะห์จากรูปแบบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของฮิลดา ทาบา องค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตร 4 ประการ คือ 1) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม 3) การนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ และ 4) การประเมินประสิทธิผลหลักสูตรฝึกอบรม ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ตามความเชื่อที่ว่าผู้เรียนมีพื้นฐานแตกต่างกัน โดยกำหนดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน คือ 1) วินิจฉัยความต้องการจำเป็น 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 3) การคัดเลือกเนื้อหาสาระ 4) การกำหนดโครงสร้างวินิจฉัยความต้องการจำเป็น 5) การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6) การกำหนดโครงสร้างของประสบการณ์การเรียนรู้ 7) การกำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

ความสำคัญของหลักสูตร

มีนักการศึกษากล่าวถึงความหมายของความสำคัญของหลักสูตร ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2538 : 58) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นแบบแผนและแนวทางในการจัดการศึกษาของชาติให้บรรลุตามความมุ่งหมายและนโยบาย

2. หลักสูตรเป็นหลักและเป็นแนวทางในการวางแผนวิชาการ และจัดการบริหารการศึกษาการสรรหาและการพัฒนาบุคลากร การจัดวัสดุอุปกรณ์ นวัตกรรมการเรียนการสอน งบประมาณ อาคาร สถานที่ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความหวังของหลักสูตร

3. หลักสูตรเป็นเครื่องมือในการควบคุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของประเทศ

4. หลักสูตรจะกำหนดความมุ่งหมาย ขอบข่ายของเนื้อหา และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แหล่งทรัพยากร และการประเมินผลสำหรับการจัดการศึกษาของครูและผู้บริหาร

5. หลักสูตรเป็นเครื่องมือบ่งชี้ทิศทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาสังคมของประเทศ

กาญจนา คุณารักษ์ (2540 : 4) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะทำให้ปรัชญาหรือจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาบรรลุผลสมความมุ่งหมาย ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ เพราะหลักสูตรมีความสำคัญในการพัฒนาบุคคลในทุก ๆ ด้าน กล่าวคือ ผู้เรียนอยู่ในวัยที่กำลังจะเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต หลักสูตรมีส่วนช่วยในการสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต นอกจากนั้นหลักสูตรยังมีความสำคัญต่อสังคม การเมือง และเศรษฐกิจอีกด้วย ซึ่งประกอบไปด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีจุดประสงค์ในการเรียนเฉพาะเจาะจง

ธำรง บัวศรี (2542 : 7 - 8) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า สิ่งสำคัญในการจัดการศึกษา คือการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อให้แน่ใจว่าเยาวชนแต่ละวัยและแต่ละระดับการศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกันกล่าวคือมีแนวทางที่กำหนดไว้ว่าควรเรียนรู้วิชาอะไร เนื้อหาสาระมากน้อยแค่ไหน ควรได้รับการฝึกฝนอบรม ให้มีทักษะด้านใดและควรมีพัฒนาการในด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างไร จะเห็นได้ว่าปัจจัยสำคัญอันดับแรกที่จะให้ความมั่นใจได้ว่าเยาวชนรวมทั้งนักศึกษาทั้งมวลจะได้รับการศึกษาตามที่มุ่งหวังไว้ก็คือหลักสูตร โดยเฉพาะเมื่อมีหลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์แก่นักศึกษาแล้ว เป็นที่หวังได้ว่านักศึกษาแต่ละสาขาและแต่ละระดับการศึกษาจะได้รับการศึกษาในแนวเดียวกันและถึงแม้ว่าในการปฏิบัตินักศึกษาจะได้รับประสบการณ์แตกต่างกันไปบ้าง แต่การเรียนการสอนย่อมมุ่งสู่จุดหมายเดียวกัน

สุนีย์ ภู่พันธ์ (2546 : 16) กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรว่าหลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการสอน เพราะหลักสูตรเป็นโครงร่างกำหนดว่าเด็กได้รับประสบการณ์อะไรบ้างจึงจะเป็นประโยชน์ต่อเด็กและสังคม เป็นแนวทางสร้างความเจริญเติบโตให้แก่นักศึกษา เป็นเครื่องชี้ให้เห็นโฉมหน้าของสังคมในอนาคตว่าจะเป็นอย่างไร

จากการศึกษาความสำคัญของหลักสูตรที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น พอสรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมมีความสำคัญในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ และยังเป็นวิธีการพัฒนาบุคลากรโดยการให้ความรู้แก่บุคลากรผู้เข้ารับการอบรมให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานได้ตามสถานการณ์จริงอย่างถูกต้อง ตามจุดมุ่งหมายของหน่วยงาน

องค์ประกอบของหลักสูตร

มีนักการศึกษากล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร ดังนี้

ทาบา (Taba. 1962 : 10) กล่าวไว้ว่า ทุกหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นการออกแบบในลักษณะใด ๆ ก็ตาม จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับองค์ประกอบหลักของหลักสูตร ซึ่งความต่อเนื่องและสอดคล้องกันอยู่ 4 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะการเลือกและสร้างเนื้อหาสาระ การจัดรูปแบบและประสบการณ์เรียนรู้ และการประเมินผลโดยได้ขยายความเกี่ยวกับองค์ประกอบหลักไว้ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายและจุดมุ่งหมายเฉพาะ เป็นส่วนประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะจุดมุ่งหมายจะเป็นเครื่องชี้วัดถึงเป้าหมายและเจตนารมณ์ของหลักสูตรว่าต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นเช่นใด ซึ่งจุดมุ่งหมายทั่วไปจะกล่าวไว้อย่างกว้าง ๆ และค่อนข้างเป็นปรัชญาเน้นที่ค่านิยมมากกว่าการเน้นทางด้านจิตวิทยาหรือด้านการาเรียนการสอน ส่วนจุดมุ่งหมายเฉพาะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จะเน้นที่การประยุกต์ใช้มากกว่า เป็นจุดมุ่งหมายที่กล่าวไว้ในส่วนที่เป็นจุดมุ่งหมายของกลุ่มวิชาหรือรายวิชาต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหลักสูตรนั่นเอง

2. เนื้อหาสาระและประสบการณ์เรียนรู้ จะเป็นสื่อกลางที่จะพาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ เนื้อหาสาระที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อาจแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ ข้อเท็จจริงความรู้ธรรมดา ความคิดรวบยอดและหลักการ การแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ เจตคติและค่านิยม ทักษะทางกาย

3. กิจกรรมและรูปแบบการเรียนการสอน

4. การประเมินผลเป็นการเสนอแนะแนวทางการดำเนินการวัดและประเมินผลที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับหลักสูตรนั้น ๆ เปรียบเสมือนเป็นการกำหนดเครื่องมือในการควบคุมการใช้หลักสูตร

ไทเลอร์ (Tyler. 1969 : 1) กล่าวว่า โครงสร้างของหลักสูตรมี 4 อย่าง คือ

1. จุดมุ่งหมาย (Educational Purpose) ที่โรงเรียนต้องการให้เกิดกับผู้เรียน

2. ประสบการณ์ (Educational Experience) ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย

3. วิธีการจัดประสบการณ์ (Organizational of Educational Experience) เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพ

4. วิธีการประเมิน (Determination of What to Evaluate) เพื่อตรวจสอบจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 5) กล่าวถึงองค์ประกอบหลักสูตรว่า ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา วิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และวิธีการประเมินผล

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 38 - 51) กล่าวถึง ความสำคัญของหลักสูตรว่าหลักสูตรเป็นหัวใจของการสอน อันที่จะนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษาหลักสูตรจะต้องมีโครงสร้างพื้นฐานหรือองค์ประกอบของหลักสูตรพื้นฐานหลัก 4 ประการ คือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหา วิธีสอน การประเมินผล

กาญจนา คุณารักษ์ (2540 : 14) กล่าวว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบอย่างน้อย 6 ประการ คือ

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร

2. เนื้อหาสาระ

3. วิธีสอนและการดำเนินการ

4. วัสดุอุปกรณ์การสอน

5. กิจกรรมการเรียนการสอน

6. การประเมินผล

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ธำรง บัวศรี (2542 : 8 - 9) ได้กำหนดองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรว่า มีดังต่อไปนี้

1. เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา (Education Goals and Policies) หมายถึง สิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา

2. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน หลังจากเรียนจบหลักสูตรไปแล้ว

3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures) หมายถึง ลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชาหรือกลุ่มวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์

4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objectives) หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นไปแล้ว

5. เนื้อหา (Content) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มีรวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ

6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้มีทักษะและความสามารถ หลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหากำหนดไว้

7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

8. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร

9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม แถบวีดีทัศน์ ฯลฯ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษาและอื่น ๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542 : 39) กล่าวว่า หลักสูตรไม่ว่าจะเป็นการออกแบบในลักษณะใดก็ตาม จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. จุดหมายและจุดประสงค์ (Aims and Objectives)

1.1 จุดหมาย เป็นสิ่งที่กำหนดไว้กลาง ๆ เน้นคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้เรียน

1.2 จุดประสงค์ เป็นสิ่งที่กำหนดเฉพาะเรื่องในระดับกลุ่มวิชา กลุ่มประสบการณ์และรายวิชา

2. เนื้อหาสาระและประสบการณ์ (Contents and Experiences)

2.1 เนื้อหาสาระ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2.2 ประสบการณ์ เป็นการกำหนดคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม อันพึงปรารถนาให้ผู้สอนได้นำไปพิจารณาตัดสินใจสร้างเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนและชั้นเรียน

3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่มีการปรับปรุงตลอดเวลาของการใช้หลักสูตร ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับบุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ และมีการติดตามผลเป็นระยะ ๆ

4. การประเมินผล (Evaluation) เป็นการตรวจสอบสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร ค้นหาสาเหตุของสิ่งที่ไม่สัมฤทธิ์ผล เป็นงานใหญ่ที่มีขอบเขตกว้างขวางจะต้องวางโครงการประเมินผลไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นกระบวนการ

ฉวีวรรณ เศวตมาลย์ (2543 : 9) สรุปหลักสูตรประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

1. จุดประสงค์
2. การคัดเลือกเนื้อหาสาระ
3. การจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์
4. การประเมินผล

รุจิร์ ภู่สาระ (2551: 16) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตร หมายถึง ส่วนที่อยู่ภายในและประกอบกันเข้าเป็นหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลและการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรไปด้วย

ฆนัท ธาตุทอง (2552 : 13) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งและส่งผลถึงลักษณะ โครงสร้าง รูปแบบของหลักสูตรว่าจะเป็นอย่างไร โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรคือ ความหมาย (Objectives) เนื้อหารายวิชา (Content) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) และการประเมินผล (Evaluation)

ปราโมทย์ จันทร์เรือง (2552 : 18) ได้สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญไว้ 9 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดหมาย 3) โครงสร้าง 4) คำอธิบายรายวิชา 5) ขอบข่ายเนื้อหา 6) เวลาเรียน 7) กิจกรรมการเรียนการสอน 8) สื่อการเรียนการสอน 9) การวัดและประเมินผล

ปราโมทย์ จันทร์เรือง (2552 : 670) กล่าวถึงองค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรว่าการพัฒนาหลักสูตรและการสอนจะกระทำเป็นระบบโดยมีลำดับขั้นดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. กำหนดกิจกรรมของการเรียน
3. การนำไปทดลองปฏิบัติ ตรวจสอบและปรับแก้ เพื่อหาประสิทธิภาพ
4. การประเมินผล

สถาบันวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553 : 14 - 15) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผลหลักสูตร

สุนทร โคตรบรรเทา (2553 : 135) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ถ้าไม่คำนึงถึงนิยามหรือวิธีการ หลักสูตรแบ่งออก ได้เป็น 3 องค์ประกอบสำคัญ คือ เนื้อหา ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม เนื้อหาตอบคำถามเกี่ยวกับหลักสูตรคืออะไร

จากแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของหลักสูตรและองค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรตามที่นักการศึกษาได้กำหนดไว้ สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ใช้องค์ประกอบหลักที่สำคัญของหลักสูตรตามที่นักพัฒนาหลักสูตรและนักการศึกษากำหนดไว้ ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) เนื้อหาวิชา 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ และ 4) การวัดผลประเมินผล

ลักษณะของหลักสูตรที่ดี

หลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรที่ดีจะส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ นักการศึกษาได้กล่าวถึงหลักสูตรที่ดีไว้ดังนี้

สงัด อุทรานันท์ (2532 : 211 - 212) กล่าวว่า ลักษณะของหลักสูตรที่ดีจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรควรตั้งอยู่บนรากฐานการศึกษาอย่างถูกต้อง ได้แก่ พื้นฐานทางปรัชญา จิตวิทยา สังคมวิทยาและธรรมชาติของความรู้และต้องตั้งอยู่บนรากฐานของความจริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้

2. สอดคล้องกับความต้องการของสังคมสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมและประเทศชาติ สามารถเสริมสร้างความศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะพลเมืองที่ดีของชาติ

3. สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย

4. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ดี จะต้องมุ่งสร้างเสริมค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม

5. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ดี จะต้องมุ่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามทางสติปัญญามีทักษะในอาชีพ มีคุณธรรม มีวินัยทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สุนีย์ ภู่พันธ์ (2546 : 18) กล่าวว่า ลักษณะของหลักสูตรที่ดีจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. จุดประสงค์ของหลักสูตร ใช้วิชาต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน ซึ่งอาจจะสัมพันธ์กับสังคมหรือไม่ก็ได้ มักจะไม่คำนึงผลที่เกิดแก่สังคม

2. โครงสร้างของเนื้อหาวิชา จะแยกเป็นแต่ละวิชาไม่เกี่ยวข้องกัน เช่น ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม การจัดการเรียนรู้ และการวัดผลแยกจากกันเป็นเอกเทศ

3. เนื้อหาวิชาจะประกอบด้วย ความรู้ ความคิดรวบยอด ทักษะ กฎ หลักเกณฑ์ คุณธรรม และการปฏิบัติงาน โดยมีการจัดเนื้อหาให้เรียงลำดับอย่างมีระเบียบระบบ ตามลำดับเหตุการณ์ หรือตามลำดับความยากง่าย

4. การจัดการเรียนรู้ เน้นการถ่ายทอดเนื้อหาสาระและความรู้ โดยครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการ ดังนั้นความสามารถของครูจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ไม่ให้ความสำคัญกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนมากนัก ผู้เรียนทุกคนเรียนทุกสิ่งทุกอย่างเหมือน ๆ กัน และไม่ถือว่าจิตวิทยาในการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ

5. การประเมินผลการเรียนรู้ มุ่งในเรื่องความรู้และทักษะในวิชาต่าง ๆ ที่เรียนมา เน้นเรื่องการสอน ถ้าผู้เรียนสอบผ่านก็ถือว่าใช้ได้ ถ้าสอบไม่ผ่านก็ต้องเรียนซ้ำ ต้องซ้ำจนกว่าจะสอบผ่าน

6. การพัฒนาหลักสูตร เน้นที่ผลการเรียนรู้ หลักสูตรจะเปลี่ยนแปลงก็ต่อเมื่อเนื้อหาวิชาเปลี่ยนแปลงไปไม่ได้เนื่องมาจากความต้องการหรือความเปลี่ยนแปลงในสังคม

ชูจิตต์ เหล่าเจริญสุข (2548 : 56) หลักสูตรที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. หลักสูตรควรมีความคล่องตัว สามารถปรับปรุงและยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี

2. หลักสูตรควรเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3. หลักสูตรควรได้รับการจัดทำ หรือพัฒนาจากคณะบุคคลหลายฝ่าย เช่น ครู ผู้ปกครอง นักวิชาการ นักพัฒนาหลักสูตร และผู้บริหารมีส่วนร่วมและรับรู้ในการจัดทำหลักสูตร

4. หลักสูตรจะต้องจัดให้ตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษาแห่งชาติ

5. หลักสูตรควรมีกิจกรรมกระบวนการ และเนื้อหาสาระของเรื่องที่สอนสมบูรณ์เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นและพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน

6. หลักสูตรควรบอกแนวทาง ด้านสื่อการสอน การใช้สื่อ การวัด และประเมินผลไว้อย่างชัดเจน

7. หลักสูตรควรมีลักษณะที่สนองความต้องการ และความสนใจทั้งของนักศึกษาและสังคม

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

8. หลักสูตรควรส่งเสริมความเจริญงอกงามในตัวผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

9. หลักสูตรควรชี้แนวทางกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเจตคติ ได้ด้วยตนเอง จากสื่อต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว

10. หลักสูตรควรจัดทำมาจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ อย่างรอบคอบ เช่น ข้อมูลทางด้านปรัชญาการศึกษา จิตวิทยา สังคม การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เป็นต้น

11. เป็นหลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื้อหา และกิจกรรมต้องเหมาะสมกับธรรมชาติ และความต้องการของผู้เรียน

12. เนื้อหาและประสบการณ์ต้องสอดคล้องกับสภาพการดำรงชีวิตของผู้เรียน ประสบการณ์ต้องเป็นสิ่งที่ใกล้ตัว และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ปราโมทย์ จันทร์เรือง (2548 : 54) ได้กล่าวว่า ลักษณะของหลักสูตรที่ดีจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. เนื้อหาสาระสำคัญของหลักสูตรควรควบคุมข้อมูลที่ได้มาจากนักศึกษา สังคม กระบวนการเรียนรู้ และความรู้ที่ควรจะได้รับในระหว่างการศึกษาหรือไม่อย่างไร

2. จุดมุ่งหมายของโรงเรียนวางไว้ชัดเจน และเป็นที่เข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องหรือไม่ จุดมุ่งหมายมีความกว้างขวาง มีความสมดุล และจะเป็นจริงได้หรือไม่ มีช่องพอที่จะขยายตัดต่อเพิ่มเติม จุดมุ่งหมายตามที่ต้องการหรือไม่

3. กระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนมีโอกาสก้าวหน้า มีอิสระที่จะพัฒนาตามความสามารถความสนใจ ตามแนวทางของตนเองได้หรือไม่

4. นักศึกษาและครูมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับการวางแผนการเรียนต่าง ๆ ในหลักสูตรหรือไม่ นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียนนั้น ๆ ตามวุฒิภาวะของเขาได้หรือไม่ นักศึกษาเข้าใจในเหตุผล และสิ่งที่โรงเรียนคาดหวังจากเขาได้หรือไม่

5. มีคณะกรรมการหรือกลุ่มคนที่จะรับผิดชอบในการพิจารณาปัญหา หรือรวบรวมปัญหาจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีการประสานงานกับชุมชน ผู้เรียน มีการวางแผนการเรียนการสอน การวัดผลให้เกิดคุณค่าต่อผู้เรียนและชุมชนอย่างเป็นระบบและทั่วถึง

สรุปได้ว่าลักษณะของหลักสูตรที่ดีนั้น ควรมีจุดมุ่งหมายที่ดี ชัดเจน สอดคล้องกับสภาพสังคม วัฒนธรรมประเพณี สิ่งแวดล้อม การเมือง การปกครอง สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และส่งเสริมให้ผู้เรียนเจริญงอกงาม ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

สถาบันวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

มีนักการศึกษากล่าวถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

ไทเลอร์ (Tyler. 1969 : 11) ได้ให้แนวคิดในการวางโครงสร้างหลักสูตร โดยใช้วิธี Means - ends Approach โดยได้ให้หลักการและเหตุผลในการสร้างหลักสูตรไว้ 4 ประการ ซึ่งไทเลอร์เรียกว่า Tyler Rationale และได้ให้หลักเกณฑ์และเหตุผลในการจัดหลักสูตรและการสอน โดยเน้นที่การตอบคำถามพื้นฐาน 4 ประการ ดังนี้

1. มีจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรบ้างที่โรงเรียนควรจะแสวงหา

2. มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้างที่โรงเรียนควรจัดขึ้น เพื่อช่วยให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3. จะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างไร จึงจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ

4. จะประเมินผลประสิทธิภาพของประสบการณ์ในการเรียนอย่างไร จึงจะตัดสินได้ว่าบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

จากแนวคิดของไทเลอร์ สามารถอธิบายรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรได้ 4 ขั้นตอน ได้ดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย โดยเริ่มจากการกำหนดจุดมุ่งหมายชั่วคราวก่อน อาศัยข้อมูลพื้นฐานจาก 3 แหล่งด้วยกัน ได้แก่ ข้อมูลทางสังคม ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน และข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาของสาขาวิชาการนั้น ๆ ข้อมูลทั้ง 3 แหล่งดังกล่าวจะช่วยในการตั้งจุดมุ่งหมายอย่างคร่าว ๆ แต่บางครั้งอาจจะมีมากเกินกว่าที่จะจัดไว้ในหลักสูตรได้ จึงควรเลือกจุดมุ่งหมายที่มีความสำคัญต่อหลักสูตร ให้เหลือจำนวนน้อยลง โดยไทเลอร์ได้เสนอว่า การเลือกจุดมุ่งหมายควรผ่านการกลั่นกรองจากข้อมูล 3 ด้านด้วยกัน ได้แก่ ข้อมูลด้านปรัชญาการศึกษา ข้อมูลด้านปรัชญาสังคม และข้อมูลด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ จุดมุ่งหมายที่ผ่านการกลั่นกรองจะเรียกว่าจุดประสงค์ที่แท้จริง จากนั้นจึงเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดขึ้น

2. การเลือกจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในการวางโครงสร้างหลักสูตร ไทเลอร์ได้ตั้งคำถามข้อที่สองไว้ว่าจะเลือกประสบการณ์การเรียนอย่างไรจึงจะช่วยให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ จุดมุ่งหมายที่ระบุทั้งพฤติกรรมและเนื้อหานั้นเป็นจุดหมายปลายทางที่ต้องการไปถึง แต่ประสบการณ์การเรียนที่จะจัดขึ้นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้นั้นเป็นวิธีการที่จะให้บรรลุถึงจุดหมายปลายทาง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ในด้านเวลาต่อเวลา และเนื้อหาต่อเนื้อหา เรียกว่า เป็นความสัมพันธ์แบบแนวตั้ง (Vertical) กับแนวนอน (Horizontal) ซึ่งมีเกณฑ์การจัดตามความต่อเนื่อง (Continuity) การจัดช่วงระดับ (Sequence) และการบูรณาการ (Integration)

4. การประเมินผล เป็นผลขั้นสูดท้ายตามแนวคิดการสร้างหลักสูตรของไทเลอร์ เพื่อที่จะตรวจสอบดูว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ บรรลุตามจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้เพียงใด

ทาบา (Taba. 1962 : 454 - 455) ได้กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ตามความเชื่อที่ว่าผู้เรียนมีพื้นฐานแตกต่างกันโดยกำหนดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. วินิจฉัยความต้องการ : สำรวจสภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม และผู้เรียน

2. กำหนดจุดมุ่งหมาย : หลังจากได้วินิจฉัยความต้องการของสังคมและผู้เรียนแล้วจะกำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ชัดเจน

3. คัดเลือกเนื้อหาสาระ : จุดมุ่งหมายที่กำหนด แล้วจะช่วยในการเลือกเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย วัย ความสามารถของผู้เรียน โดยเนื้อหาต้องมีความเชื่อถือได้ และสำคัญต่อการเรียนรู้

4. จัดเนื้อหาสาระ : เนื้อหาสาระที่เลือกได้ ยังต้องจัดโดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง และความยากง่ายของเนื้อหา วุฒิภาวะ ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน

5. คัดเลือกประสบการณ์เรียนรู้ : ครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

6. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ : ประสบการณ์การเรียนรู้ควรจัดโดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระและความต่อเนื่อง

7. กำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล : ตัดสินใจว่าจะต้องประเมินอะไรเพื่อตรวจสอบผลว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ และกำหนดด้วยว่าจะใช้วิธีประเมินผลอย่างไร ใช้เครื่องมืออะไร

เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander. 1981 : 30 - 39) ได้เสนอแนวคิดว่าการพัฒนาหลักสูตรจะไม่ดำเนินไปในลักษณะเส้นตรง การจะเริ่มที่ขั้นตอนหรือกระบวนการก็ได้

ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และขอบเขต โดยกำหนดขอบเขตของเป้าหมายไว้ 4 ประการ คือ ประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย พัฒนาการของบุคคล ความสามารถทางสังคม ทักษะการเรียนรู้ และความชำนาญเฉพาะด้าน

ขั้นที่ 2 การออกแบบหลักสูตร เป็นการตัดสินใจโดยใช้เป้าหมาย วัตถุประสงค์และขอบเขต พร้อมทั้งพิจารณาข้อมูลอื่น ๆ ประกอบ เช่น ธรรมชาติของวิชา ความสนใจของผู้เรียนและสังคม เป็นต้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ขั้นที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำวิธีสอนต่าง ๆ ที่ได้ออกแบบไว้ไปปฏิบัติวิธีการสอน รวมทั้งสื่อต่าง ๆ ที่นำไปใช้ต้องเหมาะสมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการสอน

ขั้นที่ 4 การประเมินผลหลักสูตร ผู้สอนจะต้องเลือกใช้วิธีประเมินผลแบบต่าง ๆ เพื่อบอกความก้าวหน้าของผู้เรียนทั้งประสิทธิภาพการสอน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

สงัด อุทรานันท์ (2532 : 36 - 43) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งต่อเนื่องเป็นวัฏจักร ไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
3. การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระ
4. การกำหนดมาตรการวัดและการประเมินผล
5. การนำหลักสูตรไปใช้
6. การประเมินผลการใช้หลักสูตร
7. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542 : 88) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ขั้นที่ 3 การกำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์

ขั้นที่ 4 การนำหลักสูตรไปใช้

ขั้นที่ 5 การประเมินหลักสูตร

ขั้นที่ 6 การปรับปรุงแก้ไขและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ขั้นที่ 7 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 ข : 10) ได้กล่าวถึงกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
2. กำหนดจุดมุ่งหมาย
3. คัดเลือกและจัดลำดับเนื้อหา
4. กำหนดมาตรฐานการวัดและประเมินผล
5. ทดลองนำหลักสูตรมาใช้
6. ประเมินผลหลักสูตรหลังจากการผ่านร่างแล้ว
7. ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากขั้นตอนดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษา สำรวจ วิเคราะห์วิจัย ถึงข้อมูลพื้นฐานในด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอเพื่อใช้ในการสนับสนุนอ้างอิงและตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ ให้ได้หลักสูตรที่สมบูรณ์ดีพร้อม สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่มีพื้นฐานแตกต่างกันได้ จากการศึกษาขั้นตอนและกระบวนการการพัฒนาหลักสูตรของนักวิชาการและนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดของฮิลดา ทาบา มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น ซึ่งแบ่งเป็นขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การสำรวจความต้องการ 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย 3) การเลือกเนื้อหา 4) การจัดเนื้อหา 5) การเลือกประสบการณ์การเรียน 6) การจัดประสบการณ์การเรียน 7) การประเมินผลและวิธีการประเมินผล

การนำหลักสูตรไปใช้

มีนักการศึกษากล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนี้

โบแชมป์ (Beauchamp. 1975 : 164) ได้ให้ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ว่าหมายถึง การนำหลักสูตรไปปฏิบัติ โดยประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญที่สุด คือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ครูมีการพัฒนาการเรียนการสอน

สงัด อุทรานันท์ (2532 : 260) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ว่าเป็นขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอนในห้องเรียน ได้แก่ การจัดเอกสารประกอบหลักสูตร การเตรียมบุคลากร การบริหารและการบริการหลักสูตร และการนิเทศ การใช้หลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2538 : 56 - 60) ได้กล่าวไว้ว่าการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุผลควรวางแผนการใช้ ดังนี้

1. การเตรียมวางแผนเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ วิเคราะห์หลักสูตร จุดมุ่งหมายของการพัฒนาหลักสูตรการสอนครั้งนี้มีเป้าหมายที่แท้จริงคืออะไร สอดคล้องกับความต้องการความสนใจของผู้เรียนและชุมชนเพียงใด

2. การเตรียมบุคลากรเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรจะทำได้โดยวิธีการใดจึงจะทำให้การใช้หลักสูตรบรรลุจุหมาย

3. การจัดครูเข้าสอน ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เพราะครูมีบทบาทสำคัญที่จะจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก ครูเป็นผู้ที่จะทำให้นักศึกษาทุกคนมีโอกาสและส่วนร่วมในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันมากที่สุด ฉะนั้นการคัดเลือกการจัดครูเข้าสอนจึงเป็นสำคัญ

4. การจัดตารางสอน ในการจัดตารางสอนควรคำนึงถึงการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ไม่ควรใช้เวลาเท่ากัน ระดับความยากง่ายของการเรียนรู้ก็ย่อมแตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

5. การจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน จัดทำกำหนดการสอน ประมวลการสอน แผนการสอน พัฒนาคู่มือครู แบบเรียนและสื่อการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องจัดทำ

6. การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร เป็นสิ่งที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจว่าการใช้หลักสูตรใหม่นั้นลูกหลานของเขาจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร การประชาสัมพันธ์หลักสูตรจะต้องทำอย่างติดต่อกันไป แต่ละครั้งไม่ควรนาน

7. การจัดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่และการเลือกสรรโครงการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ

8. การจัดโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตร เป็นสิ่งที่สำคัญและจะต้องกระทำเป็นขั้นตอน การประเมินผลหลักสูตรควรจะคำนึงถึงการประเมินผลทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544 : 45) กล่าวว่าการใช้หลักสูตรมีอยู่ 3 ขั้น ได้แก่ 1) การขออนุมัติหลักสูตร 2) การวางแผนการใช้หลักสูตร และ 3) การดำเนินการใช้หลักสูตร

1. การขออนุมัติหลักสูตร เมื่อได้ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรและปรับแก้หลักสูตรเรียบร้อยก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้จะต้องนำหลักสูตรเสนอหน่วยงาน เพื่อให้ความเห็นชอบหลักสูตร ได้แก่ กระทรวง หรือทบวง ที่มีสถานศึกษานั้นในสังกัด เมื่อได้รับอนุมัติหลักสูตรแล้วหน่วยงานนั้น ๆ จะต้องนำหลักสูตรเสนอไปยังสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนเพื่อการกำหนดเงินเดือน

2. การวางแผนการใช้หลักสูตร ขณะรอการอนุมัติใช้หลักสูตร ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจะต้องเตรียมการดำเนินการวางแผนการใช้หลักสูตรควบคู่กันไป และเมื่อหลักสูตรได้รับการอนุมัติเรียบร้อยจะได้ดำเนินการใช้หลักสูตรทันที การวางแผนการใช้หลักสูตรต้องคำนึงถึงสิ่งจำเป็นดังต่อไปนี้ คือ

2.1 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

2.2 การเตรียมงบประมาณ

2.3 การเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

2.4 วัสดุหลักสูตร

2.5 บริการสนับสนุนและอาคารสถานที่

2.6 ระบบบริหารของสถาบันการศึกษา

2.7 การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

2.8 การประเมินผลและติดตามการใช้หลักสูตร

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3. ขั้นดำเนินการใช้หลักสูตรหรือการบริหารหลักสูตร เมื่อวางแผนการใช้หลักสูตรเรียบร้อย การนำหลักสูตรมาใช้จริงและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้น เป็นทั้งศาสตร์และศิลปะ ที่ว่าเป็นศาสตร์นั้น หมายถึง การวางแผนใช้อย่างเป็นระบบ และใช้เทคโนโลยีทางการศึกษามาช่วยเสริมส่วนที่ว่าเป็นศิลปะนั้น หมายถึง ผู้ใช้ในที่นี้รวมทั้งผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนจะมีบทบาทมากในการที่จะทำให้หลักสูตรบรรลุความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ดังมีคำกล่าวว่า หลักสูตรแม้จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างใด ถ้าผู้สอนไม่สนใจไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรใหม่นั้นก็จะไม่มีความหมาย และได้ผลตามสิ่งที่หลักสูตรคาดหวัง

สุนีย์ ภู่พันธ์ (2546 : 221) กล่าวสรุปไว้ในการนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในอันที่จะทำให้หลักสูตรที่สร้างขึ้นดำเนินไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย นับแต่การเตรียมบุคลากร อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สภาพแวดล้อมและการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน

สรุปการนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การนำหลักสูตรไปปฏิบัติจริงในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย นับตั้งแต่การเตรียมบุคลากร อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สภาพแวดล้อม และการประเมินผลการใช้หลักสูตร

การประเมินหลักสูตร

มีนักการศึกษากล่าวถึงการประเมินหลักสูตร ดังนี้

ทาบา (Taba. 1962 : 310) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรว่าทำขึ้นเพื่อศึกษากระบวนการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ ว่ามีการเปลี่ยนแปลงใดบ้างที่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา การประเมินดังกล่าวจะครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดของหลักสูตรและกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ไทเลอร์ (Tyler. 1969 : 248) มีแนวคิดว่าการประเมินหลักสูตรเป็นการเปรียบเทียบว่าพฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ โดยมีองค์ประกอบการศึกษา 3 ด้าน คือ จุดมุ่งหมายทางการศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

กู๊ด (Good. 1973 : 209) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินหลักสูตร คือ การประเมินผลของกิจกรรมการเรียนภายในขอบข่ายของการสอนที่เน้นเฉพาะจุดประสงค์ของการตัดสินใจ ความถูกต้องของจุดหมาย ความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของเนื้อหาและผลสัมฤทธิ์ของวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจในการวางแผนการจัดโครงการต่อเนื่องและการหมุนเวียนกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ที่จะจัดให้มีขึ้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ครอนบาค (Cronbach. 1990 : 231) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรว่าเป็นการรวบรวมข้อมูลและการให้ข้อมูลเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับโปรแกรมหรือหลักสูตรการศึกษา

เกย์ (Gay. 1991 : 3) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบในขั้นของการตัดสินใจก่อนที่จะถึงจุดหมาย

สตัฟเฟิลบีม และชริ้งฟิล (Stufflebeam and Shinkfield. 2007 : 128) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรว่าเป็นกระบวนการหาข้อมูล เก็บข้อมูล เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจหาทางเลือกที่ดีกว่าเดิม

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 193 - 202) กล่าวว่า การประเมินผลหลักสูตรควรดำเนินการเป็นระยะ ๆ การประเมินหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ การประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินระหว่างการดำเนินการใช้หลักสูตร การประเมินหลักสูตรหลังการใช้หลักสูตร และกล่าวว่าในการประเมินผลนั้นผู้ประเมินควรดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินผลหลักสูตร 2) การวางแผนออกแบบการประเมินผล 3) ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล 4) การวิเคราะห์ข้อมูล 5) ขั้นรายงานผลการประเมิน

กาญจนา คุณารักษ์ (2540 : 220) กล่าวว่าการประเมินหลักสูตรเป็นการเตรียมข้อสนเทศเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจในระยะต่าง ๆ ของการพัฒนาหลักสูตร

สุนีย์ ภู่พันธ์ (2546 : 249) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรว่าเป็นการหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายหรือไม่ มากน้อยเพียงใดและอะไรเป็นสาเหตุการประเมินผลหลักสูตรเป็นงานใหญ่และมีขอบเขตกว้างขวาง ผู้ประเมินจำเป็นต้องวางโครงการประเมินผลไว้ล่วงหน้า คือ กระบวนการในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตรนั้น ๆ มีประสิทธิภาพแค่ไหน เมื่อนำไปใช้แล้วบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ มีอะไรต้องแก้ไขเพื่อนำผลที่ได้มาใช้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจหาทางเลือกที่ดีกว่าต่อไป

ปราโมทย์ จันทร์เรือง (2552 : 573) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรสามารถแบ่งออกได้เป็นสี่ขั้นตอน คือ การประเมินสถานการณ์สิ่งแวดล้อม การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต การประเมินหลักสูตรที่โรงเรียนสามารถจัดทำได้มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดผู้ถูกประเมิน
2. กำหนดจุดประสงค์ของการประเมิน
3. ระบุข้อมูลที่ต้องการ
4. กำหนดแหล่งข้อมูลที่มีอยู่พร้อมแล้ว
5. กำหนดหลักการประเมิน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

6. กำหนดว่าจะเก็บข้อมูลเมื่อไหร่และเก็บจากใคร

7. กำหนดเทคนิคและเครื่องมือเก็บข้อมูล

8. กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมิน

9. พัฒนาเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

10. เก็บข้อมูลที่ต้องการ

11. วิเคราะห์ข้อมูลโดยกำหนดมาตรฐานหรือเกณฑ์เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ระบุผลกระทบของหลักสูตร ระบุสิ่งที่อาจเกิดขึ้นตามมาและระบุความสัมพันธ์ของสิ่งที่เป็นเหตุและผลในหลักสูตร

12. รายงานผล โดยการตีความข้อมูลที่วิเคราะห์ สรุปและใช้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพและส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร บันทึกความต้องการของบุคลากรและแหล่งทรัพยากรเพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะ และเผยแพร่ผลการประเมินแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553 : 291) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรว่าเป็นกระบวนการในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตรว่าหลักสูตรนั้น ๆ มีประสิทธิภาพแค่ไหนเมื่อนำไปใช้แล้วบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ มีอะไรที่ต้องแก้ไขเพื่อนำผลที่ได้มาให้เป็นประโยชน์ในการตัดสินหาทางเลือกที่ดีกว่าต่อไป

มารุต พัฒผล (2556 : 8) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรว่าเป็นเสมือนกระจกสะท้อนคุณภาพของการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร ช่วยชี้แนะแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การประเมินหลักสูตรคือการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรในลักษณะการตัดสินคุณค่าในประเด็นต่าง ๆ ว่ามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดหรือไม่เพียงใด โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และนำผลการประเมินมาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพมากขึ้น

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตรนั้น ๆ ว่ามีประสิทธิภาพแค่ไหน เมื่อนำไปใช้แล้วบรรลุวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรต้องการหรือไม่ ส่วนประกอบของหลักสูตรสอดคล้องกันหรือไม่ หลักสูตรมีข้อบกพร่องใดที่ต้องปรับปรุงพัฒนาให้มีคุณภาพดีขึ้นเพื่อนำผลที่ได้มาใช้เป็นประโยชน์ และช่วยในการตัดสินใจว่าควรใช้หลักสูตรต่อไปหรือหาทางเลือกที่ดีกว่าต่อไป

สถาบันวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2558 ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป กลุ่มวิชางานเสริมสวย

การพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2558 เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นไปตามนโยบายรัฐบาล ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สภาพเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชุมชนท้องถิ่นและระดับชาติ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้อย่างเหมาะสมตามความถนัด ความสนใจและโอกาสของผู้เรียน เป็นการขยายโอกาสการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้ของประชาชนของประเทศ

การพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ตามกรอบมาตรฐานหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2551 นี้ ดำเนินการโดยหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นสมรรถนะอาชีพตามความต้องการของสถานประกอบการและเจ้าของอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนผ่านการฝึกอบรมมีสมรรถนะตามที่หลักสูตรกำหนด สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพเดิม เป็นอาชีพเสริม เปลี่ยนอาชีพใหม่ และหรือเพื่อการศึกษาต่อ หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่ดำเนินการในครั้งนี้เป็นหลักสูตรที่ใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรมตั้งแต่ 6 ชั่วโมงขึ้นไป โดยมีทั้งหลักสูตรที่พัฒนามาจากหลักสูตรเดิมและหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ จำนวน 24 สาขาวิชา ใน 5 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ประเภทวิชาศิลปกรรม ประเภทวิชาคหกรรม และประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมจำนวนทั้งสิ้น 598 หลักสูตร ทั้งนี้ เพื่อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาได้นำไปใช้ในการจัดฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของสถานศึกษาต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2558 : 389 - 461)

ประเภทวิชาคหกรรม

ประเภทวิชาคหกรรม มี 4 สาขาวิชา คือ

1. สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย
2. สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
3. สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป
4. สาขาวิชาคหกรรมธุรกิจ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มี 6 กลุ่มวิชางาน คือ

1. กลุ่มวิชางานเสริมสวย
2. กลุ่มวิชางานดอกไม้สด
3. กลุ่มวิชางานใบตอง
4. กลุ่มวิชางานแกะสลัก
5. กลุ่มวิชางานดอกไม้ประดิษฐ์
6. กลุ่มวิชางานประดิษฐ์

กลุ่มวิชางานเสริมสวย

กลุ่มวิชางานเสริมสวย มี 38 หลักสูตร ดังนี้

ลำดับที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	ชั่วโมง
1.	1403-1101	แต่งเล็บ	6
2.	1403-1102	กำจัดขนด้วยเส้นด้าย	6
3.	1403-1103	กำจัดขน (แว็กซ์)	6
4.	1403-1104	บุคลิกภาพของช่างเสริมสวย	6
5.	1403-1105	ดัดผมสปาเพิร์ม	12
6.	1403-1106	ยืดผมรีบอร์นดิ้ง	12
7.	1403-1107	เปลี่ยนสีผม ทำไฮไลท์	12
8.	1403-1108	ต่อผม	12
9.	1403-1109	ต่อขนตา	12
10.	1403-1110	แกะลายกราฟฟิก	12
11.	1403-1111	บริหารธุรกิจร้านเสริมสวย	12
12.	1403-1113	นวดหน้า	12
13.	1403-1114	ออกแบบทรงผม	18
14.	1403-1115	ต่อเล็บอะคริลิคและเพ้นท์เล็บ	30
15.	1403-1116	เกล้าผม – ถักเปีย	30
16.	1403-1117	แต่งหน้า Basic	30
17.	1403-1118	เขียนคิ้วถาวร 3 มิติ 6 มิติ	30
18.	1403-1119	ตัดแต่งทรงผมสไตล์แฟชั่น	30
19.	1403-1121	แต่งเล็บ	30

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

20.	1403-1124	การเปลี่ยนสีผม	30
21.	1403-1126	การดัดสปาเพิร์ม - การยืดผมรีบอร์นดิ้ง	30
22.	1403-1201	เซ็ทผมแนวแข่งขัน	45
23.	1403-1202	ตัดผมซาลอนเบื้องต้น	45
24.	1403-1203	ซอยผมชายฟรีสไตล์	45
25.	1403-1301	สระผม - เซ็ทผม	75
26.	1403-1302	ตัดผมชายระดับ 1	75
27.	1403-1303	ตัดผมชายระดับ 2	75
28.	1403-1304	ตัดผมชายสไตล์สมัยนิยม	75
29.	1403-1305	เทคนิคการซอยผม	75
30.	1403-1306	ซอยผม ดัดผม Advance	75
31.	1403-1125	การขัดหน้า - นวดหน้า	75
32.	1403-1305	เทคนิคการซอยทรงผม	75
33.	1403-1307	เกล้าผม - ถักเปีย	75
34.	1403-1501	เสริมสวยเบื้องต้น 1	150
35.	1403-1502	การตัดผมชาย	150
36.	1403-1503	การแต่งผมชายสมัยนิยม	150
37.	1403-1504	เสริมสวยเบื้องต้น 2	150
38.	1403-1901	เสริมสวยเบื้องต้น (เต็มหลักสูตร)	300

จากการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2558 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2558 : 389 - 461) สรุปได้ว่าการจัดการด้านวิชาชีพระยะสั้นนั้นได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นเป็นไปตามกรอบมาตรฐานอาชีพของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) โดยเน้นความเป็นช่างมืออาชีพ เพื่อพัฒนาสมรรถนะกำลังคนระดับฝีมือ รวมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ชุมชน สังคม และการประกอบอาชีพได้ โดยรูปแบบของหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2558 ประเภทวิชาคหกรรม มี 4 สาขาวิชา คือ 1) สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย 2) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ 3) สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป 4) สาขาวิชาคหกรรมธุรกิจ ส่วนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปมี 6 กลุ่มวิชางาน คือ 1) กลุ่มวิชางานเสริมสวย 2) กลุ่มวิชางานดอกไม้สด 3) กลุ่มวิชางานใบตอง

4) กลุ่มวิชางานแกะสลัก 5) กลุ่มวิชางานดอกไม้ประดิษฐ์ 6) กลุ่มวิชางานประดิษฐ์ ซึ่งกลุ่มวิชางานเสริมสวย มีทั้งหมด 38 หลักสูตร ในลำดับที่ 16 รหัสวิชา 1403-1117 วิชาการแต่งหน้า Basic หลักสูตร 30 ชั่วโมง เป็นวิชาที่สอนการแต่งหน้าพื้นฐาน เนื้อหาหลักสูตรค่อนข้างเก่า และยังไม่ครอบคลุมทุกเนื้อหาสาระยังไม่เคยได้รับการพัฒนาหลักสูตรมาเป็นเวลาค่อนข้างนานแล้ว ทำให้นักศึกษาเรียนแล้วไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นใจ และไม่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งปัจจุบันงานแต่งหน้ามีความสำคัญและมีบทบาทในชีวิตประจำวันของเราเป็นอย่างมาก อีกทั้งตลาดแรงงานหรือสถานประกอบการยังมีความต้องการช่างระดับฝีมือในการแต่งหน้าเป็นจำนวนมาก และสามารถสร้างรายได้จากงานแต่งหน้าได้อย่างมากมาย จึงเป็นสาเหตุให้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำหลักสูตรวิชาการแต่งหน้า Basic มาพัฒนาเป็นหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย เพื่อเพิ่มเนื้อหาสาระ และปรับเนื้อหาให้มีความทันยุคทันสมัย เข้าใจง่าย มีขั้นตอนและกระบวนการที่ชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และตลาดแรงงานหรือสถานประกอบการ เพื่อให้นักศึกษาวิชาชีพระยะสั้น สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาตนเองจนเกิดประสบการณ์ความชำนาญ สามารถสร้างสรรค์ผลงาน สร้างงาน สร้างอาชีพได้อย่างยั่งยืน

ศิลปะการแต่งหน้า

มีนักการศึกษากล่าวถึงศิลปะการแต่งหน้า ดังนี้

1. ความหมายของศิลปะการแต่งหน้า

พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ (2543 : 6) ได้กล่าวว่า การแต่งหน้านั้นค่อนข้างจะเป็นงานศิลปะที่คล้ายกับการวาดภาพ หากแต่ว่าเป็นการวาดบนผิวคน โดยอาศัยสีต่าง ๆ อันเป็นวัสดุซึ่งใช้สำหรับการแต่งหน้า และเป็นสีที่ไม่เป็นอันตรายต่อผิวหนังของมนุษย์ การแต่งหน้าเพื่อการแสดงมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างลักษณะของตัวละครให้มีบุคลิกลักษณะตามจินตนาการของผู้ประพันธ์บทละคร หรือตามผู้กำกับการแสดง และนักออกแบบจินตนาการภาพของตัวละครตัวนั้นไว้ นับว่าการแต่งหน้าเพื่อการแสดงมีลักษณะเฉพาะที่ต่างไปจาการแต่งหน้าเพื่อความงดงาม และเพื่อแฟชั่น วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการแต่งหน้าเพื่อการแสดงนั้นก็คล้ายคลึงกับการแต่งหน้าเพื่อแฟชั่น แต่อาจมีลักษณะแตกต่างกันไปในบางประการ ที่เป็นเรื่องของเทคนิคพิเศษ

สรุปได้ว่า ความหมายของศิลปะการแต่งหน้า หมายถึง การแต่งหน้าเป็นทั้งศาสตร์และศิลปะ โดยการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องสำอางในการแต่งหน้า เพื่อสร้างความงดงามบนใบหน้าให้เกิดขึ้นตามใจต้องการ สามารถสร้างบุคลิกหรือรูปแบบให้กับตัวตนของคนนั้นได้ชัดเจน โดยถ่ายทอดผ่านศิลปะการแต่งหน้า และวิธีการแต่งหน้าชีวิตประจำวัน แต่งหน้าแฟชั่น แต่งหน้าเจ้าสาว แต่งหน้าแฟนซี แต่งหน้าเพื่อการแสดง และแต่งหน้านางงาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรามคำแหง

2. โครงสร้างผิวหนัง

กัลยา เท้น (2546 : 18) ได้กล่าวว่า ผิวหนังเป็นอวัยวะที่ใหญ่ที่สุดมีขนาดประมาณ 1.5 - 1.9 ตารางเมตรและมีน้ำหนักประมาณ 15 - 20 % ของน้ำหนักตัวของคน ผิวหนังประกอบด้วยเซลล์ที่มีชีวิตจำนวนมากตามวงจรชีวิตของเซลล์ที่มีชีวิตจะต้องการอาหารเพื่อเจริญเติบโต ต่อมาเซลล์ที่มีชีวิตอยู่จะค่อย ๆ เสื่อมสภาพและตายไปในที่สุดแล้วเซลล์ใหม่จะเจริญเติบโตมาแทนที่เป็นวัฏจักรเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ คุณภาพของเซลล์ที่มีชีวิตนั้นขึ้นอยู่กับอาหาร การบำรุงรักษา การป้องกันมลภาวะเป็นพิษแสงแดด และอันตรายที่จะส่งผลต่อผิวหนังเป็นต้น

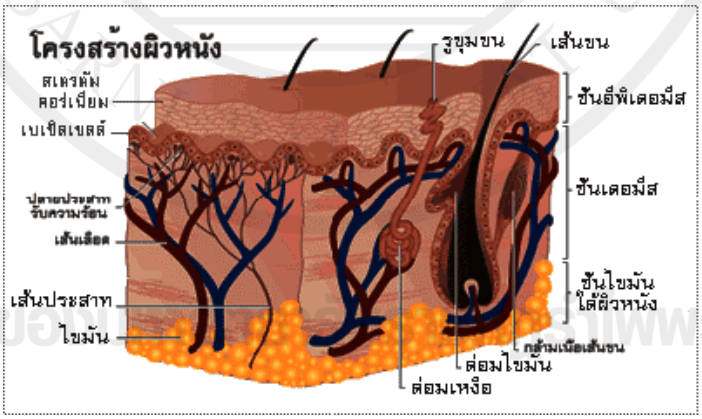
ชาคริต ศีลเสวตสกุล (2554 : 3) ได้กล่าวว่า ผิวหนังมีส่วนประกอบหลายชั้น หากเราดูด้วยกล้องจุลทรรศน์จะพบว่าผิวหนังประกอบด้วยเซลล์เล็ก ๆ มากมาย ซึ่งประกอบด้วยเนื้อเยื่อ 2 ชั้น คือ

1. หนังกำพร้า (Epidermis) เป็นผิวหนังที่อยู่ชั้นนอกสุดของผิวหนัง ประกอบด้วยเซลล์เล็ก ๆ มากมายซ้อนอยู่เป็นชั้น ๆ

2. หนังแท้ (Dermis) อยู่ชั้นล่าง เป็นเนื้อเยื่อเกี่ยวพันชนิด Dense Irregular Connective Tissue ซึ่งเจริญมาจากชั้นเมโซเดิมร์ม (Mesoderm) ในระยะตัวอ่อน

3. อวัยวะที่กำเนิดมาจากผิวหนัง (Skin Appendages) อวัยวะเหล่านี้ ได้แก่ ขน (Hair), ต่อมไขมัน (Sebaceous Glands), ต่อมเหงื่อ (Sweat Glands) และเล็บ (Nails)

สรุปได้ว่า โครงสร้างผิวหนังเป็นอวัยวะที่ใหญ่ที่สุด ผิวหนังประกอบด้วยเซลล์ที่มีชีวิตจำนวนมาก เซลล์ที่มีชีวิตจะต้องการอาหารเพื่อเจริญเติบโต และต่อมาเซลล์ที่มีชีวิตจะค่อย ๆ เสื่อมสภาพและตายไป จากนั้นเซลล์ใหม่ก็จะเจริญเติบโตมาแทนที่เป็นวัฏจักร ดังนั้นคุณภาพของเซลล์นั้นจึงต้องการอาหาร การบำรุง และการปกป้อง เพื่อความสมบูรณ์และความสวยงามของเซลล์ซึ่งส่งผลต่อผิวพรรณที่ดี

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างผิวหนัง

ที่มา : ณัฐภากัญญ์ อาษาพัฒนวงษ์. ออนไลน์. 2557

ผิวหนังแบ่งออกเป็น 3 ชั้น ซึ่งได้แก่

กัลยา เท้น (2546 : 19 - 20) กล่าวว่า ผิวหนังแบ่งออกเป็น 3 ชั้น ได้แก่

1. ชั้นหนังกำพร้า (Epidermis) เป็นผิวหนังชั้นบนสุดที่สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมภายนอก แบ่งเป็นชั้นย่อย ๆ ได้ 4 - 5 ชั้น หนังกำพร้าประกอบด้วยเซลล์ 3 ชนิด ซึ่งมีปริมาณและหน้าที่ไม่เหมือนกัน

1.1 เซลล์คีราติโนไซต์ (Keratinocyte) เป็นเซลล์หลักของผิวหนังชั้นบน มีประมาณร้อยละ 80 - 90 ของเซลล์ผิวหนังทั้งหมด โดยที่เซลล์ผิวหนังจะแบ่งเซลล์จากด้านล่างสุดแล้วเจริญเติบโต ค่อย ๆ เลื่อนขึ้นมาอยู่ชั้นบนสุดกลายเป็นเซลล์ที่ตาย ซึ่งมีลักษณะเป็นเซลล์แบน ๆ เรียงขนานกับผิว ซึ่งจะเรียกเซลล์ที่ตายนี้ว่า “ขี้ไคล” ซึ่งวัฏจักรปกติของการเกิดจนกระทั่งตายของเซลล์ผิวหนังจะใช้เวลาประมาณ 28 - 60 วัน เซลล์เหล่านี้มีหน้าที่ควบคุมการระเหยและการดูดซึมของน้ำเข้าสู่ร่างกายด้วย ในภาวะปกติหนังกำพร้าจะต้องมีน้ำประมาณร้อยละ 10 - 20

1.2 เซลล์สร้างสี (Melanocytes) มีประมาณร้อยละ 2 - 3 ของเซลล์ผิวหนังทั้งหมด อยู่กระจัดกระจายทั่วผิวหนังและหนาแน่นมาก ที่บริเวณรอยต่อของหนังกำพร้าและหนังแท้ ทำหน้าที่สร้างสีเมลานินเพื่อดูดซับและสะท้อนแสงแดดเป็นการป้องกันอันตรายจากแสงแดด

1.3 เซลล์ลังเกอร์ฮานส์ (Langerhans) มีประมาณร้อยละ 1 - 1.5 ของเซลล์ผิวหนังทั้งหมดทำหน้าที่ป้องกันและขจัดสิ่งแปลกปลอม และเกี่ยวข้องกับภูมิต้านทานและภูมิแพ้ของผิวหนัง

2. ชั้นหนังแท้ (Dermis) เป็นผิวหนังซึ่งอยู่ถัดจากหนังกำพร้าลงมา มีส่วนประกอบที่สำคัญ คือ คอลลาเจน ซึ่งมีอยู่ประมาณร้อยละ 75 ของผิวหนังโดยน้ำหนัก และอีลาสตินประมาณร้อยละ 5 ของผิวหนังโดยน้ำหนัก นอกจากนี้ยังประกอบไปด้วยเนื้อเยื่อต่าง ๆ คือ เส้นเลือด หลอดน้ำเหลืองและเส้นประสาท ยังรวมถึงต่อมไขมัน (Sebaceous Glands) ที่อยู่รวมกับเส้นขน ทำหน้าที่ผลิตไขมัน (Sebum) ออกมาฉาบเคลือบผิวหนัง เส้นขนและผม เมื่อเกิดการอุดตันของท่อต่อมไขมันจะทำให้เกิดสิวอุดตัน และยังมีต่อมเหงื่อ (Sweat Glands) อยู่ทั่วร่างกาย

2.1 ต่อมเหงื่อ (Sweat Glands) ต่อมเหงื่อพบมากเกือบทั่วบริเวณผิวหนังของร่างกาย บางแห่งพบมากถึง 600 ต่อม/ตารางเซนติเมตร มีรูปร่างเป็นเกลียวทรงกระบอกอยู่ชั้นหนังแท้และมีท่อรูปเกลียวต่อขึ้นมา เปิดออกถึงผิวบนของหนังกำพร้า หน้าที่ของต่อมเหงื่อ คือ ควบคุมอุณหภูมิของร่างกาย และการขับน้ำที่เกินความจำเป็นออกจากร่างกาย พบว่าสิ่งที่กระตุ้นการทำงานของต่อมเหงื่อ ได้แก่ แสง, UV, อารมณ์, อุณหภูมิสูง ส่วนประกอบของเหงื่อแตกต่างกันไปในแต่ละคน ซึ่งมักประกอบด้วยสารหลัก คือ Electrolyte Ions, Urea, Amino Acids, น้ำตาล และบางครั้งมีไขมันปนออกมาด้วย

2.2 ต่อมกลิ่น (Apocrine Glands) ต่อมกลิ่นเป็นต่อมรูปทรงกระบอกอยู่ติดกับรากผมหรือขน เช่นเดียวกับต่อมไขมัน ต่อมนี้พบมากบริเวณรักแร้, ข้อพับ, จุดซ่อนเร้น และบริเวณอับชื้นต่าง ๆ ของร่างกาย ต่อมกลิ่นถูกควบคุมโดยแอนโดรเจน จะทำหน้าที่เมื่อเข้าสู่วัยหนุ่มสาว

3. ชั้นไขมัน (Subcutaneous Fat Tissue) มีเนื้อเยื่อไขมันในปริมาณมาก ทำหน้าที่ป้องกันการกระทบกระแทกจากภายนอก เป็นกลไกการป้องกันอวัยวะภายใน เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผิวหนังตึง เนียนนุ่ม และยังเป็นพลังงานสำรองให้แก่ร่างกาย

สรุปได้ว่า ผิวหนังแบ่งออกเป็น 3 ชั้น ได้แก่ 1) ชั้นหนังกำพร้า (Epidermis) เป็นผิวหนังชั้นบนสุด ที่สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมภายนอก แบ่งเป็นชั้นย่อย ๆ ได้อีก 4 - 5 ชั้นและหนังกำพร้าประกอบด้วย เซลล์ 3 ชนิด 2) ชั้นหนังแท้ (Dermis) เป็นผิวหนังที่อยู่ถัดจากหนังกำพร้าลงมา มีส่วนประกอบสำคัญคือ คอลลาเจน อีลาสติน และยังประกอบไปด้วย เนื้อเยื่อต่าง ๆ และยังรวมถึงต่อมไขมันที่อยู่รวมกับเส้นขนทำหน้าที่ผลิตไขมัน 3) ชั้นไขมัน (Subcutaneous Fat Tissue) ชั้นไขมันมีเนื้อเยื่อปริมาณมากทำหน้าที่การกระทบกระแทก มีส่วนทำให้ผิวหนังตึง เนียนนุ่ม

3. ลักษณะของผิว

ชาคริต ศีลเศวตสกุล (2554 : 8 - 27) ได้กล่าวว่า ลักษณะของผิวโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 4 ประเภท

1. ผิวมัน (Oily Skin) เป็นลักษณะผิวที่มีต่อมไขมันจำนวนมาก มักเป็นผิวที่หยาบและมีรูขุมขนเปิดกว้าง ทำให้เกิดสิวเสี้ยนและสิวธรรมดาได้ง่ายกว่าผิวประเภทอื่น ๆ

2. ผิวแห้ง (Dry Skin) เป็นลักษณะผิวที่ต่อมไขมันทำงานน้อย ขับไขมันออกมาไม่เพียงพอในการหล่อเลี้ยงผิว เป็นผิวที่มีความละเอียดและบอบบาง มักเกิดอาการแพ้สิ่งต่าง ๆ ได้ง่าย

3. ผิวธรรมดา (Normal Skin) เป็นลักษณะผิวที่มีความสมดุล ต่อมไขมันขับไขมันพอดีกับความต้องการของผิว ทำให้ผิวอยู่ในสภาพสวยงาม

4. ผิวผสม (Combination Skin) เป็นลักษณะผิวที่ต่อมไขมันบนใบหน้าทำงานไม่สม่ำเสมอ บริเวณหน้าผาก ปลายจมูก ด้านในของแก้ม และคาง จะมีความมัน ส่วนบริเวณข้างแก้วจะแห้ง

ความแตกต่างของสีผิว ความงามที่แตกต่างของสีผิว เฉพาะผิวในโลกปัจจุบัน หากเราแบ่งแยกสีผิวให้ละเอียดลงไปจะได้สีผิวมากกว่า 4 ผิว เพราะมีการผสมผสานระหว่างสีผิวดำบวกขาว ขาวบวกเหลือง ทำให้ปัจจุบันลูกครึ่งจะมีสีผมและสีตาแต่งต่างไปจาก 4 สีผิว แต่เราสามารถจัดให้อยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยแบ่งออกได้ดังนี้

1. ผิวขาวชมพู เป็นผิวที่มีลักษณะเด่นคือความขาวออกชมพูส่วนใหญ่เป็นชาวตะวันตก เกาหลี และญี่ปุ่น การแต่งหน้า และการเลือกใช้เสื้อผ้าจึงไม่มีขีดจำกัด สามารถเลือกแต่งได้ทุกสีสันทุกโทนสี เพราะผิวพรรณขาวนวลผ่องและบางคนยังมีชมพูผสมอยู่มากกว่าผิวสีอื่น ผิวจึงดูสว่างสดใส

การแต่งหน้าจึงใช้สีสันได้มากกว่าผิวชนิดอื่น ๆ แต่สีที่เหมาะสมและดูกลมกลืนก็จะเป็นสีโทนเย็น (Blue Base)

2. ผิวขาวเหลือง ผิวขาวเหลืองมีความเด่นอยู่ในตัวเป็นสีผิวกลาง ๆ ลักษณะสีผิวชนิดนี้สามารถแต่งหน้าแต่งเสื้อผ้าได้แทบทุกโทนสีเช่นเดียวกับผิวขาว สีที่เหมาะสมที่สุดจะเป็นสีส้มหรือสีบรอนซ์ และลำดับสองก็เป็นสีทอง ดำ ขาว และแดง ผิวขาวเหลืองเป็นเอกลักษณ์ของคนเอเชีย

3. ผิวแทนหรือผิวสีน้ำผึ้ง ผิวแทนในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นผิวที่ Intrend เป็นสีผิวที่ดูแล้วมีเสน่ห์ มีความเซ็กซี่ในสีผิว ชาวตะวันตกจะชอบผิวสีนี้ จึงนิยมอาบแดดกันมาก และปัจจุบันเป็นที่นิยมบ้างแล้วในแถบเอเชีย มีดาราหลายคนมีผิวสีแทนก็ได้รับความนิยม เพราะสีผิวนี้ เวลาถ่ายภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวจะได้ภาพมีผิวที่ออกมาสวยงามการแต่งหน้าให้ใช้สีสันในโทนร้อน (Yellow Base) เช่น ทอง เหลือง แดง ส้ม ส้มอมน้ำตาล เป็นต้น

4. ผิวดำหรือคล้ำ สีผิวของคนผิวดำจะมีโทนน้ำตาลเทาและส้มผสมอยู่มาก ผิวชนิดนี้ถูกแสงแดดทำให้ผิวยิ่งคล้ำมากขึ้น ฉะนั้นคนที่ผิวกลุ่มนี้ควรหลีกเลี่ยงการถูกแสงแดดโดยตรง ยิ่งถ้าอยู่ในแถบเอเชียผิวคล้ำจะได้รับความนิยมน้อย สำหรับการแต่งหน้าและการเลือกใช้เสื้อผ้ามีขีดจำกัด สีที่เหมาะสมที่สุดก็จะเป็นสีดำและเทา รองลงมาก็จะไล่ตามโทนสี คือ สีเทาน้ำตาล น้ำตาลอ่อน น้ำตาลแดง ส้มน้ำตาล สีแดงอมเทา คือ ให้มีโทนสีร้อนแต่ให้ผสมสีเทาหรือดำเข้าไปให้กลมกลืนบ้างจะทำให้เหมาะสมกับสีผิว คนผิวคล้ำที่ไม่ชอบสีดำเพราะคิดว่าจะดูดำไปหมด ถ้าใส่สีสดทั้งที่ผิวดำสีของเสื้อผ้าจะโดดเด่นมากหรือตัดกับผิวเกินไป แต่ถ้าผิวคล้ำไม่ถึงกับดำยังพอใช้สีส้มสดหรือขาวได้บ้าง ระดับของผิวคล้ำก็สามารถแยกออกไปอีกว่า อ่อน กลาง เข้ม ซึ่งเราก็จะแต่งหน้าและแต่งตัวตามระดับของสีผิวเราได้ สรุปคือสีที่แต่งเติมเข้าไปกับผิวคล้ำนั้นจะต้องไม่ลอยเด่นชัดออกมามากนั่นเอง

สรุปได้ว่า จากการศึกษาลักษณะผิวโดยทั่วไปสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) ผิวมัน (Oily Skin) 2) ผิวแห้ง (Dry Skin) 3) ผิวธรรมดา (Normal Skin) 4) ผิวผสม (Combination Skin) ความแตกต่างของสีผิวแบ่งออกได้ประมาณ 4 สีผิว ได้แก่ 1) ผิวขาวชมพู เป็นผิวที่มีลักษณะเด่นคือ ความขาวออกชมพูส่วนใหญ่เป็นชาวตะวันตก เกาหลี และญี่ปุ่น 2) ผิวขาวเหลือง มีความเด่นอยู่ในตัวเป็นสีผิวกลาง ๆ เป็นเอกลักษณ์ของคนเอเชีย 3) ผิวแทนหรือผิวสีน้ำผึ้ง ผิวแทนในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นผิวที่ Intrend เป็นสีผิวที่ดูแล้วมีเสน่ห์ มีความเซ็กซี่ในสีผิว ชาวตะวันตกจะชอบผิวสีนี้ จึงนิยมอาบแดดกันมาก 4) ผิวดำหรือคล้ำ สีผิวของคนผิวดำจะมีโทนน้ำตาลเทาและส้มผสมอยู่มากผิวชนิดนี้ถูกแสงแดดทำให้ผิวยิ่งคล้ำมากขึ้น ฉะนั้นคนที่ผิวกลุ่มนี้ควรหลีกเลี่ยงการถูกแสงแดดโดยตรง

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. วัสดุและอุปกรณ์การแต่งหน้า

บ๊อบบี บราวน์ (2553 : 26 - 29) ได้กล่าวว่า วัสดุและอุปกรณ์การแต่งหน้ามีมากมายหลายชนิด ควรเลือกและทำความเข้าใจเพื่อความพร้อมในการแต่งหน้าที่มีคุณภาพ

1. ฟองน้ำ (Sponge) มี 2 ชนิด คือ ใช้สำหรับเกลี่ยครีมรองพื้นบนใบหน้า และใช้ทาแป้งแข็ง ฟองน้ำเกลี่ยรองพื้นมีรูปทรงมากมายหลายแบบแต่ควรมีเนื้อฟองน้ำที่แน่น ส่วนฟองน้ำที่ใช้ทาแป้งฝุ่นควรมีเนื้อที่ละเอียด

2. พัฟ (Puff) ใช้สำหรับกดซับแป้งฝุ่นหลังการลงรองพื้น พัฟที่ดีควรจะมีความอ่อนนุ่ม มีขนยาวพอสมควรเพื่อดูซับแป้งฝุ่นได้ดี

3. พู่กัน (Blush) ใช้สำหรับการแต่งแต้มสีสันต่าง ๆ ลงบนใบหน้า พู่กันมีหลายขนาดตามความต้องการใช้งานแต่ละชนิด เช่น พู่กันแต่งคิ้ว, พู่กันแต่งตา, พู่กันปัดแก้ม, พู่กันทาปาก ฯลฯ

4. มีดโกน (Razor) ใช้สำหรับกันขนคิ้วส่วนที่ไม่ต้องการออกให้ได้รูปสวยงาม

5. กรรไกร (Scissors) ใช้สำหรับตัดขนคิ้ว หรือซอยขนคิ้วส่วนที่ไม่ต้องการออกให้ได้รูปสวยงามตามต้องการ

6. แหนบ (Tweezers) ใช้สำหรับถอนขนคิ้วส่วนที่ไม่ต้องการออกให้ได้รูปสวยงามตามต้องการ

7. ที่ดัดขนตา (Eyelash Curlers) ใช้สำหรับดัดขนตาให้งอนงามก่อนการปัดขนตาด้วยมาสคาร่า

8. คีมปลายเล็ก (Tweezers) ใช้คีบจับขนตาปลอมขณะติดขนตา

9. พายตักรองพื้น (Paddle) ใช้ตักครีมรองพื้น

10. ทิชชู่ (Tissue) ใช้สำหรับเช็ดทำความสะอาดใบหน้า

11. สำลีแผ่น (Cottons Pads) ใช้สำหรับเช็ดทำความสะอาดใบหน้า

12. คัตตั้นบัด (Cotton Buds) ใช้สำหรับเกลี่ยบริเวณที่ต้องการ

13. ขนตาปลอม (Fake Lashes) ส่วนใหญ่ทำมาจากผม หรือขนธรรมชาติ ในขณะเดียวกันขนตาปลอมที่ทำขึ้นจากใยสังเคราะห์ก็มีการผลิตออกสู่ตลาดมากขึ้น และเป็นที่นิยมกันมากขึ้น ขนตาปลอมใช้เพื่อช่วยให้ดวงตาดูสวยงามขึ้น การติดขนตาปลอมอาจต้องคำนึงถึงความจำเป็นและวัตถุประสงค์ของการใช้งานเป็นสำคัญ

สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

14. กาวติดขนตาปลอม มีทั้งสีขาว สีดำ และแบบใส ใช้สำหรับติดขนตาปลอมให้ติดแนบสนิทกับขนตาจริง

15. เทปติดตาสองชั้น มีทั้งชนิดตาข่าย ใยลินิน ใช้ติดที่ระหว่างชั้นตาหลังจากแต่งตาเสร็จ ส่วนแบบเทปกาว ใช้ติดที่ระหว่างชั้นตาก่อนการลงเครื่องสำอาง

สรุปได้ว่า วัสดุและอุปกรณ์การแต่งหน้ามีมากมายหลายชนิด ควรประเมินคุณภาพและการใช้งานของวัสดุและอุปกรณ์การแต่งหน้าแต่ละชนิด ก่อนเลือกซื้อ จากนั้นควรทำความเข้าใจวิธีการใช้ให้ถูกต้องก่อนนำมาใช้จริง

5. เครื่องสำอาง

กัลยา เท้น (2546 : 10 - 17) ได้กล่าวว่า เครื่องสำอาง หมายถึง ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดที่มีความตั้งใจ หรือจงใจผลิตขึ้นมาสำหรับใช้กับบุคคลโดยตรง เพื่อความมุ่งหมายในการทำความสะอาด หรือทำให้เกิดความสวยงาม ประเภทของเครื่องสำอางแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ประเภทเครื่องสำอางถนอมผิว (Skin Care)

1.1 ครีมล้างหน้า (Cleansing Cream) ใช้เพื่อทำความสะอาดผิวหน้า มีคุณสมบัติในการล้างเครื่องสำอางได้ล้ำลึกกว่าการล้างหน้าด้วยโฟม หากใช้รองพื้น หรือแป้งเค้กผสมรองพื้นควรใช้ครีมล้างหน้าทุกครั้ง โดยใช้พายตักเนื้อครีมแตะแต้มห้าจุด บริเวณหน้าผาก จมูก สองข้างแก้ม และปลายคาง นวดคลึงให้ทั่วใบหน้าโดยเฉพาะรอบดวงตา ควรวนจากหางตาไปใต้ตามาที่หัวตา และวนไปบนเปลือกตา การนวดใบหน้าด้วยครีมล้างหน้ามีผลทำให้ใบหน้าสะอาดและทำให้ผิวหน้านิ่มนวลขึ้นด้วย จากนั้นใช้ทิชชูเช็ดออก ครีมล้างหน้านอกจากลักษณะเป็นครีมแล้วยังมีลักษณะที่เป็นน้ำนม เจลน้ำมัน ซึ่งจะเรียนชื่อตามลักษณะ เช่น น้ำนมล้างหน้า เจลล้างหน้า ออยล์ล้างหน้า เป็นต้น

1.2 โฟมล้างหน้า (Foam) มีทั้งเนื้อครีมและเจล ใช้ล้างหน้า นวดคลึงให้ทั่วใบหน้า แล้วล้างออกด้วยน้ำสะอาด หากล้างหน้าด้วยโฟมก่อนการแต่งหน้าก็จะทำให้การแต่งหน้ามีความรู้สึกสบายผิวหน้าและนุ่มนวลยิ่งขึ้น

1.3 โลชั่นสมานผิว (Toner Lotion) เป็นผลิตภัณฑ์ซึ่งต้องใช้หลังจากการล้างหน้าด้วยครีมล้างหน้า มีลักษณะเป็นน้ำใส ๆ มีส่วนผสมที่มีแอลกอฮอล์และไม่มีแอลกอฮอล์ และอาจมีการแต่งกลิ่นอ่อน ๆ หรือสีอ่อน ๆ ลงไปเพื่อความสวยงาม คนผิวมันควรใช้ชนิดที่ผสมแอลกอฮอล์ ส่วนคนที่ผิวแห้งและผิวแพ้ง่ายควรใช้ชนิดที่ไม่มีส่วนประกอบของแอลกอฮอล์ โลชั่นสมานผิวมีวัตถุประสงค์เพื่อกระชับรูขุมขนซึ่งเปิดกว้างขณะล้างหน้า เป็นการปรับสภาพผิวให้กลับสู่สภาพเดิม ไม่ทำให้รูขุมขนอุดตัน ทำให้ผิวหน้าเรียบเนียนและดูอ่อนวัยยิ่งขึ้น หยดโลชั่นสมานผิวใส่สำลีแผ่นเช็ดขึ้นย้อนรูขุมขนให้ทั่วหน้า เช็ดเบา ๆ จากนั้นกลับด้านสำลีแล้วเช็ดลงอีกครั้งเพื่อปิดรูขุมขน

1.4 น้ำแร่ (Mineral Water) สเปรย์น้ำแร่ฉีดหน้านั้นส่วนมากจะเป็นน้ำแร่ที่มีปริมาณเกลือแร่ในระดับต่ำ เพื่อหลีกเลี่ยงการรบกวนและก่อความระคายเคืองต่อผิว น้ำแร่จะอุดมไปด้วย แร่ธาตุที่มีประโยชน์ต่อผิวพรรณ เช่น แคลเซี่ยม แมกนีเซียม ซิงค์ และซิลิเกต ที่ช่วยคืนความชุ่มชื้น ฟื้นฟูสภาพการทำงานของผิว ลดการอักเสบ ลดอาการระคายเคืองต่าง ๆ อีกทั้งมีคุณสมบัติ

ในการต่อต้านอนุมูลอิสระช่วยปกป้องผิวจากมลภาวะต่าง ๆ ด้วย การฉีดพ่นสเปรย์น้ำแร่ลงบนใบหน้าจากฟองไอน้ำเล็ก ๆ จะทำให้ผิวที่แห้งแตกชุ่มชื้นขึ้น การฉีดพ่นก่อนการแต่งหน้าหรือหลังแต่งหน้าจะทำให้เครื่องสำอางติดทนหรือมีระยะเวลาที่ยาวนานขึ้น ผิวจะมันช้าลง

1.5 ครีมบำรุงผิวหน้า (Moisturizer) เป็นครีมที่ใช้บำรุงผิวหน้า มีทั้งชนิดครีม เจลน้ำนม ใช้บำรุงผิวก่อนนอนและก่อนการแต่งหน้า ควรเลือกใช้ตามสภาพผิวหน้าของตนเอง ในการทาใช้พายตักเนื้อครีมแตะแต้ม 5 จุด บริเวณหน้าผาก จมูก สองพวงแก้ม และปลายคาง เกลี่ยให้ทั่วใบหน้า ควรให้ครีมซึมเข้าสู่ผิวหน้าก่อนใช้ครีมรองพื้นหรือแป้ง จะทำให้การรองพื้นหรือการทาแป้งเนียนมากยิ่งขึ้น

1.6 ครีมบำรุงรอบดวงตา (Eye Cream) เป็นลักษณะครีมหรือเจล ช่วยบำรุง และลบเลือนริ้วรอยรอบดวงตา ใช้ทารอบดวงตาก่อนนอนหรือก่อนการแต่งหน้าทุกครั้ง

1.7 ครีมกันแดด (Sunscreen) เป็นครีมที่ใช้สำหรับปกป้องแสงแดด จะช่วยเคลือบบนผิว ป้องกันผิวหมองคล้ำ ควรทาเป็นประจำทุกวัน

สรุปได้ว่า ประเภทเครื่องสำอางถนอมผิว (Skin Care) เป็นชนิดเครื่องสำอางที่ใช้สำหรับทำความสะอาดผิวหน้า เช่น ล้างเครื่องสำอาง สมานผิว และเป็นเครื่องสำอางชนิดบำรุงผิว เพื่อเป็นการปรับสภาพผิวให้พร้อมก่อนการแต่งหน้า

2. ประเภทเครื่องสำอางแต่งหน้า (Makeup Cosmetics)

ผลิตภัณฑ์รองพื้น (Foundation) หน้าที่สำคัญของรองพื้นคือ การปกปิดรอยด่างดำ, รอยสิว, ฝ้า, กระ หรือ สีสันอันไม่สม่ำเสมอบนผิวหน้าให้ดูเรียบเนียนเป็นธรรมชาติมากขึ้น โดยรองพื้นแบ่งเป็นสูตรพื้นฐานได้ 4 ชนิด ดังนี้

ออยล์เบส (Oil Base) คือ รองพื้นที่มีน้ำมันเป็นตัวทำละลาย และมีตัวถูกละลายคือ น้ำ ดังนั้นในสูตรจึงมีน้ำอยู่น้อยกว่าน้ำมัน ซึ่งน้ำจะถูกปรุงแต่งด้วยสีต่าง ๆ ให้เข้ากับสีผิว ส่วนน้ำมันจะเป็นพวก Mineral Oil หรือ Lanoline ซึ่งมีหน้าที่ทำให้อนุภาคของเม็ดสีกระจายสม่ำเสมอและเคลือบผิวได้ดียิ่งขึ้น รองพื้นชนิดนี้มีข้อดีคือ สามารถปกปิดรอยด่าง รอยดำ หรือแผลเป็นได้ค่อนข้างดี เพิ่มความชุ่มชื้นในผิวแห้ง ติดทน ไม่ถูกชะล้างด้วยเหงื่อ ไม่เกิดรอยด่าง และไม่แห้งเร็วจนเกินไป ทำให้สามารถเกลี่ยได้ดี แต่ก็มีข้อเสียคือไม่เหมาะกับอากาศร้อน และไม่เหมาะสำหรับคนที่มีผิวมัน เพราะอาจทำให้รองพื้นเยิ้มได้ และเกิดปัญหาสิวได้

วอเทอร์เบส (Water Base) คือ รองพื้นที่มีน้ำอยู่ในปริมาณที่มากกว่าน้ำมัน แต่มีส่วนที่เพิ่มขึ้นคือ Emulsifier เพื่อทำให้น้ำมันกับน้ำเข้ากันได้ แต่ในสูตรนี้จะมีน้ำมันเป็นส่วนประกอบอยู่น้อย จึงทำให้รองพื้นไม่ติดทนเท่ากับออยล์เบส และเกลี่ยได้ยาก รวมทั้งเกิดรอยด่างได้ง่าย รองพื้นสูตรนี้เหมาะสำหรับคนที่มีสภาพผิวธรรมดา

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ออยล์ฟรี (Oil Free) ในรองพื้นสูตรนี้ไม่ใส่น้ำมันลงไป แต่มีสารเคมีที่ไม่ก่อให้เกิดอาการแพ้โดยง่าย ซึ่งเป็นอนุพันธ์ของซิลิโคน คือ ไดเมทธิโคน (Dimethicone) และไซโคลเมทธิโคน (Cyclomethicone) ซึ่งเป็นสารที่อุ้มน้ำและดูดซับน้ำมันได้ มีคุณสมบัติเกาะติดทนทำให้สามารถเคลือบผิวได้ ข้อดีของรองพื้นสูตรนี้ คือ มีเนื้อบางเบา ไม่เหนอะหนะ เหมาะกับผู้ใช้ที่มีผิวหน้าธรรมดาจนถึงผิวมัน ส่วนข้อเสียของรองพื้นสูตรนี้ คือ อาจเกิดรอยด่างได้ โดยเฉพาะเวลาที่มีเหงื่อออก เพราะสีที่ใส่ลงไปจะละลายในน้ำกับไดเมทธิโคนได้ไม่ดีเท่าละลายในน้ำมัน และเกลี่ยค่อนข้างยาก เนื่องจากรองพื้นค่อนข้างแห้งเร็ว ถ้าไม่ชำนาญอาจเกลี่ยรองพื้นได้ไม่ค่อยเรียบเนียนเท่าที่ควร

วอเทอร์ฟรี (Water Free) เป็นรองพื้นที่มีเนื้อหนักมากที่สุด แต่สามารถปกปิดรอยด่างดำได้ดีที่สุด เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการการปกปิด และต้องการความติดทนมาก ๆ แต่ข้อเสียคือเนื้อหนาและหนักทำความสะอาดได้ยาก เพราะในสูตรมีแต่น้ำมันและแว็กซ์ (Wax) เป็นส่วนประกอบ

นอกจากนี้ยังสามารถจำแนกชนิดของรองพื้น ได้ตามลักษณะของผลิตภัณฑ์ได้อีกเป็น 9 ชนิด คือ

1. ครีม ฟาวเดชั่น (Cream Foundation) เป็นรองพื้นครีมที่มีเนื้อบาง และมักใช้ในงานถ่ายทำภาพยนตร์ และเดินถนน

2. ลิควิด ฟาวเดชั่น (Liquid Foundation) เป็นรองพื้นที่มีเนื้อเป็นแบบโลชั่นครีมกึ่งน้ำ ซึ่งอาจมีสูตรของรองพื้นที่แตกต่างกันไป ข้อดีของรองพื้นชนิดนี้ คือ มีความบางเบา สามารถเกลี่ยให้เรียบเนียนได้โดยง่าย แต่ไม่ติดทนและปกปิดไม่ดีเท่าที่ควร

3. ออยล์เบส ฟาวเดชั่น (Oil Base Foundation) เป็นรองพื้นชนิดครีมเนื้อหนา มีส่วนประกอบของน้ำอยู่บ้าง ซึ่งรองพื้นชนิดนี้สามารถปกปิดข้อบกพร่องได้ดีมาก แต่เนื่องจากเนื้อของรองพื้นมีน้ำมันเป็นส่วนประกอบหลัก จึงทำให้รองพื้นชนิดนี้ไม่เหมาะกับผู้ที่มีสภาพผิวมัน

4. วอเทอร์เบส ฟาวเดชั่น (Water Base Foundation) เป็นรองพื้นที่มีส่วนประกอบคือ แป้ง (Talcum) น้ำ และสี (Pigment) รองพื้นชนิดนี้จึงเป็นรองพื้นที่บางเบามาก ๆ และไม่ติดทนเมื่อเปรียบเทียบกับรองพื้นชนิดอื่น ๆ จึงไม่เป็นที่นิยมใช้ในปัจจุบัน

5. เค้ก ฟาวเดชั่น (Cake Foundation) เป็นรองพื้นที่อัดแน่นโดยมีแป้ง (Talcum) เป็นส่วนประกอบหลัก และตกแต่งสีให้ได้ตามต้องการ ซึ่งเวลาใช้มักต้องผสมน้ำทาเพื่อเพิ่มการเกาะยึดกับผิวหน้าและผิวกาย

6. กรีดซ์ เพ้นท์ (Grease Paint) เป็นรองพื้นที่มีเนื้อหนามากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับรองพื้นชนิดอื่น ๆ เพราะส่วนประกอบโดยมาจะเป็นแว็กซ์ (Wax) น้ำมันและสี โดยจะไม่มีน้ำเป็นส่วนประกอบอยู่เลย ทำให้รองพื้นชนิดนี้มีความมันสูง จึงไม่เหมาะกับภูมิอากาศในบ้านเรา

สถาบันวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

7. รับเบอร์มาร์ค กรีดซ์เพ้นท์ (Rubber Mask Grease Paint) เป็นรองพื้นชนิดพิเศษที่ทำมาเพื่อใช้กับหน้ากากยาง เพราะมีส่วนประกอบพิเศษ คือ คาสเตอร์ ออยล์ (Caster Oil) หรือน้ำมันละหุ่ง ซึ่งสามารถซึมเข้าสู่ผิวยางได้ ในขณะที่รองพื้นธรรมดาไม่ติด

8. สติ๊กไลเนอร์ (Stick Liner) มีส่วนประกอบเป็นไข ที่มีความแข็งตัว เช่น Bee Wax, Carnauba Wax และ Cepesin เป็นต้น ผสมกับสีและน้ำมัน ตัวอย่างของรองพื้นชนิดนี้ คือ ไส้ของดินสอเขียนคิ้วหรือเขียนขอบตา เป็นต้น

9. คอนซีลเลอร์ (Concealer) แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

9.1 คอร์เลคทีฟ คัลเลอร์ (Corrective Color) เป็นรองพื้นที่ใช้ปกปิดรอยด่างดำบนผิว ได้แก่ เรด คัพเวอร์ (Red Cover) และเบียด คัพเวอร์ (Beard Cover)

9.2 คอร์เลคทีฟ ไฮไลท์ (Corrective for High - light) ใช้ลบส่วนที่เป็นร่องรอยบนใบหน้า เช่น เบ้าตาลึก, บริเวณขมับที่มีรอยบุ๋ม หรือส่วนที่ต้องการให้เห็นเด่นชัดขึ้น เช่น โหนกคิ้ว ใต้ตา คาง สันจมูก เป็นต้น

9.3 แอคเซ็น คัลเลอร์ (Accent Color) ใช้สำหรับบริเวณที่ต้องการให้ดูดีขึ้น หรือลบบริเวณที่ไม่ต้องการออก เช่น จมูกที่ต้องการให้เห็นเป็นสันเงา หรือบริเวณกรามที่ต้องการลบให้ดูโครงหน้าเล็กลง โดยการทำให้เกิดเงา (Shade) รอบ ๆ บริเวณนั้นด้วยสีเข้ม

จะเห็นได้ว่า รองพื้นในแต่ละสูตรจะมีทั้งข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกันไป การเลือกใช้ต้องขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการใช้งาน นอกจากนี้ยังสามารถแบ่งชนิดของรองพื้นตามลักษณะการใช้งานได้ 2 แบบ คือ 1) Commercial หรือ Street Make - up เป็นรองพื้นที่ผู้ใช้สามารถนำมาใช้ในการแต่งหน้าพื้นฐานเอง โดยไม่ได้แบ่งประเภทสำหรับภาพยนตร์, โทรทัศน์ ส่วนมากจะมีลักษณะที่บางเบา สามารถเกลี่ยให้เรียบเนียนได้โดยง่าย ซึ่งหาได้ตามท้องตลาดทั่วไป 2) Professional Make - up เป็นรองพื้นที่เหมาะสำหรับผู้ที่มีความชำนาญในการแต่งหน้าใช้ เพราะเนื้อรองพื้นชนิดนี้ค่อนข้างหนา มีสี และน้ำมันที่มากกว่ารองพื้นแบบแรก และมีคุณสมบัติที่สามารถกันน้ำและปกปิดข้อบกพร่องได้ดีกว่า ดังนั้น รองพื้นชนิดนี้จึงมักมีสูตรที่เป็นออยล์เบส

6. เทคนิคการเลือกรองพื้น

การเลือกสีรองพื้นให้กลมกลืนกับสีผิว ต้องพิจารณาถึงลักษณะสีผิวเป็นสำคัญ โดยดูจากอันเดอร์โทน (Undertone) ซึ่งเป็นสีที่แท้จริงของผิว

1. ผิวขาวซีด จะมีพิงค์ อันเดอร์โทน (Pink Undertone) เช่น ชาวยุโรป หรือ อเมริกัน

2. ผิวเหลือง จะมีเยลโล อันเดอร์โทน (Yellow Undertone) เช่น ชาวเอเชีย หรือแมกซิกัน

3. ผิวสีมะกอก จะมีกรีนนิช อันเดอร์โทน (Greenish Undertone) เช่น ชาวจีน เกาหลี ญี่ปุ่น

4. ผิวคล้ำ เข้ม หรือดำ จะมีเกรย์ อันเดอร์โทน (Grey Undertone) เช่น ชาวนิโกร

ลิขสิทธิ์เอกสารวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

7. การเลือกสีรองพื้นสำหรับผิวแต่ละประเภท

7.1 พิงค์ อันเดอร์โทน (Pink Undertone) จะต้องเลือกสีรองพื้นให้ออกมาทางสีชมพูอมส้ม

7.2 เยลโล อันเดอร์โทน (Yellow Undertone) จะต้องเลือกรองพื้นสีส้มอ่อน, ส้มน้ำตาลแดง หรือส้มน้ำตาลเหลือง

7.3 กรีนนิช อันเดอร์โทน (Greenish Undertone) จะต้องเลือกรองพื้นสีส้มอ่อน, ส้มแดง หรือส้มเหลือง

7.4 เกรย์ อันเดอร์โทน (Grey Undertone) จะต้องเลือกรองพื้นสีน้ำตาลแดง หรือน้ำตาลเหลือง

8. เทคนิคการเลือกรองพื้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ ดังนี้

8.1 สีของรองพื้น ซึ่งควรเลือกให้เข้ากับสีผิวตามธรรมชาติมากที่สุด

8.2 เนื้อของรองพื้นมีให้เลือกมากมาย ควรคำนึงถึงเนื้อรองพื้นที่จะช่วยปรับสีผิวให้ดูดีขึ้น

8.3 คุณสมบัติในการปกปิด ควรเลือกรองพื้นที่สามารถปกปิดข้อบกพร่องต่าง ๆ และสามารถปรับสีผิวที่ไม่สม่ำเสมอให้ดูดีขึ้น

8.4 การติดคงทน สามารถติดทนได้ตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน

8.5 ความเหมาะสมของสภาพผิว เช่นสภาพผิวแห้ง ผิวมัน หรือผิวผสม เป็นต้น

9. การเลือกโทนสีรองพื้น

การเลือกโทนสีของรองพื้นให้เข้ากับสีผิว ควรป้ายเนื้อรองพื้นบริเวณขากรรไกรเพื่อเทียบสี โดยสามารถป้ายหลาย ๆ สี และสังเกตดูว่าสีรองพื้นใดที่กลมกลืนกับสีผิวมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่อาจต้องผสมสีรองพื้นมากกว่าหนึ่งสี เพื่อให้เข้ากับสีผิวให้มากที่สุด

สรุปได้ว่า เทคนิคการเลือกรองพื้นให้กลมกลืนกับสีผิวควรพิจารณาถึงสีผิวเป็นสำคัญ อันเดอร์โทน (Undertone) ซึ่งเป็นสีที่แท้จริงของผิวและควรเลือกให้เข้ากับสีผิวธรรมชาติมากที่สุด นอกจากนี้ควรดูสภาพผิวด้วยว่าสภาพผิวแห้งหรือมันเพื่อการติดคงทนของรองพื้น การปกปิดรอยดำควรเลือกเนื้อครีมที่มีสีส้มเป็นส่วนผสม ส่วนรอยแดงควรให้เนื้อครีมที่มีส่วนผสมของสีเหลือง

10. แป้ง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แป้งแบ่งเป็น 3 ชนิด ได้แก่ 1) แป้งฝุ่น 2) แป้งเค้ก 3) แป้งผสมรองพื้น แต่ละชนิดทำหน้าที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. แป้งฝุ่น (Finish Loose Powder) เป็นแป้งฝุ่นเนื้อโปร่งแสงที่ช่วยให้ผิวเรียบเนียน ส่วนใหญ่ใช้ควบคู่กับครีมรองพื้น แต่บางท่านที่ไม่ชอบแต่งหน้าก็จะใช้แป้งฝุ่นกับครีมบำรุง คือ

ทาครีมบำรุงแล้วทาแป้งฝุ่นทับ ปัจจุบันมีผู้หญิง 50 เปอร์เซ็นต์ ใช้แป้งฝุ่นควบคู่กับครีมปรับสภาพสีผิว คือ ทาครีมบำรุงตามด้วยการทาครีมปรับสภาพสีผิว แล้วใช้แป้งฝุ่นตามทันที ก็จะได้ผิวหน้าเนียนบางใสดูเป็นธรรมชาติมากขึ้น สำหรับสีของแป้งฝุ่นนั้นมีหลายระดับ คือ แป้งฝุ่นสีธรรมชาติสำหรับผิวขาว ผิวเหลือง ผิวขาวชมพู และผิวคล้ำ ซึ่งจะมีระดับของสีแป้งอ่อน กลาง เข้ม ตามสีผิว ผู้ใช้ต้องทดลองทาผิวหน้าตนเอง และเลือกสีที่กลมกลืนกับผิวมากที่สุด นอกจากแป้งฝุ่นสีธรรมชาติแล้ว ยังมีสีพิเศษสำหรับการทาเพื่อช่วยอำพรางและแก้ไขจุดบกพร่องบนใบหน้ารวมทั้งปรับสีผิวให้เหมาะสมกับโอกาสของการแต่งหน้า ซึ่งแป้งฝุ่นสีพิเศษนี้มีประสิทธิภาพกับผิวหน้าในการมองเห็น จะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น

1.1 แป้งฝุ่นสีขาวโปร่งแสง ควรเลือกใช้ในเวลากลางคืนยามที่ต้องการปรากฏตัวในแสงสีขาว หรือแสงสว่างจ้ามาก ๆ จะทำให้ผิวหน้าขาวนวลผ่องและสว่างใสยิ่งขึ้น

1.2 แป้งฝุ่นสีเหลือง ควรใช้กับงานถ่ายรูป หรือในแสงสีเหลือง หรือแสงสลัว ๆ จะทำให้ผิวดูผ่องใส

1.3 แป้งฝุ่นสีชมพู ควรใช้กับผิวขาวชมพูในแสงกลางวันหรือแสงธรรมชาติ

1.4 แป้งฝุ่นสีฟ้า ควรใช้กับแสงกลางคืนและกับคนที่มีสีผิวหมองคล้ำ จะทำให้ผิวที่คล้ำดูสว่างเป็นประกายสดใส

1.5 แป้งฝุ่นสีส้ม ควรใช้กับแสงกลางคืนหรือผิวสีน้ำผึ้งในแสงสีเหลือง หากเลือกใช้แป้งฝุ่นให้ถูกับสีของผิว และแสงสีที่คุณต้องปรากฏตัวในเวลานั้นจะทำให้การแต่งหน้าของคุณดูเป็นมืออาชีพมากยิ่งขึ้น

2. แป้งเค้ก (Touch Up Perfect Powder) เป็นแป้งอัดแข็งที่ไม่มีส่วนผสมของรองพื้น เนื้อแป้งมีความเนียนบางเบาและให้ความโปร่งแสง มีคุณสมบัติดูดซับความมัน จึงเหมาะสำหรับซับความมันบนใบหน้าระหว่างวัน เพราะการเติมแป้งชนิดนี้ จะไม่หนาทำให้เติมแป้งได้หลายครั้งและหน้าไม่มีรอยแตกร้าว แป้งทัชอัพนี้มีด้วยกันหลายสี แต่ละสียังช่วยแก้ไของค์ประกอบของใบหน้าให้สวยสมบูรณ์มากขึ้น เช่น

2.1 แป้งสีเหลือง ใช้ซับทั่วใบหน้าจะทำให้ผิวหน้านวลผ่องใส

2.2 แป้งสีฟ้า ใช้เติมกลบบริเวณที่มีความหมองคล้ำ ให้ผิวหน้าสดใสยิ่งขึ้น

2.3 แป้งสีส้ม ใช้แต่งเติมทั่วใบหน้าทำให้ผิวหน้ามีประกายสีผิวแทนสวยสดใส

2.4 แป้งสีขาว ใช้แต่งเติมทั่วใบหน้าสำหรับกลางคืนทำให้ผิวหน้าสว่างใสมากยิ่งขึ้น

3. แป้งผสมครีมรองพื้น (Cake Foundation) คือ เนื้อแป้งที่ได้ผสมกับครีมรองพื้นไว้เรียบร้อยแล้ว ใช้ในกรณีที่ผู้แต่งหน้าไม่ได้ทาครีมรองพื้น นอกจากบางคนเห็นว่าการรองพื้นเป็นเรื่องยากและสิ้นเปลืองเวลา ดังนั้นการเลือกแป้งจึงต้องใช้หลักการเดียวกันกับการเลือกสี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ของรองพื้น ซึ่งแป้งผสมรองพื้น (Cake Foundation) ที่ดีคือ เมื่อใช้พัฟแตะแป้งแล้วแป้งหลุดออกมาได้ง่าย และเมื่อกดลงบนผิวหน้าแล้วเนื้อแป้งสามารถกระจายตัวได้ทั่วบริเวณ โดยไม่เกาะกันเป็นก้อน แต่สามารถเกาะตัวได้ดีบนผิวหน้า

สรุปได้ว่า แป้งแบ่งเป็น 3 ชนิด ได้แก่ 1) แป้งฝุ่น 2) แป้งเค้ก 3) แป้งผสมรองพื้น แต่ละชนิดทำหน้าที่แตกต่างกันควรเลือกใช้ให้เหมาะกับชนิดของแป้ง เช่น แป้งฝุ่นใช้สำหรับลดความมันบนใบหน้าหรือใช้ทาหลังจากรองพื้นเพื่อลดความมันของรองพื้น ส่วนแป้งเค้กใช้ทาระหว่างวัน เพื่อเติมผิวหน้าให้ดูนวลเนียน และแป้งผสมรองพื้นใช้สำหรับบุคคลที่ไม่ชอบความหนาของรองพื้น สามารถปกปิดได้ในระดับหนึ่ง

11. เครื่องสำอางสีสัน

เครื่องสำอางสีสันใช้สำหรับแต่งเติมสีสันบนใบหน้าหลังจากทารองพื้นและแป้งเรียบร้อยแล้ว ช่วยให้ใบหน้ามีสีสัน สวยงามตามที่ต้องการ

1. อายแชโดว์ (Eye Shadow) คือ สีสันที่ใช้ตกแต่งบริเวณรอบดวงตา เพื่อทำเฉดดิ้งหรือสร้างเงา และเพิ่มความสวยงามบริเวณรอบดวงตา ซึ่งในปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์หลากหลายโทนสีและรูปแบบ เช่น แบบอัดแข็งเป็นตลับ (นิยมใช้มากที่สุด), แบบเป็นฝุ่นบรรจุอยู่ในขวด, เนื้อครีมในรูปตลับ, ดินสอ, ประเภทของเหลว และอื่น ๆ ซึ่งมักมีลูกเล่นที่แตกต่างกันออกไป เช่น เนื้อมุก, ความมันวาว เป็นต้น อายแชโดว์ที่ดี ควรมีคุณสมบัติในการใช้งานได้สะดวกและง่ายต่อการเกลี่ยเพื่อให้ความกลมกลืนกับบริเวณหนังตาโดยง่าย มีการกระจายของสีที่ดี ปัจจุบันอายแชโดว์ที่มีขายในท้องตลาดทั่วไปนั้นมักมีส่วนประกอบที่สำคัญคือ สี, สารมุก, สารกันบูด และน้ำหอม

2. บลัชออน (Brush - on) คือ สีสันที่นำมาใช้สร้างเฉดดิ้ง (Shading) หรือสร้างเงาให้กับบริเวณแก้ม และบริเวณต่าง ๆ ของใบหน้า เช่น หน้าผาก, ข้างขมับ, คาง หรือบริเวณกรอบหน้า บลัชออนตามท้องตลาดโดยทั่วไปมีหลายชนิด เช่น เนื้อครีม, เนื้อเจล, และแบบแพนเค้ก ซึ่งอยู่ในรูปของฝุ่นอัดแข็ง ปัจจุบันชนิดที่นิยมใช้กันมากที่สุด คือ บลัชออนชนิดฝุ่นอัดแข็งมีลักษณะคล้ายแป้งอัดแข็ง แต่มีการเติมสีในสูตรมากกว่าแป้งอัดแข็ง ซึ่งมีส่วนประกอบหลักโดยทั่วไป คือ เนื้อแป้ง, สี และสารยึดเหนี่ยว (Binder) บลัชออนที่ดีควรมีคุณสมบัติในการกระจายตัวของฝุ่นที่ดี เมื่อปัดโดยแปรงปัดแก้มแล้ว สีของบลัชออนจะต้องไม่ฟุ้งอยู่บนใบหน้า และไม่เป็นรอยสีหนาเด่นชัดเกินไป ซึ่งจะทำให้การเกลี่ยสีของบลัชออนยากขึ้น

3. อายไลเนอร์ (Eye Liner) ใช้สำหรับเขียนเส้นชิดขอบตา เพื่อความคมชัดได้รูปของดวงตา เป็นการแก้ไขข้อบกพร่องของรูปตาหลังจากทาอายแชโดว์ นอกจากนี้อายไลเนอร์ยังเป็นเงาให้กับฐานของขนตาช่วยทำให้ขนตาดูดกดำขึ้น ชนิดของอายไลเนอร์ แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ Liquid Eye Liner, Cake Eye Liner และ Eye Pencil สามารถนำมาใช้ได้ตามสะดวก โดยปกติสีของ

สถาบันวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อายไลเนอร์จะเป็นสีดำหรือสีเกือบดำ แต่อาจพบสีอื่น ๆ ได้บ้าง เช่น สีน้ำตาลเข้ม, สีเขียว, สีน้ำเงิน, สีม่วง แล้วแต่การนำไปประยุกต์ใช้ตกแต่งดวงตา

4. มาสคารา (Mascara) จัดเป็นเครื่องสำอางชนิดหนึ่งที่มีความสำคัญกับการแต่งหน้า เพราะหากการแต่งหน้าขาดขั้นตอนการปัดขนตาก็เปรียบได้ว่า เหมือนการแต่งหน้ายังไม่เสร็จสมบูรณ์ โดยทั่วไปมาสคาราที่ดีควรมีคุณสมบัติง่ายต่อการใช้งาน ทาแล้วไม่ไหลเยิ้ม ไม่ทำให้เกิดรอยเปื้อน ไม่เหนียวเหนอะหนะเกินไป เนื่องจากจะทำให้ขนตาติดกันเป็นก้อน ที่สำคัญทาแล้วต้องแห้งเร็ว ติดทน และไม่ทำให้เกิดอาการระคายเคืองต่อดวงตา วิธีเลือกมาสคารา หลักเกณฑ์คือหาชนิดที่มีด้ามจับขนาดพอเหมาะกับมือ คุณสมบัติชนิดกันน้ำและไม่กันน้ำนั้น ขึ้นอยู่กับความจำเป็นในการใช้งาน

5. ดินสอเขียนคิ้ว (Eyebrow Pencil) ใช้สำหรับเขียนคิ้วให้สวยได้รูปเป็นธรรมชาติ เพราะคิ้วถือเป็นจุดที่โดดเด่นบนใบหน้า การเลือกใช้ดินสอเขียนคิ้วให้ดูกลมกลืนไปกับการแต่งหน้า ควรเลือกให้เข้ากับสีผม คือ ต้องเป็นสีเดียวกับสีผมเลย เช่น ถ้าผมดำสนิทก็ควรใช้ดินสอสีดำ ผมน้ำตาลแดงก็ควรใช้สีน้ำตาลแดง หรือถ้าดินสอสีน้ำตาลให้ใช้ Face Color สีน้ำตาลแดงเขียนทับอีกครั้งด้วยแปรงปัดคิ้ว เกลี่ยให้สีนุ่มนวลและกลมกลืน การเหลาดินสอเขียนคิ้วควรใช้คัตเตอร์หรือใบมีดโกนเหลาให้แบน ๆ แบบปากเป็ด จะทำให้การเขียนคิ้วได้รูปสวย ปัจจุบันดินสอเขียนคิ้วมีการทำออกมาหลายรูปแบบใกล้เคียงกับอายไลเนอร์ คือ มีทั้งแบบดินสอ แบบเมจิก และแบบปากกา Auto แต่ช่างแต่งหน้ามืออาชีพจะนิยมใช้แบบดินสอเหลามากที่สุด

6. ดินสอเขียนขอบปาก (Lip Liner) ในปัจจุบันการใช้ดินสอเขียนขอบปาก ก็เพื่อวาดขอบปากให้ได้รูปสวย และยังใช้แก้ไขรูปทรงของริมฝีปากให้เล็กลง หรืออวบอิ่มขึ้นตามความเหมาะสมของรูปปากอีกด้วย ดินสอเขียนขอบปากมีหลายชนิด เช่นเดียวกับอายไลเนอร์ คือ มีทั้งแบบดินสอไม้ และแบบ Auto แต่นิยมใช้กันมากที่สุดเป็นแบบดินสอไม้ การเหลาดินสอบเขียนขอบปากควรเหลาให้ปลายแหลม และควรเหลาใหม่ทุกครั้งที่ทำการแต่งหน้า หลังการใช้ควรปิดฝาดินสอ จะเป็นการถนอมอายุการใช้งาน ดินสอเขียนขอบปากสามารถใช้แทนลิปสติกได้ และจะให้สีที่ติดทนนาน

7. ลิปสติก (Lipstick) สิ่งที่ขาดไม่ได้ในการแต่งหน้าก็คือ การทาปากให้สวยได้รูป ลิปสติกที่ดีควรมีเนื้อเรียบเนียน ให้สีที่ดึงดูดใจและคงสภาพทั้งเมื่อเก็บไว้และในขณะใช้งาน ไม่เป็นพิษและอันตรายต่อผิว สามารถล้างออกได้ง่าย สีลิปสติกที่ติดทนนานอาจเกิดปัญหาแพ้ง่าย และทำให้ริมฝีปากดำคล้ำในระยะยาว เพราะประกอบไปด้วยเม็ดสีที่ซึมลงไปในเซลล์ผิวริมฝีปาก ปัจจุบันมีลิปสติกให้เลือกมากมาย ทั้งลิปสติกชนิดแท่ง ชนิดตลับ หลอด หลุม แบบแท่งดินสอ แบบปากกาเมจิก มีทั้งแบบเนื้อด้านและเนื้อมัน มากด้วยสีสัน สิ่งสำคัญในการเลือกลิปสติกนอกจากพิจารณาโทนสีแล้ว ต้องดูคุณสมบัติที่ดีดังที่กล่าวไว้ข้างต้น

สรุปได้ว่า สีสันของเครื่องสำอาง สามารถสร้างความสดใส สร้างจุดเด่น ลบจุดด้อย หรือเปลี่ยนเปลงให้ใบหน้าให้ดูสวย วัยรุ่น วัยชรา หรือเปลี่ยนไปตามจินตนาการที่สร้างขึ้นได้

12. วิธีการแต่งหน้า

กัลยา เท้น (2546 : 69 - 75) ได้กล่าวว่า วิธีการแต่งหน้าเป็นศิลปะของการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงรูปแบบและผิวด้วยความช่วยเหลือของเครื่องสำอางตกแต่ง ชายและหญิงทุกคนก็อยากเป็นคนที่มีบุคลิกหน้าตาดี เป็นส่วนหนึ่งที่สร้างแรงดึงดูดแก่ผู้พบเห็น อาจส่งผลไปถึงหน้าที่การงาน ตลอดจนความมั่นใจในตนเอง แต่ทุกคนไม่ได้เกิดมาพร้อมความสวยสมบูรณ์แบบเสมอไป ดังนั้นเครื่องสำอางและเทคนิคในการแต่งหน้าสามารถช่วยให้ดูดีขึ้นได้ หากมีความเข้าใจในการเลือกใช้ และมีทักษะความชำนาญการแต่งหน้าจะช่วยอำพรางจุดบกพร่องและเสริมจุดเด่นให้ดูดีได้

13. ขั้นตอนการแต่งหน้า

13.1 การล้างหน้าด้วยครีมล้างหน้าหรือออยล์ (Cleansing) การล้างหน้าด้วยครีมล้างหน้า จะช่วยทำความสะอาดผิวหน้าได้ลึกกว่าการล้างหน้าธรรมดา ครีมล้างหน้าสามารถล้างคราบฝุ่นละอองและคราบเครื่องสำอางที่ฝังลึกได้หมดจด และยังไม่ทำให้ผิวแห้งกร้าน ใช้ครีมแต้มที่ใบหน้า 5 จุด หน้าผาก จมูก แก้ม 2 ข้าง และคาง คลึงวนให้ทั่วใบหน้าเช็ดออกด้วยกระดาษทิชชู

13.2 การล้างหน้าด้วยโฟม (Foam) หลังจากล้างหน้าด้วยครีมล้างหน้าแล้วควรล้างตามด้วยโฟมอีกครั้ง และใช้น้ำล้างให้สะอาด จะทำให้ใบหน้าสะอาดหมดจดยิ่งขึ้น ทั้งยังช่วยล้างความมันของครีมล้างหน้าออกด้วย

13.3 การสมานผิวด้วยโลชั่น (Toner Lotion) เมื่อล้างหน้าเรียบร้อยแล้วควรสมานผิวด้วยโลชั่นตามสภาพผิว เทโลชั่นใส่สำลีแผ่น วางสำลีที่นิ้วกลาง เช็ดปาดขึ้นทั่วใบหน้า กลับด้านสำลีเช็ดลงทั่วใบหน้าอีกครั้งเพื่อปิดรูขุมขน สำหรับผิวแห้งหรือผิวมัน โลชั่นจะช่วยกระชับผิวและให้ความชุ่มชื้นแก่ผิว

13.4 การใช้น้ำแร่ (Mineral Water) เมื่อทำความสะอาดผิวเรียบร้อยแล้ว ควรฉีดน้ำแร่ให้ทั่วผิวหน้า จะทำให้ผิวมีความชุ่มชื้นมากขึ้น

13.5 การใช้ครีมบำรุงผิวหน้า (Moisturizer) ผิวหน้าควรใช้ครีมบำรุงทุกครั้งตามสภาพผิว ครีมบำรุงจะช่วยปรับสมดุลตามสภาพผิว วิธีใช้แต้มครีม 5 จุด หน้าผาก จมูก แก้ม 2 ข้าง และคาง คลึงวนให้ทั่วใบหน้า

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราไพพรรณี

13.6 การใช้ครีมบำรุงรอบดวงตา (Eye Cream) แต้มครีมหรือเจล ที่ใต้ตาใช้นิ้วนางวนจากหางตาล่างมาหัวตา และวนจากหัวตาด้านบนมาที่หางตาเป็นวงกลม จะช่วยบำรุง และลบเลือนริ้วรอยรอบดวงตา

13.7 การใช้ครีมป้องกันแสงแดด (Sunscreen) หลังจากทาครีมบำรุงผิวหน้าแล้ว ควรใช้ครีมป้องกันแสงแดดด้วย เพื่อปกป้องผิวจากแสงแดด และแสงไฟนีออน วิธีใช้แต้มครีม 5 จุด หน้าผาก จมูก แก้ม 2 ข้าง และคาง เกลี่ยเบา ๆ ให้ทั่วใบหน้า

13.8 การใช้ครีมปรับพื้นสีผิว (Complexion Modifier) เป็นครีมผสมมอยส์เจอร์ ที่ใช้ปรับผิวหน้าของแต่ละสีผิวให้ดูมีสุขภาพผิวดี สีผิวเสมอกัน และสว่างใสเป็นธรรมชาติยิ่งขึ้น มีสีเขียว ม่วง เหลือง ใช้ก่อนการรองพื้นวิธีใช้แต้มครีม 5 จุด หน้าผาก จมูก แก้ม 2 ข้าง และคาง เกลี่ยเบา ๆ ให้ทั่วใบหน้า

13.9 การรองพื้น (Foundation) เลือกสีรองพื้นให้เข้ากับสีผิว แต้มครีมรองพื้น 5 จุด หน้าผาก จมูก แก้ม 2 ข้าง และคาง เกลี่ยรองพื้นด้วยนิ้วมือหรือแปรง ปาดรองพื้นให้สม่ำเสมอเรียบเนียน และใช้ฟองน้ำกดย้ำทั่วใบหน้า แก้ไขรูปหน้า ปกปิดริ้วรอยจุดบกพร่องบนใบหน้า สร้างแสงเงา และจุดเด่นให้ใบหน้า

13.10 การใช้แป้งฝุ่น (Finish Loose Powder) ใช้แป้งฝุ่นทาทับรองพื้นเพื่อให้ผิวหน้าเนียนเสมอกัน และช่วยซับความมันจากครีมรองพื้น วิธีทาให้ใช้พัฟแตะแป้ง กดเบา ๆ ให้ทั่วใบหน้า อย่ากดน้ำหนักมือมากเพราะจะทำให้รองพื้นที่ทามีรอยด่าง

13.11 การใช้แป้งเค้ก (Touch Up Perfect Powder) หลังจากทาแป้งฝุ่นแล้ว ให้ใช้ฟองน้ำแต้มแป้งเค้กทากดทับเบา ๆ ให้ทั่วหน้า หรืออาจใช้แปรงลักษณะกลม ๆ แต้มแป้งเค้กแล้วทาวนให้ทั่วใบหน้า เพื่อให้ใบหน้าดูนวลเนียนยิ่งขึ้น

13.12 การแต่งตาด้วย อายแชโดว์ (Eye Shadow) ใช้สีอ่อนทาทั่วเปลือกตาบนก่อน แล้วใช้สีที่สองหรือสีกลางทาทับอีกครั้งเว้นบริเวณใต้คิ้วไว้ 1 เซ็น จากนั้นทาสีที่ 3 เป็นสีเข้ม ทาต่ำจากสีที่ 2 ทาจากหางตาลากมาหัวตา จากนั้นทาที่ขอบตาล่าง สีเดียวกับที่ทาเปลือกตาบน เลือกใช้สีตามโทนสีเสื้อผ้า (การแต่งเปลือกตาสามารถแต่งได้หลายรูปแบบดูตามลักษณะตา และการออกแบบให้เข้ากับงาน)

13.13 การใช้อายไลเนอร์ (Eye Liner) เมื่อทาแต่งเปลือกตาด้วยอายแชโดว์ (Eye Shadow) แล้วใช้อายไลเนอร์ (Eye Liner) กรีดที่ขอบตาให้ชิดขอบตามากที่สุด ลากจากหัวตาไปถึงหางตา

13.14 การดัดขนตา หลังจากอายไลเนอร์ (Eye Liner) แห้งแล้ว ดัดขนตาให้งอนงาม โดยใช้วิธีดัดแบบ 3 จังหวะ โคนขนตา กลางเส้นขนตา และส่วนปลายของขนตา

13.15 การปัด มาสคารา (Mascara) เมื่อดัดขนตาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ปัดขนตาให้คมเข้ม และเพื่อไม่ให้มีฝุ่นแป้งติดขนตา วิธีปัดมาสคารา ปัดจากบนขนตาลงมาก่อน จากนั้นปัดซ้ายขวา และปัดขนตาขึ้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราไพพรรณี

13.16 การติดขนตาปลอม (Fake Lashes) หลังจากปัดมาสคาราแล้ว ติดขนตาปลอมเพื่อให้ดวงตาดูสวยงามยิ่งขึ้น โดยวัดขนตาปลอมให้เท่ากับขนาดขอบตาแล้วตัดให้เท่าขนาดขอบตา ใช้กาวสำหรับติดขนตาปลอมทาที่ขอบขนตาปลอม รอให้กาวเซทตัวแล้วติดชิดขอบตาให้มากที่สุด ห่างหัวตาประมาณ 1 มิล เมื่อติดขนตาปลอมเสร็จแล้วให้กรีดอายไลเนอร์ (Eye Liner) ทับขนตาปลอมอีกครั้ง และปัดมาสคารา (Mascara) ให้ขนตาจริงและขนตาปลอมชิดกันให้มากที่สุด

13.17 การแต่งคิ้ว (Eyebrow) ใช้ดินสอเขียนคิ้ว (Eyebrow Pencil) เขียนโครงคิ้วให้ได้รูปให้เหมาะสมกับรูปหน้า แล้วใช้อายแชโดว์ สีน้ำตาลอ่อนที่หัวคิ้ว สีน้ำตาลกลางที่กลางคิ้ว สีน้ำตาลเข้มที่หางคิ้ว ทาทับ และปัดขนคิ้วด้วยมาสคาราสำหรับคิ้วเพื่อเซทขนคิ้วให้เป็นระเบียบสวยงาม

13.18 การปัดบลัชออน (Brush - on) การทาแก้ม ใช้สีโทนร้อนหรือโทนเย็นตามสีที่แต่งเปลือกตา และสีเสื้อผ้าที่สวมใส่ วิธีปัดความเข้มไม่เกินตาดำและไม่ต่ำกว่าปลายจมูก ความเข้มอยู่ที่โหนกแก้ม แล้วค่อย ๆ ปัดเข้ามาเบา ๆ

13.19 การทาปาก (Lipstick - lip Liner) ใช้ดินสอบเขียนขอบปาก (Lip Liner) เขียนขอบปากให้ได้รูปสวยงาม จากนั้นทาทับด้วยลิปสติก (Lipstick) ใช้สีตามโทนสีเสื้อผ้าที่สวมใส่ ซับปากด้วยกระดาษทิชชูแล้วทาทับอีก 1 ครั้ง จากนั้นทาลิปสติกแบบมันวาวทับเพื่อให้ปากดูสดใสอวบอิ่ม (ควรทาปากล่างให้หนากว่าปากบน)

ชาคริต ศีลเสวตสกุล (2554 : 61- 63) ได้กล่าวว่า การแต่งหน้าขั้นพื้นฐาน เป็นขั้นตอนแรกเริ่มของการหัดแต่งหน้า ผู้หญิงหลายคนแต่งหน้าง่าย เพียงใช้แป้ง 1 ตลับ ลิปสติก 1 แท่งเท่านั้น ก็บอกได้ว่าเป็นการแต่งหน้าขั้นพื้นฐานแล้ว แต่จริง ๆ เท่านี้ยังไม่พอ การแต่งหน้าพื้นฐานยังมีอะไรอีกมากที่ให้ประโยชน์ ให้ความงามที่เป็นพื้นฐานสวยอย่างธรรมชาติง่าย ๆ แต่ต้องถูกต้องตามขั้นตอน จะทำให้ใบหน้าไม่แก่เกินวัยอีกด้วย

14. ขั้นตอนการแต่งหน้า

14.1 การล้างหน้าด้วยครีมล้างหน้า (Cleansing) การล้างหน้าด้วยครีมล้างหน้าจะทำความสะอาดผิวหน้าได้ลึกกว่าการล้างหน้าธรรมดา ครีมล้างหน้าสามารถล้างคราบฝุ่นละออง และคราบเครื่องสำอางที่ฝังลึกได้หมดจด และยังไม่ทำให้ผิวแห้งกร้านอีกด้วย

14.2 การล้างหน้าด้วยโฟม (Foam) หลังจากล้างหน้าด้วยครีมล้างหน้าแล้วควรล้างตามด้วยโฟมอีกครั้ง และใช้น้ำล้างให้สะอาด จะทำให้ใบหน้าสะอาดหมดจดยิ่งขึ้น ทั้งยังช่วยล้างความมันของครีมล้างหน้าออกด้วย

14.3 การสมานผิวด้วยโลชั่น (Toner Lotion) เมื่อล้างหน้าเรียบร้อยแล้วควรสมานผิวด้วยโลชั่นตามสภาพผิว เทโลชั่นใส่สำลีแผ่น วางสำลีที่นิ้วกลาง เช็ดปาดขึ้นทั่วใบหน้า กลับด้าน

สำลีเช็ดลงทั่วใบหน้าอีกครั้งเพื่อปิดรูขุมขน สำหรับผิวแห้งหรือผิวมัน โลชั่นจะช่วยกระชับผิวและให้ความชุ่มชื้นแก่ผิว

14.4 การใช้น้ำแร่ (Mineral Water) เมื่อทำความสะอาดผิวเรียบร้อยแล้ว ควรฉีดน้ำแร่ให้ทั่วผิวหน้า จะทำให้ผิวมีความชุ่มชื้นมากขึ้น

14.5 การใช้ครีมบำรุงผิวหน้า (Moisturizer) ผิวหน้าควรใช้ครีมบำรุงทุกครั้งตามสภาพผิว ครีมบำรุงจะช่วยปรับสมดุลตามสภาพผิว วิธีใช้ทาบาง ๆ ทั่วหน้า

14.6 การรองพื้น (Foundation) เลือกสีรองพื้นให้เข้ากับสีผิว โดยเทียบได้จากหลังมือหรือที่แขน เกลี่ยรองพื้นด้วยนิ้วมือ ปาดรองพื้นให้สม่ำเสมอเรียบเนียนทั่วใบหน้า

14.7 การใช้แป้งฝุ่น (Finish Loose Powder) ใช้แป้งฝุ่นทาทับรองพื้นเพื่อให้ผิวหน้าเนียนเสมอกัน และช่วยซับความมันจากครีมรองพื้น วิธีทาให้ใช้พัฟแตะแป้ง กดเบา ๆ ให้ทั่วใบหน้า อย่ากดน้ำหนักมือมากเพราะจะทำให้รองพื้นที่ทามีรอยด่าง

14.8 การแต่งตาด้วย อายแชโดว์ (Eye Shadow) เริ่มด้วยการใช้ดินสอสีน้ำตาล เขียนขอบตาบนจากหัวตาถึงหางตาและขอบตาล่างจากหางตามาถึงกึ่งกลางตาดำ เส้นหางตาให้ใหญ่กว่าถึงกลางตา แล้วใช้พู่กันปลายแหลมเล็กแตะอายแชโดว์สีน้ำตาลมาทาทับอีกครั้ง ส่วนหางตาบนให้ใช้อายแชโดว์ สีน้ำตาลเกลี่ยให้เนียนไปถึงชั้นตาเพียงกึ่งกลางตา หากผู้ที่มีตาชั้นเดียวก็ให้ทาขึ้นไปพอประมาณชั้นตาที่ 2 ทำเป็นตา 2 ชั้น เกลี่ยบริเวณเหนือชั้นตาด้วยสีน้ำตาลให้กลมกลืนกับสีไฮไลต์บริเวณคิ้วและหัวตา

14.9 การแต่งคิ้ว (Eyebrow) เขียนโครงคิ้วให้ได้รูปให้เหมาะสมกับรูปหน้า แล้วใช้อายแชโดว์ สีน้ำตาลอ่อนที่หัวคิ้ว สีน้ำตาลกลางที่กลางคิ้ว สีน้ำตาลเข้มที่หางคิ้ว ทาทับ และปัดขนคิ้วด้วยมาสคาราสำหรับคิ้วเพื่อเซทขนคิ้วให้เป็นระเบียบสวยงาม

14.10 การปัดบลัชออน (Brush - on) การปัดแก้ม ใช้สีโทนร้อนหรือโทนเย็นตามสีที่แต่งเปลือกตา และสีเสื้อผ้าที่สวมใส่ วิธีปัดความเข้มไม่เกินตาดำและไม่ต่ำกว่าปลายจมูก ความเข้มอยู่ที่โหนกแก้ม แล้วค่อย ๆ ปัดเข้ามาเบา ๆ

14.11 การทาปาก (Lipstick - lip Liner) เขียนขอบปากให้ได้รูปสวยงาม จากนั้นทาทับด้วยลิปสติกใช้สีตามโทนสีเสื้อผ้าที่สวมใส่ ซับปากด้วยกระดาษทิชชูแล้วทาทับอีก 1 ครั้ง จากนั้นทาลิปสติกแบบมันวาวทับเพื่อให้ปากดูสดใสอวบอิ่ม

สรุปได้ว่า วิธีการแต่งหน้า ควรมีขั้นตอนกระบวนการที่ชัดเจน เมื่อฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนเป็นประจำ จะทำให้เกิดความชำนาญ เกิดทักษะ จากนั้นจะมีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอผลงานใหม่ ๆ ที่ดีมีคุณภาพ และเป็นช่างฝีมือที่ได้มาตรฐาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การฝึกอบรม

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ ได้แก่ ความหมายของการฝึกอบรม จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม ประเภทของการฝึกอบรม ความสำคัญของการฝึกอบรมขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และการประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรม ดังนี้

ความหมายของการฝึกอบรม

มีนักการศึกษากล่าวถึงความหมายของการฝึกอบรม ดังนี้

บีส (Beach. 1970 : 193) ได้กล่าวถึงการฝึกอบรมว่า หมายถึง กระบวนการที่จัดทำขึ้นเพื่อให้บุคคลได้เรียนรู้และมีความชำนาญเพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่ง โดยมุ่งให้คนได้รู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะและเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของตนในทิศทางที่ต้องการ

กู๊ด (Good. 1973 : 613) การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลอื่นมีทักษะ ความรู้โดยจัดขึ้นภายใต้สภาวะเงื่อนไขบางประการ ซึ่งการจัดอบรมไม่ได้ทำให้ใหญ่โตเหมือนกับการศึกษาเหมือนกับสถาบันศึกษาทั่วไป

โกล์ดสเทน (Goldstein. 1986 : 3) กล่าวว่า การฝึกอบรมหมายถึง การได้มาของทักษะ กฎเกณฑ์ แนวคิด หรือทัศนคติอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีผลต่อการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นในอีกสภาพแวดล้อมหนึ่ง

ไมโคล์วิช และเบอร์รัว (Milkovich and Boudreau. 1991 : 407) ได้ให้คำนิยามการฝึกอบรมไว้ว่า การฝึกอบรม คือ กระบวนการในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความรู้ที่เป็นระบบรวมถึงการจูงใจพนักงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น และมีคุณลักษณะตามที่ต้องการในงานนั้น

จงกลนี ชุติมาเทวินทร์ (2542 : 1) ได้กล่าวว่า การฝึกอบรม หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอันเป็นการเพิ่มความสามารถในการทำงานของคนทั้งในเรื่องของความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ความชำนาญในการปฏิบัติงานรวมทั้งความรับผิดชอบต่าง ๆ ที่บุคคลพึงมีต่อหน่วยงานและสิ่งอื่น ๆ ที่แวดล้อมเกี่ยวข้องกับตัวผู้ปฏิบัติ

นิรชรา ทองธรรมชาติ (2544 : 12) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อพัฒนาทักษะความชำนาญความรู้อันจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่จำกัดการศึกษา สถานที่เพศ และโอกาสและเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต การฝึกอบรมจะช่วยลดปัญหาของการทำงานและป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้

ปราโมทย์ จันทร์เรือง (2545 : 7) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมไว้ว่า การฝึกอบรมหมายถึง การทำให้บุคคลมีความรู้ความเชี่ยวชาญที่แท้จริง และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทวีป อภิสิทธิ์ (2551 : 4) ให้ความหมายของการฝึกอบรมว่า หมายถึงการทำให้คนเหมาะสมกับงาน (To Make People Fit For The Job) นั่นคือการฝึกอบรมจะเน้นในเรื่องการทำให้คนเหมาะสมกับงาน ตำแหน่งหน้าที่หรือเหมาะสมกับอาชีพต่าง ๆ การฝึกอบรมจะมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเจาะจงเป็นเรื่อง ๆ ไป เป็นเรื่องของการเตรียมหรือฝึกคนเข้าทำงานหรือกำลังทำงานให้สามารถทำงานได้เหมาะกับงานหรืออาชีพที่ทำอยู่นั้น ๆ จึงใช้การฝึกอบรมเข้ามาช่วย

สมคิด บางโม (2551 : 1) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมไว้ว่า คือ กระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานเฉพาะด้านของบุคคล โดยมุ่งเพิ่มพูนความรู้ (Knowlegde) ทักษะ (Skill) ทัศนคติ (Attitude) อันจะนำไปสู่การยกมาตรฐานการทำงานให้สูงขึ้นทำให้บุคคลมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานและองค์กรบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ การฝึกอบรมเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาบุคคล

พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ (2552 : 5) กล่าวถึง การฝึกอบรมว่าเป็นการเรียนรู้โดยการแนะนำการสอน เพื่อให้เกิดความรู้ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์การเรียนด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เพื่อให้เกิดความรู้สึกซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) และเพื่อให้กระทำได้ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นกระบวนการฝึกหัด การสอน โดยการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ เป็นการพัฒนาผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งในด้านความรู้ ทักษะและทัศนคติเฉพาะเรื่อง เป็นการดำเนินการเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาการทำงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

ชูชัย สมิทธิไกร (2554 : 7) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรม (Training) ว่าหมายถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ซึ่งถูกจัดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยมีจุดประสงค์เพื่อสร้างหรือเพิ่มความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) รวมทั้งความตระหนักรู้และแรงจูงใจของบุคลากรในองค์กร อันจะส่งผลให้บุคลากรเหล่านี้มีเจตคติ (Attitude) ต่อองค์กร และผลการปฏิบัติงานสูงขึ้นกว่าเดิม

เพ็ชรี รูปะวิเชตร์ (2554 : 7) ให้ความหมายของการฝึกอบรม (Training) ว่าหมายถึงกระบวนการที่องค์กรได้จัดทำขึ้นมาหรือดำเนินการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ความสามารถในการทำงานของบุคลากร และเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ของบุคลากร ทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรได้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ และมีคุณสมบัติที่องค์กรคาดหวังหรือต้องการ โดยการที่บุคลากรมีคุณสมบัติและมีคุณภาพนี้จะนำพาองค์กรให้สามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีศักยภาพในการแข่งขันต่อไป

วรวรรธน์ ศรียาภัย (2554 : 11) ให้ความหมายของการฝึกอบรมว่า หมายถึง กระบวนการหนึ่ง ๆ ที่องค์กรจัดขึ้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความสามารถในการทำงาน และประสบการณ์แก่บุคลากร โดยอาจจัดอบรมเองหรือให้บุคลากรไปอบรมที่องค์กรอื่นจัด นอกจากบุคลากรจะเพิ่ม

สมรรถภาพในการทำงานแล้ว ยังเป็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมให้มีลักษณะอันพึงประสงค์ขององค์กร ประโยชน์สูงสุดของการอบรมก็คือการที่ผู้รับการฝึกอบรมนำสาระที่ได้มาใช้ในการทำงาน นำพาองค์กรไปแข่งขันกับองค์กรอื่น ๆ การดำเนินงานเจริญก้าวหน้า

ประเวศน์ มหารัตน์สกุล (2556 : 99) กล่าวถึง การฝึกอบรมว่าถือเป็นมาตรการสำคัญต่อจากการศึกษา ในการพัฒนาคุณค่าพนักงานให้เพิ่มพูนความสามารถและทักษะที่ตรงกับงาน เพื่อยกระดับคุณภาพพนักงานให้ปฏิบัติงานได้มาตรฐานสูงขึ้นเรื่อย ๆ ส่งผลถึงการยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ เพราะไม่ว่าจะทำงานในหน่วยงานของรัฐหรือของเอกชนล้วนแต่เป็นทรัพยากรบุคคลของประเทศ

จากที่ได้ศึกษาความหมายของการฝึกอบรม สรุปได้ว่าการฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) และเจตคติ (Attitude) ของบุคคลและเป็นการให้ความรู้ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญ ทำให้เพิ่มความสามารถในการทำงานทั้งด้านความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ทำให้บุคคลมีความรู้ความเชี่ยวชาญที่แท้จริง มีความชำนาญในการปฏิบัติงาน และนำไปสู่มาตรฐานการทำงาน เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและสามารถช่วยลดปัญหาของการทำงานและป้องกันปัญหาต่าง ๆ ได้ ในการเรียนรู้ที่จะจัดขึ้นเพื่อให้นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือพฤติกรรมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม

มีนักการศึกษากล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม ดังนี้

การฝึกอบรม โดยทั่วไปมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความรู้ (Knowledge) พัฒนาทักษะ (Skill) พัฒนาทัศนคติ (Attitude) ไปในทางที่พึงปรารถนา เมื่อบุคคลได้รับการฝึกอบรม และกลับไปปฏิบัติหน้าที่แล้วจะก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงความรู้ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Behavior Change) ในการปฏิบัติงานทำให้การปฏิบัติได้ผลดีขึ้น

วิน เชื้อโพธิ์หัก (2537 : 31 - 33) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมได้คล้ายคลึงกันดังนี้

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ จุดมุ่งหมายในข้อนี้เน้นให้ผู้เข้าฝึกอบรมได้รับความรู้ หลักสูตร ทฤษฎีในเรื่องที่เข้ารับการฝึกอบรม การฝึกอบรมจึงเป็นการบรรยาย อภิปรายสรุปเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับความรู้นั้น อบรมที่เกี่ยวกับความรู้ แนวคิดหรือทฤษฎีใหม่ ๆ ซึ่งเกิดจากการทดลองค้นคว้าแล้วนำความรู้นั้นมาเผยแพร่ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ทราบ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น

2. เพื่อเพิ่มทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน จุดมุ่งหมายเน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีความชำนาญความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงาน

3. เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสม เน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนให้เป็นพฤติกรรมที่ดี เป็นที่ต้องการของสังคม เพื่อโน้มน้าวจิตใจให้ประพฤติให้ถูกต้องเพื่อไม่ให้เกิดอันตรายกับผู้อื่น

4. เพื่อเปลี่ยนเจตคติให้สอดคล้องกับความต้องการขององค์กร การที่บุคคลเข้ามาอยู่ในองค์กร บุคลากรจะต้องมีเจตคติตรงกับเจตคติขององค์กร องค์การที่ดีจะต้องมีบุคลากรที่มีความตั้งใจตรงกัน ในการจัดการองค์การให้บรรลุเป้าหมาย องค์การจึงมีหน้าที่จะต้องปรับเปลี่ยนเจตคติของบุคลากรทุกคนให้มีเจตคติตรงกับองค์กร การฝึกอบรมเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนเจตคติจึงเป็นการอบรมที่เน้นทางด้านจิตใจ โดยถือเป้าหมายขององค์การเป็นเกณฑ์

สมคิด บางโม (2544 : 14) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นการเพิ่มพูนความสามารถในการทำงานเฉพาะอย่าง โดยมีจุดประสงค์ 4 ประการ เรียกว่า “KUSA” ซึ่งประกอบด้วย

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge : k) เป็นการให้ความรู้ หลักการ ทฤษฎี และแนวคิดเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน

2. เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจ (Understand : u) เป็นลักษณะที่ต่อเนื่องจากการให้ความรู้ กล่าวคือ เมื่อรู้หลักการหรือทฤษฎีแล้วสามารถตีความ แปลความ ขยายความ และอธิบายให้คนอื่นทราบได้ รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

3. เพื่อเพิ่มพูนทักษะ (Skill : s) เป็นการฝึกความชำนาญหรือความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใด

4. เพื่อเปลี่ยนแปลงเจตคติ (Attitude : a) เป็นการสร้างความรู้สึกที่ดีต่อองค์การต่อผู้บังคับบัญชา ต่อเพื่อนร่วมงานและต่อหน้าที่รับผิดชอบ

ปราโมทย์ จันทร์เรือง (2545 : 28 - 29) กล่าวไว้ว่า การฝึกอบรมโดยทั่วไปมีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. เพิ่มพูนความรู้ (Knowledge)

2. พัฒนาทักษะ (Skill)

3. เปลี่ยนแปลงเจตคติ (Attitude)

เมื่อบุคคลได้รับการฝึกอบรมทางด้านความรู้ ทักษะและเจตคติแล้วอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน เมื่อกลับไปปฏิบัติงาน จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือเจตคติในการปฏิบัติงานทำให้การปฏิบัติงานได้ผลดีขึ้น

นนทวัฒน์ สุขผล (2547 : 15) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยพัฒนาบุคคล ปรับปรุงความสามารถในการทำงานให้สูงขึ้น ให้มีความสามารถทักษะ ทัศนคติ รวมถึงมีแนวคิดและวิทยาการใหม่ ๆ อันทันสมัย เพื่อให้ก้าวทันต่อความเจริญก้าวหน้าและทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

สถาบันวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

2. เพื่อช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น

3. การฝึกอบรมช่วยปรับพฤติกรรมของบุคคล ให้สอดคล้องทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของหน่วยงานนั้น ๆ ด้วย

วันทนา เนาว์วัน (2548 : 47) กล่าวถึง วัตถุประสงค์การจัดการฝึกอบรม สรุปดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงระดับความตะหนักในตนเองของแต่ละบุคคล ความตระหนักรู้ในตนเอง คือ การเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง อันได้แก่ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนในองค์กร การตระหนักถึงความแตกต่างระหว่าง สิ่งที่ตนเองปฏิบัติจริง และปรัชญาที่ยึดถือ การเข้าใจถึงทัศนะที่ผู้อื่นมีต่อตนเอง และการเรียนรู้ว่าการกระทำของตนมีผลกระทบต่อผู้อื่นอย่างไร เป็นต้น

2. เพิ่มพูนทักษะการทำงานของแต่ละบุคคล โดยอาจเป็นทักษะด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้านก็ได้ เช่น การใช้อินเตอร์เน็ต

3. เพิ่มพูนแรงใจของบุคคล อันจะทำให้การปฏิบัติงานเกิดผลดี แม้ว่าบุคคลหนึ่ง ๆ จะมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน แต่หากขาดแรงจูงใจในการทำงานแล้ว บุคคลนั้นก็อาจ มิได้ใช้ความรู้ และความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ และผลงานก็ย่อมจะไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้น การสร้างแรงจูงใจจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

ดังนั้น จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงสามารถสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมนั้น เกี่ยวข้องกับ 3 ปัจจัยหลัก คือ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) เจตคติ (Attitude) ถ้าผู้เข้ารับการฝึกอบรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ประการข้างต้นได้ ก็สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นการพัฒนาองค์กรและบุคลากร เพิ่มพูนความรู้ เพิ่มทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสม และเปลี่ยนเจตคติให้สอดคล้องกับความต้องการขององค์กรจึงเป็นการอบรมที่เน้นทางด้านจิตใจ โดยถือเป้าหมายขององค์การเป็นเกณฑ์

ประเภทของการฝึกอบรม

มีนักการศึกษากล่าวถึงประเภทของการฝึกอบรม ดังนี้

พัฒนา สุขประเสริฐ (2541 : 15 - 17) ได้กล่าวถึงประเภทของการฝึกอบรม ไว้ดังนี้

1. การอบรมปฐมนิเทศ (Orientation) การฝึกอบรมประเภทนี้จัดขึ้นสำหรับผู้ที่เข้ารับราชการใหม่หรือผู้ที่ปฏิบัติงานใหม่ โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1.1 แนะนำให้รู้จักสถานที่ทำงานใหม่

1.2 แนะนำให้รู้จักระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1.3 แนะนำให้รู้จักการจัดการองค์การโดยทั่วไปเกี่ยวกับหน่วยงานต่าง ๆ

1.4 สร้างเสริมขวัญในการปฏิบัติงานให้มีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน

1.5 ส่งเสริมปริมาณผลิตผลของงานให้สูงขึ้น

1.6 สร้างความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมขององค์การนั้นนั้น

1.7 ให้รู้จักคุ้นเคยกับผู้ร่วมงาน

การอบรมปฐมนิเทศควรจัดในลักษณะอย่างไรขึ้นอยู่กับสภาพของผู้เข้ารับการฝึก ตำแหน่งของผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนระยะของการฝึกอบรมปฐมนิเทศใช้เวลาตั้งแต่ 1 วันถึง 1 เดือนทั้งนี้แล้วแต่เรื่องที่จะให้อบการอบรม

2. การฝึกอบรมปฏิบัติการ (On - The - Job Training) เป็นการอบรมที่ให้ลงมือปฏิบัติงานจริง ๆ ลำดับขั้นตอนของการฝึกปฏิบัติงานมีดังนี้

2.1 อธิบายให้ทราบถึงหลักและวิธีโดยทั่วไป

2.2 สาธิตให้ดูจากของจริง

2.3 ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทดลองปฏิบัติ

2.4 แก้ไขข้อบกพร่อง และชี้แจงให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบ

2.5 ติดตามดูการทดลองปฏิบัติงานจนสามารถทำได้ด้วยตนเอง

3. การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงาน (Skill Training) การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะเป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ก่อให้เกิดทฤษฎีการจัดการใหม่ ๆ มีเครื่องจักร เครื่องมือ และวิธีการทำงานใหม่ ๆ ซึ่งพนักงานจำเป็นต้องพัฒนาทักษะเพื่อสนองความต้องการขององค์การ

4. การฝึกอบรมระดับหัวหน้างาน (Supervisory Training) การฝึกอบรมประเภทนี้เนื่องจากธุรกิจองค์กรเติบโตขึ้น งานก็ขยายขึ้นและเจ้าหน้าที่ต้องเพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัวความจำเป็นที่ต้องมีหัวหน้างานมีมากขึ้นด้วย

5. การฝึกอบรมระดับการจัดการ (Managerial Training) การฝึกอบรมระดับการจัดการนี้หมายถึง ผู้จัดการระดับรอง หรือหัวหน้างานที่มีภาระความรับผิดชอบสูงกว่าหัวหน้างานทั่ว ๆ ไป หลักสูตรใช้ในการฝึกอบรมระดับนี้เป็นวิชาเฉพาะเป็นส่วนใหญ่ซึ่งเกี่ยวกับการบริหาร เช่น จิตวิทยาการบริหาร ภาวะผู้นำ การวินิจฉัยสั่งการ เป็นต้น

6. การฝึกฝนตนเอง (Self Training) การฝึกฝนตนเองเป็นปัจจัยสำคัญในยุคปัจจุบัน เพราะมีสื่อแหล่งความรู้มากมายที่จะฝึกตนด้วยตนเองได้ วิธีการฝึกฝนอบรมด้วยตนเองมีดังนี้

6.1 ตั้งใจฝึกฝนตนเองให้ทันต่อเหตุการณ์

6.2 แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นแบบกันเอง

สถาบันวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

6.3 ศึกษาความรู้จากเอกสารวิชาการอื่น ๆ

6.4 ติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับนโยบาย และโครงการของงานที่เกี่ยวข้อง

6.5 ติดตามความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ภายในประเทศและนอกประเทศ

6.6 ศึกษานอกระบบในวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานและความรู้อื่น ๆ

6.7 เข้าร่วมประชุมสัมมนาเมื่อมีโอกาส

6.8 เป็นผู้นำอภิปรายและบรรยายในบางโอกาส

6.9 เป็นสมาชิกของสมาคมทางวิชาการ

6.10 หาโอกาสไปศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ชูศรี ตันพงศ์ (2541 : 38) ได้แบ่งประเภทของการฝึกอบรมไว้ 2 อย่าง คือ

1. การฝึกอบรมผู้เข้าทำงานใหม่ ประกอบด้วยการปฐมนิเทศ และการแนะนำงาน
2. การฝึกอบรมระหว่างการทำงาน ประกอบด้วย

2.1 ฝึกอบรมก่อนลงมือทำงาน

2.2 ฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะในการทำงาน

2.3 ฝึกอบรมระดับหัวหน้างาน

2.4 ฝึกอบรมระดับการจัดการ

2.5 ฝึกอบรมระดับผู้บริการ

จงกลนี ชุติมาเทวินทร์ (2542 : 10 - 11) มีความเห็นว่า ประเภทของการฝึกอบรมสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท

1. การฝึกอบรมก่อนประจำการ การฝึกอบรมให้กับผู้เข้างานใหม่หรือเพิ่งจะเริ่มโครงการใหม่ โดยทั่วไปผู้เข้าอบรมมักจะอยู่ในระยะทดลองงาน ซึ่งเนื้อหาของการอบรมจะเน้นในเรื่องของภารกิจแรกเริ่ม และภารกิจทั่วไปขององค์กร คือ มีทั้งการฝึกอบรมในห้อง และการฝึกอบรมภาคสนาม ปกติจะมีช่วงเวลาที่ไม่นานนักตั้งแต่ 2 - 3 วันหรือบางกรณีอาจจะใช้เวลาเป็นเดือน

2. การฝึกอบรมระหว่างประจำการ เป็นการฝึกอบรมในช่วงที่เข้าทำงานแล้ว หรือผ่านระยะการทดลองแล้ว การฝึกอบรมจะจัดให้เป็นระยะ ๆ ให้กับระดับของบุคลากรที่แตกต่างกัน มีทั้งในเรื่องของการบริหารทั่วไป การอบรม การจัดการ การอบรมเฉพาะ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3. การฝึกอบรมในโครงการ เป็นการอบรมที่จัดให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในโครงการอาทิ เช่น โครงการที่ได้รับทุนอุดหนุนจากต่างประเทศ ซึ่งมีระยะเวลาไม่นานนัก เป็นการอบรมเฉพาะเรื่อง หรือเฉพาะประเภทของบุคลากร มีทั้งการอรมทางด้านเทคนิคและการอบรมในเชิงจัดการจัดอบรมโดยผู้ให้ทุน ปกติระยะสั้น คือ 1 - 3 เดือน หรือขึ้นอยู่กับความจำเป็นของโครงการ

4. การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง มีความหมายกว้าง และครอบคลุม เช่น กรณีบุคคลที่ทำงานมานานและมีความรู้ที่ไม่ทันต่อโลกและเหตุการณ์เริ่มจะไม่ทันกับข้อมูลหรือวิทยาการสมัยใหม่ ทำให้เกิดความคิดที่จะพัฒนาตนเอง ซึ่งอาจจะเป็นการอบรมเพื่อฟื้นฟูความรู้ใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการอบรมเต็มเวลาหรือบางส่วนของเวลา โดยหน่วยงานต้นสังกัดจะให้การอนุมัติ และสนับสนุนด้านการเงิน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการอบรมนอกสถานที่ ระยะเวลาจะขึ้นอยู่กับคุณสมบัติที่หน่วยงานต้องการจะพัฒนา มีทั้งระยะสั้นและระยะยาว หรือบางคนอาจจะลาศึกษาต่อ ซึ่งการศึกษาต่อก็คือการฝึกอบรมอย่างเป็นทางการเช่นกัน

ศิริมาส พฤหัสนันส์ (2543 : 30) ได้รวบรวมประเภทของการฝึกอบรมไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. การฝึกอบรมขั้นต้น เป็นการฝึกอบรมเพื่อตอบสนองความต้องการขั้นต้นเพื่อให้บุคคลมีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม การฝึกอบรมประเภทนี้ได้แก่ การปฐมนิเทศ การฝึกอบรมก่อนเพื่อเลื่อนตำแหน่ง

2. การฝึกอบรมเพื่อแก้ปัญหา เป็นการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น การฝึกอบรมประเภทนี้จะมุ่งเน้นในเรื่องการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน

3. การฝึกอบรมเพื่อพัฒนา เป็นการฝึกอบรมในขั้นสูง เป็นการมุ่งอนาคต เป็นการฝึกอบรมที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สามารถพัฒนางานให้ก้าวหน้า

ปราโมทย์ จันทร์เรือง (2545 : 24) ได้แบ่งประเภทของการฝึกอบรมเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การฝึกอบรมประจำการ (Pre - entry Training) เป็นการฝึกอบรมให้กับผู้เข้างานใหม่หรือเพิ่งจะเริ่มโครงการใหม่ โดยทั่วไปผู้เข้าอบรมมักจะอยู่ในระยะทดลองงาน ซึ่งเนื้อหาของการอบรมจะเน้นในเรื่องของภารกิจแรกเริ่ม และภารกิจทั่วไปขององค์กร เนื้อหาโดยทั่วไปจะมีลักษณะผสมผสาน คือ มีทั้งการฝึกอบรมในห้องและการฝึกอบรมภาคสนามปกติจะมีช่วงเวลาที่ไม่นานนักตั้งแต่ 2 - 3 วัน หรือบางกรณีอาจจะใช้เวลานานเป็นเดือน

2. การฝึกอบรมระหว่างประจำการ (In - service Training) เป็นการอบรมในช่วงที่เข้าไปทำงานแล้วหรือผ่านระยะการทดลองงานแล้ว การฝึกอบรมจะจัดให้เป็นระยะ ๆ ให้กับระดับของบุคลากรที่แตกต่างกันมีทั้งในเรื่องของการบริหารทั่วไป การอบรม การจัดการการจัดอบรมเฉพาะหน้าที่ หรือการอบรมเฉพาะเรื่องที่คล้าย ๆ กับ On The Job Training ซึ่งระยะเวลายืดหยุ่นได้ตามความต้องการส่วนใหญ่จะใช้เวลาไม่นานนัก ประมาณ 1 - 3 สัปดาห์

3. การฝึกอบรม (Project Related Training) ในโครงการเป็นการอบรมที่จัดให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในโครงการ อาทิเช่น โครงการที่ได้รับทุนจากต่างประเทศซึ่งมีระยะเวลาไม่นานนักเป็นการอบรมเฉพาะเรื่องมีเฉพาะประเภทของบุคลากร มีทั้งการอบรมทางด้านเทคนิค และการอบรมในเชิงการจัดการอบรมโดยผู้ให้ทุนปกติระยะสั้นคือ 1 - 3 เดือน หรือขึ้นอยู่กับความจำเป็นของโครงการ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

4. ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง (Self - development Training) กินความหมายกว้างและครอบคลุม อาทิ กรณีบุคคลที่ทำงานมานานและความรู้เริ่มตีบตัน เริ่มจะไม่ทันกับข้อมูลหรือวิทยาการสมัยใหม่ก็จะเริ่มคิดถึงการพัฒนาตนเองซึ่งอาจจะเป็นการอบรมเพื่อฟื้นฟูความรู้ใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการอบรมเต็มเวลาหรือบางส่วนของเวลา โดยหน่วยงานต้นสังกัดจะให้การอนุมัติและสนับสนุนด้านการเงิน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการออกไปอบรมนอกสถานที่ ระยะเวลาจะขึ้นอยู่กับคุณสมบัติที่หน่วยงานต้องการจะพัฒนามีทั้งระยะสั้นและระยะยาว หรือบางคนอาจจะลาไปศึกษาต่อ ซึ่งการศึกษาต่อ ซึ่งการศึกษาต่อก็คือการฝึกอบรมอย่างเป็นทางการเช่นกัน

ชูชัย สมิทธิไกร (2548 : 34) แบ่งการฝึกอบรมเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทของการฝึกอบรมที่ยึดจุดประสงค์ของการฝึกอบรมเป็นเกณฑ์ ได้แก่ วิธีการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ (Knowledge) ประเภทของการฝึกอบรมที่เน้นการเปลี่ยนแปลงด้านทักษะ (Skill and Ability) ประเภทของการฝึกอบรมที่เน้นการเปลี่ยนแปลงด้านเจตคติ (Attitude)

2. ประเภทของการฝึกอบรมที่ยึดลักษณะของการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งประเภท ได้แก่ วิธีการที่มุ่งเน้นการเรียนรู้เป็นรายบุคคล และวิธีการที่มุ่งเน้นการเรียนรู้เป็นรายกลุ่ม

วันทนา เนาว์วัน (2548 : 47) ได้แยกการฝึกอบรมเป็นหลายประเภทตามเกณฑ์ต่าง ๆ ดังนี้

1. แหล่งของการฝึกอบรมแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 การฝึกอบรมภายในองค์กร การอบรมที่องค์กรจัดขึ้นภายในที่ทำงานองค์กรเป็นผู้ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาเอง เป็นการประหยัดงบประมาณ

1.2 การฝึกอบรมภายนอกองค์กร ซึ่งอาจเป็นการจ้างองค์กรภายนอกมาดำเนินการจัดการฝึกอบรมให้ทั้งหมด

2. การจัดประสบการณ์ฝึกอบรม แบ่งออกเป็น

2.1 การฝึกอบรมขณะปฏิบัติงาน โดยผู้รับการฝึกอบรมลงมือปฏิบัติงานจริง ๆ ในสถานที่ทำงานจริงภายใต้การดูแลของพี่เลี้ยง ซึ่งแสดงวิธีการทำงานประกอบการอธิบายและพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ

2.2 การฝึกอบรมนอกงาน หรือการฝึกอบรมที่ไม่ต้องปฏิบัติงาน ผู้เข้ารับการอบรมจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ในสถานที่อบรมโดยเฉพาะ และต้องหยุดพักการปฏิบัติงานภายในอาคารชั่วคราวจนกว่าการอบรมจะสิ้นสุด

3. ทักษะที่ต้องการฝึกอบรม หมายถึง สิ่งที่การฝึกอบรมต้องเพิ่มพูนหรือสร้างขึ้นในตัวผู้เข้ารับการอบรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

3.1 การฝึกอบรมด้านเทคนิค คือ การอบรมที่มุ่งเน้นไปที่ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามเทคนิค เช่น การบำรุงรักษาเครื่องจักร

3.2 การฝึกอบรมด้านการจัดการ หมายถึง การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะด้านการบริหารและการจัดการให้กับผู้ดำรงตำแหน่งในระดับผู้จัดการหรือหัวหน้างานในแต่ละแผนก

3.3 การฝึกอบรมทักษะด้านการติดต่อสัมพันธ์ คือ การฝึกอบรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้ารับการอบรม มีการพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การมีสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมงาน 4 ระดับชั้นของบุคคลที่ต้องได้รับการฝึกอบรม แบ่งออกเป็นดังนี้

3.3.1 ระดับพนักงานปฏิบัติงาน

3.3.2 ระดับหัวหน้างาน

3.3.3 ระดับผู้จัดการ

3.3.4 ระดับผู้บริหารระดับสูง

ทวีป อภิสิทธิ์ (2551 : 5 - 6) กล่าวถึงประเภทของการฝึกอบรมว่าอาจจำแนกออกได้เป็น 4 ประเภทคือ

1. การฝึกอบรมก่อนทำงาน เป็นการฝึกอบรมที่จัดให้แก่บุคคลก่อนจะเข้าปฏิบัติหน้าที่การงานเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจลักษณะงานที่จะทำโดยไม่เกิดความกังวลใจว่าตนเองจะเริ่มต้นทำงานอะไร อย่างไร กับใคร นิยมทำกันในช่วยที่ข้าราชการหรือพนักงานผ่านการสอบคัดเลือกได้แล้ว ก่อนเริ่มเข้าปฏิบัติหน้าที่ก็จะจัดการฝึกอบรมหรือให้การปฐมนิเทศก่อนส่งไปปฏิบัติงาน

2. การฝึกอบรมในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ เป็นการจัดฝึกอบรมให้กับบุคลากรประจำการที่ปฏิบัติหน้าที่ไปแล้วเป็นระยะเวลาพอสมควร จำเป็นต้องได้รับการเสริมความรู้ ความเข้าใจหรือพัฒนาเทคนิคใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น หรือบางหน่วยงานต้องการแก้ปัญหาและความขัดแย้งหรือความเข้าใจผิดที่บุคลากรของหน่วยงานนั้นมีอยู่ให้หมดไป เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของหน่วย เท่ากับเป็นการเคาะสนิมของบุคลากรของหน่วยงานนั้น

3. การฝึกอบรมเป็นกรณีพิเศษเฉพาะกิจ จัดขึ้นเป็นพิเศษเฉพาะกลุ่มเป้าหมายและตามความต้องการเฉพาะของผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละครั้ง ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของแต่ละวิชาชีพหรือตามความจำเป็นเร่งด่วนของปัญหาสำคัญ ๆ ที่เกิดขึ้นและมีความจำเป็นที่ต้องจัดเป็นกรณีพิเศษ

4. การฝึกอบรมประเภทการสัมมนา คือการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ซึ่งกันและกันระหว่างผู้เข้าร่วมสัมมนา ผลจากการสัมมนาจะช่วยสร้างความเข้าใจที่ดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

สร้างความชัดเจนและถูกต้องแต่ผู้เข้าร่วมสัมมนา ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติงานในเรื่องที่สัมมนานั้น ๆ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สมคิด บางโม (2551 : 14) กล่าวถึงการฝึกอบรมว่าเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการทำงานเฉพาะอย่าง อาจจำแนกได้ 4 ประการ คือ

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ให้มีความรู้ หลักการ ทฤษฎี แนวคิดในเรื่องที่อบรมเพื่อนำไปใช้ในการทำงาน

2. เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจ เป็นลักษณะที่ต่อเนื่องจากความรู้ กล่าวคือสามารถตีความ แปลความ ขยายความ และอธิบายให้คนอื่นทราบได้ รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ได้

3. เพื่อเพิ่มพูนทักษะ คือ ความชำนาญหรือความคล่องแคล่วในการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งได้โดยอัตโนมัติ

4. เพื่อเปลี่ยนแปลงเจตคติ คือ ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งต่าง ๆ มุ่งให้เกิดหรือเพิ่มความรู้สึกที่ดีต่อองค์การ ต่อผู้บังคับบัญชา ต่อเพื่อนร่วมงาน และต่องานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ

ชูชัย สมิทธิไกร (2554 : 7 - 10) ได้กล่าวว่า การฝึกอบรมบุคลากรมีด้วยกันหลายประเภท และสามารถจำแนกตามเกณฑ์ต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. แหล่งของการฝึกอบรม จำแนกตามแหล่งของผู้รับผิดชอบการฝึกอบรมซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 การฝึกอบรมภายในองค์การ (In - house Training) การฝึกอบรมแบบนี้เป็นสิ่งที่องค์การจัดขึ้นเองภายในสถานที่ทำงาน

1.2 การซื้อการฝึกอบรมจากภายนอก การฝึกอบรมประเภทนี้เป็นการจ้างองค์การฝึกอบรมภายนอกให้เป็นผู้จัดการฝึกอบรมแทน หรืออาจจะส่งพนักงานเข้ารับการฝึกอบรมซึ่งจัดขึ้นโดยองค์การภายนอก

2. การจัดประสบการณ์การฝึกอบรม เป็นการฝึกอบรมที่ผู้เข้ารับการอบรมกำลังปฏิบัติงานอยู่หรือหยุดพักการปฏิบัติงานเพื่อเข้ารับการอบรมในห้องเรียน

2.1 การฝึกอบรมในงาน (On - the - job Training) การฝึกอบรมประเภทนี้จะกระทำโดยการให้ผู้รับการฝึกอบรมลงมือปฏิบัติจริง ๆ ในสถานที่ทำงานจริง

2.2 การฝึกอบรมนอกงาน (Off - the - job Training) ผู้รับการฝึกอบรมประเภทนี้จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ในสถานที่ฝึกอบรมโดยเฉพาะ และต้องหยุดพักการปฏิบัติงานภายในองค์การไว้เป็นเวลาชั่วคราว จนกว่าการฝึกอบรมจะเสร็จสิ้น

3. ทักษะที่ต้องการฝึก หมายถึง สิ่งที่การฝึกอบรมต้องการเพิ่มพูนหรือสร้างขึ้นในตัวผู้รับการอบรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรามคำแหง

3.1 การฝึกอบรมทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills Training) คือ การฝึกอบรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านเทคนิค

3.2 การฝึกอบรมทักษะด้านการจัดการ (Managerial Skills Training) คือ การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะด้านการจัดการและบริหารงาน

4. ระดับชั้นของพนักงานที่เข้ารับการฝึกอบรม หมายถึง ระดับความรับผิดชอบในงานของผู้เข้ารับการอบรม

4.1 การฝึกอบรมระดับพนักงานปฏิบัติการ (Employee Training) คือ การฝึกอบรมที่จัดให้แก่พนักงานระดับปฏิบัติการ

4.2 การฝึกอบรมระดับหัวหน้างาน (Supervisory Training) คือ การฝึกอบรมที่มุ่งเน้นกลุ่มพนักงานที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับต้นขององค์การ

4.3 การฝึกอบรมระดับผู้จัดการ (Managerial Training) กลุ่มเป้าหมายของการฝึกอบรมประเภทนี้ คือ กลุ่มพนักงานระดับผู้จัดการฝ่าย หรือผู้จัดการระดับกลางขององค์การ

4.4 การฝึกอบรมระดับผู้บริการชั้นสูง (Executive Training)

ดังนั้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงสรุปได้ว่า นักวิชาการได้จัดแบ่งประเภทของการฝึกอบรมไว้หลายประเภท ทั้งการอบรมที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกองค์การ การอบรมที่เน้นจากประสบการณ์การฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกการอบรมที่ได้ลงมือปฏิบัติจริง และการอบรมที่มีการแบ่งระดับของพนักงานที่เข้ารับการฝึกอบรม โดยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาและปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น รวมถึงการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะสัมพันธ์เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างบุคคลโดยจุดมุ่งหมายสุดท้ายของการฝึกอบรมเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน เพื่อให้เกิดผลผลิตสูงสุดและมีคุณภาพแก่องค์การ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการฝึกอบรมประเภท การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเองและเพิ่มทักษะในการทำงาน

ความสำคัญของการฝึกอบรม

มีนักการศึกษากล่าวถึงความสำคัญของการฝึกอบรม ดังนี้

สมคิด บางโม (2545 : 15) กล่าวถึง องค์การต่าง ๆ จำเป็นต้องจัดให้มีการฝึกอบรม เพราะสาเหตุต่าง ๆ ดังนี้

1. เพื่อสนองความอยู่รอดขององค์การเองเพราะปัจจุบันมีสภาพการแข่งขันระหว่างองค์การรุนแรงมาก การฝึกอบรมจะช่วยให้องค์การเข้มแข็ง และช่วยให้พนักงานมีประสิทธิภาพในการทำงานยิ่งขึ้น

2. เพื่อให้องค์การเจริญเติบโตมีการขยายการผลิตการขายและการขยายงานด้านต่าง ๆ ออกไป ในการนี้จำเป็นต้องสร้างบุคคลที่มีความสามารถเพื่อที่จะรองรับงานเหล่านั้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

3. เมื่อรับพนักงานใหม่จำเป็นต้องให้เขารู้จักองค์การเป็นอย่างดีในทุก ๆ ด้าน และต้องฝึกอบรมให้รู้วิธีทำงานขององค์การ แม้จะมีประสบการณ์มาจากที่อื่นแล้วก็ตามเพราะสภาพการทำงานในแต่ละองค์การย่อมแตกต่างกัน

4. ปัจจุบันเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าไปรวดเร็วมากจึงจำเป็นต้องฝึกอบรมพนักงานให้มีความรู้ทันสมัยเสมอ

5. เมื่อพนักงานทำงานมาเป็นเวลานานจะทำให้เฉื่อยชา เบื่อหน่าย ไม่กระตือรือร้น การฝึกอบรมจะช่วยกระตุ้นให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

6. เพื่อเตรียมพนักงานสำหรับตำแหน่งใหม่ที่สูงขึ้น โยกย้ายงานหรือแทนคนที่ลาออกไป

สมชาติ กิจยรรยง (2545 : 11) ได้สรุปความสำคัญของการฝึกอบรมไว้ ดังนี้

1. สร้างความประทับใจให้เมื่อมีพนักงานเข้ามาร่วมงาน เพื่อให้พนักงานใหม่มีทัศนคติที่ดีต่อหัวหน้า เพื่อนผู้ร่วมงานและหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย

2. เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้สูงขึ้น เป็นการกระตุ้นให้พนักงานมีความกระตือรือร้นกระฉับกระเฉงขึ้น

3. เตรียมขยายงานองค์กร

4. พัฒนาพนักงานขององค์การให้ทันกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ประสิทธิภาพในการผลิตทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ

5. สร้างขวัญและกำลังใจให้พนักงานขององค์กรให้เกิดความมั่นคงในการทำงาน

6. เพิ่มพูนวิทยากรที่เป็นประโยชน์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพนักงานในองค์กร

7. ลดงบประมาณค่าวัสดุสูญเปล่าให้กับองค์การ

8. สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่พนักงาน เป็นการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Education) ให้ได้มีโอกาสพัฒนา

สถาบันราชภัฏเทพสตรี (2546 : 86) สรุปความสำคัญของการฝึกอบรมไว้ว่า การฝึกอบรมนั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรเป็นอย่างสูงและองค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยให้การจัดฝึกอบรมบรรลุเป้าหมายได้ตามวัตถุประสงค์ คือ การเลือกใช้เทคนิคการฝึกอบรมอย่างเหมาะสม ซึ่งจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้ความเข้าใจ มีความสามารถอย่างรวดเร็วและมีทัศนคติที่ดีอันเป็นการช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมได้รับการพัฒนาให้มีเทคนิคที่มีประสิทธิภาพและมีประโยชน์อย่างสูง

สถาบันวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ชูชัย สมิทธิไกร (2548 : 1) กล่าวว่า การฝึกอบรมนอกจากมีประโยชน์เพื่อการพัฒนาบุคลากรทางด้านเทคนิค วิชาการ และความชำนาญเพื่อประสิทธิภาพของหน่วยงานแล้วยังสามารถแก้ปัญหาในองค์กรได้อีก เช่น ปัญหาความขัดแย้ง ปัญหาทางเจตคติ และปัญหาอื่น ๆ ที่มีผลกระทบ

ต่อการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมบุคลากรเป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาองค์การและบุคคลที่มีความสำคัญต่อความอยู่รอดและความสำเร็จขององค์การ

จากการศึกษาความสำคัญของการฝึกอบรมที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น พอสรุปได้ว่า การฝึกอบรมมีความสำคัญในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์กรเนื่องจากการฝึกอบรมช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลในองค์กร ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมในการทำงานร่วมกัน ทำให้บุคคลมีความรู้ ความชำนาญและเชี่ยวชาญอย่างแท้จริง

การประเมินผลการฝึกอบรม

มีนักการศึกษากล่าวถึงการประเมินผลการฝึกอบรม ดังนี้

จงกลนี ชุติมาเทวินทร์ (2542 : 99) ได้กล่าวว่า ในหลักสูตรอบรมว่ามีวิธีการประเมินผลเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย 2 ประเภท คือ การประเมินระหว่างการอบรม (Formative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลปฏิกิริยาตอบกลับ (Reaction) ของผู้เข้ารับการอบรม และประเมินการเรียน (Learning) ของผู้เข้ารับการอบรม ส่วนการประเมินผลอีกประเภทหนึ่งคือการประเมินผลหลังการอบรม (Summative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินพฤติกรรม (Behavior) ของผู้เข้ารับการอบรม และผลลัพธ์ (Result) ของการอบรม ในขั้นตอนนี้กล่าวถึงเฉพาะ 2 วิธี

1. การประเมินปฏิกิริยาตอบกลับ (Reaction) จะเป็นการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อหลักสูตร เช่น การสังเกตจากการแสดงออกทางสีหน้า ความสนใจ การเห็นคุณค่า ความชื่นชม ข้อเสนอแนะข้อมูลย้อนกลับ อาจจะประเมินด้วยวาจาหรือเขียนในแบบรายงาน หรืออาจจะมีแบบสอบถามหลังกิจกรรม หรืออาจจะให้ผู้เข้ารับการอบรมบันทึกเป็นรายวัน (Diary) หรือบันทึกเป็น Journal ก็ได้ หรืออาจจะจัดให้มีคณะกรรมการประเมินผลในรูปของ Host Team ก็ได้เช่นกัน

2. การประเมินการเรียนรู้ (Learning) เป็นการประเมินระดับของผู้เรียน ความเข้าใจในหลักการ ทฤษฎี ข้อเท็จจริง รวมทั้งเทคนิคต่าง ๆ ซึ่งระดับของการประเมินความสามารถในการเรียนรู้มี 6 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 ความรู้ เป็นการประเมินความสามารถในการจำได้ ระลึกได้ ในเรื่องของข้อมูล ข้อเท็จจริง ตัวเลขฯ

ระดับที่ 2 ความเข้าใจ เป็นการประเมินระดับของความเข้าใจโดย การแสดงออกให้เห็นความสามารถในลักษณะต่าง ๆ เช่น สามารถอธิบายได้ สามารถระบุได้ เป็นต้น

ระดับที่ 3 การประยุกต์ เป็นการประเมินความสามารถในการถ่ายทอดจากความเป็นนามธรรมออกมาเป็นรูปธรรม หรือการถ่ายทอดจากนามธรรมออกมาเป็นตัวอย่างของรูปธรรมที่เฉพาะและชัดเจน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ระดับที่ 4 การวิเคราะห์ เป็นการประเมินความสามารถในการแยกแยะสิ่งต่าง ๆ ออกมาเป็นส่วน ๆ อาทิ การแยกแยะระบบออกมาเป็นแต่ละองค์ประกอบ โดยพิจารณาตามลำดับความสำคัญของแต่ละส่วนนั้น

ระดับที่ 5 การสังเคราะห์ เป็นการประเมินความสามารถในการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดการรวมตัวเป็นอันหนึ่งอันเดียว อันจะก่อให้เกิดสิ่งใหม่หรือความรู้ใหม่ขึ้นมา

ระดับที่ 6 การประเมินค่า เป็นการประเมินความสามารถในการวินิจฉัยในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เกี่ยวกับการวัดคุณค่า ทั้งวิธีการและเนื้อหา ทั้งนามธรรมและรูปธรรม เพื่อจุดประสงค์เฉพาะอย่าง

วิธีการประเมินผลความรู้ 6 ระดับดังกล่าว ปกติมักจะประเมินโดยใช้แบบสอบถาม Pre - test และ Post - test รวมทั้งการทดสอบอื่น ๆ เช่น ข้อเขียน และการสังเกตของวิทยากรระหว่างการอบรม

วิบูรย์ บุญยธโรกุล (2545 : 147) กล่าวว่า การประเมินผลการฝึกอบรม เป็นกระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่าง ๆ ของการวางแผนและดำเนินการฝึกอบรม รวมทั้งหลังการฝึกอบรมเสร็จสิ้นไปชั่วระยะหนึ่ง เพื่อที่จะหาข้อสรุปว่า การฝึกอบรมที่กำลังจะจัดขึ้นหรือดำเนินการเสร็จเรียบร้อยนั้นมีคุณค่า หรือคุ้มค่าในการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

สมคิด บางโม (2545 : 115) กล่าวไว้ว่า การประเมินผลโครงการฝึกอบรมแยกออกเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมให้ชัดเจน
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินผลว่าต้องการประเมินเพื่ออะไร
3. การวางแผนการประเมิน ได้แก่ กำหนดระยะเวลาประเมิน จำนวนครั้งที่ประเมิน ประเมินใครบ้าง วิธีประเมินจะทำอย่างไร เครื่องมือประเมิน ข้อมูลที่จะรวบรวมมีอะไรบ้าง
4. สร้างเครื่องมือประเมิน เช่น แบบสอบถาม แบบบันทึกการสังเกต แบบสัมภาษณ์ ฯลฯ
5. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ แปลผล และสรุป
6. เขียนรายงานการประเมินผลต่อผู้รับผิดชอบ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 : 221 - 222) กล่าวว่า การประเมินผลการฝึกอบรมเป็นการประเมินค่าความสำเร็จของการฝึกอบรมว่าได้สมดังความมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ การประเมินผลที่สำคัญก็คือ ผู้เข้าฝึกอบรมได้ความรู้ ได้เนื้อหาวิชา ได้แนวทางในการปฏิบัติงาน ได้ขวัญและกำลังใจ รวมทั้งเจตคติที่ดีขึ้นกับหน่วยงานหรือไม่ การฝึกอบรมจึงเป็นการมองในทุก ๆ ด้าน เพื่อจะได้เห็นถึงข้อบกพร่องจุดอ่อนของการฝึกอบรมเป็นแนวทางที่ใช้แก้ไข ปรับปรุงในรายละเอียดต่าง ๆ ให้ดีขึ้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เยาวดี รางชัยกุล (2546 : 279) กล่าวถึง การประเมินการฝึกอบรมมีขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติที่เหมาะสม 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน
3. กำหนดขอบเขตของการประเมิน
4. การพิจารณากำหนดตัวบ่งชี้และแหล่งข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การสรุปผลการประเมิน

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2548 : 41) กล่าวถึงการประเมินผลการฝึกอบรมว่า ถ้าหากฝ่ายบริหารได้จัดโปรแกรมการฝึกอบรมสำหรับพนักงานขึ้น ฝ่ายบริหารก็คาดหวังผลประโยชน์บางอย่างจากการฝึกอบรมดังกล่าวดังนั้น ผู้อำนวยการฝ่ายฝึกอบรมจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการประเมินผลประสิทธิผลของโปรแกรม วิธีหนึ่งก็คือ การออกแบบสอบถามให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการฝึกอบรม อาจจะใช้วิธีสัมภาษณ์ความคิดเห็นแทนแบบสอบถาม หรืออาจจะวัดความสามารถของผู้เข้ารับการอบรม ก่อนจะเข้ารับการฝึกอบรมกับความสามารถหลังจากที่ได้รับการฝึกอบรมแล้ว

ปราโมทย์ จันทร์เรือง (2548 : 176) กล่าวถึง การประเมินการฝึกอบรม ซึ่งควรคำนึงถึงสรุปได้ดังนี้

1. การประเมินอย่างเป็นระบบ ผู้ประเมินควรประเมินพฤติกรรมการทำงานทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม
2. การประเมินผลโดยการสอบถามจากบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่เข้ารับการอบรมครั้งนี้ เพื่อความถูกต้องสมเหตุสมผลในการประเมินผล
3. การวิเคราะห์สถิติเพื่อเปรียบเทียบ ระหว่างพฤติกรรมการทำงานก่อนและหลังการฝึกอบรม เพื่อวัดความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น
4. การประเมินผลการปฏิบัติงานในช่วงก่อนฝึกอบรม ควรทำก่อนจะดำเนินงาน 3 เดือน และประเมินหลังการอบรมแล้ว 3 เดือน หรือไม่กว่านั้น
5. การประเมินผลเปรียบเทียบการปฏิบัติงานระหว่างกลุ่มเข้ารับการอบรมและกลุ่มที่ไม่ได้เข้ารับการอบรม

ในการประเมินการอบรม ข้อมูลที่เกิดขึ้นใช้ในการวิเคราะห์และสรุป วิธีการที่ใช้ขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูล เครื่องมือที่นิยมใช้ในการฝึกอบรม ได้แก่

สถาบันวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การสังเกต หมายถึง การเฝ้ามองพิจารณาและบันทึกสิ่งที่ศึกษาอย่างมีระเบียบและหลักการ โดยใช้ประสาทสัมผัสรับรู้พิจารณาสิ่งที่เกิดขึ้น การสังเกตจะได้ผลดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความรู้และประสบการณ์และความสามารถของผู้สังเกตเป็นสำคัญ

การสัมภาษณ์ เป็นวิธีเพื่อหาข้อมูลโดยอาศัยการเจรจาโต้ตอบระหว่างผู้ถูกสัมภาษณ์และผู้สัมภาษณ์

แบบทดสอบ เป็นเครื่องมือวัดพฤติกรรมด้านความรู้ ความเข้าใจ เช่น การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทดสอบเชาวน์ปัญญา การทดสอบความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม

แบบสอบถามเป็น เครื่องมือมุ่งวัดคุณลักษณะด้านความรู้สึกนึกคิดโดยใช้ข้อความหรือคำถามเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้ผู้ตอบแสดงข้อมูลดังกล่าว เช่น เพศ อายุ อาชีพ รายได้หรือเป็นแบบมีตัวเลือก

การตั้งเกณฑ์ในการปฏิบัติงาน เพื่อประเมินดูว่า หลังจากการเข้ารับการอบรมแล้วมีทักษะสูงขึ้นหรือไม่ แล้วนำผลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

แบบสังคมมิติ เป็นวิธีการที่วัดความสัมพันธ์หรือสถานภาพของสมาชิกในกลุ่ม

มาตรวัดทัศนคติ เป็นเครื่องมือที่หาข้อมูลเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยกำหนดมาตรของการวัดเป็นตัวเลข

วรวรรธน์ ศรียาภัย (2554 : 17) กล่าวถึงการประเมินผลการฝึกอบรม (Training Evaluation) ว่า ขั้นตอนนี้เป็นอีกขั้นตอนสำคัญเป็นการรวบรวมความพึงพอใจจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมโดยเฉพาะผู้เข้ารับการอบรมและวิทยากรโดยทั่วไปมักใช้แบบสอบถามที่จัดทำไว้เรียบร้อยแล้วแจกให้ผู้เข้ารับการอบรมและวิทยากรได้ประเมินผลหลังจากสิ้นสุดการอบรมจากนั้นคณะทำงานจะนำไปประมวลผลอีกครั้งเพื่อพัฒนาการอบรมในโอกาสต่อไป

จากการศึกษาการประเมินการฝึกอบรมที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น พอสรุปได้ว่า การประเมินการฝึกอบรม เป็นการประเมินค่าความสำเร็จของการฝึกอบรม ว่าได้ผลตามความมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ สิ่งที่สำคัญที่สุดในการประเมิน คือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ความรู้ เนื้อหา ได้แนวทางในการปฏิบัติงานรวมทั้งมีเจตคติที่ดีเกิดขึ้น การประเมินควรประเมินพฤติกรรมการทำงานก่อนและหลังการฝึกอบรม วิเคราะห์สถิติเพื่อเปรียบเทียบก่อนและหลังฝึกอบรมเพื่อวัดความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการประเมินการฝึกอบรมศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ ไว้ดังนี้ 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ ก่อนเรียนและหลังเรียน แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 2) แบบวัดทักษะการปฏิบัติ ก่อนฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม เป็นแบบเกณฑ์การประเมินรูบริค

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่จะกล่าวต่อไปนี้ ได้แก่ ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีนักการศึกษากล่าวถึงความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

กู๊ด (Good. 1973 : 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เป็นผลจากการสะสมความรู้ ความสามารถในการเรียนรู้ทุกด้านเข้าไว้ด้วยกัน

ภพ เลาหไพบูลย์ (2542 : 71) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ จากที่ไม่เคยกระทำ หรือกระทำได้น้อยก่อนที่จะมีการเรียนการสอนซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มีการวัดได้

อารีย์ วชิรวราการ (2542 : 143) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ผลที่เกิดจากการเรียนการสอนการฝึกฝนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งที่โรงเรียนที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

บุญชม ศรีสะอาด (2543 : 26 - 27) กล่าวถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เป็นผลการวัดพฤติกรรมทางการเรียนโดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา จำแนกเป็น 2 แบบ คือ แบบอิงเกณฑ์ แบบอิงกลุ่ม

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543 : 29) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง คุณลักษณะรวมถึงความรู้ความสามารถของแต่ละคนอันเป็นผลจากการเรียนการสอนหรือมวลประสบการณ์ทั้งปวง ที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพสมอง

ปราณี กองจินดา (2549 : 42) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถหรือสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่แตกต่าง

อุทุมพร จามรมาน (2549 : 15) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง เครื่องชี้ความสำเร็จในการจัดการศึกษาของหลักสูตรนั้น ๆ ซึ่งการจัดการศึกษาตามหลักสูตรต่าง ๆ มีความเกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ การจัดการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ชัชวาล รัตนสวนจิก (2550 : 51) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลสำเร็จในการเรียนรู้โดยใช้ความสามารถทางสติปัญญาที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถใช้ความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการคิดเพื่อแก้ปัญหาที่กำหนดได้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2550 : 144 - 145) กล่าวว่า ผลหรือผลสัมฤทธิ์ (Results) เป็นคำรวมของสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งหมดอันเนื่องมาจากการดำเนินงาน คำว่า ผลสัมฤทธิ์ มีองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน โดยเรียงจากรูปธรรมสู่นามธรรมคือผลผลิต (Outputs) ผลกระทบ (Impacts) และผลลัพธ์ (Outcomes)

นิ่มน้อย แพงปัสสา (2551 : 79) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะความรู้ ความสามารถ และมวลประสบการณ์ของบุคคล อันเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้ และเป็นผลให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ซึ่งตรวจสอบได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วารี รักหะบุตร (2552 : 53) ได้สรุปความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าเป็นผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดจากความรู้ ทักษะ และความสามารถในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน จนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้

ประทินรัตน์ นิยมสิน (2554 : 18 - 19) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การวัดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระวิชาคณิตศาสตร์ และทักษะกระบวนการต่าง ๆ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการคิดคำนวณ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ รวมถึงการวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ใหม่

จากการศึกษาความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น พอสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นความสำเร็จทางด้านความรู้ ความสามารถ สติปัญญา ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ เกี่ยวกับศิลปะการแต่งหน้า อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวยที่พัฒนาขึ้น ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นปรนัยแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก

วิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีนักการศึกษากล่าวถึงวิธีวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543 : 21) กล่าวว่า การวัดผลสัมฤทธิ์เป็นการตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านพุทธิพิสัย ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้และการประเมินค่า ซึ่งเป็นการวัดองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1. การวัดด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความรู้ ความสามารถทางการปฏิบัติโดยให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง ให้เห็นผลงานที่ปรากฏออกมา ทำการสังเกตและวัดได้ การวัดแบบนี้ต้องวัดโดยใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ

2. การวัดด้านเนื้อหาเป็นการตรวจสอบความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชารวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน มีวิธีการวัดได้ 2 ลักษณะ คือ สอบปากเปล่า และการสอบแบบให้เขียนตอบ

พร้อมพรรณ อุดมสิน (2544 : 28 - 33) กล่าวว่า ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะวัดผลตามการเรียนรู้ที่คาดหวัง ส่วนใหญ่จะวัดความรู้ ความจำในเนื้อหาสาระที่เรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ คือ การสอบซึ่งเป็นที่นิยมมากที่สุด แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

1. การสอบปากเปล่า โดยการสัมภาษณ์ กรรมการเตรียมคำถามล่วงหน้าและปรึกษากันก่อนว่าจะให้คะแนนเท่าไร อย่างไร ประโยชน์เพื่อการสอบคัดเลือกคนเข้าทำงาน เพื่อดูเจตคติความสามารถ

2. การสอบโดยการเขียน ผู้สอนเป็นผู้ที่ออกข้อสอบได้ดีที่สุด ผู้สอนต้องรู้เทคนิคการสร้างข้อสอบ ยึดสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รวิวรรณ ศรีคร้ามครัน (2545 : 235) ได้เสนอวิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำมาประเมินกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

1. การให้เขียนรายงาน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนลักษณะกลุ่มหรือรายบุคคล จะต้องวางแผนและดำเนินการเขียนรายงานตามที่ผู้สอนมอบหมาย การประเมินผลในลักษณะนี้ผู้สอนอาจจะประเมินผลด้วยตนเอง หรือผู้รายงานประเมินผลของตนเอง ร่วมกับเพื่อนในห้องเรียน ในกลุ่มหรือร่วมกับผู้สอนได้

2. การให้รายงานด้วยคำพูด เป็นการเขียนรายงานที่สรุปรายงานชั้นเรียนด้วยปากเปล่าเป็นการพิจารณาความสามารถของผู้เรียนในด้านการสื่อความหมาย ลักษณะท่าทาง เช่น การโต้วาที การตอบคำถามครู

3. การใช้แบบทดสอบ เป็นเครื่องมือวัดความสามารถในการเรียนรู้ และทัศนคติของผู้เรียน ซึ่งนำมาใช้ก่อนการเรียน ระหว่างการเรียน และหลังการเรียน เป็นเครื่องมือที่ผู้สอนสร้างให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในหัวข้อเรื่องนั้น ๆ ในแบบทดสอบจะมีคำแนะนำ มีการกำหนดคะแนน ซึ่งผลต้องแจ้งให้ผู้เรียนทราบเพื่อเป็นข้อมูลว่า ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหามากน้อยเพียงใด

4. การประเมินผลกิจกรรมผู้เรียน หากจุดประสงค์ระบุพฤติกรรมที่สังเกตได้ การประเมินก็ควรเน้นที่พฤติกรรมของผู้เรียน เช่น ความสามารถในการวาดภาพ การจัดนิทรรศการ

ซึ่งเกณฑ์ในการกำหนดระดับความสามารถและผลงานที่ผู้เรียนทำ ตามที่ผู้สอนกำหนดในจุดประสงค์การเรียนรู้

5. การให้การบ้าน เป็นการมอบหมายงานให้ผู้เรียนทำเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์เพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน ดังนั้นผู้สอนต้องคอยติดตามให้ผู้เรียนทำการบ้านให้เสร็จ และส่งงานทุกครั้ง ซึ่งทำให้ผู้สอนทราบความสามารถและระดับความสามารถในการเรียนของผู้เรียน

6. การสังเกต เป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียนได้ประการหนึ่ง แต่มีข้อจำกัดในด้านความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรง เนื่องจากมีความลำเอียงของการสังเกตในด้านต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น การสังเกตการณ์ทำงาน การตอบคำถาม ความสนใจของนักศึกษา

ชวลิต ชูกำแพง (2551 : 18) สรุปการวัดผลไว้ว่า การวัดผล (Measurement) เป็นกระบวนการในการกำหนดตัวเลขหรือปริมาณให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีกฎเกณฑ์โดยใช้เครื่องมือ เช่น การใช้แบบทดสอบของครูเพื่อวัดความสามารถทางสมองของเด็ก ใช้ตลับเมตรวัดความยาวของต้นไม้ เป็นต้น การวัดผลต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน คือ

1. จุดมุ่งหมายของการวัด ว่าต้องการวัดอะไร ในสถานการณ์เช่นไรและวัดไปทำไม
2. เครื่องมือที่ใช้วัด เช่น แบบทดสอบ แบบสอบถาม การสังเกต สัมภาษณ์
3. การแปลผลและการนำผลไปใช้ เช่น คะแนนสอบ ความสูง ความยาว

การประเมินผล (Evaluation) เป็นกระบวนการตัดสินใจหรือตีค่าที่ได้จากการวัดผลโดยอาศัยเกณฑ์ เช่น วัดความสูงของคนได้ 190 เซนติเมตร ประเมินผลว่าเป็นคนสูงโดยใช้เกณฑ์ที่เป็นบรรทัดฐานคนไทย การประเมินผลมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน คือ

1. ประเมินในสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้และสามารถทำได้
2. เน้นวัตถุประสงค์ความหมายโดยตรงมากกว่าโดยอ้อม
3. ลักษณะหรือกิจกรรมมีลักษณะความเป็นจริงเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต
4. ใช้งานส่งเสริมความกว้างขวางมากกว่าคำตอบคำตอบเดียว

ชนิษฎา อินนวล (2554 : 59) ได้กล่าวถึง การวัดผล คือ กระบวนการหรือเทคนิค วิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อตรวจสอบคุณลักษณะของบุคคล เพื่อให้ได้ข้อมูลจากนามธรรมให้ออกมาเป็นรูปธรรม ความหมายของการประเมินพัฒนาการ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

จากการศึกษาวิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น พอสรุปได้ว่า วิธีวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อนำมาประเมินกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียน ได้แก่พฤติกรรมด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และการ

ประเมินค่าวัดองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ด้านเนื้อหาและด้านปฏิบัติจะวัดตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ในการวัดความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรม

ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีนักการศึกษากล่าวถึงประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2552 : 96) แบ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (Teacher - made Test) เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มที่ครูสอน มีใช้กันไปในโรงเรียน ซึ่งทำให้ครูสามารถวัดได้ตรงจุดมุ่งหมาย เพราะครูผู้สอนเป็นผู้ออกข้อสอบเอง ซึ่งแบ่งออกได้อีก 2 ชนิดคือ

1.1 แบบทดสอบอัตนัย (Subjective or Essay Test) เป็นแบบทดสอบที่กำหนดคำถามหรือปัญหาให้ แล้วให้ผู้ตอบเขียนโดยแสดงความรู้ ความคิด เจตคติได้อย่างเต็มที่

1.2 แบบทดสอบปรนัย หรือแบบให้ตอบสั้น ๆ (Objective Test or Short Answer) เป็นแบบทดสอบที่กำหนดให้ผู้สอบเขียนตอบสั้น ๆ หรือมีคำตอบให้เลือกแบบจำกัดคำตอบ (Restricted Response Type) ผู้ตอบไม่มีโอกาสแสดงความรู้ ความคิดได้อย่างกว้างขวางเหมือนแบบทดสอบอัตนัย แบบทดสอบชนิดนี้แบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ แบบทดสอบถูก - ผิด แบทดสอบเติมคำ แบบทดสอบจับคู่ และแบบทดสอบเลือกตอบ

2. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัด ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั่ว ๆ ไป ซึ่งสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญ มีการวิเคราะห์และปรับปรุงอย่างดีจนมีคุณภาพ มีมาตรฐาน กล่าวคือมีมาตรฐานในการดำเนินการสอบ วิธีการให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน

สมนึก ภัททิยธนี (2553 : 73 - 97) ได้ให้ความหมายแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพสมองต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้ว แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประเภทที่ครูสร้างมีหลายแบบแต่ที่นิยมใช้มี 6 แบบ ดังนี้

1. ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง (Subjective or Essay Test) ลักษณะทั่วไปเป็นเฉพาะคำถามแล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายความรู้และข้อคิดเห็นของแต่ละคน

2. ข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือกแต่ตัวเลือกเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก - ผิด คือ ข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือกเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก - ผิด ใช่ - ไม่ใช่ จริง - ไม่จริง เหมือนกัน - ต่างกัน เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรามสูรินทร์

3. ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion Test) ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ แล้วให้ผู้ตอบเติมคำหรือประโยคหรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้นั้น เพื่อให้มีใจความสมบูรณ์และถูกต้อง

4. ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ (Short Answer Test) ลักษณะทั่วไปของข้อสอบประเภทนี้คล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ เขียนประโยคคำถามที่สมบูรณ์ (ข้อสอบเติมคำเป็นประโยคหรือข้อความที่ไม่สมบูรณ์) แล้วให้ผู้ตอบเป็นคนเขียนคำตอบที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัด ได้ใจความสมบูรณ์ ไม่ใช่บรรยายแบบข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง

5. ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching Test) ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบเลือกตอบชนิดหนึ่ง โดยมีคำตอบหรือข้อความแยกออกจากกันเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวยืน) จะคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้

6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Test) ลักษณะทั่วไป คำถามแบบเลือกตอบโดยทั่วไปจะประกอบด้วย 2 ตอน ตอนนำหรือคำถาม (Stem) กับตอนเลือก (Choice) ในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วย ตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือกที่เป็นคำตอบลวง ปกติจะมีคำถามที่กำหนดให้นักเรียนพิจารณาแล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเลือกเดียวจากตัวเลือกอื่น ๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่ดีนิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกัน ดูเผิน ๆ จะเห็นว่าตัวเลือกถูกหมดแต่จริง ๆ มีน้ำหนักถูกมากน้อยต่างกัน

บุญชม ศรีสะอาด (2556 : 53) ได้กล่าวว่า แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความสามารถของบุคคลในด้านวิชาการซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระตามจุดประสงค์ของวิชาหรือเนื้อหาที่สอนนั้นโดยทั่วไปจะวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่าง ๆ ที่เรียนในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ อาจจำแนกออกได้เป็น 2 ประเภท

1. แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม มีคะแนนจุดตัดหรือคะแนนเกณฑ์สำหรับชี้ตัดสินว่าผู้สอบมีความรู้ตามเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดตรงตามจุดประสงค์เป็นหัวใจสำคัญของแบบทดสอบในแบบทดสอบประเภทนี้

2. แบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม (Norm Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งสร้างเพื่อวัดให้ครอบคลุมหลักสูตร จึงสร้างตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร ความสามารถในการจำแนกผู้สอบตามความเก่งความอ่อนได้ดี เป็นหัวใจของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้ การรายงานผล

สถาบันวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การสอบอาศัยคะแนนมาตรฐานซึ่งเป็นคะแนนที่สามารถให้ความหมายแสดงถึงสถานภาพความสามารถของบุคคลนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น ๆ ที่ใช้เป็นกลุ่มเปรียบเทียบ

จากการศึกษาประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น พอสรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความสามารถของบุคคล ซึ่งเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระมุ่งสร้างเพื่อวัดให้ครอบคลุมหลักสูตร แบ่งออกเป็น แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม และแบบทดสอบมาตรฐานมุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญ มีการวิเคราะห์อย่างดี มีคุณภาพ ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประเภทที่ครูสร้างขึ้นเองเป็นแบบปรนัย

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีนักการศึกษากล่าวถึงการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

กรอนลันด์ (Gronlund. 1993 : 8 - 11) ได้ให้หลักการการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

1. ต้องนิยามพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ที่ต้องการจะวัดให้ชัดเจน โดยกำหนดในรูปของจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนด้วยคำที่เฉพาะเจาะจงสามารถวัดและสังเกตได้

2. ควรสร้างแบบทดสอบวัดให้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ทั้งหมด ทั้งในระดับความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้และระดับที่ซับซ้อนมากขึ้น

3. แบบทดสอบที่สร้างขึ้นควรจะวัดพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ที่เป็นตัวแทนของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยจะต้องกำหนดตัวชี้วัด และขอบเขตของผลการเรียนรู้ที่จะวัดแล้วจึงเขียนข้อสอบตามตัวชี้วัดจากขอบเขตที่กำหนดไว้

4. แบบทดสอบที่สร้างขึ้น ควรประกอบด้วยข้อสอบชนิดต่าง ๆ ที่เหมาะสมสอดคล้องกับการวัดพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ให้มากที่สุด

5. ควรสร้างแบบทดสอบโดยคำนึงถึงแผนหรือวัตถุประสงค์ของการนำผลการทดสอบไปใช้ประโยชน์ จะได้เขียนข้อสอบให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และทันใช้ตามแผนที่กำหนดไว้ เช่น การใช้แบบทดสอบก่อนการเรียนการสอน สำหรับตรวจสอบพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนเพื่อการสอนซ่อมเสริม และการใช้แบบทดสอบหลังการเรียนการสอน เพื่อตัดสินผลการเรียน

6. แบบทดสอบที่สร้างขึ้นต้องทำให้การตรวจคะแนนไม่คลาดเคลื่อนจากการวัด

สมนึก ภัททิยธนี (2553 : 73 - 97) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ มีหลักในการสร้างดังนี้

1. ไม่ควรสร้างขั้นนำเป็นแบบต่อความ เพราะทำให้คำถามไม่กระชับ

2. เน้นเรื่องที่จะถามให้ตรงจุดไม่คลุมเครือ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3. ควรถามในเรื่องที่มีคุณค่ามีประโยชน์
4. หลีกเลี่ยงคำถามปฏิเสธ ถ้าจำเป็นต้องใช้ให้ขีดเส้นใต้คำปฏิเสธ
5. อย่าใช้คำฟุ่มเฟือย
6. เขียนตัวเลือกให้เป็นลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือมีทิศทางเดียวกัน
7. ถ้าคำตอบเป็นตัวเลขควรมีการเรียงลำดับ
8. ใช้ตัวเลือกปลายเปิด ปลายปิดให้เหมาะสม เช่น ไม่มีคำตอบถูก ผิดทุกข้อ
9. ข้อเดียวต้องมีคำตอบเดียว
10. เขียนตัวเลือกที่ถูกและตัวเลือกที่ผิดตามหลักวิชา
11. เขียนตัวเลือกให้เป็นอิสระขาดจากกัน
12. ควรมีตัวเลือก 4 - 5 ตัว
13. อย่าแนะคำตอบ

จากการศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น พอสรุปได้ว่า แบบทดสอบที่สร้างขึ้นต้องสอดคล้องกับการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ให้มากที่สุด และในการสร้างควรคำนึงถึงการนำผลการทดสอบไปใช้ประโยชน์ เช่น การใช้แบบทดสอบก่อนเรียนใช้ตรวจสอบพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน และใช้แบบทดสอบหลังเรียนเพื่อตัดสินผลการเรียน

ทักษะการปฏิบัติ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการปฏิบัติที่จะกล่าวต่อไปนี้ ได้แก่ ความหมายของทักษะการปฏิบัติ วิธีสอนเพื่อให้เกิดทักษะการปฏิบัติ การวัดผลด้านทักษะการปฏิบัติ และกระบวนการวัดทักษะการปฏิบัติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของทักษะการปฏิบัติ

มีนักการศึกษากล่าวถึงความหมายของทักษะการปฏิบัติ ดังนี้

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 68) ได้ให้ความหมายของทักษะปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถที่จะทำงานได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว โดยไม่ผิดหรือคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงในสิ่งนั้น เช่น นักศึกษาบวก ลบ คูณ หาร ตัวเลขได้รวดเร็วและถูกต้องได้เป็นจำนวนมากในเวลาจำกัด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กฤษณีย์ อุทุมพร (2544 : 15) กล่าวถึง การวัดทักษะการปฏิบัติงานว่าเป็นการวัดเกี่ยวกับการแสดงออกด้านทักษะการปฏิบัติงานของผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะกระบวนการและวิธีการต่าง ๆ ตลอดจนผลผลิตของงาน

ปราโมทย์ จันทร์เรือง (2547 : 41) ได้กล่าวไว้ว่า ความสามารถหรือทักษะทางกายจะเป็นการรับรู้ และตอบสนองด้านร่างกายอย่างคล่องแคล่ว เป็นกลไกที่เกิดขึ้นอย่างอัตโนมัติ

สุวิมล ว่องวาณิช (2547 : 1) กล่าวสรุปว่า การปฏิบัติงานนั้น ต้องอาศัยการประสานสัมพันธ์ของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เพื่อทำงานให้เสร็จและเมื่อทำบ่อย ๆ จะเกิดความชำนาญ

อภิชาติ อนุกูลเวช (2551 : 64) ได้ให้ความหมายของทักษะการปฏิบัติ คือ ความสามารถความชำนาญของกล้ามเนื้อที่กระทำออกมาอย่างถูกต้อง คล่องแคล่วและรวดเร็วที่ต้องอาศัยการฝึกหัดอย่างเหมาะสม จึงจะทำให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาความหมายของทักษะการปฏิบัติตามแนวคิดของนักการศึกษาข้างต้น พอสรุปได้ว่า ทักษะการปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่ว ทำบ่อย ๆ จนเกิดความชำนาญและการเรียนรู้เกิดขึ้น ดังนั้นในงานวิจัยครั้งนี้ ทักษะการปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานของนักศึกษา ที่ได้จากหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ผลงานที่เกิดขึ้นสำเร็จได้อย่างคล่องแคล่ว ชำนาญ รวดเร็วและถูกต้อง มีการวัดการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ โดยใช้เครื่องมือแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

วิธีสอนเพื่อให้เกิดทักษะการปฏิบัติ

มีนักการศึกษากล่าวถึงวิธีสอนเพื่อให้เกิดทักษะการปฏิบัติ ดังนี้

มาลินี จุฑะรพ (2539 : 133) กล่าวว่า การสอนเพื่อให้เกิดทักษะควรดำเนินการให้ครบ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ให้ความรู้ในการฝึกทักษะ เรื่องใดก็ตามผู้ฝึกจะต้องให้ความรู้ ทักษะที่จะฝึกนั้นมีขั้นตอนอย่างไร อาจจะใช้วิธีการบรรยาย สาธิต หรือให้ดูวีดีทัศน์ สไลด์ประกอบคำบรรยาย

ขั้นที่ 2 ให้ลงมือปฏิบัติในการฝึกทักษะ จะต้องให้ทั้งความรู้ และต้องให้ลงมือปฏิบัติจริง ๆ เพื่อให้เกิดความถูกต้อง และยืนยันว่าปฏิบัติได้จริง

ขั้นที่ 3 ให้ทดลองความถูกต้องรวดเร็ว ในการฝึกปฏิบัติที่ดีจะต้องมีการทดสอบว่าทำได้ถูกต้องและรวดเร็วเพียงใด ผู้รับการฝึกทักษะมีความมั่นใจและสามารถปฏิบัติทักษะดังกล่าวได้โดยอัตโนมัติหรือไม่เพียงใด ถ้ากระทำได้ครบ 3 ขั้นตอน ก็เป็นที่ยืนยันได้ว่าบุคคลเกิดทักษะแล้ว

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 88 - 89) ได้เสนอวิธีการสอนเพื่อให้เกิดทักษะปฏิบัติดังนี้

1. วิเคราะห์ทักษะปฏิบัติโดยต้องพิจารณาแยกแยะรายละเอียดของทักษะนั้น ๆ ออกมา

2. ตรวจสอบความสามารถเบื้องต้นที่เกี่ยวกับทักษะของผู้เรียนว่ามีมากน้อยเพียงใดให้ทดสอบการปฏิบัติเบื้องต้นต่าง ๆ ตามลำดับก่อน - หลัง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3. จัดการฝึกหน่วยย่อยต่าง ๆ และฝึกหนักในหน่วยที่ขาดไปและอาจจะฝึกสิ่งที่เขาพอเป็นอยู่แล้วให้ชำนาญเต็มที่ และให้ความสนใจในสิ่งที่ยังไม่ชำนาญ

4. ขั้นอธิบายและสาธิตทักษะให้ผู้เรียน แสดงทักษะทั้งหมดใดโดยการอธิบายการแสดงให้เห็นตัวอย่าง หรือให้ผู้เรียนดูวีดีทัศน์ หรือจัดหาผู้เชี่ยวชาญแสดงให้ดูในขั้นต้นไม่จำเป็นต้องอธิบายกันมาก เช่น ใช้วีดีทัศน์ฉายภาพช้าประเภท Slowmotion

5. ขั้นจัดภาระเพื่อการเรียน 3 ประการ คือ

5.1 จัดลำดับขั้นสิ่งเร้าและการตอบสนองให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติอย่างถูกต้องตามลำดับก่อนหลัง สิ่งใดที่เกี่ยวเนื่องกันต้องจัดให้ติดต่อกัน

5.2 การปฏิบัติต้องกำหนดเวลาของการปฏิบัติให้ดีจะใช้เวลาแต่ละครั้งนานเท่าใด

5.3 การให้ทราบผลของการปฏิบัตินั้นมี 2 อย่าง คือ ทราบจากคำบอกเล่าของครูผู้สอนและทราบผลโดยตัวเอง

ทิศนา แขมมณี (2551 : 104 - 106) กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอนที่เน้นด้านทักษะปฏิบัติมียุทธวิธี 3 ยุทธวิธี เพื่อให้ผู้สอนได้เลือกใช้ให้เหมาะสมกับเงื่อนไขของสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งได้ลำดับขั้นตอนในการดำเนินการที่เหมาะสมกับแต่ละยุทธวิธีด้วย มีรายละเอียดดังนี้

1. การสอนทฤษฎีก่อนสอนงานปฏิบัติ เป็นการสอนที่เหมาะสมสำหรับการสอนเนื้อหาของงานปฏิบัติที่มีลักษณะซับซ้อนหรือเสี่ยงอันตราย และลักษณะของเนื้อหาสามารถแยกส่วนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้อย่างชัดเจน ซึ่งมีการดำเนินการที่มีขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นนำ เป็นขั้นที่จะแนะนำและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เห็นคุณค่าในงานนั้น 2) ให้ความรู้ เป็นขั้นที่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่จะทำ ซึ่งครูจะสามารถใช้การใด ๆ ก็ได้ แค่ควารเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม จนกระทั่งผู้เรียนเกิดความเข้าใจ 3) ขั้นให้ฝึกปฏิบัติ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนลงมือทำงาน ซึ่งเริ่มจากการให้ผู้เรียนทำตาม หรือเรียนแบบ หรือให้ลองผิดลองถูกต่อไปจึงให้ลองทำเอง โดยครูคอยสังเกตและให้ข้อมูลป้อนกลับเป็นระยะ จนกระทั้งทำได้อย่างถูกต้อง แล้วจึงให้ฝึกทำหลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งทำได้ชำนาญ 4) ขั้นประเมินผลการเรียนรู้ เป็นขั้นที่ผู้สอนประเมินทักษะปฏิบัติและลักษณะนิสัยในการทำงานของผู้เรียน 5) ขั้นประเมินผลความคงทนของการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นขั้นที่ผู้สอนจะได้รู้ว่าการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นมีความยั่งยืนหรือไม่ หากผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างชำนาญ ผู้เรียนก็ควรจะจำสิ่งเรียนรู้ได้ดีและนาน

2. การสอนงานปฏิบัติ ก่อนสอนทฤษฎีเป็นวิธีการสอนที่เหมาะสม สำหรับเนื้อหางานปฏิบัติที่มีลักษณะไม่ซับซ้อน หรือเป็นงานปฏิบัติที่ผู้เรียนเคยมีประสบการณ์มาบ้างแล้ว เป็นงานที่มีอัตราการเสี่ยงอันตรายกับชีวิตน้อย ซึ่งมีการดำเนินการที่มีขั้นตอนดังนี้ 1) ขั้นนำ ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ 1 2) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติและสังเกตการณ์ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงาน และมีการ

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สังเกตการณ์ ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ มีการสังเกตการณ์ปฏิบัติ และจดบันทึกข้อมูลไว้ 3) ขั้นวิเคราะห์ การปฏิบัติและสังเกตการณ์ร่วมกับวิเคราะห์พฤติกรรมในการปฏิบัติและการอภิปรายผลการวิเคราะห์ 4) ขั้นเสริมความรู้ จากผลการวิเคราะห์และอภิปรายการปฏิบัติ ผู้สอนจะทราบว่า ควรเสริมความรู้อะไรให้แก่ผู้เรียน จึงจะเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนในการปฏิบัติ 5) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติงานใหม่ เมื่อรู้จุดบกพร่องและได้ความรู้เสริมที่จะใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่อง จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติงานใหม่อีกครั้ง 6) ขั้นประเมินผลการเรียนรู้ ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ 1 7) ขั้นประเมินผลความคงทนของการเรียนรู้ ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ 1

3. การสอนทฤษฎีและปฏิบัติไปพร้อม ๆ กัน เป็นการสอนที่เหมาะสมสำหรับบทเรียนที่มีลักษณะของเนื้อหาภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติที่ไม่สามารถแยกจากกันได้เด็ดขาด มีขั้นตอนดังนี้ 1) ขั้นนำ 2) ขั้นให้ความรู้ ให้ปฏิบัติ และให้ข้อมูลย้อนกลับไปพร้อม ๆ กัน 3) ขั้นให้ปฏิบัติงานตามลำพัง 4) ขั้นประเมินผลการเรียนรู้ 5) ขั้นประเมินผลความคงทนของการเรียนรู้งานปฏิบัติ

จากการศึกษาวิธีสอนเพื่อให้เกิดทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของนักการศึกษาที่กล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การสอนเพื่อให้เกิดทักษะปฏิบัตินั้น ควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ 1) ให้ความรู้ในการฝึกทักษะนั้น ๆ ว่ามีขั้นตอนอย่างไร โดยวิธีการบรรยายหรือให้ดูวีดีทัศน์ 2) สาธิตให้ดู 3) ให้ลงมือปฏิบัติ ในการฝึกปฏิบัติจะต้องให้ทั้งความรู้และลงมือปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความถูกต้อง 4) ให้ทดสอบความถูกต้อง จะต้องมีการทดสอบความถูกต้อง ความรวดเร็ว ว่าผู้ฝึกรับการฝึกทักษะดังกล่าวให้ครบทั้ง 4 ขั้นตอนหรือไม่

การวัดผลด้านทักษะการปฏิบัติ

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงการวัดผลด้านทักษะการปฏิบัติ ดังนี้

ซิมป์สัน (Simpson. 1972 : 1 - 4) ได้แบ่งระดับพฤติกรรมทางด้านทักษะปฏิบัติ โดยเรียงจากการรับรู้ต่ำสุดถึงการรับรู้สูงสุดเป็นไปตามลำดับขั้น ดังนี้

1. การรับรู้ (Perception) เป็นขั้นสำคัญขั้นแรกในการปฏิบัติหรือลงมือทำกิจกรรม เป็นกระบวนการของการรู้ตัวเกี่ยวกับวัตถุคุณภาพหรือความสัมพันธ์ โดยอาศัยโสตประสาท ขั้นนี้เป็นขั้นพื้นฐานของวงจรที่เกี่ยวกับสถานการณ์ การแปลผล การกระทำซึ่งนำไปสู่กิจกรรมทักษะการรับรู้ที่จัดอยู่ในขั้นนี้ แบ่งเป็น 3 ลำดับขั้นของกระบวนการรับรู้

1.1 การเร้าความรู้สึก (Sensory Stimulation) การกระตุ้นของสิ่งเร้าต่อโสตประสาทความรู้สึกหนึ่งอย่าง หรือมากกว่า

1.1.1 ทางหู การได้ยินหรือประสาทที่เกี่ยวกับการได้ยิน

1.1.2 ทางตาเกี่ยวกับภาพพจน์ในสมองหรือภาพที่ได้จากการมองเห็น

1.1.3 ทางมือ เป็นการรับความรู้สึกที่ได้จากสัมผัส

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

1.1.4 ทางลิ้นเป็นการรับความรู้สึกโดยอาศัยรสหรือการนำเข้าในปาก

1.1.5 การดมกลิ่น รับรู้โดยการกระตุ้นประสาทโอลแฟคทอรี่

1.1.6 ความรู้สึกทางกล้ามเนื้อเกี่ยวกับความรู้สึกจากกิจกรรมของเครื่องรับซึ่งอยู่ในกล้ามเนื้อเอ็นและข้อต่อ

1.2 การเลือกตัวแนะ (Cue Selection) การตัดสินที่จะเลือกว่าตัวแนะ อะไรที่คนจะสนองตอบเพื่อให้สอดคล้องกับข้อเรียกร้องบางอย่างในการปฏิบัติงาน

1.3 การแปล (Translation) เกี่ยวข้องกับการรับรู้ต่อการปฏิบัติกิจกรรม ที่เป็นกระบวนการทางสมอง การแปลเกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์ คือ การมีภาพพจน์หรือการย้อนรำลึกถึงบางอย่าง “การมีความคิด” อันเป็นผลของตัวแนะที่ได้รับ

2. ความพร้อม (Set) ความพร้อมเป็นการปรับตัวให้เตรียมพร้อมต่อการกระทำบางอย่างหรือประสบการณ์บางอย่าง ความพร้อมมี 3 ลักษณะ คือ ทางสมอง ร่างกาย และอารมณ์

2.1 ความพร้อมทางสมอง คือ ความพร้อมในเชิงความคิด ที่จะกระทำกิจกรรมทางทักษะบางอย่างความพร้อมทางสมองเป็นสิ่งที่ต้องมีมาก่อนและเกี่ยวข้องถึงระดับของการรับรู้

2.2 ความพร้อมทางด้านร่างกาย คือ ความพร้อมในลักษณะที่มีการปรับสภาพร่างกายซึ่งจำเป็นสำหรับการกระทำบางอย่าง ความพร้อมทางร่างกายเกี่ยวข้องกับความพร้อมด้านเครื่องรับนั่นคือการรับรู้ความรู้สึกหรือการมุ่งไปยังความตั้งใจของประสาทสัมผัสและท่าทางที่จำเป็นหรือการจัดท่าทางตำแหน่งของร่างกาย

2.3 ความพร้อมทางอารมณ์ คือ ความพร้อมในรูปของเจตคติที่ดีพังปรารถนาต่อกิจกรรมปฏิบัติที่เกิดขึ้น ความตั้งใจตอบสนอง

3. การตอบสนองตามแนวทางที่ให้ (Guided Response) เป็นขั้นตอนในการพัฒนาทักษะการเน้นอยู่ที่ความสามารถซึ่งเป็นส่วนสำคัญของทักษะที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น การตอบสนองตามแนวทางนี้เป็นการแสดงออกของแต่ละคนภายใต้การแนะแนวทางของผู้สำ จำแนกได้ 2 อย่าง คือ การเลียนแบบและการลองผิด - ลองถูก

3.1 การเลียนแบบหมายถึงการดำเนินการในลักษณะที่เป็นการตอบสนอง โดยตรงตามการรับรู้ของบุคคลที่กระทำการนั้น ๆ

3.2 การลองผิด - ลองถูก เป็นความพยายามที่จะตอบสนองแบบต่าง ๆ ตามปกติจะมีหลักการซ่อนอยู่ภายใต้การตอบสนอง แต่ละอย่างจนกระทั้งประสบผลสำเร็จการตอบสนองที่เหมาะสมเป็นเรื่องที่ต้องให้สนองความต้องการของงานที่ปฏิบัติ นั่นคือทำงานให้เสร็จหรือทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการตอบสนองที่เหมาะสมได้รับการคัดเลือกจากพฤติกรรมต่าง ๆ อาจอาศัยอิทธิพลของรางวัลหรือการลงโทษ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

4. กลไก (Mechanism) คือ การตอบสนองที่เกิดการเรียนรู้ จนกลายเป็นนิสัยผู้เรียนมีความเชื่อมั่นและมีความชำนาญมากพอที่จะปฏิบัติงานนั้น ๆ กิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งที่สะสมไว้ ซึ่งสามารถจะตอบสนองสิ่งเร้าและข้อเรียกร้องของสถานการณ์ ซึ่งต้องการการตอบสนองอย่างเหมาะสม จะซับซ้อนกว่าระดับที่ผ่านมา และเกี่ยวกับรูปแบบบางอย่างที่ใช้กระทำกิจกรรมนั้น ๆ

5. การตอบสนองที่ซับซ้อน (Complex Overt Response) ในระดับนี้แต่ละคนสามารถปฏิบัติงานเป็นเรื่องที่ซับซ้อนตามข้อเรียกร้องของรูปแบบการเคลื่อนไหวตัวและต้องมีทักษะการกระทำมีการปฏิบัติอย่างราบรื่นและอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการลงทุนในส่วนที่เกี่ยวกับเวลาและกำลังงานให้น้อยที่สุด การตอบสนองที่ซับซ้อนนี้จำแนกได้เป็น 2 อย่าง คือ การตัดสินใจกระทำอย่างเด็ดเดี่ยวในสิ่งที่อาจเปลี่ยนแปลงได้กับการกระทำโดยอัตโนมัติ

5.1 การตัดสินใจกระทำอย่างเด็ดเดี่ยว ในสิ่งที่อาจเปลี่ยนแปลงได้หมายความถึงการกระทำที่ปราศจากความลังเลของแต่ละคน ที่จะให้ได้ภาพเป็นขั้นตอนของกระบวนการนั่น คือเขารู้ถึงขั้นตอนต่าง ๆ ที่จำเป็นและสามารถทำให้สำเร็จได้ การกระทำนี้มีลักษณะซับซ้อนตามธรรมชาติ

5.2 การกระทำโดยอัตโนมัติในระดับนี้แต่ละคนสามารถปฏิบัติงานซึ่งต้องอาศัยการประสานงานของพลังทักษะและกล้ามเนื้อ

6. การดัดแปลงให้เหมาะสม (Adaptation) การเปลี่ยนกิจกรรมทางทักษะเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในสภาพปัญหาแบบใหม่ที่ต้องการการตอบสนองทางร่างกาย

7. การริเริ่ม (Origination) เป็นการสร้างกิจกรรมทางทักษะแบบใหม่หรือใช้วิธีใหม่ในการจัดกระทำกับวัสดุต่าง ๆ ซึ่งอยู่นอกเขตของความเข้าใจ ความสามารถและทักษะที่ได้นับการพัฒนาในด้านพลังทักษะ

สุวิมล ว่องวาณิช (2547 : 4) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการวัดกระบวนการทักษะปฏิบัติขึ้นอยู่กับธรรมชาติของงานที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติ ลักษณะสำคัญที่วัดจำแนกได้เป็น 2 ประการ คือ ประสิทธิภาพในการทำงาน และความถูกต้องของกระบวนการทำงาน

ทิวัตถ์ มณีโชติ (2549 : 132) ได้กล่าวไว้ว่าทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้สามารถวัดและประเมินผลโดยการปฏิบัติ (Performance Assessment) บางกลุ่มสาระการเรียนรู้สามารถวัดและประเมินผลโดยการปฏิบัติได้เกือบทั้งหมด หรือเกือบทุกมาตรฐานการเรียนรู้ หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การวัดและการประเมินผลจากการปฏิบัติมีข้อดี คือ สามารถวัดและประเมินผู้เรียนได้ตรงกับสภาพความเป็นจริง (Authentic Assessment) พฤติกรรมด้านทักษะปฏิบัติหรือการกระทำนั้นได้มีการแบ่งไว้หลายอย่างดังนี้

จากการศึกษาการวัดผลด้านทักษะการปฏิบัติตามแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่าการวัดผลด้านทักษะการปฏิบัติ หมายถึง การวัดความสามารถของนักศึกษาในการปฏิบัติงานและในระหว่างฝึกกิจกรรม ผลงานที่มีการนำเสนอในรูปแบบของผลงานตามหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย นักศึกษาจะได้รับข้อมูลย้อนกลับ เพื่อปรับปรุงผลงานเป็นระยะ ๆ ได้ประเมินทั้งความถูกต้องของผลงาน ความชำนาญในงานและลักษณะนิสัยในการทำงาน การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวัดกระบวนการทักษะการปฏิบัติที่ให้นักศึกษาปฏิบัติ ลักษณะสำคัญที่วัดจำแนกได้เป็น 2 ประการ คือ ประสิทธิภาพในการทำงานและความถูกต้องของกระบวนการทำงาน โดยใช้แบบสังเกตทักษะการปฏิบัติ และใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริค (Scoring Rubric) 3 ระดับ

กระบวนการวัดทักษะการปฏิบัติ

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงกระบวนการวัดทักษะการปฏิบัติ ดังนี้

สุวิมล ว่องวานิช (2546 : 4) กล่าวว่า กระบวนการวัดทักษะการปฏิบัติ มีขั้นตอนที่แตกต่างไปจากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการวัดด้านจิตพิสัย เนื่องจากการวัดผลด้านทักษะปฏิบัติต้องมีการจัดสภาพการณ์ให้ผู้เรียนได้มีการปฏิบัติจริง และผู้สอนใช้วิธีในการสังเกต ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนในระหว่างการปฏิบัติงาน ดังนั้นการวัดทักษะปฏิบัติส่วนหนึ่งจึงขึ้นอยู่กับการเตรียมการเรื่องสถานที่ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติ กระบวนการวัดผลด้านทักษะปฏิบัติมีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

1. กำหนดงานที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติ ในขั้นนี้ผู้สอนต้องศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่ามุ่งเน้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมใด ต้องการให้บรรลุในเรื่องใด แล้วกำหนดงานให้สอดคล้องกับหลักสูตรรายวิชานั้น

2. กำหนดสถานการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้วัดต้องกำหนดสภาพการณ์ หรือเงื่อนไขในการปฏิบัติงานแก่ผู้เรียนให้ชัดเจนว่าจะมีลักษณะใด การวัดทักษะอาจเกิดขึ้นในสภาพการณ์จริง (Natural Setting) ในสถานการณ์ซึ่งมีการจำลองโดยให้คล้ายคลึงกันกับสภาพการณ์จริง (Simulated Situation) ในสถานการณ์ที่มีผู้สอบควบคุมเงื่อนไขต่าง ๆ และในการทำงานเพื่อทดสอบกระบวนการปฏิบัติงานในครั้งนั้น ๆ (Controlled Test) หรือในสถานการณ์ที่ไม่ต้องลงมือปฏิบัติงานแต่วัดโดยการทดสอบด้วยข้อสอบ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3. การกำหนดคุณลักษณะที่ใช้ในการวัดทักษะ (Performance Outcome) โดยเน้นให้เห็นว่าในการปฏิบัติงานนั้นให้ความสำคัญกับการวัดกระบวนการหรือผลงาน หรือทั้งสองส่วนและจะวัดผ่านตัวบ่งชี้อะไรบ้าง (Indicators)

4. การกำหนดวิธีการวัดภาคปฏิบัติที่เหมาะสมกับพฤติกรรมที่จะวัด วิธีการที่จะใช้มีหลายประการ ได้แก่ การทดสอบด้วยข้อสอบ การให้ปฏิบัติงานจริง การให้ส่งสิ่งของที่ผลิตได้

5. การกำหนดความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ ความเหมาะสมของผู้วัด ช่วงเวลาที่ทำการวัด ในขั้นตอนนี้ผู้วัดต้องตัดสินใจเกี่ยวกับประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวัด การสร้างเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

6. กำหนดวิธีการประเมินผลและรายงานการวัดทักษะการปฏิบัติ กระบวนการวัดทักษะปฏิบัติจะยังไม่สิ้นสุดจนกว่าจะมีการวัดและประเมินผล และรายงานผลความสามารถในการทำงานของผู้เรียน วิธีการประเมินผลการวัดทักษะมีหลายแบบ คือ 1) การประเมินผลแบบอิงกลุ่ม (Norm Referencing) 2) การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ (Criterion - referencing) และ 3) การประเมินผลแบบอิงความก้าวหน้าของผู้เรียน (Self - referencing)

จากการศึกษากระบวนการวัดทักษะตามแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าว พอสรุปได้ว่า กระบวนการวัดทักษะในการทำงานต้องวัดให้ครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานกระบวนการปฏิบัติงาน ผลงานที่ทำสำเร็จแล้วต้องมีการกำหนดงานให้ผู้เรียนปฏิบัติ ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติทักษะและสังเกตการปฏิบัติทักษะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยใช้แบบสังเกตทักษะการปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบรูบริค (Scoring Rubric) โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบแยกองค์ประกอบ (รุ้งศิรินทร์ จันทร์หอม. 2545 : 26) โดยมีเกณฑ์ระดับ คุณภาพ 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ปรับปรุง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

สตีเวนสัน (Stevenson. 2002 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาการพัฒนาหลักสูตรเรื่องงานไม้และงานหัตถกรรมและการนำหลักสูตรนี้ไปใช้ที่กลุ่มวิทยาลัยเซมิ (Sami Colleges) ในประเทศนอร์เวย์และที่เมืองอนาร์ (Anar) ประเทศฟินแลนด์และพบว่ามีองค์ประกอบทางการศึกษาและทางการเมืองที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดความรู้และการผลิตงานฝีมือของภูมิปัญญาชาวบ้าน ในด้านงานหัตถกรรมในการพัฒนาหลักสูตรองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการสอนงานหัตถกรรมของวิทยาลัยเซมิ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะแสดงให้เห็นถึงว่าการสอนศิลปหัตถกรรมของวิทยาลัยเซมิ เป็นเครื่องมือทางการศึกษาและทางการเมืองที่ที่จะช่วยพัฒนาและนิยามความหมายของวัฒนธรรมเซมิในยุคปัจจุบัน ผลก็คือการที่กลุ่มวิทยาลัยเซมิได้พยายามผสมผสานภูมิปัญญาชาวบ้านเข้าไปในหลักสูตรก่อให้เกิดการใช้หลักสูตรภูมิปัญญา

ชาวบ้านยุคใหม่ ซึ่งจะช่วยอนุรักษ์ความรู้ทางวัฒนธรรมโดยการสอนวิชางานหัตถกรรมของชาวเซมิในกลุ่มวิทยาลัยนี้

ออสทริช (Oestreichr. Online. 2003) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสังคมศึกษาในเบอร์ลิช โดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับบุคลากรด้านโบราณคดีและครูชาวเบอร์ลิช ผลการวิจัยพบว่า ในด้านการเรียนการสอนอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับการพัฒนาบุคลากรครูมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการสื่อสารของรัฐบาลที่ด้อยประสิทธิภาพ การขาดครูที่มีประกาศนียบัตรรับรองและหลักสูตรไม่สอดคล้อง ส่วนความก้าวหน้าในการพัฒนาหลักสูตรสังคมพบว่าชาวเบอร์ลิช ต้องการที่จะใช้หลักสูตรสังคมอย่างจำกัด และจำกัดตำราที่จัดให้ศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของชาวเบอร์ลิชช่วงก่อนเกิดลัทธิอาณานิคม ซึ่งเกี่ยวพันกับวัฒนธรรมในปัจจุบันและอนาคต

เบนเนท (Bennett. Online. 2004) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครู ในการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ครูอาจารย์ที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรมากยิ่งขึ้น ในด้านการเสนอแนวความคิดมีการนำผลการวิจัยและผลงานทางการศึกษามาใช้กันอย่างแพร่หลาย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1915 ถึง ค.ศ. 1940 เริ่มจากการสร้างหลักสูตรที่มีการใช้อุปกรณ์การสอนมากขึ้นและยังได้เสนอการพัฒนาการเข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ การส่งเสริมความเป็นมืออาชีพและส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย สร้างวิสัยทัศน์โดยครูอาจารย์ได้ศึกษาในหลักสูตรทางวิจัยและมีการคัดเลือกตัวแทนครูอาจารย์ที่นำแนวความคิดไปปฏิบัติจริง มีการสนับสนุน เช่น การขยายเวลาให้การช่วยเหลือที่ชัดเจนจัดหาแหล่งสร้างความเป็นมืออาชีพ โดยจัดให้มีการศึกษาและมีการจัดตั้งองค์กรสมาชิกโครงการ

รุทแมน และคณะ (Rottman and et al. 2005 : S128 - S131) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเตรียมความพร้อมสำหรับสาธารณสุข ได้อธิบายการพัฒนาของการฝึกอบรมหลักสูตร 2 วัน ในสุขภาพของประชาชนในกรณีฉุกเฉินเพื่อปรับปรุงขีดความสามารถของบุคลากรสาธารณสุข เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการตอบสนองตอบต่อทั้งธรรมชาติและมนุษย์ก่อให้เกิดอันตรายต่อภัยพิบัติ การฝึกอบรมจะดำเนินการในการตั้งค่าแบบตัวต่อตัวและเนื้อหาจะถูก แบ่งไปยังความสามารถได้รับการยอมรับการเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉินสำหรับคนงาน สุขภาพของประชาชน การฝึกอบรมมีโครงสร้างที่ไม่ซ้ำกันเป็นอันตรายที่เฉพาะเจาะจงประชากรทรัพยากรและหน่วยงานที่ตอบสนองฉุกเฉินท้องถิ่นสำหรับแต่ละเขตอำนาจศาล โปรแกรมการฝึกอบรมนี้จะรวมชุดของสถานการณ์ที่ท้าทายแบบโต้ตอบที่เสริมสร้างการตัดสินใจในกรณีฉุกเฉินสุขภาพของประชาชนคือ Pretesting Posttesting และนำและถูกนำมาใช้ในการประเมินความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วม วิธีนี้แบบโต้ตอบสอดคล้องกับหลักการของการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่และการประเมินผลการฝึกอบรม แสดงให้เห็นว่าวิธีนี้เป็นการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพของกระบวนการและเนื้อหา

งานวิจัยในประเทศ

นพพล จันทร์กลิ่น (2545 : 51 - 52) วีดิทัศน์ เพื่อการฝึกอบรม เรื่องการแต่งหน้าการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างวีดิทัศน์ เพื่อการฝึกอบรม เรื่องการแต่งหน้าและหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้เข้าฝึกอบรมของสถาบันเทคนิคการแต่งหน้า เอ็ม ที ไอ โดยสุ่มเลือกนักศึกษา 20 ท่าน จากรุ่น 98 ระดับที่ 1 และสุ่มเลือกนักศึกษา 40 ท่าน จากรุ่น 99 ระดับที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินผลของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้กลุ่มตัวอย่างศึกษาจากเนื้อหาวีดิทัศน์เพื่อการฝึกอบรม และทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม เมื่อฝึกอบรมเสร็จสิ้นก็ให้ผู้เข้าฝึกอบรมทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรมเพื่อหาค่า E_1 และ E_2 จากนั้นนำวีดีทัศน์เพื่อการฝึกอบรมที่ผ่านการหาประสิทธิภาพมาแล้ว ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ฝึกอบรมด้วยวีดีทัศน์เพื่อการฝึกอบรม และทำแบบทดสอบเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่าง ที่ฝึกอบรมด้วยการฝึกอบรมแบบปกติ โดยทำแบบทดสอบชุดเดียวกัน จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าความแตกต่างของคะแนนด้วยค่า t - test

ผลการวิจัยปรากฏว่า วีดีทัศน์เพื่อการฝึกอบรมเพื่อการแต่งหน้า มีประสิทธิภาพอยู่ที่ 82.75/81.25 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกอบรมของกลุ่มทดลองที่ฝึกอบรมด้วยวิดิทัศน์เพื่อการฝึกอบรมสูงกว่าผู้ฝึกอบรมที่ทำการฝึกอบรมแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญ .05

เมธีณัฐ รัตนกุล (2553 : 81 - 82) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น เรื่องการจัดดอกไม้เพื่อการประกอบอาชีพ พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก และค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และพิจารณาประเมินความเหมาะสมและวิเคราะห์ความสอดคล้องของคู่มือของหลักสูตร ปรากฏว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 ซึ่งถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น เรื่องการจัดดอกไม้เพื่อประกอบอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดดอกไม้เพื่อการประกอบอาชีพ คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 15.50 คะแนน และมีคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.75 คะแนน จะเห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 10 คะแนน ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด การประเมินความสามารถในการจัดดอกไม้มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 89.25, 91.17 และ 90.50 คะแนนจะเห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 80 คะแนน ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ความคิดเห็นต่อหลักสูตรคิดเป็นคะแนนเฉลี่ย โดยรวมเท่ากับ 4.65 คะแนน และมีคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.46 คะแนน ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สุจินต์ อรัญมงคล (2553 : 79 - 80) การศึกษาโดยอิสระฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลการแต่งหน้าเพื่อเสริมบุคลิกภาพสำหรับผู้ชาย ซึ่งประกอบด้วยการให้ความรู้เรื่องผิวเบื้องต้น การวิเคราะห์สภาพผิวและการดูแลผิวผู้ชายแต่ละประเภท เครื่องสำอางต่าง ๆ ที่ใช้ในการดูแลผิว ขั้นตอนการดูแลผิวในชีวิตประจำวัน ซึ่งประกอบไปด้วย การทำความสะอาดผิว ปรับสภาพผิวตลอดจนการทาผลิตภัณฑ์บำรุงผิว ก่อนที่จะแต่งหน้าเพื่อเสริมบุคลิกภาพ แนะนำเครื่องสำอางและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแต่งหน้าทั่วไป การเลือกและนำผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางมาใช้ในการเติมแต่งใบหน้าผู้ชายอย่างเหมาะสม ขั้นตอนในการแต่งหน้าผู้ชายเพื่อเสริมบุคลิกภาพเบื้องต้น เทคนิคในการปรับสภาพผิวให้เนียนเรียบด้วยครีมเบส และครีมรองพื้น การให้แสงและเบนใบหน้า การอำพรางจุดบกพร่องบนใบหน้าโดยนำความรู้เรื่องทฤษฎีสีมาใช้ และการนำความรู้พื้นฐานในการแต่งหน้ามาใช้ในการแต่งหน้าให้เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน การออกงานกลางคืน การเป็นบุคคลสำคัญ และเพื่อการถ่ายภาพ การแต่งหน้าผู้ชายอย่างมีคุณภาพจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้เครื่องสำอาง เทคนิค และวิธีการใช้ และต้องฝึกฝนพัฒนาทักษะในการแต่งหน้าให้เกิดความชำนาญ ในการแต่งหน้าผู้ชายนั้นมีข้อจำกัดอยู่มาก ไม่สามารถใช้เครื่องสำอางในปริมาณมากในการปกปิดจุดบกพร่องได้ ไม่สามารถให้สีสันต่าง ๆ เพื่อเบี่ยงเบนจุดสนใจ การแต่งหน้า ผู้ชายจะเป็นการปรับสภาพผิวให้ดูดีขึ้น และสร้างแสงเงา เติมแต่งโดยเลียนแบบธรรมชาติ สามารถดึงเอาจุดเด่นแของไพรเมอร์และครีมรองพื้นมาใช้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ทฤษฎีสีตัดกันมาใช้ในการพลางจุดบกพร่องต่าง ๆ ใช้มาสคาร่าที่ผู้หญิงใช้แต่งขนตามาแต่งเติมคิ้วให้เข้มขึ้น และสามารถใช้ครีมบลัช หรือแป้งฝุ่นอัดแข็งสีเข้ม มาแก้ไขโครงสร้าง และเพิ่มมิติบนใบหน้า ซึ่งนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมในแต่ละโอกาส ซึ่งการแต่งหน้าแต่ละโอกาสจะมีความแตกต่างกันคือ ปริมาณการใช้เครื่องสำอาง และความชัดเจนของการให้มิติแสงเงา เพื่อเพิ่มความโดดเด่น แต่ไม่สามารถสร้างบุคลิกที่ชัดเจนขึ้นได้ เพราะการแต่งหน้าผู้ชายจะต้องเป็นธรรมชาติและมาสามรถสังเกตได้ และด้วยข้อจำกัดในการถ่ายภาพจึงไม่สามารถแสดงความแตกต่างในการแต่งหน้าผู้ชายในแต่ละโอกาสได้อย่างชัดเจน

ณัฐชานันท์ กิติเกรียงไกร (2556 : 122) อัตมโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนในหลักสูตรแต่งหน้าระยะสั้น การศึกษาอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตมโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์และปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 274 ตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้เรียนจำนวน 249 คน และผู้สอนจำนวน 25 คน

(1) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เรียน เพศหญิงร้อยละ 70.3 มีอายุในช่วง 31 - 40 ปีมากที่สุดร้อยละ 42.2 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าร้อยละ 59.8 จบด้านศิลปศาสตร์ร้อยละ 26.1 รายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,000 - 20,000 บาทร้อยละ 34.1 มีรายจ่ายต่อเดือนอยู่ในช่วง

10,000 - 20,000 บาทร้อยละ 51.0 มีอาชีพหลักประกอบธุรกิจส่วนตัวร้อยละ 35.3 และมีสถานภาพโสด (ร้อยละ 75.9) ด้านประสบการณ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่เคยมีประสบการณ์เรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นด้านอื่นที่ไม่ใช่หลักสูตรการแต่งหน้ามาก่อนร้อยละ 61.8 ส่วนจุดประสงค์ในการมาเรียนหลักสูตรแต่งหน้า เพื่อเป็นอาชีพเสริมหรือเพิ่มช่องทางหารายได้ร้อยละ 53.0 โดยผู้เรียน หลักสูตรแต่งหน้าวิชาชีพระยะสั้นเป็นหลักสูตรที่นำไปใช้ได้จริงในการประกอบอาชีพช่างแต่งหน้าร้อยละ 63.9 ควรปรับปรุงให้มีการฝึกงานมากที่สุดร้อยละ 64.3 ต้องการให้เพิ่มข้อมูลความรู้ทางวิทยาศาสตร์ในหลักสูตรแต่งหน้าร้อยละ 88.0 และต้องการให้เพิ่มเติมข้อมูลความรู้ทางวิทยาศาสตร์ด้านการพัฒนาสูตรเครื่องสำอางร้อยละ 57.8 ด้านการรับรู้และความเข้าใจต่อตนเองเกี่ยวกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์พบว่า ให้ความสำคัญกับการแต่งหน้ามากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.02) และการรับรู้และความเข้าใจในวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง พบว่า ให้ความสำคัญกับโครงสร้างใบหน้า (รูปหน้าสัดส่วนใบหน้า) มีความสำคัญมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.42) ส่วนทฤษฎีและหลักการวิทยาศาสตร์มีความสำคัญให้ความสำคัญน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.08)

(2) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 68.0 มีอายุอยู่ในช่วง 41 - 60 ปีมากที่สุดร้อยละ 28.0 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าร้อยละ 56.0 รายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,000 - 30,000 บาท และสูงกว่า 50,000 บาทร้อยละ 28.0 มีรายจ่ายต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,000 - 20,000 บาทจำนวนร้อยละ 68.0 ด้านประสบการณ์พบว่า เคยมีประสบการณ์เรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นด้านอื่นที่ไม่ใช่หลักสูตรการแต่งหน้ามาก่อนร้อยละ 52.0

การทดสอบสมมติฐานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อาชีพ สถานภาพ การมีประสบการณ์ในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นสาขาอื่น การมีประสบการในหลักสูตรการแต่งหน้า จุดประสงค์หลักในการเรียนหลักสูตรแต่งหน้าแตกต่างกัน มีการให้ความสำคัญต่อการรับรู้และความเข้าใจต่อตนเองเกี่ยวกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และความเข้าใจต่อวิทยาศาสตร์เครื่องสำอางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการศึกษานี้สามารถนำไปปรับปรุงและประยุกต์ใช้เพื่อประกอบการวางแผนหลักสูตรการแต่งหน้าและหลักสูตรวิทยาศาสตร์เครื่องสำอางให้มีประสิทธิภาพ

ชนิสรา เทียมตระกูล (2556 : 119 - 120) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร เรื่องการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 3) ทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม และ 4) ประเมินผลปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดสวนหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 เนื่องจากโรงเรียนวัดสวนหลวง มีนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 48 คน จึงใช้เป็น

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) หลักสูตรฝึกอบรม เรื่องการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรฝึกอบรม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.933 3) แบบสังเกตทักษะปฏิบัติ 4) แบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรม วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ทุกภาคส่วนมีความเห็นตรงกันถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธีต่าง ๆ สำหรับนักศึกษา เพราะจะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ มีทักษะการปฏิบัติการจัดดอกไม้ เข้าใจและภูมิใจในวัฒนธรรมของไทย และสามารถพัฒนาให้เป็นอาชีพรับจัดดอกไม้ในพิธีได้อีกด้วย 2) หลักสูตรฝึกอบรม เรื่องการจัดดอกไม้ในงานพิธี ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรมีแผนการฝึกอบรม จำนวน 4 แผน รวม 12 ชั่วโมง ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย สาธิต และเน้นการปฏิบัติจากของจริง 3) จากการทดลองใช้หลักสูตร นักศึกษาที่รับการฝึกอบรมมีความสนใจและกระตือรือร้น ในการรับฟังการบรรยายและการปฏิบัติจริงและแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากเอกสารและสื่อต่าง ๆ ผู้บรรยายให้ความเป็นกันเอง ส่งผลให้นักศึกษาข้ารับการฝึกอบรมมีความสนุกสนานและให้ความร่วมมือในการฝึกอบรมเป็นอย่างดี จึงทำให้มีความรู้ทักษะปฏิบัติและมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรฝึกอบรม 4) จากการประเมินหลักสูตร พบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติในการจัดดอกไม้ หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทักษะการปฏิบัติถูกต้อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก นักศึกษาเสนอให้เพิ่มเวลาของหลักการจัดดอกไม้ในแผนการอบรมที่ 4 อีก 1 ชั่วโมง

สมคิด เกตุทอง (2556 : 123 - 125) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องการประดิษฐ์ต้นไม้มงคล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาและบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความต้องการให้มีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องการประดิษฐ์ต้นไม้มงคล เพราะเป็นการฝึกงานฝีมือ เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเรื่องการประดิษฐ์ต้นไม้มงคล สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาเป็นอาชีพหรือคิดสร้างสรรค์งานประดิษฐ์ต่าง ๆ ขึ้น เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และนำไปสู่การเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวรวมทั้งส่งเสริมแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หลักสูตรฝึกอบรมอมให้พัฒนาขึ้นนี้ ที่พัฒนาขึ้นนี้มีองค์ประกอบของหลักสูตรครบถ้วน มีแผนจัดกิจกรรม 4 แผน ใช้เวลาในการฝึกอบรม 12 ชั่วโมง โดยการใช้การสาธิต อภิปราย เน้นการปฏิบัติจริง มีแบบทดสอบวัดความรู้ และประเมินทักษะทุกขั้นตอน 2) จากการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่องการประดิษฐ์ต้นไม้มงคล พบว่านักศึกษามีความตื่นเต้น

เกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของต้นไม้มงคลชนิดต่าง ๆ ในท้องถิ่นพยายามค้นหารูปภาพของต้นไม้ที่สนใจและตั้งใจประดิษฐ์ให้เหมือนจริง 3) จากการประเมินพบว่า นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์ต้นไม้มงคล หลังใช้หลังใช้หลักสูตรฝึกอบรมสูงกว่าก่อนทดลองใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 มีทักษะการปฏิบัติอยู่ในระดับดี และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การประดิษฐ์ต้นไม้มงคลอยู่ในระดับมาก ส่วนการปรับปรุงหลักสูตรให้ปรับปรุงเอกสารประกอบการฝึกอบรม ให้เนื้อหากระชับขึ้นเพิ่มรูปภาพประกอบให้น่าสนใจ และปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมฝึกอบรมที่ 2 โดยเพิ่มเวลาเดิม 3 ชั่วโมงเป็น 4 ชั่วโมงเพราะมีเนื้อหาทฤษฎีและปฏิบัติ

ทัศนีย์ นิลประดิษฐ์ (2557 : 131 - 132) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง ศิลปะบนกระจกเงาสำหรับนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง ศิลปะบนกระจกเงาสำหรับนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ 2) ศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง ศิลปะบนกระจกเงาของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 6 อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสมัครใจของนักศึกษาที่ไม่เคยผ่านการอบรม และไม่บกพร่องทางสายตา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถามความต้องการของนักศึกษาในการอบรม 2) แบบสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร 3) หลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง ศิลปะบนกระจกเงา 4) แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับศิลปะบนกระจกเงา ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.866 5) แบบประเมินทักษะการปฏิบัติศิลปะบนสกระจกเงา และ 6) แบบวัดเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง ศิลปะบนกระจกเงา ที่พัฒนาขึ้นตามข้อเสนอแนะของนักศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง สำหรับนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งหลักสูตรผ่านการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ สามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมได้

2. ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่องศิลปะบนกระจกเงา สำหรับนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2.1 นักศึกษาที่ผ่านการฝึกอบรมมีความรู้เรื่อง ศิลปะกระจกเงา หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ .05

2.2 นักศึกษาที่ผ่านการฝึกอบรมมีทักษะการปฏิบัติงานศิลปะบนกระจกเงาและการลงรักปิดทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี

2.3 เจตคติของนักศึกษาต่อหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง ศิลปะบนกระจกเงา อยู่ในระดับมากที่สุด

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมดังกล่าว สรุปได้ว่าการฝึกอบรมโดยการใช้หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นจะทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น นอกจากนั้นยังช่วยเพิ่มพูนทักษะการปฏิบัติให้กับนักศึกษาและมีความยั่งยืนในการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ที่สามารถต่อยอดเติมเต็มไปสู่องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการได้ฝึกอย่างแท้จริง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำแนวทางในการการพัฒนาหลักสูตรตามแนวความคิดของฮิลดา ทาบา (Hilda Taba) มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งมีขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาวินิจฉัยความต้องการของผู้เรียนและสังคม 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย 3) การเลือกเนื้อหาวิชา 4) การจัดลำดับเนื้อหาสาระ 5) การเลือกประสบการณ์การเรียน 6) การจัดประสบการณ์การเรียน และ 7) การประเมินผลและวิธีการประเมินผล

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) โดยมีขั้นตอนและรายละเอียดของวิธีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

1. ประชากรที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่

1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน

1.2 ตัวแทนสถานประกอบการ จำนวน 5 คน

1.3 นักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ภาคตะวันออก ได้แก่ วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ จำนวน 101 คน วิทยาลัยเทคนิคบางแสน จำนวน 60 คน วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง จำนวน 90 คน วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา จำนวน 120 คน วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี จำนวน 70 คน วิทยาลัยสารพัดช่างตราด จำนวน 40 คน วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี จำนวน 40 คน วิทยาลัยเทคนิคนครนายก จำนวน 15 คน รวม 8 วิทยาลัย จำนวนนักศึกษา 536 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน ตัวแทนสถานประกอบการ จำนวน 5 คน และนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี จำนวน 20 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ระยะที่ 2 การนำหลักสูตรไปใช้และผลการประเมินหลักสูตร

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ภาคตะวันออก ได้แก่ วิทยาลัยสารพัดช่าง

สมุทรปราการ จำนวน 101 คน วิทยาลัยเทคนิคบางแสน จำนวน 60 คน วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง จำนวน 90 คน วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา จำนวน 120 คน วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี จำนวน 70 คน วิทยาลัยสารพัดช่างตราด จำนวน 40 คน วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี จำนวน 40 คน วิทยาลัยเทคนิคนครนายก จำนวน 15 คน รวม 8 วิทยาลัย จำนวนนักศึกษา 536 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระยะสั้น ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ของวิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 30 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ระยะ ได้แก่

1. ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร
   แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร
2. ระยะที่ 2 การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตร
   2.1 หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น
   2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
   2.3 แบบวัดทักษะการปฏิบัติ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

1. แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร

1.1 การสร้างแบบประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น มีขั้นตอนดังนี้

1.1.1 ศึกษาเกณฑ์การสร้างแบบประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร จากเอกสารงานวิจัย เพื่อนำมาวิเคราะห์ในการกำหนดประเด็นการสร้างแบบประเมินความเหมาะสม และสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร

1.1.2 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ตามเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น

1.2 การหาคุณภาพแบบประเมินความเหมาะสม และสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร มีขั้นตอนดังนี้

สถาบันวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1.2.1 นำแบบประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

1.2.2 นำแบบประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน โดยพิจารณาความเหมาะสม และสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความเหมาะสม และสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร เมื่อคำนวณได้ต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จึงจะมีความเหมาะสม และสอดคล้อง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.96

เกณฑ์ความเหมาะสม และสอดคล้อง ดังนี้

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าองค์ประกอบของหลักสูตร มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับรายการประเมิน

0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าองค์ประกอบของหลักสูตร มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับรายการประเมิน

-1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าองค์ประกอบของหลักสูตร มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับรายการประเมิน

ระยะที่ 2 การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตร

1. หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น

1.1 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น มีขั้นตอนดังนี้

1.1.1 ศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2558 แนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม สำรวจความต้องการของนักศึกษา และสถานประกอบการ

1.1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานมาวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิด กระบวนการพัฒนาหลักสูตร 7 ขั้นตอนของฮิลดา ทาบา (Hilda Taba) มาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

ขั้นที่ 1 สำรวจความต้องการ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถามสอบถามนักศึกษา และตัวแทนสถานประกอบการ เพื่อให้ได้ทราบถึงความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร

ขั้นที่ 2 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

เพื่อให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย เข้าใจง่าย มีขั้นตอนและกระบวนการที่ชัดเจน โดยใช้ชื่อเรื่องว่า “ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ”

สถาบันวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี RAMBHAI BARNI RAJABHAT UNIVERSITY

ขั้นที่ 3 เลือกเนื้อหาสาระ

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความจากนักศึกษาและตัวแทนสถานประกอบการมาเป็นข้อมูลในการคัดเลือกเนื้อหาสาระ

ขั้นที่ 4 จัดเนื้อหาสาระ

ขอบข่ายเนื้อหาสาระพิจารณาจากข้อมูลหลักสูตรที่ 16 รหัสวิชา 1403-1117 วิชาการแต่งหน้า Basic มาปรับปรุงเนื้อหา รวบรวมข้อมูลและเทคนิคใหม่ ๆ จากหนังสือเกี่ยวกับศิลปะการแต่งหน้า และสอบถามความต้องการ กำหนดเนื้อหาสาระของหลักสูตร โดยพิจารณาจากจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ภาคทฤษฎีประกอบด้วย 1) โครงสร้างผิว 2) ลักษณะของผิว 3) วัสดุและอุปกรณ์การแต่งหน้า และ 4) เครื่องสำอาง โดยภาคปฏิบัติให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติจริง ได้แก่ วิธีการแต่งหน้าชีวิตประจำวัน การแต่งหน้าแฟชั่น การแต่งหน้าเจ้าสาว การแต่งหน้าแฟนซี การแต่งหน้าเพื่อการแสดง การแต่งหน้านางงาม

ขั้นที่ 5 เลือกประสบการณ์การเรียน

ศึกษาจากโครงสร้างหลักสูตร โดยกำหนดระยะเวลา 5 วัน แบ่งเป็นภาคทฤษฎี 7 ชั่วโมงและภาคปฏิบัติ 23 ชั่วโมง รวม 30 ชั่วโมง แผนการฝึกอบรม 5 แผน สื่อจากการเรียนรู้ หลักสูตร มุ่งให้นักศึกษาเรียนรู้ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เรียนรู้โดยสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ให้นักศึกษาได้คิดวิเคราะห์และได้ลงมือปฏิบัติจริง เน้นผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักศึกษาจะได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติในการทำงาน สามารถสร้างสรรค์ผลงานของตนเองได้

ขั้นที่ 6 จัดประสบการณ์การเรียน

1. การจัดกิจกรรมฝึกอบรมโดยยึดจุดมุ่งหมายและเนื้อหา
2. การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมสามารถยืดหยุ่นเวลาได้ตามความเหมาะสม
3. การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมให้นักศึกษาได้เรียนรู้ ศึกษาจากเอกสาร ใบความรู้ รูปภาพ และของจริง
4. กิจกรรมการฝึกอบรม ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ขั้นตอน วิธีการและลงมือปฏิบัติจริง
5. การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของผู้เรียน และตลาดแรงงานมากที่สุด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

6. การฝึกอบรมเน้นทักษะปฏิบัติงาน ตรวจสอบชิ้นงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ นักศึกษาเกิดความคิดสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้น แคล่วคล่องว่องไว ทำงานเสร็จทันเวลา

7. จัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง เพื่อฝึกทักษะในการปฏิบัติเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม จนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

8. การจัดกิจกรรมให้กับนักศึกษา สรุปการเรียนรู้และผลการปฏิบัติมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เพื่อนำมาปรับปรุงในครั้งต่อไป

ขั้นที่ 7 การวัดและประเมินผล

ประเมินด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะปฏิบัติ ทั้งก่อนฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม

1.1.3 สร้างหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น จำนวน 5 แผนการฝึกอบรม ใช้เวลาในการฝึกอบรม 30 ชั่วโมง

1.2 การหาคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น มีขั้นตอนดังนี้

1.2.1 นำหลักสูตรฉบับร่างขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ

1.2.2 นำหลักสูตรฉบับร่างที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่านเพื่อตรวจสอบความความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความเหมาะสมและสอดคล้อง (IOC) ของหลักสูตรฉบับร่างโดยการประเมิน IOC เมื่อคำนวณได้ต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จึงจะมีความเหมาะสม และสอดคล้องในการนำหลักสูตรฉบับร่างไปใช้ และหาค่าดัชนีความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตร ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.96

เกณฑ์ความเหมาะสม และสอดคล้อง ดังนี้

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าองค์ประกอบของหลักสูตร มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับรายการประเมิน

0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าองค์ประกอบของหลักสูตร มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับรายการประเมิน

-1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าองค์ประกอบของหลักสูตร มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับรายการประเมิน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

1.2.3 นำหลักสูตรฉบับร่างที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่านเพื่อประเมินความเหมาะสม และสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร มีค่าเท่ากับ 4.67

1.3 นำหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยกับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เป็นแบบทดสอบ แบบปรนัย จำนวน 60 ข้อ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย มีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 ศึกษาเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากเอกสารงานวิจัย เพื่อนำมาวิเคราะห์ในการกำหนดประเด็นการสร้างแบบวัดความรู้ เพื่อนำมาใช้ในการประเมินความรู้ก่อนและหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น

2.1.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ตามเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น จำนวน 60 ข้อ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

2.2 การหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

2.2.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพ วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยพิจารณาข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (สมนึก ภัททิยธนี. 2553 : 220) ถือว่าเป็นข้อสอบที่มีความสอดคล้อง และจากการวิเคราะห์พบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.97

เกณฑ์ความสอดคล้อง ดังนี้

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าส่วนประกอบวัดความรู้เกี่ยวกับศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ มีความสอดคล้องกับรายการประเมิน

0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าส่วนประกอบวัดความรู้เกี่ยวกับศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ มีความสอดคล้องกับรายการประเมิน

-1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าส่วนประกอบวัดความรู้เกี่ยวกับศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ มีความไม่สอดคล้องกับรายการประเมิน

2.2.3 นำแบบทดสอบที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญและได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำแล้วนำไปทดสอบ (Try Out) กับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

2.2.4 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาหาค่าระดับความยากง่าย (p) โดยพิจารณาความยากง่ายอยู่ในเกณฑ์ 0.20 - 0.80 (มาเรียม นิลพันธ์. 2553 : 150) และมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ในเกณฑ์ 0.20 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 106) และจากการวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความยากง่ายมีค่าเท่ากับ 0.45 และมีค่าอำนาจจำแนก มีค่าเท่ากับ 0.39

2.2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาดังกล่าวไปวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR - 20) โดยกำหนดความเชื่อมั่นต้องไม่ต่ำกว่า 0.70 (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2553 : 113) ซึ่งจากการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าความเชื่อมั่น มีค่าเท่ากับ 0.77

2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

3.1 การสร้างแบบวัดทักษะการปฏิบัติ การฝึกอบรม หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริค (Scoring Rubric) 3 ระดับมีขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษาเกณฑ์การสร้างแบบประเมินทักษะการปฏิบัติจากเอกสารงานวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลและกำหนดข้อมูล ตัวชี้วัด โครงสร้าง และขอบข่ายของเนื้อหาของแบบประเมินทักษะการปฏิบัติของนักศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อนำมาใช้ในการประเมินทักษะการปฏิบัติก่อนและหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น

3.1.2 วิเคราะห์และสร้างแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ สำหรับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมเหมาะสมและสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด ได้แก่ ทักษะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ โดยใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบรูบริค (Scoring Rubric) 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การประเมินแยกองค์ประกอบ (รุ้งศิรินทร์ จันทร์หอม. 2545 : 26)

3.2 การหาคุณภาพแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ มีขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

3.2.2 นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพ วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะการปฏิบัติกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยพิจารณาข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2551 : 242) แสดงว่าข้อนั้นมีความสอดคล้อง และจากการวิเคราะห์พบว่า แบบประเมินทักษะการปฏิบัติค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.97

เกณฑ์ความสอดคล้อง ดังนี้

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าส่วนประกอบของแบบประเมินทักษะการปฏิบัติมีความสอดคล้องกับรายการประเมิน

0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าส่วนประกอบของแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ มีความสอดคล้องกับรายการประเมิน

-1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าส่วนประกอบของแบบประเมินทักษะการปฏิบัติมีความไม่สอดคล้องกับรายการประเมิน

3.2.3 นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญและได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำแล้ว นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.4 นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ มาใช้จัดเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 30 คนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ณ วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี ซึ่งวิทยากรและผู้ช่วยวิทยากรเป็นผู้ประเมินทักษะการปฏิบัติของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง

3.2.5 นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินทักษะการปฏิบัติ แบบรูบริค (Scoring Rubric) 3 ระดับ มาวิเคราะห์แล้วนำเสนอแบบตารางภาพรวม และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินค่าแบบประเมินเป็นแบบรูบริค (Scoring Rubric) 3 ระดับมาวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าที่ได้จากแบบประเมินมาเทียบกับค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1. ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

1.1 แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร มีขั้นตอนดังนี้

1.1.1 นำแบบประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน โดยพิจารณาความเหมาะสม และความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความเหมาะสม และสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร เมื่อคำนวณได้ต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 จึงจะมีความเหมาะสม และสอดคล้อง

1.1.2 นำแบบประเมินความเหมาะสม และสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรที่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน ได้พิจารณาความเหมาะสม และสอดคล้อง (IOC) แล้วมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.96

2. ระยะที่ 2 การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตร

2.1 หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น

2.1.1 นำหลักสูตรฉบับร่างที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสม และสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร

2.1.2 นำหลักสูตรฉบับร่าง ที่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน ได้พิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรแล้ว มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยความเหมาะสม และความสอดคล้อง มีค่าเท่ากับ 4.67

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพ วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยพิจารณาข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (สมนึก ภัททิยธนี. 2553 : 220) ถือว่าเป็นข้อสอบที่มีความสอดคล้อง

2.2.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน ได้ตรวจสอบคุณภาพ วิเคราะห์ค่าดัชนีความความสอดคล้อง (IOC) แล้วมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.97

2.2.3 นำแบบทดสอบที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญและได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำแล้วนำไปทดสอบ (Try Out) กับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน

2.2.4 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาหาค่าระดับความยากง่าย (p) โดยพิจารณาความยากง่ายอยู่ในเกณฑ์ 0.20 - 0.80 (มาเรียม นิลพันธ์. 2553 : 150) และมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ในเกณฑ์ 0.20 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 106) และจากการวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความยากง่าย มีค่าเท่ากับ 0.45 และมีค่าอำนาจจำแนก มีค่าเท่ากับ 0.39

2.2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาดังกล่าวไปวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR - 20) โดยกำหนดความเชื่อมั่นต้องไม่ต่ำกว่า 0.70 (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2553 : 113) ซึ่งจากการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเท่ากับ 0.77

2.2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาดังกล่าวแล้ว นำมาใช้ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบที

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.3 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

2.3.1 นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพ วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะการปฏิบัติกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยพิจารณาข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2551 : 242) แสดงว่าข้อนั้นมีความสอดคล้อง

2.3.2 นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติที่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน ได้พิจารณาแล้วมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.97

2.3.3 นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติที่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน ได้พิจารณาแล้ว นำมาใชในการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติ ของนักศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบที

แบบแผนของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว ประเมินผลก่อนและหลังการทดลอง One Group Pretest - posttest Design (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2551 : 138) ดังตาราง 1

ตาราง 1 รูปแบบการวิจัย

ทดสอบก่อนใช้หลักสูตร	ทดลอง	ทดสอบหลังใช้หลักสูตร
T_1	X	T_2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

T_1 แทน การทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับศิลปะการแต่งหน้าก่อนการใช้หลักสูตร

X แทน การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น

T_2 แทน การทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับศิลปะการแต่งหน้าหลังการใช้หลักสูตร

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1

1. ปฐมนิเทศนักศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อทำความเข้าใจกับนักศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ บทบาทของนักศึกษา จุดประสงค์การเรียนรู้

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมตามแผนการฝึกอบรม 5 แผน จำนวน 30 ชั่วโมง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ระยะที่ 2

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน โดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ

2. ปฏิบัติการแต่งหน้าก่อนการฝึกอบรม โดยใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติแบบรูบริค (Scoring Rubric) 3 ระดับ

3. หลังจากจัดกิจกรรมการฝึกอบรมด้วยหลักสูตระยะสั้นแล้วจึงทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกันกับก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ

4. หลังจากจัดกิจกรรมการฝึกอบรมด้วยหลักสูตระยะสั้นแล้วจึงทำการประเมินทักษะการปฏิบัติหลังเรียน โดยใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติแบบรูบริค (Scoring Rubric) 3 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1. ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

การประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร นำค่าคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าที่ได้มาเทียบกับค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67

เกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99 - 100)

4.51 - 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

2. ระยะที่ 2 การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตร

2.1 ตรวจคะแนนจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา นำคะแนนของนักศึกษามาหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นทดสอบที

2. ตรวจคะแนนจากทักษะการปฏิบัติของนักศึกษา นำคะแนนของนักศึกษามาหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นทดสอบที

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

1. ค่าความสอดคล้อง (IOC)
2. ค่าร้อยละ (%)
3. ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)
4. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ค่าความสอดคล้อง (IOC)
2. ค่าความยากง่าย (p)
3. ค่าอำนาจจำแนก (r)
4. ค่าความเชื่อมั่น (KR - 20)

สถิติที่ใช้ในการวัดทักษะปฏิบัติ

1. ค่าความสอดคล้อง (IOC)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2. ค่าที (t-test Dependent)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\overline{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	การทดสอบที (t - test)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม โดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติ ก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม โดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น

ตาราง 2 ผลการประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตร

ข้อ	รายการประเมิน	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1.	หลักการและเหตุผลของหลักสูตร	4.86	0.13	มีความเหมาะสมมากที่สุด
2.	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.57	0.24	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.	เนื้อหาสาระของหลักสูตร	4.57	0.25	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4.	โครงสร้างของหลักสูตร	4.52	0.38	มีความเหมาะสมมากที่สุด
5.	กิจกรรมการฝึกอบรม	4.68	0.12	มีความเหมาะสมมากที่สุด
6.	สื่อ/วัสดุ ประกอบการฝึกอบรม	5.00	0.00	มีความเหมาะสมมากที่สุด
7.	การวัดผลประเมินผล	4.57	0.16	มีความเหมาะสมมากที่สุด
	โดยรวม 7 ด้าน	4.67	0.12	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ความเหมาะสมและความสอดคล้อง เท่ากับ 4.67				

จากตาราง 2 พบว่า ความเหมาะสม และความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรที่ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.12 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากลำดับมากไปหาน้อย พบว่า ลำดับที่ 1 ด้านที่ 6 สื่อวัสดุ/อุปกรณ์ ประกอบการฝึกอบรม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 ลำดับที่ 2 ด้านที่ 1 หลักการและเหตุผลของหลักสูตร ค่าเฉลี่ย 4.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.13 ลำดับที่ 3 ด้านที่ 5 กิจกรรมการฝึกอบรม ค่าเฉลี่ย 4.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.12 ลำดับที่ 4 ด้านที่ 2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านที่ 3 เนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านที่ 7 การวัดผลประเมินผล ค่าเฉลี่ย 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.16 และลำดับที่ 5 ด้านที่ 4 โครงสร้างของหลักสูตร ค่าเฉลี่ย 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม โดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น

ตาราง 3 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม ของกลุ่มตัวอย่าง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	n	$\overline{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	30	13.87	2.22	24.90	.000*
หลังเรียน	30	25.60	1.71		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการฝึกอบรมระยะสั้น มีผลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการฝึกอบรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.71 ก่อนการฝึกอบรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.22 หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อน การฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติ ก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม โดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติ ก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมของ กลุ่มตัวอย่าง

ทักษะการปฏิบัติ	n	$\overline{X}$	S.D.	t	p
ก่อนใช้หลักสูตร	30	15.13	1.53	45.21	.000*
หลังใช้หลักสูตร	30	27.10	2.20		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

จากตาราง 4 พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการฝึกอบรมระยะสั้น มีผลทักษะการปฏิบัติหลังการฝึกอบรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.10 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.20 ก่อนการฝึกอบรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.13 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.53 หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย สรุปเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติก่อนและหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่

1.1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน

1.1.2 ตัวแทนสถานประกอบการ จำนวน 5 คน

1.1.3 นักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ภาคตะวันออก ได้แก่ วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ จำนวน 101 คน วิทยาลัยเทคนิคบางแสน จำนวน 60 คน วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง จำนวน 90 คน วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา จำนวน 120 คน วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี จำนวน 70 คน วิทยาลัยสารพัดช่างตราด จำนวน 40 คน วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี จำนวน 40 คน วิทยาลัยเทคนิคนครนายก จำนวน 15 คน รวม 8 วิทยาลัย จำนวนนักศึกษา 536 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน ตัวแทนสถานประกอบการ จำนวน 5 คน และนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย วิทยาลัยสารพัดช่าง จันทบุรี จำนวน 20 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ระยะที่ 2 การนำหลักสูตรไปใช้และผลการประเมินหลักสูตร

2.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ภาคตะวันออก ได้แก่ วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ จำนวน 101 คน วิทยาลัยเทคนิคบางแสน จำนวน 60 คน วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง จำนวน 90 คน วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา จำนวน 120 คน วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี จำนวน 70 คน วิทยาลัยสารพัดช่างตราด จำนวน 40 คน วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี จำนวน 40 คน วิทยาลัยเทคนิคนครนายก จำนวน 15 คน รวม 8 วิทยาลัย จำนวนนักศึกษา 536 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระยะสั้น ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ของวิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 30 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ระยะ ได้แก่

1. ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

1.1 แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร

2. ระยะที่ 2 การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตร

2.1 หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1. ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

1.1 แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร มีขั้นตอนดังนี้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1.1.1 นำแบบประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน โดยพิจารณาความเหมาะสม และความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความเหมาะสม และสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร เมื่อคำนวณได้ต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จึงจะมีความเหมาะสม และสอดคล้อง

1.1.2 นำแบบประเมินความเหมาะสม และสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร ที่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน ได้พิจารณาความเหมาะสม และสอดคล้อง (IOC) แล้วมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.96

2. ระยะที่ 2 การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตร

2.1 หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น

2.1.1 นำหลักสูตรฉบับร่างที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสม และสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร

2.1.2 นำหลักสูตรฉบับร่าง ที่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน ได้พิจารณาความเหมาะสม และความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรแล้ว มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยความเหมาะสม และความสอดคล้อง มีค่าเท่ากับ 4.67

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพ วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยพิจารณาข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (สมนึก ภัททิยธนี. 2553 : 220) ถือว่าเป็นข้อสอบที่มีความสอดคล้อง

2.2.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน ได้ตรวจสอบคุณภาพ วิเคราะห์ค่าดัชนีความความสอดคล้อง (IOC) แล้วมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.97

2.2.3 นำแบบทดสอบที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญและได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำแล้วนำไปทดสอบ (Try Out) กับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน

2.2.4 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาหาค่าระดับความยากง่าย (p) โดยพิจารณาความยากง่ายอยู่ในเกณฑ์ 0.20 - 0.80 (มาเรียม นิลพันธ์. 2553 : 150) และมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ในเกณฑ์ 0.20 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 106) และจากการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความยากง่าย มีค่าเท่ากับ 0.45 และมีค่าอำนาจจำแนก มีค่าเท่ากับ 0.39

2.2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาดังกล่าวไปวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR-20) โดยกำหนดความเชื่อมั่นต้องไม่ต่ำกว่า 0.70 (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2553 : 113) ซึ่งจากการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเท่ากับ 0.77

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2.2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาดังกล่าวแล้ว นำมาใช้ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบที

2.3 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

2.3.1 นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพ วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะการปฏิบัติกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยพิจารณาข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2551 : 242) แสดงว่าข้อนั้นมีความสอดคล้อง

2.3.2 นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ ที่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน ได้พิจารณาแล้ว มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.97

2.3.3 นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ ที่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน ได้พิจารณาแล้ว นำมาใชในการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติ ของนักศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบที

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1. ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

การประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร นำค่าคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าที่ได้มาเทียบกับค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67

เกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99 - 100)

4.51 - 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	เหมาะสมมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

2. ระยะที่ 2 การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตร

2.1 ตรวจคะแนนจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา นำคะแนนของนักศึกษามาหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นทดสอบที

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2.2 ตรวจคะแนนจากทักษะการปฏิบัติของนักศึกษา นำคะแนนของนักศึกษามาหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นทดสอบที

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
   1.1 ค่าร้อยละ (%)
   1.2 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)
   1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ได้แก่
   2.1 ค่าความสอดคล้อง (IOC)
   2.2 ค่าร้อยละ (%)
   2.3 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)
   2.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. สถิติที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
   3.1 ค่าความสอดคล้อง (IOC)
   3.2 ค่าความยากง่าย (p)
   3.3 ค่าอำนาจจำแนก (r)
   3.4 ค่าความเชื่อมั่น (KR -20)
4. สถิติที่ใช้ในการวัดทักษะปฏิบัติ
   4.1 ค่าความสอดคล้อง (IOC)
5. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
   5.1 ค่าที (t-test Dependent)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น มีความเหมาะสม และสอดคล้องทั้งฉบับ เท่ากับ 4.67

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนใช้หลักสูตรและหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการใช้ฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3. ทักษะการปฏิบัติ ก่อนใช้หลักสูตรและหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

ผลการวิจัย การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น ที่สร้างขึ้นได้หลักสูตรที่เหมาะสมสอดคล้องกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ซึ่งอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้สร้างหลักสูตรฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาทุกประการ อีกทั้งหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นผ่านขั้นตอนอย่างมีระบบและวิธีการที่เหมาะสม โดยเริ่มจากการวิเคราะห์หลักสูตรและการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการแต่งหน้า โดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีของนักการศึกษาหลายท่าน ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ จากนั้นกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ มีความหลากหลายและและตอบสนองความสนใจของผู้เรียน จึงทำให้ผลการประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นที่สร้างขึ้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ความเหมาะสมมากที่สุด และค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 0.96 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทาบา (Taba. 1962 : 10) กล่าวไว้ว่า ทุกหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นการออกแบบในลักษณะใด ๆ ก็ตาม จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับองค์ประกอบหลักของหลักสูตร ซึ่งความต่อเนื่องและสอดคล้องกันอยู่ 4 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะการเลือกและสร้างเนื้อหาสาระ การจัดรูปแบบและประสบการณ์เรียนรู้ และการประเมินผล โดยได้ขยายความเกี่ยวกับองค์ประกอบหลักไว้ดังนี้ 1) จุดมุ่งหมายและจุดมุ่งหมายเฉพาะเป็นส่วนประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะจุดมุ่งหมายจะเป็นเครื่องชี้วัดถึงเป้าหมายและเจตนารมณ์ของหลักสูตรว่าต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นเช่นใด ซึ่งจุดมุ่งหมายทั่วไปจะกล่าวไว้อย่างกว้าง ๆ และค่อนข้างเป็นปรัชญาเน้นที่ค่านิยมมากกว่าการเน้นทางด้านจิตวิทยาหรือด้านการเรียนการสอน ส่วนจุดมุ่งหมายเฉพาะจะเน้นที่การประยุกต์ใช้มากกว่า เป็นจุดมุ่งหมายที่กล่าวไว้ในส่วนที่เป็นจุดมุ่งหมายของกลุ่มวิชาหรือรายวิชาต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหลักสูตรนั่นเอง 2) เนื้อหาสาระและประสบการณ์เรียนรู้ จะเป็นสื่อกลางที่จะพาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ เนื้อหาสาระที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อาจแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ ข้อเท็จจริงความรู้ธรรมดา ความคิดรวบยอดและหลักการ การแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์

เจตคติและค่านิยม ทักษะทางกาย 3) กิจกรรมและรูปแบบการเรียนการสอน 4) การประเมินผล เป็นการเสนอแนะแนวทางการดำเนินการวัดและประเมินผลที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับหลักสูตรนั้น ๆ เปรียบเสมือนเป็นการกำหนดเครื่องมือในการควบคุมการใช้หลักสูตร และทาบา (Taba. 1962 : 454 - 455) ได้กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ตามความเชื่อที่ว่าผู้เรียนมีพื้นฐานแตกต่างกันโดยกำหนดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) วินิจฉัยความต้องการ : สำรวจสภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม และผู้เรียน 2) กำหนดจุดมุ่งหมาย : หลังจากได้วินิจฉัยความต้องการของสังคมและผู้เรียนแล้วจะกำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ชัดเจน 3) คัดเลือกเนื้อหาสาระ : จุดมุ่งหมายที่กำหนดแล้วจะช่วยในการเลือกเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย วัย ความสามารถของผู้เรียน โดยเนื้อหาต้องมีความเชื่อถือได้ และสำคัญต่อการเรียนรู้ 4) จัดเนื้อหาสาระ : เนื้อหาสาระที่เลือกได้ ยังต้องจัดโดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง และความยากง่ายของเนื้อหา วุฒิภาวะ ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน 5) คัดเลือกประสบการณ์เรียนรู้ : ครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 6) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ : ประสบการณ์การเรียนรู้ควรจัดโดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระและความต่อเนื่อง 7) กำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล : ตัดสินใจว่าจะต้องประเมินอะไร เพื่อตรวจสอบผลว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ และกำหนดด้วยว่าจะใช้วิธีประเมินผลอย่างไร ใช้เครื่องมืออะไร

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี ที่ใช้แบบทดสอบวัดความรู้เรื่องศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กิจกรรมการฝึกอบรมเอื้อต่อการเรียนรู้ ทำให้นักศึกษาเกิดความสนใจกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม รูปแบบของการจัดกิจกรรมมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนกระตุ้นให้นักศึกษาได้พัฒนาความคิดและความเข้าใจ และกิจกรรมส่วนใหญ่เน้นทักษะการปฏิบัติ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอผลงาน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และทำให้เกิดทักษะในการปฏิบัติอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวันทนา เนาว์วัน (2548 : 47) กล่าวถึงวัตถุประสงค์การจัดการฝึกอบรม สรุปดังนี้ 1) เพื่อปรับปรุงระดับความตะหนักในตนเองของแต่ละบุคคล ความตระหนักรู้ในตนเอง คือ การเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง อันได้แก่ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนในองค์กร การตระหนักถึงความแตกต่างระหว่าง สิ่งที่ตนเองปฏิบัติจริง และปรัชญาที่ยึดถือ การเข้าใจถึงทัศนะที่ผู้อื่นมีต่อตนเอง และการเรียนรู้ว่าการกระทำของตนมีผลกระทบต่อผู้อื่นอย่างไร เป็นต้น 2) เพิ่มพูนทักษะการทำงานของแต่ละบุคคล โดยอาจเป็นทักษะด้านใดด้านหนึ่ง

หรือหลายด้านก็ได้ เช่น การใช้อินเตอร์เน็ต 3) เพิ่มพูนแรงใจของบุคคล อันจะทำให้การปฏิบัติงานเกิดผลดี แม้ว่าบุคคลหนึ่ง ๆ จะมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน แต่หากขาดแรงจูงใจในการทำงานแล้ว บุคคลนั้นก็อาจมิได้ใช้ความรู้ และความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ และผลงานก็ย่อมจะไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้น การสร้างแรงจูงใจจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

3. ผลการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติของนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวยวิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมมีรูปแบบที่ชัดเจน มีสื่อการสอนจากเอกสารและเพาเวอร์พ้อย สาธิตเป็นลำดับขั้นตอน วิทยากรคอยดูแลอย่างใกล้ชิดขณะที่นักศึกษาลงมือปฏิบัติ หากนักศึกษาไม่เข้าใจจะมีการสาธิตเพิ่มเติมเป็นรายบุคคล นอกจากนักศึกษาลงมือปฏิบัติตามที่วิทยากรสาธิตจนเกิดทักษะความชำนาญแล้ว ก็จะสามารถเกิดความคิดสร้างสรรค์ ความละเอียดความเรียบร้อย ความประณีตสวยงาม และสามารถส่งผลงานได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทิศนา แขมมณี (2551 : 104 - 106) กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอนที่เน้นด้านทักษะปฏิบัติมียุทธวิธี 3 ยุทธวิธี เพื่อให้ผู้สอนได้เลือกใช้ให้เหมาะสมกับเงื่อนไขของสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งได้ลำดับขั้นตอนในการดำเนินการที่เหมาะสมกับแต่ละยุทธวิธีด้วย มีรายละเอียดดังนี้ 1) การสอนทฤษฎีก่อนสอนงานปฏิบัติ เป็นการสอนที่เหมาะสมสำหรับการสอนเนื้อหาของงานปฏิบัติที่มีลักษณะซับซ้อนหรือเสี่ยงอันตราย และลักษณะของเนื้อหาสามารถแยกส่วนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้อย่างชัดเจน ซึ่งมีการดำเนินการที่มีขั้นตอน ดังนี้ (1) ขั้นนำ เป็นขั้นที่จะแนะนำและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เห็นคุณค่าในงานนั้น (2) ให้ความรู้ เป็นขั้นที่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่จะทำ ซึ่งครูจะสามารถใช้การใด ๆ ก็ได้ แค่ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม จนกระทั่งผู้เรียนเกิดความเข้าใจ (3) ขั้นให้ฝึกปฏิบัติ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนลงมือทำงาน ซึ่งเริ่มจากการให้ผู้เรียนทำตาม หรือเรียนแบบ หรือให้ลองผิดลองถูกต่อไปจึงให้ลองทำเองโดยครูคอยสังเกตและให้ข้อมูลป้อนกลับเป็นระยะ จนกระทั่งทำได้อย่างถูกต้อง แล้วจึงให้ฝึกทำหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งทำได้ชำนาญ (4) ขั้นประเมินผลการเรียนรู้ เป็นขั้นที่ผู้สอนประเมินทักษะปฏิบัติ และลักษณะนิสัยในการทำงานของผู้เรียน (5) ขั้นประเมินผลความคงทนของการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นขั้นที่ผู้สอนจะได้รู้ว่าการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นมีความยั่งยืนหรือไม่ หากผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างชำนาญ ผู้เรียนก็ควรจะจำสิ่งเรียนรู้ได้ดีและนาน 2) การสอนงานปฏิบัติก่อนสอนทฤษฎีเป็นวิธีการสอนที่เหมาะสม สำหรับเนื้อหางานปฏิบัติที่มีลักษณะไม่ซับซ้อน หรือเป็นงานปฏิบัติที่ผู้เรียนเคยมีประสบการณ์มาบ้างแล้ว เป็นงานที่มีอัตราการเสี่ยงอันตรายกับชีวิตน้อย ซึ่งมีการดำเนินการที่มีขั้นตอน ดังนี้ (1) ขั้นนำ ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ 1 (2) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติและสังเกตการณ์ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงาน และมีการสังเกตการณ์ ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ

มีการสังเกตการณ์ปฏิบัติ และจดบันทึกข้อมูลไว้ (3) ขั้นวิเคราะห์ การปฏิบัติและสังเกตการณ์ร่วมกับวิเคราะห์พฤติกรรมในการปฏิบัติและการอภิปรายผลการวิเคราะห์ (4) ขั้นเสริมความรู้จากผลการวิเคราะห์และอภิปรายการปฏิบัติ ผู้สอนจะทราบว่า ควรเสริมความรู้อะไรให้แก่ผู้เรียนจึงจะเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนในการปฏิบัติ (5) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติงานใหม่ เมื่อรู้จุดบกพร่องและได้ความรู้เสริมที่จะใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่อง จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติงานใหม่อีกครั้ง (6) ขั้นประเมินผลการเรียนรู้ ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ 1 (7) ขั้นประเมินผลความคงทนของการเรียนรู้ ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ 1 3) การสอนทฤษฎีและปฏิบัติไปพร้อม ๆ กันเป็นการสอนที่เหมาะสมสำหรับบทเรียนที่มีลักษณะของเนื้อหาภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติที่ไม่สามารถแยกจากกันได้เด็ดขาด มีขั้นตอนดังนี้ (1) ขั้นนำ (2) ขั้นให้ความรู้ ให้ปฏิบัติ และให้ข้อมูลย้อนกลับไปพร้อม ๆ กัน (3) ขั้นให้ปฏิบัติงานตามลำพัง (4) ขั้นประเมินผลการเรียนรู้ (5) ขั้นประเมินผลความคงทนของการเรียนรู้งานปฏิบัติ

จากผลการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น พบว่า มีคุณภาพสูง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าก่อนเรียน มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการแต่งหน้า รู้สภาพผิวหน้า เครื่องสำอาง และการบำรุงรักษาผิวหน้า มีทักษะการปฏิบัติในการแต่งหน้าชีวิตประจำวัน แต่งหน้าแฟชั่น แต่งหน้าเจ้าสาว แต่งหน้าแฟนซี แต่งหน้าเพื่อการแสดง แต่งหน้านางงาม เมื่อฝึกทักษะการปฏิบัติจนเกิดความชำนาญแล้ว สามารถมีความคิดสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ ความละเอียดความเรียบร้อย ความประณีตสวยงาม และสามารถส่งผลงานได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนดอยู่ในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรออกแบบทักษะการปฏิบัติให้มีเกณฑ์ด้านมิติของเวลาในการประเมิน

2. ครูควรศึกษารายละเอียดของหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น ให้เข้าใจและจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้ครบตามที่ระบุไว้ หรืออาจมีการจัดเตรียมให้เหมาะสม เพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมของนักศึกษาดำเนินไปอย่างมีลำดับขั้นตอน และบรรลุวัตถุประสงค์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3. ควรมีการบันทึกข้อบกพร่องของหลักสูตร พฤติกรรมของนักศึกษาทุกคนโดยการสังเกตจากการทดลองกับนักศึกษาไว้ด้วย เพื่อนำมาปรับปรุงในการใช้ครั้งต่อไป

4. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการผลิตและใช้หลักสูตรมากขึ้นเพื่อช่วยพัฒนากระบวนการจัดการเรียน

การสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร และกระตุ้นทักษะการปฏิบัติในทุกรายวิชาให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น ในรูปแบบการสอนแบบออนไลน์กับการสอนปกติ เป็นต้น เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติ และช่วยประหยัดเวลาในการสอนของครู

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545 ก). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545**. กรุงเทพฯ : บริษัทสยามสปอรต์ ซินดิเค จำกัด.

_____. (2545 ข). **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ.

กฤษณีย์ อุทุมพร. (2544). **คู่มือการวัดและประเมินผลการเรียน**. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา

กัลยา เท้น. (2546). **FUNDAMENTAL MAKE UP ศิลปะการแต่งหน้าพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : บริษัท วงตะวัน จำกัด.

กาญจนา คุณารักษ์. (2540). **หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.

ฆนัท ธาตุทอง. (2552). **เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.

จงกลนี ชุติมาเทวินทร์. (2542). **การฝึกอบรมเชิงพัฒนา**. กรุงเทพฯ : พี.เอ.ลี่ฟวิ่ง.

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). **การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : อลีนเพลส.

ฉวีวรรณ เศวตมาลย์. (2543). **การพัฒนาหลักสูตรคณิตศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ชนิษฎา อินนวล. (2554). **แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กำแพงเพชร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

ชนิสรา เทียมตระกูล. (2556). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ชวลิต ชูกำแพง. (2551). **การพัฒนาหลักสูตร**. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชัชวาล รัตนสวนจิก. (2550). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เวกเตอร์ ระหว่างการสอนแบบร่วมมือ (STAD) การสอน 4 MAT และการสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชาคริต ศีลเศวตสกุล. (2554). **MAKEOVER Personality Development แต่งหน้าพัฒนาบุคลิกภาพ**. กรุงเทพ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2548). **การฝึกอบรมและพัฒนาบุคคล**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ชูจิตต์ เหล่าเจริญสุข. (2548). **การพัฒนาหลักสูตร**. ยะลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ชูชัย สมิทธไกร. (2548). **การฝึกอบรมบุคลากรในองค์การ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2554). **การฝึกอบรมบุคลากรภายในองค์การ**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชูศรี ตันพงศ์. (2541). **การฝึกอบรมครูมัธยมศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ณัฐชานันท์ กิติเกรียงไกร. (2556). **อัตมโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนในหลักสูตรวิชาชีพแต่งหน้าระยะสั้น**. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง). เชียงราย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

ณัฐภากัญญ์ อายาพัฒนวงษ์. (2557). **โครงสร้างผิวหนัง**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : https://sites.google.com. 27 มิถุนายน 2563.

ทวีป อภิสิทธิ์. (2551). **เทคนิคการเป็นวิทยากรและนักฝึกอบรม**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทัศนีย์ นิลประดิษฐ์. (2557). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง ศิลปะบนกระจกเงาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ทิวัตถ์ มณีโชติ. (2549). **การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

ทิศนา แขมมณี. (2551). **รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธำรง บัวศรี. (2542). **ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

นนทวัฒน์ สุขผล. (2547). **เทคนิคการฝึกอบรมฝึกอาชีพ**. กรุงเทพฯ : เลิร์นนิ่งเซ็นเตอร์.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

นพพล จันทร์กลิ่น. (2545). **วีดิทัศน์เพื่อการฝึกอบรม เรื่อง การแต่งหน้า**. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษาทางการอาชีวะและเทคนิคศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

นิ่มน้อย แพงปัสสา. (2551). **ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT และการประยุกต์ทฤษฎีพหุปัญญา เรื่อง การบวกและการลบจำนวนที่มีผลลัพธ์ และตัวตั้งไม่เกิน 100 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

นิรชรา ทองธรรมชาติ. (2544). **กลยุทธการฝึกอบรมและวิทยากรในโลกาภิวัตน์**. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.

บรรพต สุวรรณประเสริฐ. (2554). **การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์.

บ๊อบบี บราวน์. (2553). **BOBBI BROWN MAKEUP MANUAL คู่มือแต่งหน้าของบ๊อบบี บราวน์**. ชื่นชนก ทัพวงศ์ แปล. กรุงเทพฯ : บริษัท พงษ์วรินการพิมพ์.

บุญเจริญ ศิริเนาวกุล. (2562). **หลักสูตร Reskill & Upsk**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : https://www.salika.co/2019/09/23/reskill-upskill-program-education/. 27 มิถุนายน 2563.

บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2553). **พื้นฐานการวิจัยการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์

บุญชม ศรีสะอาด. (2543). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.

_____. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

_____. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). **การพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประทินรัตน์ นิยมสิน. (2554). **การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI และเทคนิค TGT กับระดับความสามารถทางการเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การจัดการเรียนรู้). พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. (2556). **การจัดการและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์**. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ปราณี กองจินดา. (2549). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการคิดเลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปาโดยใช้แบบฝึกหัดที่เน้นทักษะการคิดเลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือครู**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ปราโมทย์ จันทร์เรือง. (2545). **การพัฒนาหลักสูตรและแนวทางการพัฒนาหลักสูตร**. (เอกสารประกอบการสอนรายวิชา). ลพบุรี : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

_____. (2547). **การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : แนวคิดทฤษฎีสู่การปฏิบัติ**. (เอกสารประกอบการเรียน). ลพบุรี : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

_____. (2548). **หลักการและแนวทางการพัฒนาหลักสูตร**. ลพบุรี : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

_____. (2552). **การพัฒนาหลักสูตร**. ลพบุรี : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

_____. (ม.ป.ป.). **หลักการและแนวทางการพัฒนาหลักสูตร**. ลพบุรี : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.

_____. (2544). **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

_____. (2546). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ. (2552). **เทคนิคการฝึกอบรม**. ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

พร้อมพรรณ อุดมสิน. (2544). **การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนคณิตศาสตร์**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ. (2543). **MAKEUP แต่งหน้าเพื่อการแสดง**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เศรษฐศิลปะ.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัฒนา สุขประเสริฐ. (2541). **กลยุทธ์ในการฝึกอบรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2551). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : เฮ้าส์ ออฟ เคอร์มีสท์.

_____. (2552). **หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : เฮ้าส์ ออฟ เคอร์มีสท์.

เพ็ชรี รูปะวิเชตร์. (2554). **การเรียนรู้ลักษณะการจัดการ : การจัดการข้ามวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : ดวงกมลพับลิชชิ่ง.

ภพ เลาหไพบูลย์. (2542). **แนวการสอนวิทยาศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

มารุต พัฒผล. (2556). **การประเมินหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัท จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์ จำกัด.

มาเรียม นิลพันธุ์. (2553). **วิธีวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มาลินี จุฑะรพ. (2539). **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

เมธีณัฐ รัตนกุล. (2553). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น เรื่อง การจัดดอกไม้เพื่อการประกอบอาชีพ**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

เยาวดี รางชัยกุล. (2546). **การวัดผลและการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รวิวรรณ ศรีคร้ามครัน. (2545). **เทคนิคการสอน**. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

รุ้งศิรินทร์ จันทร์หอม. (มกราคม - เมษายน 2545). “การสร้างเกณฑ์การประเมินผลงานทางคหกรรมศาสตร์ด้วยรูบริค,” **วารสารศึกษาศาสตร์**. 14 (1) : 25 - 30.

รุจิร์ ภู่สาระ. (2551). **การพัฒนาหลักสูตรตามแนวปฏิรูปการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). **เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.

วรวรรธน์ ศรียาภัย. (2554). **การจัดประชุมและฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ**. สมุทรปราการ : เดอะ บุ๊ค พลัส พับลิชชิง.

วันทนา เนาว์วัน. (2548). **การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม**. พระนครศรีอยุธยา : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

วารี รักหะบุตร. (2552). **การเปรียบเทียบผลการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยโปรแกรมบทเรียนแบบฝึกปฏิบัติกับการเรียนแบบปกติ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). มหาสารคาม. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). **การพัฒนาหลักสูตรสานต่อที่ท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : เซนเดอร์ดิสคัฟเวอร์

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). **การพัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

(2538). **กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

_____. (2552). **การพัฒนาหลักสูตรและการสอน - มิติใหม่**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

วิน เชื้อโพธิ์หัก. (2537). **การพัฒนาหลักสูตรและการสอน - มิติใหม่**. กรุงเทพ : ไทยวัฒนาพานิช.

วิบูรย์ บุญยธโรกุล. (2545). **คู่มือวิทยากรและผู้จัดการฝึกอบรม**. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธา การพิมพ์.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). **ทฤษฎีการประเมิน**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สามลดา.

ศิริมาศ พฤหัสนันท์. (2543). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องทักษะและวิธีการสอนสำหรับครูโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสังฆมณฑลราชบุรี**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สงัด อุทรานันท์. (2532). **พื้นฐานและหลักการพัฒนาพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ : มิตรสยาม.

สถาบันราชภัฏเทพสตรี. (2546). **การพัฒนาหลักสูตรและเทคนิคการฝึกอบรม**. ลพบุรี : ผู้แต่ง.

สมคิด เกตุทอง. (2556). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ต้นไม้มงคลสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

สมคิด บางโม. (2544). **เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม**. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.

_____. (2545). **เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2551). **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพฯ : บริษัทวิทยพัฒน์ จำกัด.

สมชาติ กิจยรรยง. (2545). **สูตรสำเร็จ การจัดการฝึกอบรม**. กรุงเทพฯ : มัลติอินฟอร์เมชั่น.

สมนึก ภัททิยธนี. (2553). **การวัดผลการศึกษา**. มหาสารคาม : ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). **รายงานสรุปผลการสัมมนาวิชาการการบริหารการศึกษา เรื่อง การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ สู่ความก้าวหน้าของชาติในศตวรรษหน้า**. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551**. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.

_____. (2558). **หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2558**. กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.onec.go.th. 4 พฤศจิกายน 2561.

สุจินต์ อรัญมงคล. (2553). **การประยุกต์เทคนิคการแต่งหน้าตามโอกาสสำหรับผู้ชาย**. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง). เชียงราย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

สุนทร โคตรบรรเทา. (2553). **การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้**. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.

สุนีย์ ภู่พันธ์. (2546). **แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร**. เชียงใหม่ : แสงศิลป์.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2546). **การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2547). **การวัดทักษะการปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อภิชาติ อนุกูลเวช. (2551). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนฝึกปฏิบัติทางเทคนิคบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อารีย์ วชิรวราการ. (2542). **การวัดผลและประเมินผลการเรียน**. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี.

อุทุมพร จามรมาน. (2549). **การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับนิสิต นักศึกษาครูในสังคม เทคโนโลยีสารสนเทศ**. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Beach, D.S. (1970). **Personnel : The Management of People at Work**. New York : The Macmillan.

Beauchamp, George. A. (1975). **Curriculum Theory**. 4th ed. Boston : Peacock.

Bennett, Ralph M. (2004). **Teacher Participation in Curriculum Development: a History of The Idea and Practice, 1890 - 1940**. (Online). Available : http://www.libl.umi.com/dissertatiuns/fullcit/309409. 26 May 2013.

Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of Psychological Testing**. 5th ed. New York : Harper Collins Publishers.

Gay, Y.N. (1991). **Educational Evaluation and Measurement Competencies for Analysis and Application**. Florida : An lmprint of Macmillan.

Goldstein, lrwin L. (1986). **Training Organizations : Needs Assessment, Development, and Evaluation**. Monterey Calit : Brooks/Cole.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Good, Carter V. (1973). **Dictionary of Education**. 3rd ed. New York : Mc Graw Hill.

Gronlund. (1993). **How to Make Achievement Tests and Assessments**. 5th ed. Boston : Alyn and Bacom.

Milkovich. George T and Boudreau. (1991). **Human Resource Management**. New York : Richard.D.Lrwin.

Oestreich, Jo Babcock. (2003). **Social Study Curriculum Development in Belize 1950 2001**. (Online). Available : http:www.libl.umi.com/dissertations/fullcit/309409 html. 2 January 2003.

Rottman, Steven J, MD, FACEP; Shoaf, Kimberley I. DrPH; Dorian, & Alina PhD. (2005). **Development of a Training Curriculum for Public Health Preparedness**. 11 (6) : S128 - S131.

Saylor, Galen J. and Alexander, W.M. (1974). **Planning Curriculum for Schools**. New York : Holt Rinehart, & Winstom.

Saylor, J. Galen, & Alexander, William M. (1981). **Curriculum Planning for Better Teaching and Learning**. 4th ed. New York : Holt, Rinchart & Winston.

Simpson, D. (1972). **Teaching Physical Educations: A System Approach**. Boston : Houghton Mufflin.

Stevenson, C.B. (2002). **Modern Indigenous Curriculum: Teaching Indigenous Knowledge of Handicraft at Sami Colleges in Finland and Norway**. Montreal : McGill University.

Stufflebeam, Daniel L. and Shinkfield, Anthony J. (2007). **Evaluation Theory, Models, & Application**. San Francisco : John Wilwy.

Taba, Hilda. (1962). **Curriculum Development : Theory and Practice**. New York : Harcourt, Brace & World

Tyler, R.W. (1969). **Basic Principles of Curriculum and Instruction**. Chicago : The University of Chicago Press.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. อาจารย์ ดร. เจนวิทย์ วารีบ่อ	อาจารย์ประจำภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
2. อาจารย์อติราช เกิดทอง	หัวหน้าภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
3. นายยงยุทธ พนัสนอก	ครู วิทยฐานะชำนาญการ ทำหน้าที่รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี
4. นางเรณู สัจจะเวทะ	ครู วิทยฐานะชำนาญการ ปฏิบัติหน้าที่ครูกลุ่มวิชางานเสริมสวย วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร
5. นางกาญจนา ปันจันทึก	พนักงานราชการ (ครู) ปฏิบัติหน้าที่ครูกลุ่มวิชางานเสริมสวย หัวหน้าแผนกเสริมสวย-ตัดผมชาย วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ
6. นางสาวสราวรรณ์ เดชวิลัย	ปฏิบัติหน้าที่ฝึกอบรมการแต่งหน้าและพัฒนา บุคลิกภาพ หัวหน้าสายฝึกอบรมการแต่งหน้า และพัฒนาบุคลิกภาพ (สายต่างจังหวัด) บริษัท โอ.ซี.ซี. จำกัด (มหาชน)
7. นายสิทธิโชค สุวรรณเนตร ณ. รัชการ	ปฏิบัติหน้าที่ฝึกอบรมการแต่งหน้าและพัฒนาบุคลิกภาพ บริษัท โอ.ซี.ซี. จำกัด (มหาชน)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ อว ๐๖๓๑.๑๓/ว ๐๐๐๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๕ แผนการฝึกอบรม
๒. แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน ตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด
๔. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติของนักศึกษาหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาววราภรณ์ โอภาโส นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.สุนิตย์ตา เย็นทั่ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าอาจารย์ในสังกัดคณะครุศาสตร์ ได้แก่ อาจารย์ ดร.เจนวิทย์ วารีบ่อ เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาคนิมิตร อรรคศรีวร)
ผู้ช่วยอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๑๗๘
โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ อว ๐๖๓๑.๑๓/ว ๐๐๐๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๕ แผนการฝึกอบรม
๒. แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน ตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด
๔. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติของนักศึกษาหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาววราภรณ์ โอภาโส นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.สุนิตย์ตา เย็นทั่ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าอาจารย์ในสังกัดคณะครุศาสตร์ ได้แก่ อาจารย์อติราช เกิดทอง เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาคนิมิตร อรรคศรีวร)
ผู้ช่วยอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๑๗๘
โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ อว ๐๖๓๑.๑๓/ว ๐๐๐๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๕ แผนการฝึกอบรม
๒. แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน ตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด
๔. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติของนักศึกษาหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาววราภรณ์ โอภาโส นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.สุนิตย์ตา เย็นทั่ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าอาจารย์ในวิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี ได้แก่ นายยงยุทธ พนัสนอก เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาคนิมิตร อรรคศรีวร)
ผู้ช่วยอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๑๗๘
โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ อว ๐๖๓๑.๑๓/ว ๐๐๐๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๕ แผนการฝึกอบรม
๒. แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน ตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด
๔. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติของนักศึกษาหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาววราภรณ์ โอภาโส นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.สุนิตย์ตา เย็นทั่ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าอาจารย์ในวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร ได้แก่ นางเรณู สัจจะเวทะ เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาคนิมิตร อรรคศรีวร)
ผู้ช่วยอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๑๗๘
โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ อว ๐๖๓๑.๑๓/ว ๐๐๐๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๕ แผนการฝึกอบรม

๒. แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด

๓. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน ตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด

๔. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติของนักศึกษาหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาววราภรณ์ โอภาโส นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.สุนิตย์ตา เย็นทั่ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าอาจารย์ในวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ ได้แก่ นางกาญจนา ปันจันทึก เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาคนิมิตร อรรคศรีวร)
ผู้ช่วยอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๑๗๘
โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ อว ๐๖๓๑.๑๓/ว ๐๐๐๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน คุณศิริพร ตั้งธนศฤงคาร กรรมการบริหารการตลาดเครื่องสำอางบริษัท โอ ซี ซี จำกัด (มหาชน)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๕ แผนการฝึกอบรม

๒. แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด

๓. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน ตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด

๔. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติของนักศึกษาหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาววราภรณ์ โอภาโส นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.สุนิตย์ตา เย็นทั่ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าบุคลากรในบริษัท โอ ซี ซี จำกัด (มหาชน) ได้แก่ นางสาวสราวรรณ์ เดชวิลัย เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาคนิมิตร อรรคศรีวร)
ผู้ช่วยอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๑๗๘
โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ อว ๐๖๓๑.๑๓/ว ๐๐๐๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน คุณศิริพร ตั้งธนศฤงคาร กรรมการบริหารการตลาดเครื่องสำอางบริษัท โอ ซี ซี จำกัด (มหาชน)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๕ แผนการฝึกอบรม

๒. แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด

๓. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน ตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด

๔. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติของนักศึกษาหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาววราภรณ์ โอภาโส นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.สุนิตย์ตา เย็นทั่ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าบุคลากรในบริษัท โอ ซี ซี จำกัด (มหาชน) ได้แก่ นายสิทธิโชค สุวรรณเนตร ณ รัชการ เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาคนิมิตร อรรคศรีวร)
ผู้ช่วยอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๑๗๘
โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ อว ๐๖๓๑.๑๓/๐๐๐๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๖ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๕ แผนการฝึกอบรม
๒. แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๒๐ ชุด
๓. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน ตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๒๐ ชุด
๔. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติของนักศึกษาหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๒๐ ชุด

ด้วยนางสาววราภรณ์ โอภาโส นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.สุนิตย์ตา เย็นทั่ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นางสาววราภรณ์ โอภาโส เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย และนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาคนิมิตร อรรคศรีวร)
ผู้ช่วยอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๑๗๘
โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ อว ๐๖๓๑.๑๓/๐๐๑๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๓ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๕ แผนการฝึกอบรม

๒. แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๓๐ ชุด

๓. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน ตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๓๐ ชุด

๔. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติของนักศึกษาหลังใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วยนางสาววราภรณ์ โอภาโส นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.สุนิตย์ตา เย็นทั่ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกสถานศึกษาของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง จึงต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาของท่าน

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นางสาววราภรณ์ โอภาโส เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาคนิมิตร อรรคศรีวร)
ผู้ช่วยอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๑๗๘
โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ค

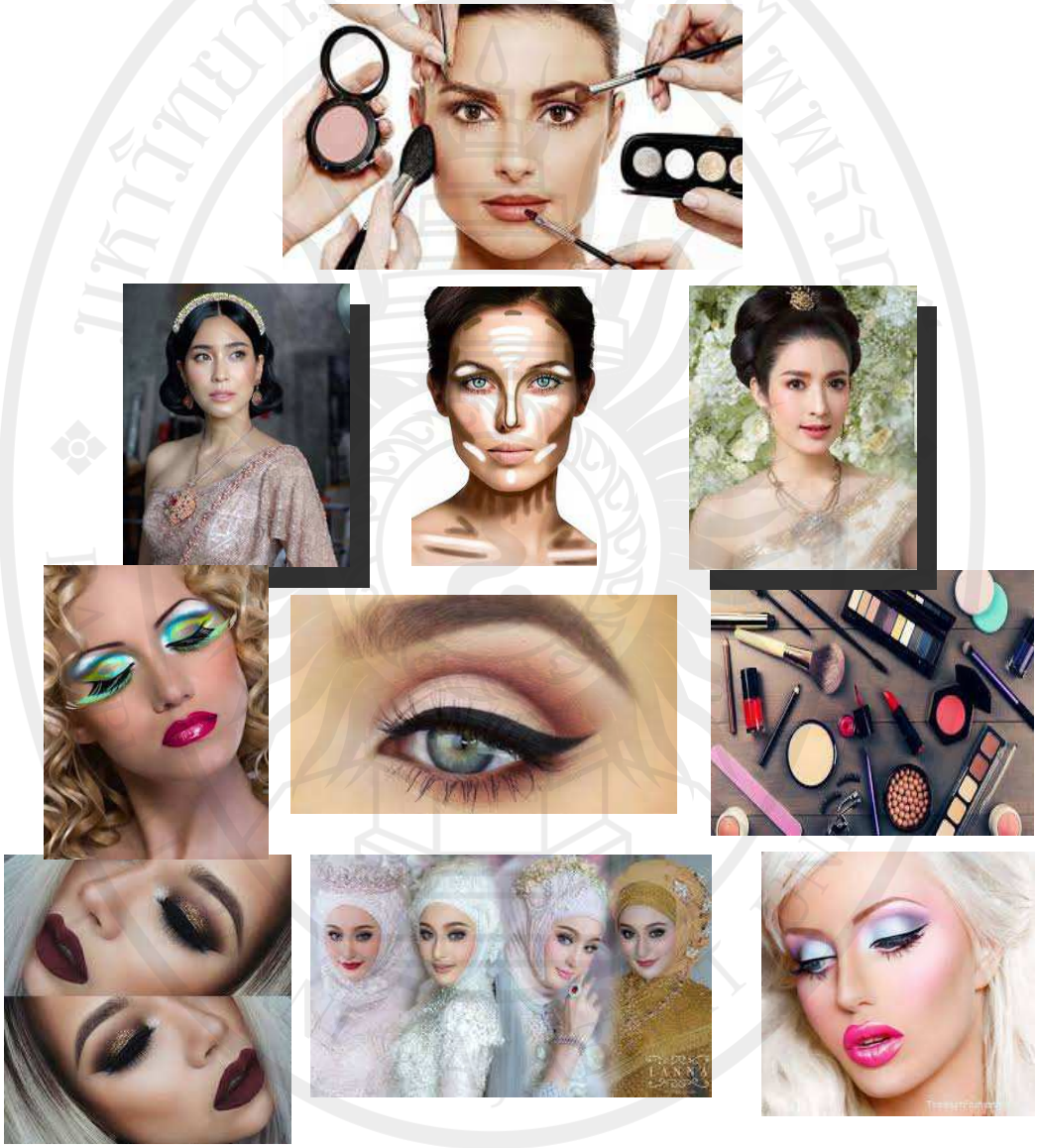
ตัวอย่าง หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น

เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ

สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

หลักสูตรฝึกอบรม
เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ
สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

วราภรณ์ โอภาโส
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

.....

1. วินิจฉัยความต้องการจำเป็น

หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย เป็นหลักสูตรที่พัฒนาด้านความรู้ ความเข้าใจ การฝึกทักษะการปฏิบัติงานศิลปะการแต่งหน้า ที่ถูกต้องตามขั้นตอนวิธีการ นักศึกษาจะได้รับความรู้ความเข้าใจ เกิดการพัฒนาทักษะการปฏิบัติในการทำงานของตนเอง สามารถสร้างสรรค์งานจนประสบความสำเร็จ สามารถเป็นพื้นฐานในการสร้างรายได้ สร้างอาชีพให้กับตนเองและครอบครัวได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ยั่งยืนและมีความสุขตลอดไป มีหลักการดังต่อไปนี้

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาให้นักศึกษามีทักษะในการปฏิบัติงานศิลปะการแต่งหน้า
2. เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นสำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย
3. เป็นหลักสูตรที่ให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการปฏิบัติศิลปะการแต่งหน้า เพื่อสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
4. สามารถเป็นพื้นฐานในการสร้างรายได้ สร้างอาชีพให้กับตนเองและครอบครัวได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับศิลปะการแต่งหน้า ให้เหมาะสมและสวยงาม
2. เพื่อให้นักศึกษาสามารถเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อให้นักศึกษามีทักษะเรื่องศิลปะการแต่งหน้า ได้สวยงามและเกิดความชำนาญ
4. เพื่อให้นักศึกษานำความรู้ และทักษะการปฏิบัติที่ได้จากการฝึกอบรม ไปเป็นพื้นฐานในการสร้าง อาชีพให้กับตนเองและครอบครัวได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3. คัดเลือกเนื้อหาสาระ

หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ได้แบ่งเนื้อหาสาระเป็น 2 ส่วน คือ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. โครงสร้างผิวหนัง
2. ความรู้เรื่องผิว
3. วัสดุและอุปกรณ์การแต่งหน้า
4. เครื่องสำอาง
5. วิธีการแต่งหน้า

4. กำหนดโครงสร้าง

การจัดโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ประกอบด้วย หัวข้อ เนื้อหาวิชาการเชิงปฏิบัติการ จัดเป็นแผนการฝึกอบรม จำนวน 5 แผนการฝึกอบรม กำหนดระยะเวลาทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

แผน การฝึกอบรม	เนื้อหาสาระ	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลาเรียน		รวม
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ	
แผนการฝึกอบรมที่ 1	1. โครงสร้างผิวหนัง	1. นักศึกษาบอกลักษณะโครงสร้างผิวได้	1 ชั่วโมง	-	1 ชั่วโมง
แผนการฝึกอบรมที่ 2	2. ความรู้เรื่องผิว	1. นักศึกษาบอกลักษณะของผิวแต่ละประเภทได้ 2. นักศึกษาบอกลักษณะของสีผิวได้	1 ชั่วโมง	-	1 ชั่วโมง
แผนการฝึกอบรมที่ 3	3. วัสดุและอุปกรณ์การแต่งหน้า	1. นักศึกษาบอกชนิดวัสดุอุปกรณ์ได้	1 ชั่วโมง	-	1 ชั่วโมง
แผนการฝึกอบรมที่ 4	4. เครื่องสำอาง	1. นักศึกษาบอกประเภทเครื่องสำอางได้ 2. นักศึกษาบอกประโยชน์ของเครื่องสำอางได้	2 ชั่วโมง	-	2 ชั่วโมง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แผน การฝึกอบรม	เนื้อหาสาระ	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลาเรียน		รวม
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ	
แผนการ ฝึกอบรมที่ 5	5. วิธีการแต่งหน้า	1. นักศึกษาบอกขั้นตอนการแต่งหน้าได้ 2. นักศึกษาปฏิบัติการแต่งหน้าได้	-	25 ชั่วโมง	25 ชั่วโมง
	รวม		**7 ชั่วโมง**	**23 ชั่วโมง**	**30 ชั่วโมง**

ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

นักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 30 คน

ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม

ในการทดลองหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ใช้เวลาทั้งหมด 5 วัน การกำหนดเนื้อหา และเวลาการฝึกอบรม

การฝึกอบรม	**เวลา**	**รายการ**
วันที่ 1	08.00 - 08.30 น.	ผู้เข้ารับการฝึกอบรมรายงานตัว
	08.30 - 09.00 น.	พิธีเปิดการฝึกอบรม
	09.00 - 09.30 น.	ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำแบบทดสอบก่อนอบรม
	09.30 - 10.30 น.	บรรยายเรื่องโครงสร้างผิว
	10.30 - 10.45 น.	รับประทานอาหารว่าง
	10.45 - 12.00 น.	บรรยายเรื่องความรู้เรื่องผิว
	12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 - 13.45 น.	บรรยายเรื่องความรู้เรื่องผิว

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

การฝึกอบรม	เวลา	รายการ
	13.45 - 14.30 น.	บรรยายเรื่องวัสดุอุปกรณ์การแต่งหน้า
	14.30 - 14.45 น.	รับประทานอาหารว่าง
	14.45 - 17.00 น.	บรรยายเรื่องวัสดุอุปกรณ์การแต่งหน้า
วันที่ 2	09.00 - 10.30 น.	บรรยายเรื่องเครื่องสำอาง
	10.30 - 10.45 น.	รับประทานอาหารว่าง
	10.45 - 11.15 น.	บรรยายเรื่องเครื่องสำอาง
	11.15 - 12.00 น.	สาธิตและฝึกปฏิบัติศิลปะการแต่งหน้า
	12.00 - 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 - 14.30 น.	สาธิตและฝึกปฏิบัติศิลปะการแต่งหน้า
	14.30 - 14.45 น.	รับประทานอาหารว่าง
	14.45 - 17.00 น.	สาธิตและฝึกปฏิบัติศิลปะการแต่งหน้า / นำเสนอผลงาน
วันที่ 3	09.00 - 10.30 น.	สาธิตและฝึกปฏิบัติศิลปะการแต่งหน้า
	10.30 - 10.45 น.	รับประทานอาหารว่าง
	10.45 - 12.00 น.	สาธิตและฝึกปฏิบัติศิลปะการแต่งหน้า
	12.00 - 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 - 14.30 น.	ฝึกปฏิบัติศิลปะการแต่งหน้า
	14.30 - 14.45 น.	รับประทานอาหารว่าง
	14.45 - 17.00 น.	ฝึกปฏิบัติศิลปะการแต่งหน้า / นำเสนอผลงาน
วันที่ 4	09.00 - 10.30 น.	สาธิตและฝึกปฏิบัติศิลปะการแต่งหน้า
	10.30 - 10.45 น.	รับประทานอาหารว่าง
	10.45 - 12.00 น.	สาธิตและฝึกปฏิบัติศิลปะการแต่งหน้า
	12.00 - 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 - 14.30 น.	ฝึกปฏิบัติศิลปะการแต่งหน้า
	14.30 - 14.45 น.	รับประทานอาหารว่าง
	14.45 - 17.00 น.	ฝึกปฏิบัติศิลปะการแต่งหน้า / นำเสนอผลงาน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

การฝึกอบรม	เวลา	รายการ
วันที่ 5	09.00 - 10.30 น.	สาธิตและฝึกปฏิบัติศิลปะการแต่งหน้า
	10.30 - 10.45 น.	รับประทานอาหารว่าง
	10.45 - 12.00 น.	สาธิตและฝึกปฏิบัติศิลปะการแต่งหน้า
	12.00 - 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 - 14.30 น.	ฝึกปฏิบัติศิลปะการแต่งหน้า
	14.30 - 14.45 น.	รับประทานอาหารว่าง
	14.45 - 16.45 น.	ฝึกปฏิบัติศิลปะการแต่งหน้า / นำเสนอผลงาน
	16.45 - 17.00 น.	ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำแบบทดสอบหลังอบรม
	17.00 - 17.30 น.	พิธีปิดการอบรม / มอบวุฒิบัตร

หมายเหตุ เวลา 10.30 น. และ 14.30 น. รับประทานอาหารว่าง

5. การจัดกิจกรรมการฝึกอบรม

1. บรรยายประกอบสื่อการสอน
2. อภิปราย / ซักถาม
3. สาธิตและปฏิบัติงานตามใบงาน
4. ฝึกปฏิบัติจริง

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

1. เอกสารประกอบการฝึกอบรม
2. โปรเจคเตอร์ / จอฉาย
3. คอมพิวเตอร์ / ดีวีดี / ซีดี
4. พาวเวอร์พ็อยด์
5. ฟองน้ำ
6. พัฟ
7. พู่กัน
8. มิดโกน
9. กรรไกร
10. แหนบ
11. ที่ดัดขนตา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

12. คีมปลายแหลม
13. พายตักรองพื้น
14. ทิชชู่
15. คัตตั้นบัด
16. ขนตาปลอม
17. กาวติดขนตา
18. เทปติดตาสองชั้น
19. เครื่องสำอาง

6. แผนการฝึกอบรม

หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ประกอบด้วย หัวข้อ เนื้อหาวิชาการเชิงปฏิบัติการ จัดเป็นแผนการฝึกอบรม จำนวน 5 แผนการฝึกอบรม กำหนดระยะเวลาทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง

7. การวัดและประเมินผล

ได้ดำเนินการวัดและประเมินผล 2 ระยะ คือ การประเมินผลก่อนใช้หลักสูตรและประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การประเมินผลก่อนการใช้หลักสูตร โดยใช้

1.1 แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับศิลปะการแต่งหน้า (Pre - test)

2. การประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร โดยใช้

2.1 แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับศิลปะการแต่งหน้า (Post - test) ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน

2.2 ประเมินทักษะการปฏิบัติ หลังการทดลองใช้หลักสูตร โดยใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติศิลปะการแต่งหน้า

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แผนการฝึกอบรมที่ 1

วิชา ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ

เรื่อง โครงสร้างผิวหนัง เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักศึกษาบอกลักษณะโครงสร้างผิวได้

เนื้อหาสาระ

1. โครงสร้างผิวหนัง

วิธีการฝึกอบรม

ขั้นนำ

1. วิทยากรแนะนำตนเอง / บอกวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

2. วิทยากรนำเสนอผลงานศิลปะการแต่งหน้า และภาพโครงสร้างผิว เปิดประเด็นการสนทนากับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ขั้นกิจกรรม

1. วิทยากรแนะนำนักศึกษาว่าก่อนที่จะมีการปฏิบัติงานการแต่งหน้า จะมาให้ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างผิวหนัง

2. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 1 เรื่องโครงสร้างผิวหนัง ให้กับนักศึกษา

3. วิทยากรนำเสนอพาวเวอร์พ็อยต์ เรื่องโครงสร้างผิว

ขั้นสรุป

วิทยากร และ นักศึกษา ร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สื่อ และวัสดุอุปกรณ์

1. เครื่องฉายโปรเจ็คเตอร์

2. คอมพิวเตอร์โน๊ตบุ๊ค

3. พาวเวอร์พ็อยต์ เรื่อง โครงสร้างผิว

4. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง โครงสร้างผิว

การวัดและประเมินผล

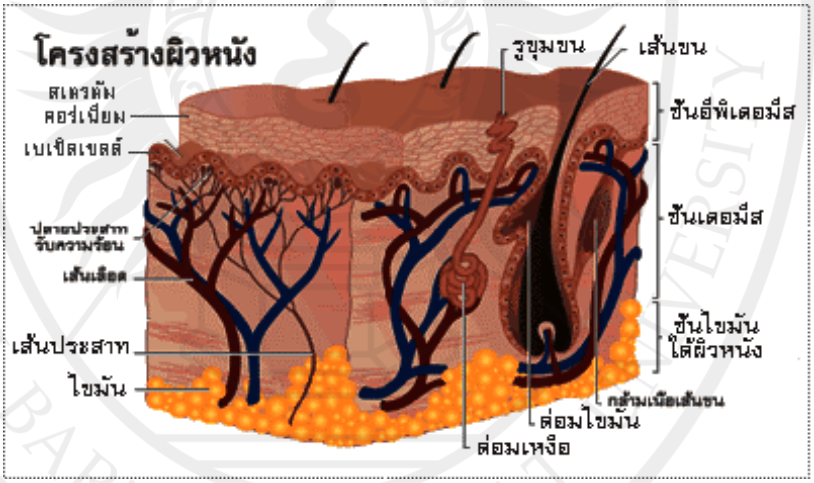
ประเมิน โดยการสังเกตจากการอภิปราย การแสดงความคิดเห็น การตอบคำถามด้วยปากเปล่า

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 1
โครงสร้างผิวหนัง

โครงสร้างผิวหนัง (1 ชั่วโมง)

ผิวหนังเป็นอวัยวะที่ใหญ่ที่สุดมีขนาดประมาณ 1.5 - 1.9 ตารางเมตรและมีน้ำหนักประมาณ 15 - 20 % ของน้ำหนักตัวของคน ผิวหนังประกอบด้วยเซลล์ที่มีชีวิตจำนวนมากตามวงจรชีวิตของเซลล์ที่มีชีวิตจะต้องการอาหารเพื่อเจริญเติบโต ต่อมาเซลล์ที่มีชีวิตอยู่จะค่อย ๆ เสื่อมสภาพและตายไปในที่สุดแล้วเซลล์ใหม่จะเจริญเติบโตมาแทนที่ เป็นวัฏจักรเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ คุณภาพของเซลล์ที่มีชีวิตนั้นขึ้นอยู่กับอาหาร การบำรุงรักษา การป้องกัน มลภาวะเป็นพิษแสงแดด และอันตรายที่จะส่งผลต่อผิวหนัง เป็นต้น

ภาพประกอบ โครงสร้างผิวหนัง
ที่มา : ณัฐภากัญญ์ อาษาพัฒนวงษ์. ออนไลน์. 2557

ผิวหนังแบ่งออกเป็น 3 ชั้น ซึ่งได้แก่

1. ชั้นหนังกำพร้า (Epidermis) เป็นผิวหนังชั้นบนสุดที่สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมภายนอก แบ่งเป็นชั้นย่อย ๆ ได้ 4 - 5 ชั้น หนังกำพร้าประกอบด้วยเซลล์ 3 ชนิด ซึ่งมีปริมาณและหน้าที่ไม่เหมือนกัน

1.1 เซลล์คีราติโนไซต์ (Keratinocyte) เป็นเซลล์หลักของผิวหนังชั้นบน มีประมาณร้อยละ 80 - 90 ของเซลล์ผิวหนังทั้งหมด โดยที่เซลล์ผิวหนังจะแบ่งเซลล์จากด้านล่างสุดแล้วเจริญเติบโต ค่อย ๆ เลื่อนขึ้นมาอยู่ชั้นบนสุดกลายเป็นเซลล์ที่ตาย ซึ่งมีลักษณะเป็นเซลล์แบน ๆ เรียงขนานกับผิว ซึ่งจะเรียกเซลล์ที่ตายนี้ว่า “ขี้ไคล” ซึ่งวัฏจักรปกติของการเกิดจนกระทั่งตายของเซลล์ผิวหนังจะใช้เวลาประมาณ 28 - 60 วัน เซลล์เหล่านี้มีหน้าที่ควบคุมการระเหยและการดูดซึมของน้ำเข้าสู่ร่างกายด้วย ในภาวะปกติหนังกำพร้าจะต้องมีน้ำประมาณร้อยละ 10 - 20

1.2 เซลล์สร้างสี (Melanocytes) มีประมาณร้อยละ 2 - 3 ของเซลล์ผิวหนังทั้งหมดอยู่กระจัดกระจายทั่วผิวหนังและหนาแน่นมาก ที่บริเวณรอยต่อของหนังกำพร้าและหนังแท้ ทำหน้าที่สร้างสีเมลานินเพื่อดูดซับและสะท้อนแสงแดดเป็นการป้องกันอันตรายจากแสงแดด

1.3 เซลล์ลังเกอร์ฮานส์ (Langerhans) มีประมาณร้อยละ 1 - 1.5 ของเซลล์ผิวหนังทั้งหมดทำหน้าที่ป้องกันและขจัดสิ่งแปลกปลอม และเกี่ยวข้องกับภูมิต้านทานและภูมิแพ้ของผิวหนัง

2. ชั้นหนังแท้ (Dermis) เป็นผิวหนังซึ่งอยู่ถัดจากหนังกำพร้าลงมา มีส่วนประกอบที่สำคัญ คือ คอลลาเจน ซึ่งมีอยู่ประมาณร้อยละ 75 ของผิวหนังโดยน้ำหนัก และอีลาสตินประมาณร้อยละ 5 ของผิวหนังโดยน้ำหนัก นอกจากนี้ยังประกอบไปด้วยเนื้อเยื่อต่าง ๆ คือ เส้นเลือด หลอดน้ำเหลืองและเส้นประสาท ยังรวมถึงต่อมไขมัน (Sebaceous Glands) ที่อยู่รวมกับเส้นขน ทำหน้าที่ผลิตไขมัน (Sebum) ออกมาฉาบเคลือบผิวหนัง เส้นขนและผม เมื่อเกิดการอุดตันของท่อต่อมไขมันจะทำให้เกิดสิวอุดตัน และยังมีต่อมเหงื่อ (Sweat Gladns) อยู่ทั่วร่างกาย

2.1 ต่อมเหงื่อ (Sweat Gladns) ต่อมเหงื่อพบมากเกือบทั่วบริเวณผิวหนังของร่างกาย บางแห่งพบมากถึง 600 ต่อม/ตารางเซนติเมตร มีรูปร่างเป็นเกลียวทรงกระบอกอยู่ชั้นหนังแท้และมีท่อรูปเกลียวต่อขึ้นมา เปิดออกถึงผิวบนของหนังกำพร้า หน้าที่ของต่อมเหงื่อ คือ ควบคุมอุณหภูมิของร่างกาย และการขับน้ำที่เกินความจำเป็นออกจากร่างกาย พบว่าสิ่งที่กระตุ้นการทำงานของต่อมเหงื่อ ได้แก่ แสง, UV, อารมณ์, อุณหภูมิสูง ส่วนประกอบของเหงื่อแตกต่างกันไปในแต่ละคน ซึ่งมักประกอบด้วยสารหลัก คือ Electrolyteions, Urea, Amino Acids, น้ำตาล และบางครั้งมีไขมันปนออกมาด้วย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2.2 ต่อมกลิ่น (Apocrine Glands) ต่อมกลิ่นเป็นต่อมรูปทรงกระบอกอยู่ติดกับ รากผมหรือขน เช่นเดียวกับต่อมไขมัน ต่อมนี้พบมากบริเวณ รักแร้, ข้อพับ, จุดซ่อนเร้น และบริเวณอับชื้นต่าง ๆ ของร่างกาย ต่อมกลิ่นถูกควบคุมโดยแอนโดรเจน จะทำหน้าที่เมื่อเข้าสู่วัยหนุ่มสาว

3. ชั้นไขมัน (Subcutaneous Fat Tissue) มีเนื้อเยื่อไขมันในปริมาณมาก ทำหน้าที่ป้องกันการกระทบกระแทกจากภายนอก เป็นกลไกการป้องกันอวัยวะภายใน เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผิวหนังตึง เนียนนุ่ม และยังเป็นพลังงานสำรองให้แก่ร่างกาย

หน้าที่และความสำคัญของผิวหนัง

1. การป้องกัน (Protection) ผิวหนังช่วยป้องกันอันตรายจากรังสีอัลตราไวโอเลตและรับความร้อนไม่ให้ผ่านเข้าสู่ร่างกายมากเกินไป และช่วยป้องกันไม่ให้มีการระเหยของน้ำออกจากร่างกายมากเกินไป นอกจากนี้ผิวหนังยังเป็นด่านป้องกันเชื้อโรคชนิดต่างๆ ไม่ให้ผ่านเข้าสู่ร่างกาย

2. การรับความรู้สึก (Sensation) ผิวหนังประกอบด้วยอวัยวะรับความรู้สึกมากมายหลายชนิด เช่น อวัยวะรับความรู้สึกเกี่ยวกับการสัมผัส (Touch), ความเจ็บปวด (Pain), ความร้อน - เย็น (Tem - perature)

3. ควบคุมอุณภูมิของร่างกาย (Thermoregulator) โดยการทำงานของต่อมเหงื่อ กลุ่มร่างแหของหลอดเลือดฝอยและไขมันที่อยู่ในชั้นใต้ผิวหนัง ทำให้อุณภูมิของร่างกายคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อม

4. ควบคุมเมแทบอลิซึม (Metabolism) โดยเป็นแหล่งเก็บสะสมพลังงานไว้ในรูปของชั้นไขมันใต้ผิวหนัง และเซลล์ในชั้นหนังกำพร้า ยังช่วยสร้างวิตามินดีให้กับร่างกายอีกด้วย

5. ความสวยงาม (Beauty Appearance) มนุษย์เราในสังคมต้องมีการอยู่ร่วมกัน ความสวยงามของผิวพรรณย่อมมีส่วนทำให้มนุษย์เรามีความประทับใจซึ่งกันและกันเป็นอีกจุดหนึ่งที่ทำให้มนุษย์เราอยู่ด้วยกันเข้าใจกันอย่างมีความสุข

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แผนการฝึกอบรมที่ 2

วิชา ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ
เรื่อง ความรู้เรื่องผิว เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักศึกษาบอกลักษณะของผิวแต่ละประเภทได้
2. นักศึกษาบอกลักษณะของสีผิวได้

เนื้อหาสาระ

1. ความรู้เรื่องผิว

วิธีการฝึกอบรม

ขั้นนำ

1. วิทยากรแนะนำตนเอง / บอกวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม
2. วิทยากรนำเสนอผลงานศิลปะการแต่งหน้า ภาพลักษณะของผิวแต่ละประเภทและลักษณะสีผิว เปิดประเด็นการสนทนากับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ขั้นกิจกรรม

1. วิทยากรแนะนำนักศึกษาว่าก่อนที่จะมีการปฏิบัติงานการแต่งหน้า จะมาให้ความรู้เกี่ยวกับความรู้เรื่องผิว
2. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 1 เรื่องความรู้เรื่องผิว ให้กับนักศึกษา
3. วิทยากรนำเสนอพาวเวอร์พ็อยต์ เรื่องความรู้เรื่องผิว

ขั้นสรุป

วิทยากร และ นักศึกษา ร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สื่อ และวัสดุอุปกรณ์

1. เครื่องฉายโปรเจ็คเตอร์
2. คอมพิวเตอร์โน๊ตบุ๊ค

3. พาวเวอร์พ็อยต์ เรื่อง ความรู้เรื่องผิว
4. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ลักษณะของผิวโดยทั่วไป
5. ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง สภาพผิวแต่ละวัย
6. ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง ลักษณะผิวแบบต่าง ๆ

การวัดและประเมินผล

ประเมินโดยการสังเกตจากการอภิปราย การแสดงความคิดเห็น การตอบคำถามด้วยปากเปล่า

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 1
ลักษณะของผิวโดยทั่วไป

ความรู้เรื่องผิว (1 ชั่วโมง)

ลักษณะของของผิวโดยทั่วไป แบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท

ผิวมัน (Oily Skin) เป็นลักษณะผิวที่มีต่อมไขมันจำนวนมาก มักเป็นผิวที่หยาบและมีรูขุมขนเปิดกว้าง ทำให้เกิดสิวเสี้ยนและสิวธรรมดาได้ง่ายกว่าผิวประเภทอื่น ๆ

- มีไขมันบนผิวมาก
- รูขุมขนกว้าง
- ผิวค่อนข้างหนา
- มักจะมีสิวเสี้ยนหรือสิวหนอง
- ผิวจะแลดูหยาบ

ผิวแห้ง (Dry Skin) เป็นลักษณะผิวที่ต่อมไขมันทำงานน้อย ขับไขมันออกมาไม่เพียงพอในการหล่อเลี้ยงผิว เป็นผิวที่มีความละเอียดและบอบบาง มักเกิดอาการแพ้สิ่งต่าง ๆ ได้ง่าย

- ผิวจะแห้งเป็นขุย
- ผิวกร้าน
- ผิวมีรอยย่น ฝ้า
- ช่วงจมูกไม่มีความมัน
- รูขุมขนเล็ก
- ผิวจะดูบางเห็นเส้นเลือด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผิวธรรมดา (Normal Skin) เป็นลักษณะผิวที่มีความสมดุล ต่อมไขมันขับไขมันพอดีกับความต้องการของผิว ทำให้ผิวอยู่ในสภาพสวยงาม

- ผิวละเอียด
- ผิวรูขุมขน
- ผิวไม่มัน ไม่แห้ง
- ผิวจะดูเปล่งปลั่งสดใส
- บริเวณจมูกมันเล็กน้อย

ผิวผสม (Combination Skin) เป็นลักษณะผิวที่ต่อมไขมันบนใบหน้าทำงานไม่สม่ำเสมอ บริเวณหน้าผาก ปลายจมูก ด้านในของแก้ม และคาง จะมีความมัน ส่วนบริเวณข้างแก้วจะแห้ง

- ผิวจะมันและแห้งเป็นหย่อม ๆ
- ส่วนใหญ่บริเวณจมูกจะมันมาก
- ผิวบริเวณหน้าผาก จมูก คาง จะมัน
- ผิวด้านข้างแก้มจะแห้งเป็นขุย
- บริเวณจมูกมันเล็กน้อย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 2
สภาพผิวแต่ละวัย

ความรู้เรื่องผิว (1 ชั่วโมง)

สภาพผิวแต่ละวัย

ผิวอ่อนเยาว์ ผิวละเอียด เปล่งปลั่ง ซึ่งบ่งบอกสุขภาพผิวดี ผิวชุ่มชื้น เนียนเรียบ ผิวตึง และนุ่ม การไหลเวียนโลหิตดี ผิวหนังไม่หย่อนยาน, สภาพผิวเมื่ออายุสูงขึ้นผิวค่อนข้างแห้ง และเห็นความขรุขระ ผิวแห้ง ผิวมีริ้วรอย ผิวไม่เรียบเนียน มีฝ้า ผิวขาดการดูแล ผิวแห้ง หยาบกร้าน มีริ้วรอย มีสิว มีฝ้า สภาพผิวไม่สมดุล

ผิวอ่อนเยาว์

ผิวละเอียด เปล่งปลั่ง ซึ่งบ่งบอกสุขภาพผิวที่ดี
- ผิวชุ่มชื้น เนียนเรียบ
- ผิวตึงและนุ่ม
- การไหลเวียนโลหิตดี
- ผิวหนังไม่หย่อนยาน

สภาพผิวเมื่ออายุสูงขึ้น

ผิวค่อนข้างแห้ง แลเห็นความขรุขระ
- ผิวแห้ง
- ผิวมีริ้วรอย
- การไม่เรียบเนียน
- ผิวมีฝ้า

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผิวที่ขาดการดูแล

ผิวแห้ง หยาบกร้าน
- ผิวมีริ้วรอย
- มีสิว
- มีฝ้า
- สภาพผิวไม่สมดุล

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 3
ลักษณะผิวแบบต่างๆ

ความรู้เรื่องผิว (1 ชั่วโมง)

ลักษณะผิวแบบต่าง ๆ

ความแตกต่างของสีผิว ความงามที่แตกต่างของสีผิว เฉพาะผิวในโลกปัจจุบัน หากเราแบ่งแยกสีผิวให้ละเอียดลงไปจะได้สีผิวมากกว่า 4 ผิว เพราะมีการผสมผสานระหว่างสีผิวดำ บวกขาว ขาวบวกเหลือง ทำให้ปัจจุบันลูกครึ่งจะมีสีผมและสีตาแต่งต่างไปจาก 4 สีผิว แต่เราสามารถจัดให้อยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น สีผิวจะว่าคล้ำก็ไม่ใช่ จะขาวก็ไม่เชิง ก็จะถูกจัดให้อยู่ในสีผิวคล้ำ

ผิวขาวชมพู

เป็นผิวที่มีลักษณะเด่นคือความขาวออกชมพู ส่วนใหญ่เป็นชาวตะวันตก เกาหลี และญี่ปุ่น การแต่งหน้าและการเลือกใช้เสื้อผ้าจึงไม่มีขีดจำกัด สามารถเลือกแต่งได้ทุกสีสันทุกโทนสี เพราะผิวพรรณขาวนวลผ่องและบางคนยังมีชมพูผสมอยู่มากกว่าผิวสีอื่น ผิวจึงดูสว่างสดใส การแต่งหน้าจึงใช้สีสันได้มากกว่าผิวชนิดอื่น ๆ แต่สีที่เหมาะสมและดูกลมกลืนก็จะเป็นสีโทนเย็น (Blue Base)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผิวขาวเหลือง

ผิวขาวเหลืองมีความเด่นอยู่ในตัวเป็นสีผิวกลาง ๆ ลักษณะสีผิวชนิดนี้สามารถแต่งหน้าแต่งเสื้อผ้าได้แทบทุกโทนสี เช่นเดียวกับผิวขาว สีที่เหมาะสมที่สุดจะเป็นสีส้มหรือสีบรอนซ์ และลำดับสองก็เป็นสีทอง ดำ ขาว และแดง เป็นขาวเหลืองเป็นเอกลักษณ์ของคนเอเชีย

ผิวแทนหรือผิวสีน้ำผึ้ง

ผิวแทนในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นผิวที่ Intrend เป็นสีผิวที่ดูแล้วมีเสน่ห์ มีความเซ็กซี่ในสีผิว ชาวตะวันตกจะชอบผิวสีนี้ จึงนิยมอาบแดดกันมาก และปัจจุบันเป็นที่นิยมบ้างแล้วในแถบเอเชีย มีดาราหลายคนมีผิวสีแทนก็ได้รับความนิยม เพราะสีผิวนี้ เวลาถ่ายภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว จะได้ภาพมีผิวที่ออกมาสวยงามการแต่งหน้าให้ใช้สีสันในโทนร้อน (Yellow Base) เช่น ทอง เหลือง แดง ส้ม ส้มอมน้ำตาล เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผิวดำหรือคล้ำ

สีผิวของคนผิวดำจะมีโทนน้ำตาลเทาและส้มผสมอยู่มาก ผิวชนิดนี้ถูกแสงแดดทำให้ผิวยิ่งคล้ำมากขึ้น ฉะนั้นคนที่ผิวกลุ่มนี้ควรหลีกเลี่ยงการถูกแสงแดดโดยตรง ยิ่งถ้าอยู่ในแถบเอเชียผิวคล้ำจะได้รับความนิยมน้อย สำหรับการแต่งหน้าและการเลือกใช้เสื้อผ้ามีขีดจำกัด สีที่เหมาะสมที่สุดก็จะเป็นสีดำและเทา รองลงมาก็จะไล่ตามโทนสี คือสีเทาน้ำตาล น้ำตาลอ่อน น้ำตาลแดง ส้มน้ำตาล สีแดงอมเทา คือให้มีโทนสีร้อนแต่ให้ผสมสีเทาหรือดำเข้าไปให้กลมกลืนบ้างจะทำให้เหมาะสมกับสีผิว คนผิวคล้ำที่ไม่ชอบสีดำเพราะคิดว่าจะดูดำไปหมด ถ้าใส่สีสดทั้งที่ผิวดำสีของเสื้อผ้าจะโดดเด่นมากหรือตัดกับผิวเกินไป แต่ถ้าผิวคล้ำไม่ถึงกับดำ ยังพอใช้สีส้มสดหรือขาวได้บ้าง ระดับของผิวคล้ำก็สามารถแยกออกไปอีกว่า อ่อน กลาง เข้ม ซึ่งเราก็จะแต่งหน้าและแต่งตัวตามระดับของสีผิวเราได้ สรุปคือสีที่แต่งเติมเข้าไปกับผิวคล้ำนั้นจะต้องไม่ลอยเด่นชัดออกมามากนั่นเอง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แผนการฝึกอบรมที่ 3

วิชา ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ

เรื่อง วัสดุและอุปกรณ์การแต่งหน้า เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักศึกษาบอกชนิดวัสดุอุปกรณ์ได้

เนื้อหาสาระ

1. วัสดุและอุปกรณ์การแต่งหน้า

วิธีการฝึกอบรม

ขั้นนำ

1. วิทยากรแนะนำตนเอง / บอกวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

2. วิทยากรนำเสนอผลงานศิลปะการแต่งหน้า และภาพวัสดุและอุปกรณ์การแต่งหน้า เปิดประเด็นการสนทนากับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ขั้นกิจกรรม

1. วิทยากรแนะนำนักศึกษาว่าก่อนที่จะมีการปฏิบัติงานการแต่งหน้า จะมาให้ความรู้เกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์การแต่งหน้า

2. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 1 เรื่องวัสดุและอุปกรณ์การแต่งหน้า ให้กับนักศึกษา

3. วิทยากรนำเสนอพาวเวอร์พ็อยต์ เรื่องวัสดุและอุปกรณ์การแต่งหน้า

ขั้นสรุป

วิทยากร และ นักศึกษา ร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สื่อ และ วัสดุอุปกรณ์

1. เครื่องฉายโปรเจ็คเตอร์

2. คอมพิวเตอร์โน๊ตบุ๊ค

3. พาวเวอร์พ็อยต์ เรื่อง วัสดุและอุปกรณ์การแต่งหน้า
4. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง วัสดุและอุปกรณ์การแต่งหน้า

การวัดและประเมินผล

ประเมิน โดยการสังเกตจากการอภิปราย การแสดงความคิดเห็น การตอบคำถามด้วยปากเปล่า

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 1
วัสดุและอุปกรณ์การแต่งหน้า

วัสดุและอุปกรณ์การแต่งหน้า (1 ชั่วโมง)

1. ฟองน้ำ (Sponge) มี 2 ชนิด คือใช้สำหรับเกลี่ยครีมรองพื้นบนใบหน้า และใช้ทาแป้งแข็ง ฟองน้ำเกลี่ยรองพื้นมีรูปทรงมากมายหลายแบบแต่ควรมีเนื้อฟองน้ำที่แน่น ส่วนฟองน้ำที่ใช้ทาแป้งฝุ่นควรมีเนื้อที่ละเอียด

2. พัฟ (Puff) ใช้สำหรับกดซับแป้งฝุ่นหลังการลงรองพื้น พัฟที่ดีควารจะมีความอ่อนนุ่ม มีขนยาวพอสมควรเพื่อดูซับแป้งฝุ่นได้ดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3. พู่กัน (Blush) ใช้สำหรับการแต่งแต้มสีสันต่างๆ ลงบนใบหน้า พู่กันมีหลายขนาดตามความต้องการใช้งานแต่ละชนิด เช่น พู่กันแต่งคิ้ว, พู่กันแต่งตา, พู่กันปัดแก้ม, พู่กันทาปาก ฯลฯ

แปรงทารองพื้น

แปรงสำหรับทัชอัฟ (Toch Up Brush)

แปรงขนสั้น เนื้อแน่น ทำมาจากขนธรรมชาติ ใช้กับรองพื้นเพื่อการเติมแต่งเมกอัพเฉพาะจุด และใช้กับบริเวณที่เข้าถึงยากอย่างบริเวณมุมปากและจมูก แปรงนี้ยังสามารถสใช้กับคอนซีลเลอร์เพื่อเพื่อเติมแต่งเฉพาะบางจุด หรือใช้ทาอายแชโดว์ได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แปรงทาคอนซิลเลอร์ (Concealer Brush)

เป็นแปรงที่มีขนแน่นนุ่ม ไม่แข็งหรือระคายเคืองผิวจนเกินไป เนื่องจากใช้บริเวณผิวบอบบางใต้ดวงตา ควรมองหาแปรงที่มีขนสังเคราะห์เนื้อมันเงา จะช่วยให้เกลี่ยลื่นไปกับผิว ปลายของแปรงจะค่อย ๆ เรียวมนเพื่อช่วยทาคอนซิลเลอร์ได้ในจุดที่เข้าถึงยาก เช่น บริเวณหัวตาด้านใน และใช้ได้กับรองพื้นชนิดแท่งเพื่อใช้ปกปิดรอยแดงรอบ ๆ จมูก

แปรงทาแป้ง (Powder Brush)

ขนแปรงธรรมชาติ มีขนาดใหญ่ ขนฟู นุ่ม ขนแปรงโค้งมน จะค่อย ๆ ลาดเอียงไปยังปลาย เพื่อช่วยในการทาบริเวณรอบจมูกและใต้ตา ใช้ได้กับทั้งแป้งฝุ่นและแป้งอัดแข็ง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แปรงผสมสีอายแชโดว์ (Eye Blender Brush)

ขนแปรงยาว นุ่ม ฟู ทำมาจากขนธรรมชาติ ออกแบบมาเพื่อใช้เกลี่ยอายแชโดว์ให้กลมกลืนกัน และช่วยลดความแตกต่างของสีอายแชโดว์ที่ผสมกันบนเปลือกตาจากหลาย ๆ เฉดสี ทั้งเหมาะกับการใช้แตะแป้งเพื่อทาทับลงบนผลิตภัณฑ์ปรับสีผิว (คอร์เร็กเตอร์) คอนซีลเลอร์ หรือรองพื้น ณ บริเวณรอบดวงตาหรือบนรอยสิวให้อยู่ตัวติดทนนาน

แปรงคอนทัวร์เปลือกตา (Eye Contour Brush)

แปรงขนธรรมชาติที่มีหัวแปรงกลม ปลายตัด ขนแปรงสั้น แต่เนื้อแน่น จะเก็บเนื้อสีอายแชโดว์เพื่อสร้างเค้าโครงตาให้มีมิติได้เป็นอย่างดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แปรงเฉดดิ้งเปลือกตา (Eye Shader Brush)

แปรงหัวกว้างปลายตัดนี้ช่วยให้สามารถทาอายแชโดว์บนเปลือกตาได้อย่างทั่วถึงในครั้งเดียว จากบริเวณแนวขนตาไปจนถึงโหนกคิ้ว

แปรงทาอายแชโดว์ (Eye Shadow Brush)

หัวแปรงมีความกว้างพอที่จะครอบคลุมครึ่งหนึ่งของเปลือกตา ขนแปรงจากธรรมชาติ มีขนนุ่มปลายโค้งมน และขอบลาดเอียงซึ่งช่วยให้ทาเนื้อสีอายแชโดว์ผ่านขอบตาล่างโดยให้เส้นที่ดูนุ่ม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แปรงเกลี่ยสำหรับเปลือกตา (Eye Smudge Brush)

หัวแปรงขนาดเล็ก ปลายค่อนข้างกลมมนมีขนนุ่มและยืดหยุ่นดี ช่วยในการเกลี่ยเส้นอายไลเนอร์ให้ดูฟุ้งกระจายเพื่อสร้างลุคแบบสโมกกี้อายส์

แปรงวาดขอบตา (Eye Definer Brush)

หัวแปรงเล็ก ขนแปรงสั้น แน่น ปลายตัดเฉียง ออกแบบมาเพื่อใช้กับอายแชโดว์เพื่อใช้เติมคิ้วที่บาง หรือใช้เป็นทางเลือกสำหรับการทาอายไลเนอร์ก็ได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แปรงเขียนอายไลเนอร์ (หัวแบน) (Eyeliner Brush (Flat))

ขนแปรงแบนและแน่น ทำมาจากขนสังเคราะห์ และมีปลายค่อนข้างโค้งมน สามารถใช้กับอายไลเนอร์ได้ทั้งแบบเปียกและแบบแห้ง ให้เส้นที่แม่นยำเที่ยงตรงที่แนวขนตา

แปรงเขียนอายไลเนอร์ (หัวเล็กพิเศษ) (Eyeliner Brush (Ultra Fine))

ขนแปรงของแปรงขนาดเล็กนี้ทำมาจากขนสังเคราะห์ มีความแน่น และปลายโค้งมน เหมาะสำหรับการใช้ทาอายไลเนอร์เนื้อลิควิดหรือเนื้อเจล เพื่อให้เส้นที่เฉียบคมแม่นยำอย่างที่สุด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แปรงทาคิ้ว (Brow Brush)

เป็นแปรงที่มีขนแข็งและสั้น ตัดเป็นมุมเอียง ออกแบบมาเพื่อใช้สร้างมิติให้แก่คิ้ว มองหาขนแปรงที่ใช้วัสดุผสมกันระหว่างขนสังเคราะห์และขนธรรมชาติ เพราะขนสังเคราะห์ 100 % จะมีความแข็งเกินไปและทาสีไม่ค่อยติด

แปรงแต่งคิ้ว (Brow Grooming Brush)

ใช้สำหรับปัดคิ้วให้ได้รูปตามต้องการ จะมีขนแปรงที่แข็งและตัดปลายตรง เหมือนกับลักษณะของแปรงสีฟัน

แปรงปัดแก้ม (Blush Brush)

ขนแปรงควรมีความกว้างมากพอที่จะใช้ปัดได้ทั่วบริเวณโหนกแก้ม ขนแปรงควรเป็นขนจากธรรมชาติที่มีความนุ่ม พร้อมปลายโค้งมนลาดเอียง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แปรงบรอนเซอร์ (Bronzer Brush)

แปรงชนิดนี้จะมีขนแปรงที่หนาฟูมากกว่าแปรงปัดแก้ม และมีปลายตัดตรงเมื่อมองจากด้านข้าง ถูกออกแบบมาเพื่อการปัดและการกดแป้งบรอนเซอร์ลงบนผิวแก้ม หน้าผาก จมูก และคาง เพื่อสร้างความอบอุ่นดูเป็นธรรมชาติให้กับผิว

หวีสำหรับขนตา (Eyelash Comb)

มีลักษณะเหมือนหวี ซี่ถี่ มักทำจากพลาสติกแข็ง ออกแบบมาเพื่อใช้แยกเส้นขนตาออกจากกัน ควรใช้ทันทีหลังปัดมาสคาราเสร็จ (ในขณะที่ขนตายังไม่แข็งตัว) หรือจะใช้หวีที่มีลักษณะเหมือนกับหัวแปรงมาสคารา ซึ่งก็ให้ผลดีและใช้สะดวกกว่า

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แปรงทาปาก (Lip Brush)

ขนแปรงแน่น ยาว ปลายค่อนข้างแหลม ช่วยในการทาสีลิปสติกได้อย่างเที่ยงตรง ขนแปรงมีทั้งทำมาจากขนสังเคราะห์และขนธรรมชาติ

แปรงสารพัดประโยชน์ (Face Blender Brush)
ทำมาจากขนธรรมชาติหรือขนสังเคราะห์ ใช้สำหรับการลงชิมเมอร์ บลอนเซอร์ แป้ง หรือบลัชออน

แปรงทาหน้า (Face Brush)
หัวแปรงกลมมน ขนฟู ทำมาจากขนธรรมชาติหรือขนสังเคราะห์ สามารถใช้ได้กับบลอนเซอร์ บลัชออน หรือแป้ง

4. มีดโกน (Razor) ใช้สำหรับกันขนคิ้วส่วนที่ไม่ต้องการออกให้ได้รูปสวยงาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ราชภัฏพรรณี

5. กรรไกร (Scissors) ใช้สำหรับตัดขนคิ้ว หรือซอยขนคิ้วส่วนที่ไม่ต้องการออกให้ได้รูปสวยงามตามต้องการ

6. แหนบ (Tweezers) เลือกแบบที่มีปลายตัดเฉียง เนื่องจากใช้งานง่ายและควบคุมทิศทางได้ง่ายกว่าชนิดอื่น ๆ เมื่อไม่ใช้ควรคลุมปลายแหนบไว้ด้วยปลอกยางที่ให้มาเสมอ ใช้สำหรับถอนขนคิ้วส่วนที่ไม่ต้องการออกให้ได้รูปสวยงามตามต้องการ

7. ที่ดัดขนตา (Eyelash Curlers) ชนิดโลหะธรรมดาที่มาพร้อมกับแป้นยาง ควรหมั่นเปลี่ยนแป้นยางบ่อย ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงการทำให้ขนตาหัก ใช้สำหรับดัดขนตาให้งอนงามก่อนการปัดขนตาด้วยมาสคาร่า

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

8. คีมปลายเล็ก (Tweezers) ใช้คีบจับขนตาปลอมขณะติดขนตา

9. พายตักรองพื้น (Paddle) ใช้ตักครีมรองพื้น

10 .ทิชชู่ (Tissue) ใช้สำหรับเช็ดทำความสะอาดใบหน้า

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

11. สำลีแผ่น (Cottons Pads) ใช้สำหรับเช็ดทำความสะอาดใบหน้า

12. คัตตั้นบัด (Cotton Buds) ใช้สำหรับเกลี่ยบริเวณที่ต้องการ

13. ขนตาปลอม (Fake Lashes) ส่วนใหญ่ทำมาจากผม หรือขนธรรมชาติ ในขณะเดียวกันขนตาปลอมที่ทำขึ้นจากใยสังเคราะห์ก็มีการผลิตออกสู่ตลาดมากขึ้น และเป็นที่นิยมกันมากขึ้น ขนตาปลอมใช้เพื่อช่วยให้ดวงตาดูสวยงามขึ้น การติดขนตาปลอมอาจต้องคำนึงถึงความจำเป็นและวัตถุประสงค์ของการใช้งานเป็นสำคัญ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

14. กาวติดขนตาปลอม มีทั้งสีขาว สีดำ และแบบใส ใช้สำหรับติดขนตาปลอมให้ติดแนบสนิทกับขนตาจริง

15. เทปติดตาสองชั้น มีทั้งชนิดตาข่าย ใยลินิน ใช้ติดที่ระหว่างชั้นตาหลังจากแต่งตาเสร็จ ส่วนแบบเทปกาว ใช้ติดที่ระหว่างชั้นตาก่อนการลงเครื่องสำอาง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แผนการฝึกอบรมที่ 4

วิชา ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ
เรื่อง เครื่องสำอาง เวลา 2 ชั่วโมง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักศึกษาบอกประเภทเครื่องสำอางได้
2. นักศึกษาบอกประโยชน์เครื่องสำอางได้

เนื้อหาสาระ

1. เครื่องสำอาง

วิธีการฝึกอบรม

ขั้นนำ

1. วิทยากรแนะนำตนเอง / บอกวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม
2. วิทยากรนำเสนอผลงานศิลปะการแต่งหน้า และภาพเครื่องสำอาง เปิดประเด็นการสนทนากับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ขั้นกิจกรรม

1. วิทยากรแนะนำนักศึกษาว่าก่อนที่จะมีการปฏิบัติงานการแต่งหน้า จะมาให้ความรู้เกี่ยวกับเครื่องสำอาง
2. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 1 เรื่องเครื่องสำอางให้กับนักศึกษา
3. วิทยากรนำเสนอพาวเวอร์พ็อยต์ เรื่องเครื่องสำอาง

ขั้นสรุป

วิทยากร และ นักศึกษา ร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สื่อ และวัสดุอุปกรณ์

1. เครื่องฉายโปรเจ็คเตอร์
2. คอมพิวเตอร์โน๊ตบุ๊ค

3. พาวเวอร์พ็อยต์ เรื่อง เครื่องสำอาง
4. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ประเภทเครื่องสำอางถนอมผิว (Skin Care)
5. ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ประเภทเครื่องสำอางแต่งหน้า (Makeup Cosmetics)

การวัดและประเมินผล

ประเมินโดยการสังเกตจากการอภิปราย การแสดงความคิดเห็น การตอบคำถามด้วยปากเปล่า

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 1
ประเภทเครื่องสำอางถนอมผิว (Skin Care)

เครื่องสำอาง (2 ชั่วโมง)

ประเภทเครื่องสำอางถนอมผิว (Skin Care)

1. ครีมล้างหน้า (Cleansing Cream) ใช้เพื่อทำความสะอาดผิวหน้า มีคุณสมบัติในการล้างเครื่องสำอางได้ล้ำลึกกว่าการล้างหน้าด้วยโฟม หากใช้รองพื้น หรือแป้งเค้กผสมรองพื้น ควรใช้ครีมล้างหน้าทุกครั้ง โดยใช้พายตักเนื้อครีมแตะแต้มห้าจุด บริเวณหน้าผาก จมูก สองข้างแก้ม และปลายคาง นวดคลึงให้ทั่วใบหน้าโดยเฉพาะรอบดวงตา ควรวนจากหางตาไปใต้ตามาที่หัวตาและวนไปบนเปลือกตา การนวดใบหน้าด้วยครีมล้างหน้ามีผลทำให้ใบหน้าสะอาดและทำให้ผิวหน้านิ่มนวลขึ้นด้วย จากนั้นใช้ทิชชูเช็ดออก ครีมล้างหน้านอกจากลักษณะเป็นครีมแล้ว ยังมีลักษณะที่เป็นน้ำนม เจลน้ำมัน ซึ่งจะเรียนชื่อตามลักษณะ เช่น น้ำนมล้างหน้า เจลล้างหน้า ออยล์ล้างหน้า เป็นต้น

2. โฟมล้างหน้า (Foam) มีทั้งเนื้อครีมและเจล ใช้ล้างหน้า นวดคลึงให้ทั่วใบหน้าแล้วล้างออกด้วยน้ำสะอาด หากล้างหน้าด้วยโฟมก่อนการแต่งหน้าก็จะทำให้การแต่งหน้ามีความรู้สึกสบายผิวหน้าและนุ่มนวลยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3. โลชั่นสมานผิว (Toner Lotion) เป็นผลิตภัณฑ์ซึ่งต้องใช้หลังจากการล้างหน้าด้วยครีมล้างหน้า มีลักษณะเป็นน้ำใสๆ มีส่วนผสมที่มีแอลกอฮอล์และไม่มีแอลกอฮอล์ และอาจมีการแต่งกลิ่นอ่อน ๆ หรือสีอ่อนๆ ลงไปเพื่อความสวยงาม คนผิวมันควรใช้ชนิดที่ผสมแอลกอฮอล์ ส่วนคนที่ผิวแห้งและผิวแพ้ง่ายควรใช้ชนิดที่ไม่มีส่วนประกอบของแอลกอฮอล์ โลชั่นสะมานผิวมีวัตถุประสงค์เพื่อกระชับรูขุมขนซึ่งเปิดกว้างขณะล้างหน้า เป็นการปรับสภาพผิวให้กลับสู่สภาพเดิม ไม่ทำให้รูขุมขนอุดตัน ทำให้ผิวหน้าเรียบเนียนและดูอ่อนวัยยิ่งขึ้น หยดโลชั่นสมานผิวใส่สำลีแผ่นเช็ดขึ้นย้อนรูขุมขนให้ทั่วหน้า เช็ดเบา ๆ จากนั้นกลับด้านสำลีแล้วเช็ดลงอีกครั้งเพื่อปิดรูขุมขน

4. น้ำแร่ (Mineral Water) สเปรย์น้ำแร่ฉีดหน้านั้นส่วนมากจะเป็นน้ำแร่ที่มีปริมาณเกลือแร่ในระดับต่ำ เพื่อหลีกเลี่ยงการรบกวนและก่อความระคายเคืองต่อผิว น้ำแร่จะอุดมไปด้วยแร่ธาตุที่มีประโยชน์ต่อผิวพรรณ เช่น แคลเซี่ยม แมกนีเซียม ซิงค์ และซิลิเกต ที่ช่วยคืนความชุ่มชื้น ฟื้นฟูสภาพการทำงานของผิว ลดการอักเสบ ลดอาการระคายเคืองต่าง ๆ อีกทั้งมีคุณสมบัติในการต่อต้านอนุมูลอิสระช่วยปกป้องผิวจากมลภาวะต่าง ๆ ด้วย การฉีดพ่นสเปรย์น้ำแร่ลงบนใบหน้าจากฟองไอน้ำเล็ก ๆ จะทำให้ผิวที่แห้งแตกชุ่มชื้นขึ้น การฉีดพ่นก่อนการแต่งหน้าหรือหลังแต่งหน้าจะทำให้เครื่องสำอางติดทนหรือมีระยะเวลาที่ยาวนานขึ้น ผิวจะมันช้าลง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

5. ครีมบำรุงผิวหน้า (Moisturizer) เป็นครีมที่ใช้บำรุงผิวหน้า มีทั้งชนิดครีม เจล น้ำนม ใช้บำรุงผิวก่อนนอนและก่อนการแต่งหน้า ควรเลือกใช้ตามสภาพผิวหน้าของตนเอง ในการทาใช้พายตักเนื้อครีมแตะแต้ม 5 จุด บริเวณหน้าผาก จมูก สองพวงแก้ม และปลายคาง เกลี่ยให้ทั่วใบหน้า ควรให้ครีมซึมเข้าสู่ผิวหน้าก่อนใช้ครีมรองพื้นหรือแป้ง จะทำให้การรองพื้นหรือการทาแป้งเนียนมากยิ่งขึ้น

6. ครีมบำรุงรอบดวงตา (Eye Cream) เป็นลักษณะครีมหรือเจล ช่วยบำรุง และลบเลือนริ้วรอยรอบดวงตา ใช้ทารอบดวงตาก่อนนอนหรือก่อนการแต่งหน้าทุกครั้ง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

7. ครีมกันแดด (Sunscreen) เป็นครีมที่ใช้สำหรับปกป้องแสงแดด จะช่วยเคลือบบนผิว ป้องกันผิวหมองคล้ำ ควรทาเป็นประจำทำวัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 2
ประเภทเครื่องสำอางแต่งหน้า (Makeup Cometics)

ประเภทเครื่องสำอางแต่งหน้า (Makeup Cosmetics)

1. ครีมปรับพื้นสีผิว (Complexion Modifier) เป็นครีมผสมมอยส์เจอร์ ที่ใช้ปรับผิวหน้าของแต่ละสีผิวให้ดูมีสุขภาพผิวดี สีผิวเสมอกัน และสว่างใสเป็นธรรมชาติยิ่งขึ้น มีสีเขียว ม่วง เหลือง ใช้ก่อนการรองพื้น

2. ผลิตภัณฑ์รองพื้น (Foundation) หน้าที่สำคัญของรองพื้นคือ การปกปิดรอยด่างดำ, รอยสิว, ฝ้า, กระ หรือ สีสันอันไม่สม่ำเสมอบนผิวหน้าให้ดูเรียบเนียนเป็นธรรมชาติมากขึ้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ชนิดของรองพื้นโดยแบ่งเป็นสูตรพื้นฐาน

ออยส์เบส (Oil Base) คือ รองพื้นที่มีน้ำมันเป็นตัวทำละลาย และมีตัวถูกละลายคือ น้ำ ดังนั้นในสูตรจึงมีน้ำอยู่น้อยกว่าน้ำมัน ซึ่งน้ำจะถูกปรุงแต่งด้วยสีต่างๆ ให้เข้ากับสีผิว ส่วนน้ำมันจะเป็นพวก Mimeraloil หรือ Lanoline ซึ่งมีหน้าที่ทำให้อนุภาคของเม็ดสีกระจายสม่ำเสมอและเคลือบผิวได้ดียิ่งขึ้น รองพื้นชนิดนี้มีข้อดีคือ สามารถปกปิดรอยด่าง รอยดำ หรือแผลเป็นได้ค่อนข้างดี เพิ่มความชุ่มชื้นในผิวแห้ง ติดทน ไม่ถูกชะล้างด้วยเหงื่อ ไม่เกิดรอยด่าง และไม่แห้งเร็วจนเกินไป ทำให้สามารถเกลี่ยได้ดี แต่ก็มีข้อเสียคือไม่เหมาะกับอากาศร้อน และไม่เหมาะสำหรับคนที่มีผิวมัน เพราะอาจทำให้รองพื้นเยิ้มได้ และเกิดปัญหาสิวได้

วอเทอร์เบส (Water Base) คือรองพื้นที่มีน้ำอยู่ในปริมาณที่มากกว่าน้ำมัน แต่มีส่วนที่เพิ่มขึ้นคือ Emulsifier เพื่อทำให้น้ำมันกับน้ำเข้ากันได้ แต่ในสูรนี้จะมีน้ำมันเป็นส่วนประกอบอยู่น้อย จึงทำให้รองพื้นไม่ติดทนเท่ากับออยส์เบส และเกลี่ยได้ยาก รวมทั้งเกิดรอยด่างได้ง่าย รองพื้นสูตรนี้เหมาะสำหรับคนที่มีสภาพผิวธรรมดา

ออยส์ฟรี (Oil Free) ในรองพื้นสูตรนี้ไม่ใส่น้ำมันลงไป แต่มีสารเคมีที่ไม่ก่อให้เกิดอาการแพ้โดยง่าย ซึ่งเป็นอนุพันธ์ของซิลิโคน คือ ไดเมทธิโคน (Dimethicone) และไซโคลเมทธิโคน (Cyclomethicone) ซึ่งเป็นสารที่อุ้มน้ำและดูดซับน้ำมันได้ มีคุณสมบัติเกาะติดทนทำให้สามารถเคลือบผิวได้

- ข้อดีของรองพื้นสูตรนี้ คือ มีเนื้อบางเบา ไม่เหนอะหนะ เหมาะกับผู้ใช้ที่มีผิวหน้าธรรมดาจนถึงผิวมัน
- ข้อเสียของรองพื้นสูตรนี้ คือ อาจเกิดรอยด่างได้ โดยเฉพาะเวลาที่มีเหงื่อออก เพราะสีที่ใส่ลงไปจะละลายในน้ำกับไดเมทธิโคนได้ไม่ดีเท่าละลายในน้ำมัน และเกลี่ยค่อนข้างยาก เนื่องจากรองพื้นค่อนข้างแห้งเร็ว ถ้าไม่ชำนาญอาจเกลี่ยรองพื้นได้ไม่ค่อยเรียบเนียนเท่าที่ควร

วอเทอร์ฟรี (Water Free) เป็นรองพื้นที่มีเนื้อหนักมากที่สุด แต่สามารถปกปิดรอยด่างดำได้ดีที่สุด เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการการปกปิด และต้องการความติดทนมาก ๆ แต่ข้อเสียคือเนื้อหนาและหนักทำความสะอาดได้ยาก เพราะในสูตรมีแต่น้ำมันและ Wax เป็นส่วนประกอบ

จะเห็นได้ว่า รองพื้นในแต่ละสูตรจะมีทั้งข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกันไป การเลือกใช้ต้องขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการใช้งาน นอกจากนี้ยังสามารถแบ่งชนิดของรองพื้นตามลักษณะการใช้งานได้ 2 แบบคือ

1. Commercial หรือ Street Make-Up เป็นรองพื้นที่ผู้ใช้สามารถนำมาใช้ในการแต่งหน้าพื้นฐานเอง โดยไม่ได้แบ่งประเภทสำหรับภาพยนตร์, โทรทัศน์ ส่วนมากจะมีลักษณะที่บางเบา สามารถเกลี่ยให้เรียบเนียนได้โดยง่าย ซึ่งหาได้ตามท้องตลาดทั่วไป

2. Professional Make - up เป็นรองพื้นที่เหมาะสำหรับผู้ที่มีความชำนาญในการแต่งหน้าใช้ เพราะเนื้อรองพื้นชนิดนี้ค่อนข้างหนา มีสี และน้ำมันที่มากกว่ารองพื้นแบบแรก และมีคุณสมบัติที่สามารถกันน้ำและปกปิดข้อบกพร่องได้ดีกว่า ดังนั้น รองพื้นชนิดนี้จึงมักมีสูตรที่เป็นออยส์เบส

นอกจากนี้ยังสามารถจำแนกชนิดของรองพื้น ได้ตามลักษณะของผลิตภัณฑ์ได้อีก เป็น 9 ชนิด คือ

1. Cream Foundation เป็นรองพื้นครีมที่มีเนื้อบาง และมักใช้ในงานถ่ายทำภาพยนตร์และเดินถนน

2. Liquid Foundation เป็นรองพื้นที่มีเนื้อเป็นแบบโลชั่นครีมกึ่งน้ำ ซึ่งอาจมีสูตรของรองพื้นที่แตกต่างกันไป ข้อดีของรองพื้นชนิดนี้ คือ มีความบางเบา สามารถเกลี่ยให้เรียบเนียนได้โดยง่าย แต่ไม่ติดทนและปกปิดไม่ดีเท่าที่ควร

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรามคำแหง

3. Oil Base Foundation เป็นรองพื้นชนิดครีมเนื้อหนา มีส่วนประกอบของน้ำอยู่บ้าง ซึ่งรองพื้นชนิดนี้สามารถปกปิดข้อบกพร่องได้ดีมาก แต่เนื่องจากเนื้อของรองพื้นมีน้ำมันเป็นส่วนประกอบหลัก จึงทำให้รองพื้นชนิดนี้ไม่เหมาะกับผู้ที่มีสภาพผิวมัน

4. Water Base Foundation เป็นรองพื้นที่มีส่วนประกอบ คือ แป้ง (Talcum) น้ำ และสี (Pigment) รองพื้นชนิดนี้จึงเป็นรองพื้นที่บางเบามาก ๆ และไม่ติดทนเมื่อเปรียบเทียบกับรองพื้นชนิดอื่น ๆ จึงไม่เป็นที่นิยมใช้ในปัจจุบัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

5. Cake Foundation เป็นรองพื้นที่อัดแน่นโดยมีแป้ง (Talcum) เป็นส่วนประกอบหลัก และตกแต่งสีให้ได้ตามต้องการ ซึ่งเวลาใช้มักต้องผสมน้ำทาเพื่อเพิ่มการเกาะยึดกับผิวหน้าและผิวกาย

6. Grease Paint เป็นรองพื้นที่มีเนื้อหนามากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับรองพื้นชนิดอื่นๆ เพราะส่วนประกอบโดยมาจะเป็นแว็กซ์ (Wax) น้ำมันและสี โดยจะไม่มีน้ำเป็นส่วนประกอบอยู่เลย ทำให้รองพื้นชนิดนี้มีความมันสูง จึงไม่เหมาะกับภูมิอากาศในบ้านเรา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

7. Rubber Mask Grease Paint เป็นรองพื้นชนิดพิเศษที่ทำมาเพื่อใช้กับหน้ากากยาง เพราะมีส่วนประกอบพิเศษ คือ คาสเตอร์ ออยส์ (Caster Oil) หรือน้ำมันละหุ่ง ซึ่งสามารถซึมเข้าสู่ผิวยางได้ ในขณะที่รองพื้นธรรมดาไม่ติด

8. Stick Liner มีส่วนประกอบเป็นไข ที่มีความแข็งตัว เช่น Bee Wax, Carnauba Wax และ Cepesin เป็นต้น ผสมกับสีและน้ำมัน ตัวอย่างของรองพื้นชนิดนี้ คือ ไส้ของดินสอเขียนคิ้ว หรือเขียนขอบตา เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

9. Concealer แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

9.1 Corrective Color เป็นรองพื้นที่ใช้ปกปิดรอยด่างดำบนผิว ได้แก่ เรด คัพเวอร์ (Red Cover) และเบียด คัพเวอร์ (Beard Cover)

9.2 Corrective For High - light ใช้ลบส่วนที่เป็นร่องรอยบนใบหน้า เช่น เบ้าตาลึก, บริเวณขมับที่มีรอยบุ๋ม หรือส่วนที่ต้องการให้เห็นเด่นชัดขึ้น เช่น โหนกคิ้ว ใต้ตา คาง สันจมูก เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

9.3 Accent Color ใช้สำหรับบริเวณที่ต้องการให้ดูดีขึ้น หรือ ลบบริเวณที่ไม่ต้องการออก เช่น จมูกที่ต้องการให้เห็นเป็นสันเงา หรือบริเวณกรามที่ต้องการลบให้ดูโครงหน้าเล็กลง โดยการทำให้เกิดเงา (Shade) รอบ ๆ บริเวณนั้นด้วยสีเข้ม

วิธีการดูลักษณะสีผิว

การเลือกสีรองพื้นให้กลมกลืนกับสีผิว ต้องพิจารณาถึงลักษณะสีผิวเป็นสำคัญ โดยดูจากอันเดอร์โทน (Undertone) ซึ่งเป็นสีที่แท้จริงของผิว

1. ผิวขาวซีด จะมีพิงค์ อันเดอร์โทน (Pink Undertone) เช่น ชาวยุโรป หรือ อเมริกัน
2. ผิวเหลือง จะมีเยลโล อันเดอร์โทน (Yellow Undertone) เช่น ชาวเอเชีย หรือแมกซิกัน
3. ผิวสีมะกอก จะมีกรีนนิช อันเดอร์โทน (Greenish Undertone) เช่น ชาวจีน เกาหลี ญี่ปุ่น
4. ผิวคล้ำ เข้ม หรือดำ จะมีเกรย์ อันเดอร์โทน (Grey Undertone) เช่น ชาวนิโกร

การเลือกสีรองพื้นสำหรับผิวแต่ละประเภท

1. พิงค์ อันเดอร์โทน (Pink Undertone) จะต้องเลือกสีรองพื้นให้ออกมาทางสีชมพูอมส้ม
2. เยลโล อันเดอร์โทน (Yellow Undertone) จะต้องเลือกรองพื้นสีส้มอ่อน, ส้มน้ำตาลแดง หรือส้มน้ำตาลเหลือง
3. กรีนนิช อันเดอร์โทน (Greenish Undertone) จะต้องเลือกรองพื้นสีส้มอ่อน, ส้มแดง หรือส้มเหลือง
4. เกรย์ อันเดอร์โทน (Grey Undertone) จะต้องเลือกรองพื้นสีน้ำตาลแดง หรือน้ำตาลเหลือง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เทคนิคการเลือกรองพื้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ ดังนี้

1. สีของรองพื้น ซึ่งควรเลือกให้เข้ากับสีผิวตามธรรมชาติมากที่สุด

2. เนื้อของรองพื้นมีให้เลือกมากมาย ควรคำนึงถึงเนื้อรองพื้นที่จะช่วยปรับสีผิวให้ดูดีขึ้น

3. คุณสมบัติในการปกปิด ควรเลือกรองพื้นที่สามารถปกปิดข้อบกพร่องต่าง ๆ และสามารถปรับสีผิวที่ไม่สม่ำเสมอให้ดูดีขึ้น

4. การติดคงทน สามารถติดทนได้ตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน

5. ความเหมาะสมของสภาพผิว เช่น สภาพผิวแห้ง ผิวมัน หรือผิวผสม เป็นต้น

การเลือกโทนสีรองพื้น

การเลือกโทนสีของรองพื้นให้เข้ากับสีผิว ควรป้ายเนื้อรองพื้นบริเวณขากรรไกร เพื่อเทียบสี โดยสามรถป้ายหลาย ๆ สี และสังเกตดูว่าสีรองพื้นใดที่กลมกลืนกับสีผิวมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่อาจต้องผสมสีรองพื้นมากกว่าหนึ่งสี เพื่อให้เข้ากับสีผิวให้มากที่สุด

10. แป้งฝุ่น (Finish Loose Powder) เป็นแป้งฝุ่นเนื้อโปร่งแสงที่ช่วยให้ผิวเรียบเนียน ส่วนใหญ่ใช้ควบคู่กับครีมรองพื้น แต่บางท่านที่ไม่ชอบแต่งหน้าก็จะใช้แป้งฝุ่นกับครีมบำรุง คือ ทาครีมบำรุงแล้วทาแป้งฝุ่นทับ ปัจจุบันมีผู้หญิง 50 เปอร์เซ็นต์ ใช้แป้งฝุ่นควบคู่กับครีมปรับสภาพสีผิว คือทาครีมบำรุงตามด้วยการทาครีมปรับสภาพสีผิว แล้วใช้แป้งฝุ่นตามทันที ก็จะได้ผิวหน้าเนียนบางใสดูเป็นธรรมชาติมากขึ้น สำหรับสีของแป้งฝุ่นนั้นมีหลายระดับ คือ แป้งฝุ่นสีธรรมชาติสำหรับผิวขาว ผิวเหลือง ผิวขาวชมพู และผิวคล้ำ ซึ่งจะมีระดับของสีแป้งอ่อน กลาง เข้ม ตามสีผิว ผู้ใช้ต้องทดลองทาผิวหน้าตนเอง และเลือกสีที่กลมกลืนกับผิวมากที่สุด นอกจากแป้งฝุ่นสีธรรมชาติแล้ว ยังมีสีพิเศษสำหรับการทาเพื่อช่วยอำพรางและแก้ไขจุดบกพร่องบนใบหน้ารวมทั้งปรับสีผิวให้เหมาะสมกับโอกาสของการแต่งหน้า ซึ่งแป้งฝุ่นสีพิเศษนี้มีประสิทธิภาพกับผิวหน้าในการมองเห็น จะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น

10.1 แป้งฝุ่นสีขาวโปร่งแสง ควรเลือกใช้ในเวลากลางคืนยามที่ต้องการปรากฏตัวในแสงสีขาว หรือแสงสว่างจ้ามาก ๆ จะทำให้ผิวหน้าขาวนวลผ่องและสว่างใสยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

10.2 แป้งฝุ่นสีเหลือง ควรใช้กับงานถ่ายรูป หรือในแสงสีเหลือง หรือแสงสลัว ๆ จะทำให้ผิวดูผ่องใส

10.3 แป้งฝุ่นสีชมพู ควรใช้กับผิวขาวชมพูในแสงกลางวันหรือแสงธรรมชาติ

10.4 แป้งฝุ่นสีฟ้า ควรใช้กับแสงกลางคืนและกับคนที่มีสีผิวหมองคล้ำ จะทำให้ผิวที่คล้ำดูสว่างเป็นประกายสดใส

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

10.5 แป้งฝุ่นสีส้ม ควรใช้กับแสงกลางคืนหรือผิวสีน้ำผึ้งในแสงสีเหลือง หากเลือกใช้แป้งฝุ่นให้ถูกับสีของผิว และแสงสีที่คุณต้องปรากฏตัวในเวลานั้นจะทำให้การแต่งหน้าของคุณดูเป็นมืออาชีพมากยิ่งขึ้น

11. แป้งเค้ก (Touch up Perfect Powder) เป็นแป้งอัดแข็งที่ไม่มีส่วนผสมของรองพื้น เนื้อแป้งมีความเนียนบางเบาและให้ความโปร่งแสง มีคุณสมบัติดูดซับความมัน จึงเหมาะสำหรับซับความมันบนใบหน้าระหว่างวัน เพราะการเติมแป้งชนิดนี้ จะไม่หนาทำให้เติมแป้งได้หลายครั้ง และหน้าไม่มีรอยแตกร้าว แป้งทัชอัพนี้มีด้วยกันหลายสี แต่ละสียังช่วยแก้ไของค์ประกอบของใบหน้าให้สวยสมบูรณ์มากขึ้น เช่น

11.1 แป้งสีเหลือง ใช้ซับทั่วใบหน้าจะทำให้ผิวหน้านวลผ่องใส

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

11.2 แป้งสีฟ้า ใช้เติมกลบบริเวณที่มีความหมองคล้ำ ให้ผิวหน้าสดใสยิ่งขึ้น

11.3 แป้งสีส้ม ใช้แต่งเติมทั่วใบหน้าทำให้ผิวหน้ามีประกายสีผิวแทนสวยสดใส

11.4 แป้งสีขาว ใช้แต่งเติมทั่วใบหน้าสำหรับกลางคืนทำให้ผิวหน้าสว่างใสมากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

12. แป้งผสมครีมรองพื้น (Cake Foundation) คือ เนื้อแป้งที่ได้ผสมกับครีมรองพื้นไว้เรียบร้อยแล้ว ใช้ในกรณีที่ผู้แต่งหน้าไม่ได้ทาครีมรองพื้น นอกจากบางคนเห็นว่าการรองพื้นเป็นเรื่องยากและสิ้นเปลืองเวลา ดังนั้นการเลือกแป้งจึงต้องใช้หลักการเดียวกันกับการเลือกสีของรองพื้น ซึ่งแป้งผสมรองพื้น (Cake Foundation) ที่ดีคือ เมื่อใช้พัฟแตะแป้งแล้วแป้งหลุดออกมาได้ง่าย และเมื่อกดลงบนผิวหน้าแล้วเนื้อแป้งสามารถกระจายตัวได้ทั่วบริเวณ โดยไม่เกาะกันเป็นก้อน แต่สามารถเกาะตัวได้ดีบนผิวหน้า

13. อายแชโดว์ (Eye Shadow) คือ สีสันที่ใช้ตกแต่งบริเวณรอบดวงตา เพื่อทำเฉดดิ้ง หรือสร้างเงา และเพิ่มความสวยงามบริเวณรอบดวงตา ซึ่งในปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์หลากหลายโทนสีและรูปแบบ เช่น แบบอัดแข็งเป็นตลับ (นิยมใช้มากที่สุด), แบบเป็นฝุ่นบรรจุอยู่ในขวด, เนื้อครีมในรูปตลับ, ดินสอ, ประเภทของเหลว และอื่น ๆ ซึ่งมักมีลูกเล่นที่แตกต่างกันออกไป เช่น เนื้อมุก, ความมันวาว เป็นต้น อายแชโดว์ที่ดี ควรมีคุณสมบัติในการใช้งานได้สะดวกและง่ายต่อการเกลี่ย เพื่อให้ความกลมกลืนกับบริเวณหนังตาโดยง่าย มีการกระจายของสีที่ดี ปัจจุบันอายแชโดว์ที่มีขายในท้องตลาดทั่วไปนั้นมักมีส่วนประกอบที่สำคัญคือ สี, สารมุก, สารกันบูด และน้ำหอม

14. บลัชออน (Brush - on) คือ สีสันที่นำมาใช้สร้างเฉดดิ้ง (Shading) หรือสร้างเงาให้กับบริเวณแก้ม และบริเวณต่าง ๆ ของใบหน้า เช่น หน้าผาก, ข้างขมับ, คาง หรือบริเวณกรอบหน้า บรัชออน ตามท้องตลาดโดยทั่วไปมีหลายชนิด เช่น เนื้อครีม, เนื้อเจล, และแบบแพนเค้ก ซึ่งอยู่ในรูปของฝุ่นอัดแข็ง ปัจจุบันชนิดที่นิยมใช้กันมากที่สุด คือ บรัชออนชนิดฝุ่นอัดแข็งมีลักษณะคล้ายแป้งอัดแข็ง แต่มีการเติมสีในสูตรมากกว่าแป้งอัดแข็ง ซึ่งมีส่วนประกอบหลักโดยทั่วไป คือ เนื้อแป้ง, สี และสารยึดเหนี่ยว (Binder) บรัชออนที่ดีควรมีคุณสมบัติในการกระจายตัวของฝุ่นที่ดี เมื่อปัดโดยแปรงปัดแก้มแล้ว สีของบลัชออนจะต้องไม่ฟุ้งอยู่บนใบหน้า และไม่เป็นรอยสีหนาเด่นชัดเกินไป ซึ่งจะทำให้การเกลี่ยสีของบลัชออนยากขึ้น

15. อายไลเนอร์ (Eye Liner) ใช้สำหรับเขียนเส้นชิดขอบตา เพื่อความคมชัดได้รูปของดวงตา เป็นการแก้ไขข้อบกพร่องของรูปตาหลังจากทาอายแชโดว์ นอกจากนี้อายไลเนอร์ยังเป็นเงาให้กับฐานของขนตาช่วยทำให้ขนตาดูดกดำขึ้น ชนิดของอายไลเนอร์ แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ Liquid Eye Liner, Cake Eye Liner และ Eye Pencil สามารถนำมาใช้ได้ตามสะดวก โดยปกติสีของอายไลเนอร์จะเป็นสีดำหรือ สีเกือบดำ แต่อาจพบสีอื่น ๆ ได้บ้าง เช่น สีน้ำตาลเข้ม, สีเขียว, สีน้ำเงิน, สีม่วง แล้วแต่การนำไปประยุกต์ใช้ตกแต่งดวงตา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

16. มาสคารา (Mascara) จัดเป็นเครื่องสำอางชนิดหนึ่งที่มีความสำคัญกับการแต่งหน้า เพราะหากการแต่งหน้าขาดขั้นตอนการปัดขนตาก็เปรียบได้ว่า เหมือนการแต่งหน้ายังไม่เสร็จสมบูรณ์ โดยทั่วไปมาสคาราที่ดีควรมีคุณสมบัติง่ายต่อการใช้งาน ทาแล้วไม่ไหลเยิ้ม ไม่ทำให้เกิดรอยเปื้อน ไม่เหนียวเหนอะหนะเกินไป เนื่องจากจะทำให้ขนตาติดกันเป็นก้อน ที่สำคัญทาแล้วต้องแห้งเร็ว ติดทน และไม่ทำให้เกิดอาการระคายเคืองต่อดวงตา วิธีเลือกมาสคารา หลักเกณฑ์คือหาชนิดที่มีด้ามจับขนาดพอเหมาะกับมือ คุณสมบัติชนิดกันน้ำและไม่กันน้ำนั้น ขึ้นอยู่กับความจำเป็นในการใช้งาน

17. ดินสอเขียนคิ้ว (Eyebrow Pencil) ใช้สำหรับเขียนคิ้วให้สวยได้รูปเป็นธรรมชาติ เพราะคิ้วถือเป็นจุดที่โดดเด่นบนใบหน้า การเลือกใช้ดินสอเขียนคิ้วให้ดูกลมกลืนไปกับการแต่งหน้าควรเลือกให้เข้ากับสีผม คือต้องเป็นสีเดียวกับสีผมเลย เช่น ถ้าผมดำสนิทก็ควรใช้ดินสอสีดำ ผมน้ำตาลแดงก็ควรใช้สีน้ำตาลแดง หรือถ้าดินสอสีน้ำตาลให้ใช้ Face Color สีน้ำตาลแดงเขียนทับอีกครั้งด้วยแปรงปัดคิ้ว เกลี่ยให้สีนุ่มนวลและกลมกลืน การเหลาดินสอเขียนคิ้วควรใช้คัตเตอร์หรือใบมีดโกนเหลาให้แบน ๆ แบบปากเป็ด จะทำให้การเขียนคิ้วได้รูปสวย ปัจจุบันดินสอเขียนคิ้วมีการทำออกมาหลายรูปแบบใกล้เคียงกับอายไลเนอร์ คือมีทั้งแบบดินสอ แบบเมจิก และแบบปากกา Auto แต่ช่างแต่งหน้ามืออาชีพจะนิยมใช้แบบดินสอเหลามากที่สุด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

18. ดินสอเขียนขอบปาก (Lip Liner) ในปัจจุบันการใช้ดินสอเขียนขอบปาก ก็เพื่อวาดขอบปากให้ได้รูปสวย และยับใช้แก้ไขรูปทรงของริมฝีปากให้เล็กลง หรืออวบอิ่มขึ้นตามความเหมาะสมของรูปปากอีกด้วย ดินสอเขียนขอบปากมีหลายชนิด เช่นเดียวกับอายไลเนอร์ คือมีทั้งแบบดินสอไม้ และแบบ Auto แต่นิยมใช้กันมากที่สุดเป็นแบบดินสอไม้ การเหลาดินสอบเขียนขอบปากควรเหลาให้ปลายแหลม และควรเหลาใหม่ทุกครั้งที่ทำการแต่งหน้า หลังการใช้ควรปิดฝาดินสอ จะเป็นการถนอมอายุการใช้งาน ดินสอเขียนขอบปากสามารถใช้แทนลิปสติกได้ และจะให้สีที่ติดทนนาน

19. ลิปสติก (Lipstick) สิ่งที่ขาดไม่ได้ในการแต่งหน้าก็คือการทาปากให้สวยได้รูป ลิปสติกที่ดีควรมีเนื้อเรียบเนียน ให้สีที่ดึงดูดใจและคงสภาพทั้งเมื่อเก็บไว้และในขณะใช้งาน ไม่เป็นพิษและอันตรายต่อผิว สามารถล้างออกได้ง่าย สีลิปสติกที่ติดทนนานอาจเกิดปัญหาแพ้ง่าย และทำให้ริมฝีปากดำคล้ำในระยะยาว เพราะประกอบไปด้วยเม็ดสีที่ซึมลงไปในเซลล์ผิวริมฝีปาก ปัจจุบันมีลิปสติกให้เลือกมากมาย ทั้งลิปสติกชนิดแท่ง ชนิดตลับ หลอด หลุม แบบแท่งดินสอ แบบปากกาเมจิก มีทั้งแบบเนื้อด้านและเนื้อมัน มากด้วยสีสัน สิ่งสำคัญในการเลือกลิปสติกนอกจากพิจารณาโทนสีแล้ว ต้องดูคุณสมบัติที่ดีดังที่กล่าวไว้ข้างต้น

แผนการฝึกอบรมที่ 5

วิชา ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ

เรื่อง วิธีการแต่งหน้า เวลา 25 ชั่วโมง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักศึกษาบอกขั้นตอนการแต่งหน้าได้
2. นักศึกษาปฏิบัติการแต่งหน้าได้

เนื้อหาสาระ

1. วิธีการแต่งหน้า

วิธีการฝึกอบรม

ขั้นนำ

1. วิทยากรแนะนำตนเอง / บอกวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม
2. วิทยากรนำเสนอผลงานศิลปะการแต่งหน้า และการแต่งหน้าแบบต่าง ๆ เปิดประเด็นการสนทนากับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ขั้นกิจกรรม

1. วิทยากรอธิบายขั้นตอนการแต่งหน้าการแต่งหน้า
2. วิทยากรสาธิตวิธีการแต่งหน้า
3. นักศึกษาลงมือปฏิบัติการแต่งหน้าแบบต่าง ๆ
4. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 1 ขั้นตอนแต่งหน้า
5. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 2 การแก้ไขรูปหน้า และ การปกปิดริ้วรอย
6. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 3 การแต่งคิ้ว
7. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 4 การแต่งตา
8. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 5 การแต่งริมฝีปาก
9. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 6 การแต่งแก้ม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

10. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 7 ทฤษฎีสี
11. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 8 วิธีทำความสะอาดเครื่องสำอาง (บริเวณ คิ้ว ตา ปาก)
12. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 9 วิธีการคลึงครีมล้างเครื่องสำอาง
13. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 10 วิธีเช็ดครีมล้างเครื่องสำอาง
14. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 11 วิธีการเช็ดโลชั่น
15. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 12 วิธีการกระชับรูขุมขนด้วยการ Tapping
16. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 13 วิธีการทา Essence, Emulsion
17. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 14 วิธีการเกลี่ย Make up Base
18. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 15 ตำแหน่งการ Test สีรองพื้น
19. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 16 วิธีการเกลี่ยรองพื้น
20. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 17 วิธีการทาแป้ง
21. วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 18 การแต่งหน้าแบบต่าง ๆ
22. วิทยากรนำเสนอพาวเวอร์พ็อยต์ เรื่องวิธีการแต่งหน้า

ขั้นสรุป

วิทยากร และนักศึกษา ร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม

สื่อ และ วัสดุอุปกรณ์

1. เครื่องฉายโปรเจ็คเตอร์
2. คอมพิวเตอร์โน๊ตบุ๊ค
3. พาวเวอร์พ็อยต์ เรื่อง วิธีการแต่งหน้า
4. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง วิธีการแต่งหน้า

การวัดและประเมินผล

ประเมินโดยการสังเกตจากการอภิปราย การแสดงความคิดเห็น การตอบคำถามด้วยปากเปล่า

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 1
ขั้นตอนการแต่งหน้า

วิธีการแต่งหน้า (25 ชั่วโมง)

Make - up เป็นศิลปะของการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงรูปแบบและผิวด้วยความช่วยเหลือของเครื่องสำอางตกแต่ง ชายและหญิงทุกคนก็อยากเป็นคนที่มีบุคลิกหน้าตาดี เป็นส่วนหนึ่งที่สร้างแรงดึงดูดแก่ผู้พบเห็น อาจส่งผลไปถึงหน้าที่การงาน ตลอดจนความมั่นใจในตนเอง แต่ทุกคนไม่ได้เกิดมาพร้อมความสวยสมบูรณ์แบบเสมอไป ดังนั้นเครื่องสำอางและเทคนิคในการแต่งหน้าสามารถช่วยให้ดูดีขึ้นได้ หากมีความเข้าใจในการเลือกใช้ และมีทักษะความชำนาญการแต่งหน้าจะช่วยอำพรางจุดบกพร่องและเสริมจุดเด่นให้ดูดีได้

ขั้นตอนการแต่งหน้า

1. การล้างหน้าด้วยครีมล้างหน้าหรือออยส์ (Cleansing)

การล้างหน้าด้วยครีมล้างหน้าจะช่วยทำความสะอาดผิวหน้าได้ลึกกว่าการล้างหน้าธรรมดา ครีมล้างหน้าสามารถล้างคราบฝุ่นละอองและคราบเครื่องสำอางที่ฝังลึกได้หมดจด และยังไม่ทำให้ผิวแห้งกร้าน ใช้ครีมแต้มที่ใบหน้า 5 จุด หน้าผาก จมูก แก้ม 2 ข้าง และคาง คลึงวนให้ทั่วใบหน้าเช็ดออกด้วยกระดาษทิชชู

2. การล้างหน้าด้วยโฟม (Foam)

หลังจากล้างหน้าด้วยครีมล้างหน้าแล้วควรล้างตามด้วยโฟมอีกครั้ง และใช้น้ำล้างให้สะอาด จะทำให้ใบหน้าสะอาดหมดจดยิ่งขึ้น ทั้งยังช่วยล้างความมันของครีมล้างหน้าออกด้วย

3. การสมานผิวด้วยโลชั่น (Toner Lotion)

เมื่อล้างหน้าเรียบร้อยแล้วควรสมานผิวด้วยโลชั่นตามสภาพผิว เทโลชั่นใส่สำลีแผ่นวางสำลีที่นิ้วกลาง เช็ดปาดขึ้นทั่วใบหน้า กลับด้านสำลีเช็ดลงทั่วใบหน้าอีกครั้งเพื่อปิดรูขุมขน สำหรับผิวแห้งหรือผิวมัน โลชั่นจะช่วยกระชับผิวและให้ความชุ่มชื้นแก่ผิว

4. การใช้น้ำแร่ (Mineral Water)

เมื่อทำความสะอาดผิวเรียบร้อยแล้ว ควรฉีดน้ำแร่ให้ทั่วผิวหน้า จะทำให้ผิวมีความชุ่มชื้นมากขึ้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

5. การใช้ครีมบำรุงผิวหน้า (Moisturizer)

ผิวหน้าควรใช้ครีมบำรุงทุกครั้งตามสภาพผิว ครีมบำรุงจะช่วยปรับสมดุลตามสภาพผิว วิธีใช้แต้มครีม 5 จุด หน้าผาก จมูก แก้ม 2 ข้าง และคาง คลึงวนให้ทั่วใบหน้า

6. การใช้ครีมบำรุงรอบดวงตา (Eye Cream)

แต้มครีมหรือเจล ที่ใต้ตาใช้นิ้วนางวนจากหางตาล่างมาหัวตา และวนจากหัวตาด้านบนมาที่หางตาเป็นวงกลม จะช่วยบำรุง และลบเลือนริ้วรอยรอบดวงตา

7. การใช้ครีมป้องกันแสงแดด (Sunscreen)

หลังจากทาครีมบำรุงผิวหน้าแล้ว ควรใช้ครีมป้องกันแสงแดดด้วย เพื่อปกป้องผิวจากแสงแดด และแสงไฟนีออน วิธีใช้แต้มครีม 5 จุด หน้าผาก จมูก แก้ม 2 ข้าง และคาง เกลี่ยเบา ๆ ให้ทั่วใบหน้า

8. การใช้ครีมปรับพื้นสีผิว (Complexion Modifier)

เป็นครีมผสมมอยส์เจอร์ ที่ใช้ปรับผิวหน้าของแต่ละสีผิวให้ดูมีสุขภาพผิวดี สีผิวเสมอกัน และสว่างใสเป็นธรรมชาติยิ่งขึ้น มีสีเขียว ม่วง เหลือง ใช้ก่อนการรองพื้นวิธีใช้แต้มครีม 5 จุด หน้าผาก จมูก แก้ม 2 ข้าง และคาง เกลี่ยเบา ๆ ให้ทั่วใบหน้า

9. การรองพื้น (Foundation)

เลือกสีรองพื้นให้เข้ากับสีผิว แต้มครีมรองพื้น 5 จุด หน้าผาก จมูก แก้ม 2 ข้าง และคาง เกลี่ยรองพื้นด้วยนิ้วมือหรือแปรง ปาดรองพื้นให้สม่ำเสมอเรียบเนียน และใช้ฟองน้ำกดย้ำทั่วใบหน้า แก้ไขรูปหน้า ปกปิดริ้วรอยจุดบกพร่องบนใบหน้า สร้างแสงเงาและจุดเด่นให้ใบหน้า

10. การใช้แป้งฝุ่น (Finish Loose Powder)

ใช้แป้งฝุ่นทาทับรองพื้นเพื่อให้ผิวหน้าเนียนเสมอกัน และช่วยซับความมันจากครีมรองพื้น วิธีทาให้ใช้พัฟแตะแป้ง กดเบา ๆ ให้ทั่วใบหน้าอย่ากดน้ำหนักมือมากเพราะจะทำให้รองพื้นที่ทามีรอยด่าง

11. การใช้แป้งเค้ก (Touch up Perfect Powder)

หลังจากทาแป้งฝุ่นแล้ว ให้ใช้ฟองน้ำแต้มแป้งเค้กทากดทับเบาๆให้ทั่วหน้า หรืออาจใช้แปรงลักษณะกลม ๆ แต้มแป้งเค้กแล้วทาวนให้ทั่วใบหน้า เพื่อให้ใบหน้าดูนวลเนียนยิ่งขึ้น

12. การแต่งตาด้วย อายแชโดว์ (Eye Shadow)

ใช้สีอ่อนทาทั่วเปลือกตาบนก่อน แล้วใช้สีที่สองหรือสีกลางทาทับอีกครั้งเว้นบริเวณใต้คิ้วไว้ 1 เซ็น จากนั้นทาสีที่ 3 เป็นสีเข้ม ทาต่ำจากสีที่ 2 ทาจากหางตาลากมาหัวตา จากนั้นทาที่ขอบตาล่าง สีเดียวกับที่ทาเปลือกตาบน เลือกใช้สีตามโทนสีเสื้อผ้า (การแต่งเปลือกตาสามารถแต่งได้หลายรูปแบบดูตามลักษณะตา และการออกแบบให้เข้ากับงาน)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

13. การใช้อายไลเนอร์ (Eye Liner)

เมื่อทาแต่งเปลือกตาด้วยอายแชโดว์ (Eye Shadow) แล้ว ใช้อายไลเนอร์ (Eye Liner) กรีดที่ขอบตาให้ชิดขอบตามากที่สุด ลากจากหัวตาไปถึงหางตา

14. การดัดขนตา

หลังจากอายไลเนอร์ (Eye Liner) แห้งแล้ว ดัดขนตาให้งอนงาม โดยใช้วิธีดัดแบบ 3 จังหวะ โคนขนตา กลางเส้นขนตา และส่วนปลายของขนตา

15. การปัด มาสคารา (Mascara)

เมื่อดัดขนตาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ปัดขนตาให้คมเข้ม และเพื่อไม่ให้มีฝุ่นแป้งติดขนตา วิธีปัดมาสคารา ปัดจากบนขนตาลงมาก่อน จากนั้นปัดซ้ายขวา และปัดขนตาขึ้น

16. การติดขนตาปลอม (Fake Lashes)

หลังจากปัดมาสคาราแล้ว ติดขนตาปลอมเพื่อให้ดวงตาดูสวยงามยิ่งขึ้น โดยวัดขนตาปลอมให้เท่ากับขนาดขอบตาแล้วตัดให้เท่าขนาดขอบตา ใช้กาวสำหรับติดขนตาปลอมทาที่ขอบขนตาปลอม รอให้กาวเซทตัวแล้วติดชิดขอบตาให้มากที่สุด ห่างหัวตาประมาณ 1 มิล เมื่อติดขนตาปลอมเสร็จแล้วให้กรีดอายไลเนอร์ (Eye Liner) ทับขนตาปลอมอีกครั้ง และปัดมาสคารา (Mascara) ให้ขนตาจริงและขนตาปลอมชิดกันให้มากที่สุด

17. การแต่งคิ้ว (Eyebrow)

ใช้ดินสอเขียนคิ้ว (Eyebrow Pencil) เขียนโครงคิ้วให้ได้รูปให้เหมาะสมกับรูปหน้า แล้วใช้อายแชโดว์ สีน้ำตาลอ่อนที่หัวคิ้ว สีน้ำตาลกลางที่กลางคิ้ว สีน้ำตาลเข้มที่หางคิ้ว ทาทับ และปัดขนคิ้วด้วยมาสคาราสำหรับคิ้วเพื่อเซทขนคิ้วให้เป็นระเบียบสวยงาม

18. การปัดบลัชออน (Brush - on)

การทาแก้ม ใช้สีโทนร้อนหรือโทนเย็นตามสีที่แต่งเปลือกตา และสีเสื้อผ้าที่สวมใส่ วิธีปัดความเข้มไม่เกินตาดำและไม่ต่ำกว่าปลายจมูก ความเข้มอยู่ที่โหนกแก้ม แล้วค่อย ๆ ปัดเข้ามาเบา ๆ

19. การทาปาก (Lipstick - lip Liner)

ใช้ดินสอเขียนขอบปาก (Lip Liner) เขียนขอบปากให้ได้รูปสวยงาม จากนั้นทาทับด้วยลิปสติก (Lipstick) ใช้สีตามโทนสีเสื้อผ้าที่สวมใส่ ซับปากด้วยกระดาษทิชชูแล้วทาทับอีก 1 ครั้ง จากนั้นทาลิปสติกแบบมันวาวทับเพื่อให้ปากดูสดใสอวบอิ่ม (ควรทาปากล่างให้หนากว่าปากบน)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ใบความรู้ที่ 2
การแก้ไขรูปหน้า และการปกปิดริ้วรอย

การแก้ไขรูปหน้า

หน้ารูปไข่ ถือเป็นหน้าที่สวยสมบูรณ์แบบ ซึ่งใช้การแก้ไขน้อยที่สุด ปกติรูปหน้าคนไทยส่วนใหญ่จะมีโครงหน้าที่ขาดมิติที่เด่นชัดหรือหน้าค่อนข้างแบน จึงต้องอาศัยการตกแต่งโดยทำให้รูปหน้าได้สัดส่วนที่ดูดีขึ้น ด้วยการใช้สีแรเงา ดังนั้น วิธีการแก้ไขด้วยการแต่งหน้าจึงจำเป็นต้องแก้ไข หน้ารูปเหลี่ยม หน้ารูปกลม หน้ารูปยาว และหน้ารูปหัวใจ ให้ใกล้เคียงหน้ารูปไข่ โดยให้สัดส่วนใบหน้าที่สมดุล และมีอัตราส่วนที่ถูกต้อง การแก้ไขรูปหน้าเราจะใช้การตกแต่งด้วยวิธีดังต่อไปนี้

1. เฉดดิ้ง (Shading)

ลักษณะครีมเป็นสีน้ำตาลเข้ม มีคุณสมบัติในการใช้แรเงา แก้ไขจุดบกพร่องบนใบหน้า เสริมจุดเด่น ลดจุดด้อย ใช้เฉพาะส่วนที่ต้องการแก้ไข เช่น บริเวณหน้าผาก โหนกแก้ม ขากรรไกร หรือใช้แรเงาเสริมส่วนของสันจมูกให้โด่งขึ้น

2. ไฮไลท์ (High - Light)

ลักษณะครีมเป็นสีอ่อนที่สุดในบรรดาครีมรองพื้นทั้งหมด มีคุณสมบัติในการให้แสงสว่างบริเวณส่วนที่ลึกบนใบหน้าเพื่อทำให้ดูตื้นขึ้น เช่น บริเวณใต้ตา ร่องจมูก มุมปาก ใต้คาง และขมับ เป็นต้น

การใช้เฉดดิ้งและไฮไลท์ ใช้หลังการลงรองพื้นปกติ โดยใช้พู่กันแต้มเฉดดิ้งหรือไฮไลท์ในบริเวณที่ต้องการ แล้วใช้ฟองน้ำเกลี่ยให้นุ่มนวล การใช้เฉดดิ้งและไฮไลท์ต้องคำนึงถึงเรื่องการเกลี่ยไม่ให้เห็นเป็นเส้นชัดเจนเพราะจะดูไม่เป็นธรรมชาติ ถ้าเส้นที่เฉดดิ้งไว้เข้มมาก ถ้าเส้นที่เฉดดิ้งไว้เข้มมาก หรือถ้าบางเกินไปก็จะไม่เห็นรอยเฉดดิ้งเท่าที่ต้องการ เพราะหลังจากการลงแป้งฝุ่น ทับความเข้มของสีจะลดลงไปครึ่งหนึ่ง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การปกปิดริ้วรอย

1. ปกปิดรอยดำ

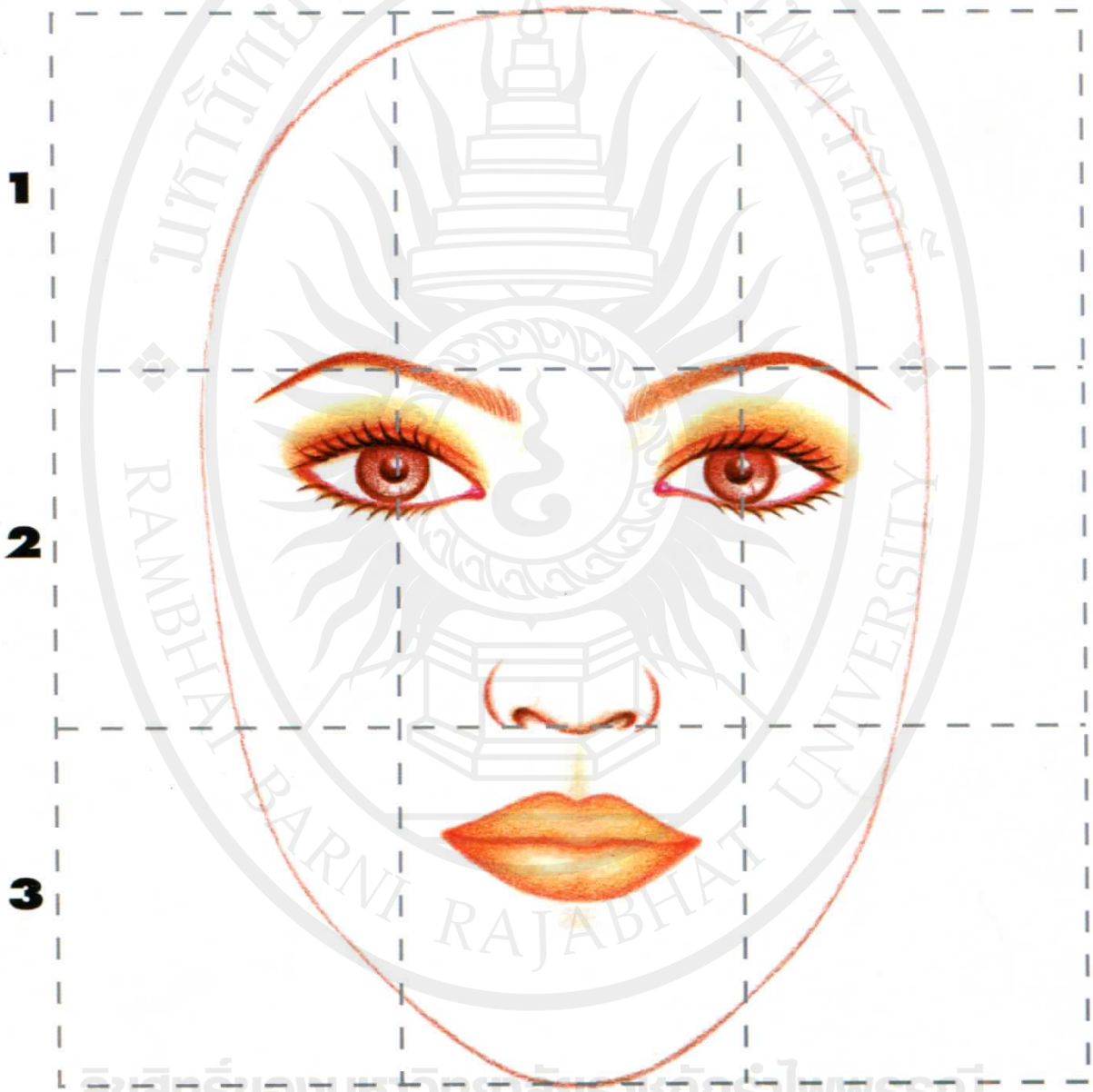
เป็นลักษณะครีมรองพื้นมีสีแดงอมส้ม มีคุณสมบัติช่วยปกปิดรอยดำ รอยคล้ำใต้ตา ไฝ ฝ้า กระ ปานดำ แผลเป็น หรือจุดด่างดำทั้งหมดที่เกิดขึ้นบนใบหน้า จะใช้ปกปิดเฉพาะบริเวณที่มีปัญหาเท่านั้น โดยแตะครีม เฉพาะจุดที่ต้องการปกปิดบาง ๆ จากนั้นใช้ครีมรองพื้นตามสีผิวกดทับเบา ๆ ห้ามใช้วิธีเกลี่ยรองพื้น เพราะจะทำให้ครีมที่ปกปิดไว้หลุดออก ลงแป้งฝุ่นทับแล้วใช้พู่กันปัดเศษแป้งฝุ่นส่วนเกินทิ้งไป

2. ปกปิดรอยแดง

ลักษณะครีมรองพื้นจะเป็นสีค่อนข้างเหลือง มีคุณสมบัติช่วยปกปิดรอยแดง ปานแดง สิวอักเสบ หรือผื่นแดงที่เกิดจากอาการแพ้ต่าง ๆ ใช้ปกปิดเฉพาะบริเวณที่มีปัญหาเท่านั้นและอีกคุณสมบัติหนึ่งของครีม คือการใช้ปรับสีผิวสำหรับคนผิวคล้ำได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สัดส่วนใบหน้า

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

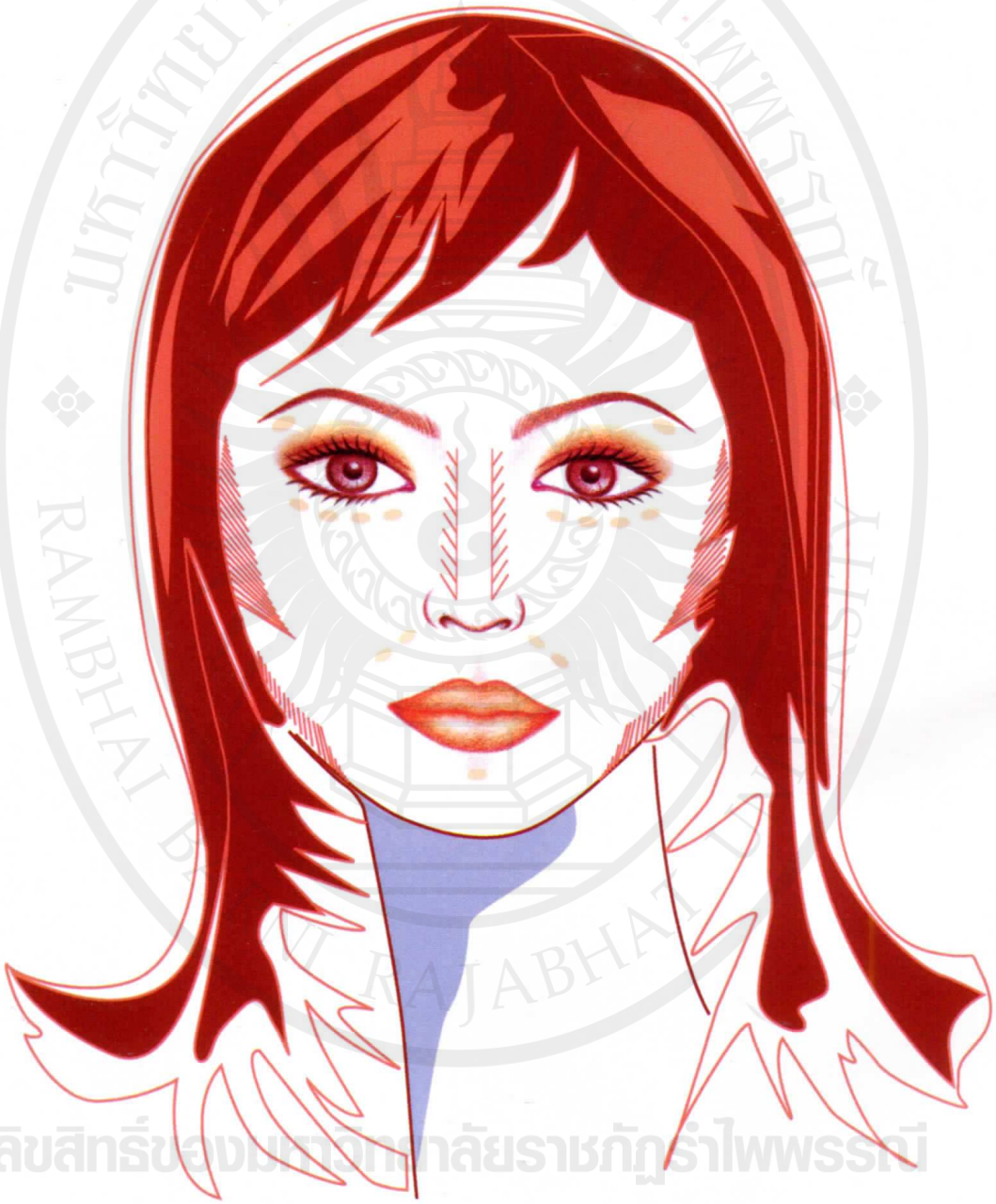
หน้ารูปไข่

การใช้แสงเงาเฉดดิ้งและไฮไลท์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

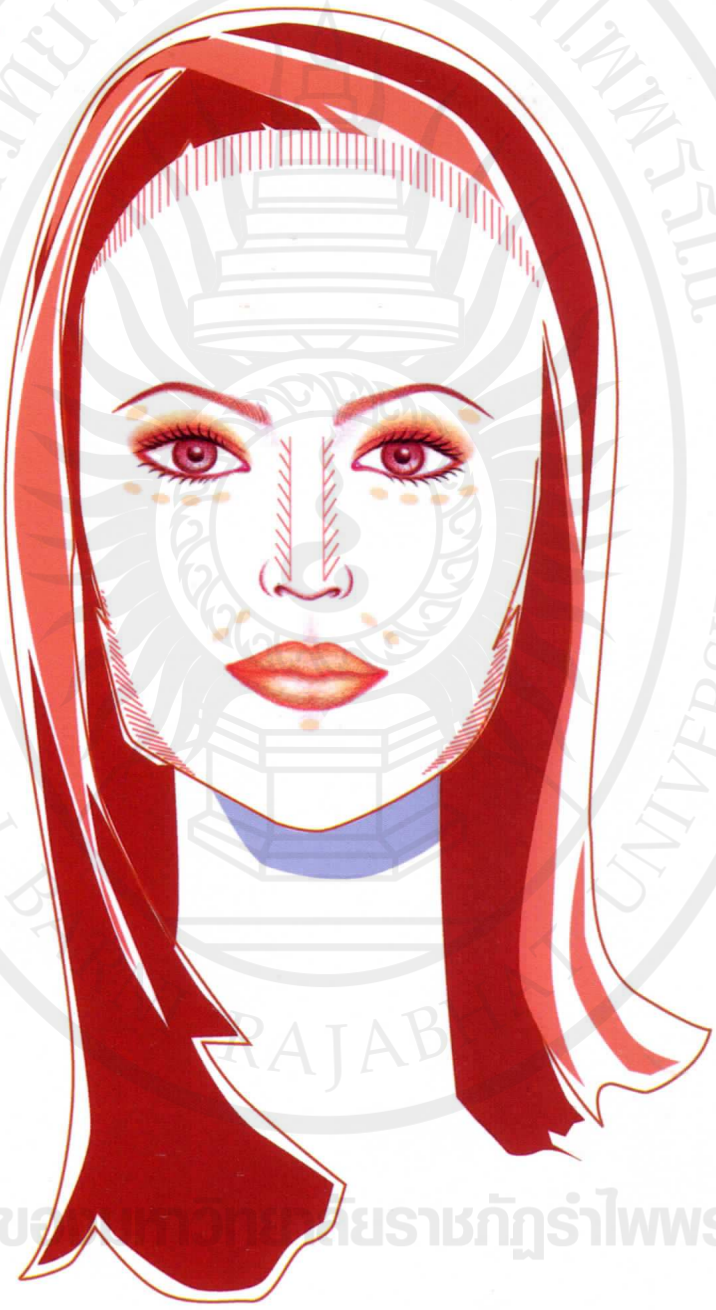
หน้ารูปกลม

การใช้แสงเงาเฉดดิ้งและไฮไลท์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

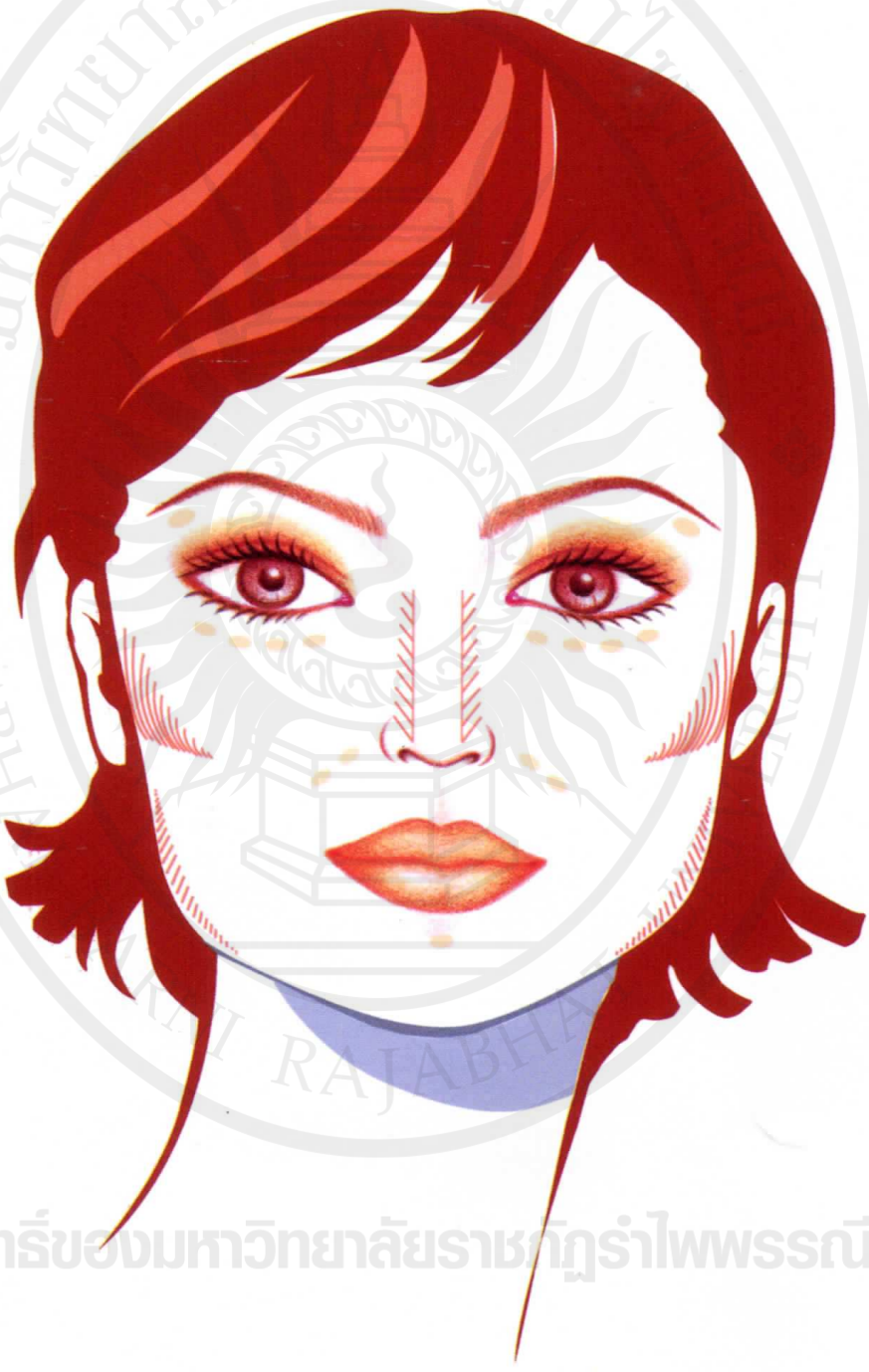
หน้ารูปยาว

การใช้แสงเงาเฉดดิ้งและไฮไลท์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

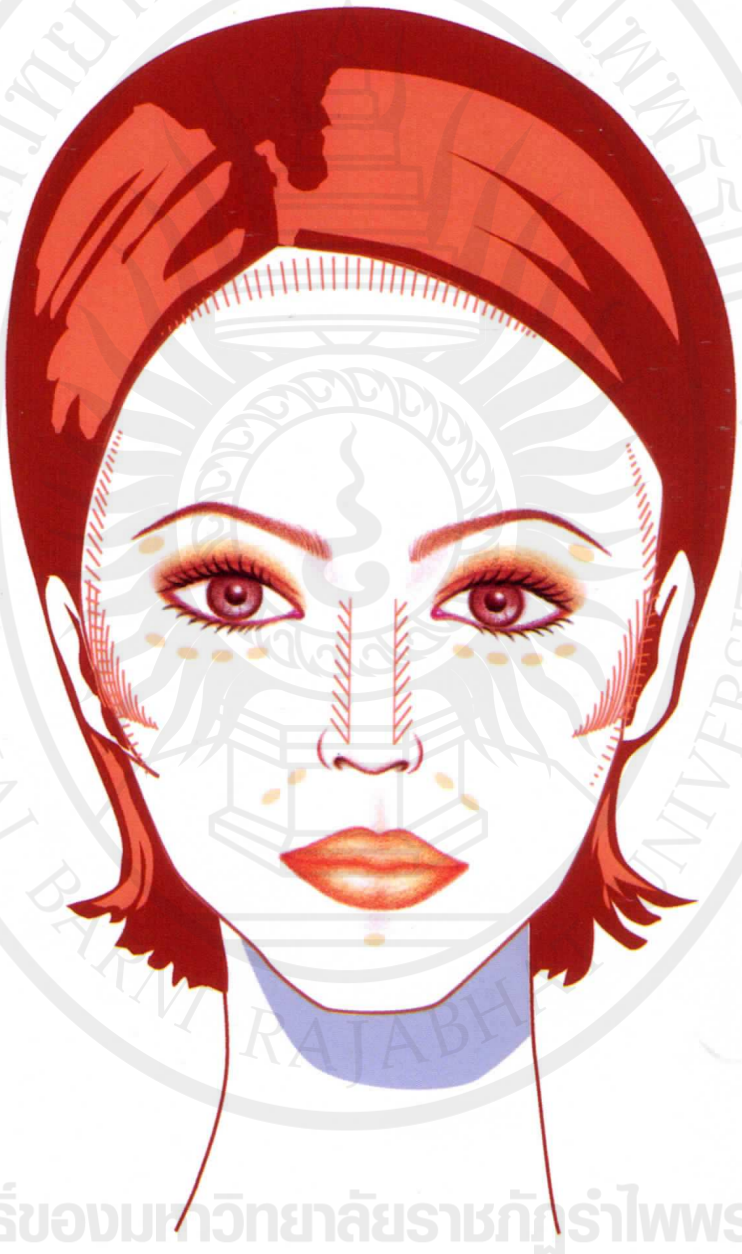
หน้ารูปเหลี่ยม

การใช้แสงเงาเฉดดิ้งและไฮไลท์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

หน้ารูปหัวใจ

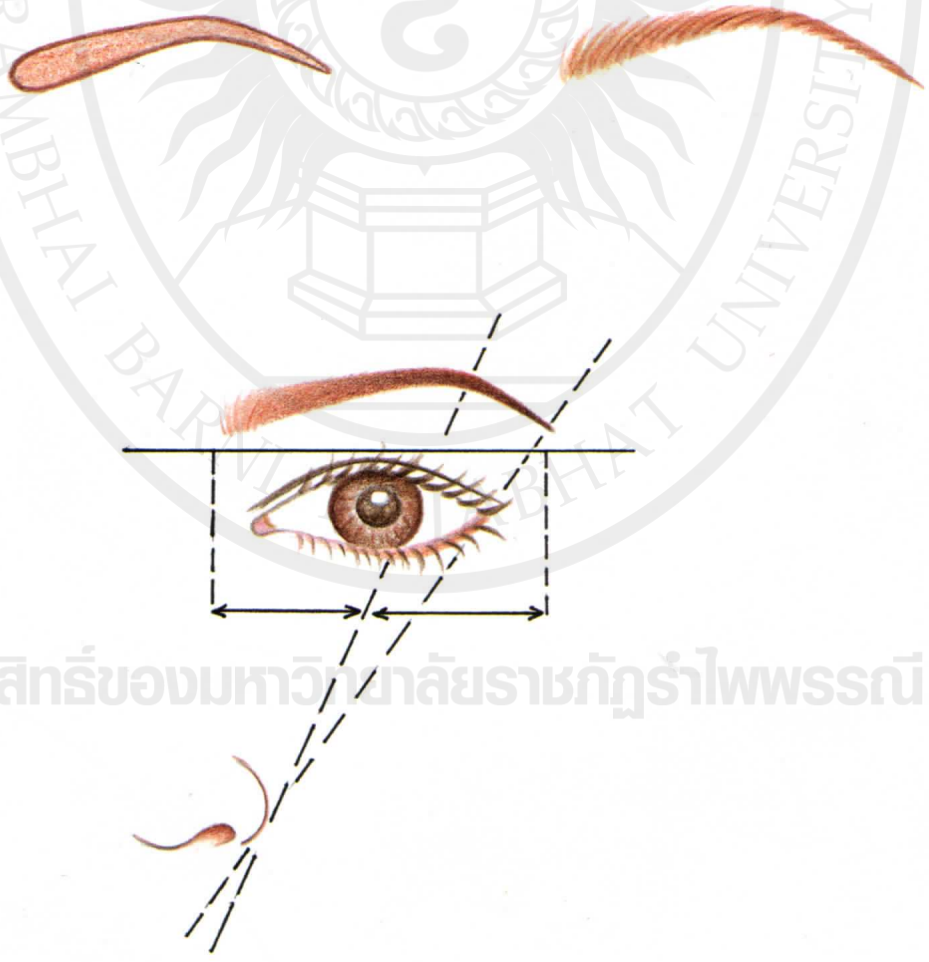
การใช้แสงเงาเฉดดิ้งและไฮไลท์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 3
การแต่งคิ้ว

การเขียนคิ้ว

การเขียนคิ้วที่ถูกวิธี ต้องใช้ดินสอเขียนคิ้วค่อยๆ เขียนเส้นร่างตามแนวขนคิ้วให้ได้รูป แล้วใช้แปรงปัดคิ้วปัดเพื่อเกลี่ยสีให้นุ่มขึ้น สีที่จะใช้เขียนคิ้วต้องเลือกสีให้อ่อนกว่าสีผมและคิ้ว สีของหัวคิ้วอ่อนกว่าหางคิ้วจะดูเป็นธรรมชาติยิ่งขึ้น อย่าเขียนคิ้วเป็นขอบแล้วระบายทึบ คิ้วที่ได้รูปเรียกว่า CLASSIC EYE BROWS สามารถเขียนคิ้วได้กับรูปหน้าทุกแบบ มีลักษณะหัวคิ้วใหญ่ไล่เรียวไปหางคิ้ว และความยาวหางคิ้ววัดจากเส้นแนวดิ่งที่ลากจากปลายจมูกผ่ายปลายหางตาขึ้นไป ดังรูป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การปกปิดคิ้วและแก้ไขรูปคิ้ว

วิธีปิดคิ้ว

การปกปิดคิ้วสามารถเลือกทำได้ไน 2 กรณี ดังนี้

1. ก่อนรองพื้น

1.1 กรณีคิ้วดกหนา บริเวณที่จะปิดให้ใช้กาวติดขนตา สบู่ หรือ แว็กซ์ ทาลงบนขนคิ้วให้แบนเรียบ แล้วปล่อยทิ้งไว้ให้แห้ง

1.2 ปิดด้วยครีมรองพื้นสีส้ม

1.3 รองพื้นสีเดียวกับผิวทาทับอีกครั้ง

1.4 แป้งฝุ่น

2. หลังรองพื้น

2.1 เขียนคิ้วตามปกติ

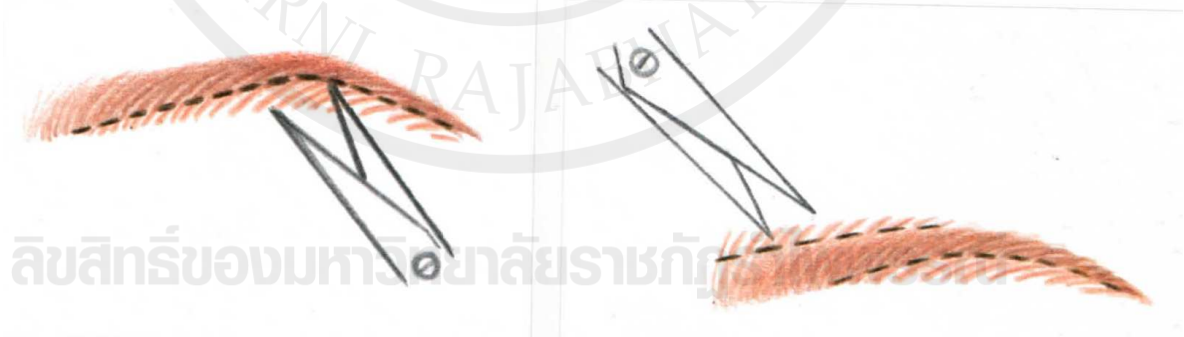
2.2 ใช้เนื้อสบู่เปียกน้ำ หรือขี้ผึ้ง ทาทับขนคิ้วที่ต้องการปกปิด ทิ้งไว้ให้แห้ง

2.3 รองพื้นสีเดียวกับผิวทาทับอีกครั้ง

2.4 แป้งฝุ่น

วิธีกันคิ้ว

การกันคิ้วเป็นการตัดขนคิ้วส่วนที่ไม่ต้องการออก เช่น คิ้วที่ขึ้นไม่เป็นแนว หรือคิ้วตก โดยการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ กันตามความถนัดของผู้ใช้ เช่น มีดโกน แหนบ และกรรไกร ทั้งนี้เพื่อทำให้ได้รูปทรงคิ้วที่สวยงาม และสร้างแนวคิ้วขึ้นใหม่เพื่อการเขียนคิ้วที่ง่ายและดูสะอาดตามากขึ้น วิธีกันคิ้วควรกันเฉพาะขนคิ้วใต้ท้องคิ้วเท่านั้น แนวขอบบนของคิ้วควรปล่อยไว้เพื่อได้รูปคิ้วที่ดูเป็นธรรมชาติมากที่สุด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ใบความรู้ที่ 4
การแต่งตา

การแต่งตาในแบบต่าง ๆ

ตาปกติ

ตาปกติ คือ ลักษณะตาที่มีรูปทรง ตำแหน่ง และกระดูกเบ้าตาของดวงตาอยู่ในระดับเดียวกันทั้ง 2 ข้าง โดยมีชั้นพับตาเท่ากัน และมีความสมดุลกันทั้ง 2 ข้าง ตาปกติ สามารถแต่งตาได้ทุกรูปแบบโดยไม่ต้องอาศัยหลักการแก้ไขรูปตาเข้ามาช่วย มีวิธีแต่งดังนี้

1. ใช้อายแชโดว์สีอ่อน (High - light) บริเวณโหนกคิ้ว
2. ใช้อายแชโดว์สีกลาง เริ่มจากชิดขอบตาระบายสูงขึ้นไปจนทั่วบริเวณเปลือกตา แต่จะไม่ระบายทับบริเวณที่ลง High - light
3. ใช้อายแชโดว์สีเข้ม ทาทับสีกลาง โดยเริ่มจากชิดขอบตาระบายสูงขึ้นไปไม่เกินชั้นพับตา และไม่ระบายเกินปลายหางตา จากนั้นเกลี่ยสีอายแชโดว์ให้นุ่มนวลกลมกลืน
4. อายไลเนอร์ ขอบตาบนตั้งแต่หัวตาจนถึงปลายหางตา ขอบตาล่างเริ่มจากปลายหางตาเข้ามาถึงกึ่งกลางตาดำแล้วเกลี่ยให้อ่อนลง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาลึก

ตาลึก คือ ลักษณะตาที่มีเบ้าตาอยู่ในระดับลึกกว่าปกติ มีวิธีแต่งตาดังนี้

1. ใช้อายแชโดว์สีอ่อน (HIGH-LIGHT) บริเวณโหนกคิ้ว
2. ใช้อายแชโดว์สีมุกอ่อน ทาบริเวณเบ้าตา
3. ใช้อายแชโดว์สีกลาง ทาบริเวณปลายหางตา แรเงาตามเบ้าตา เกลี่ยสีให้กลมกลืน
4. อายไลเนอร์ ขอบตาบนตั้งแต่หัวตาจนถึงปลายหางตา ขอบตาล่างเริ่มจากปลายหางตาเข้ามาถึงกึ่งกลางตาดำแล้วเกลี่ยให้อ่อนลง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาชิด

ตาชิด คือ ลักษณะตาที่มีดวงตาทั้งข้างซ้ายและข้างขวาอยู่ใกล้กันเกินไป พื้นที่บริเวณดั้งจมูกระหว่างหัวตาทั้ง สองข้างมีขนาดเล็กกว่าปกติ มีวิธีแต่งตาดังนี้

1. ใช้อายแชโดว์สีอ่อน (High - light) บริเวณหัวตา และโหนกคิ้ว
2. ใช้อายแชโดว์สีกลาง ระบายจากปลายหางตาเข้ามาไม่เกินกึ่งกลางตาดำ และแรเงาให้เส้นโค้งขึ้นตามเบ้าตา
3. ใช้อายแชโดว์สีเข้มขึ้น ระบายเน้นที่ปลายหางตา เกลี่ยสีให้กลมกลืน
4. อายไลเนอร์ ขอบตาบนเน้นเข้มที่ปลายหางตาไล่น้ำหนักอ่อนมาถึงหัวตา ขอบตาล่างเริ่มจากปลายหางตาเข้ามาถึงกึ่งกลางตาดำ แล้วเกลี่ยให้อ่อนลง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาห่าง

ตาห่าง คือ ลักษณะตาที่มีดวงตาทั้งข้างซ้ายและข้างขวาอยู่ห่างกันเกินไป พื้นที่บริเวณดั้งจมูกระหว่างหัวตาทั้งสองข้างมีขนาดกว้างกว่าปกติ มีวิธีแต่งตาดังนี้

1. ใช้อายแชโดว์สีอ่อน (High - light) บริเวณโหนกคิ้ว
2. ใช้อายแชโดว์สีกลาง ระบายชิดขอบตาถึงบริเวณเบ้าตา เน้นน้ำหนักที่หัวตา
3. ใช้อายแชโดว์สีเข้ม ระบายชิดขอบตา เน้นสีเข้มที่หัวตาแล้วเกลี่ยสีไปยังปลายหางตาให้กลมกลืน
4. อายไลเนอร์ ขอบตาบนตั้งแต่หัวตาจนถึงปลายหางตา ขอบตาล่างเริ่มจากปลายหางตาเข้ามาถึงกึ่งกลางตาดำแล้วเกลี่ยให้อ่อนลง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปลายหางตาตก

ปลายหางตาตก คือ ลักษณะตาที่มีหัวตาและหางตาไม่อยู่ในแนวระนาบเดียวกัน มีหางตาอยู่ระดับต่ำกว่าหัวตา มีวิธีแต่งตาดังนี้

1. ใช้อายแชโดว์สีอ่อน (High - light) บริเวณโหนกคิ้ว และบริเวณเบ้าตา
2. ใช้อายแชโดว์สีกลาง ระบายจากปลายหางตาเข้ามาไม่เกินกึ่งกลางตาดำ และไล่โค้งขึ้นตามเบ้าตา (ปลายหางตาเฉียงเล็กน้อย)
3. ใช้อายแชโดว์สีเข้ม เน้นที่ปลายหางตา เกลี่ยให้กลมกลืน
4. อายไลเนอร์ ขอบตาบนเริ่มจากหัวตาก่อนถึงปลายหางตาให้ยกระดับขึ้นเล็กน้อย เพื่อแก้ไขส่วนของปลายหางตาที่ตก ขอบตาล่างไล่น้ำหนักอ่อนจากกึ่งกลางตาดำเข้มขึ้นไปตามปลายหางตา ไปบรรจบกับอายไลเนอร์ขอบตาบน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาชั้นเดียว

ตาชั้นเดียว คือ ลักษณะตาที่ชั้นพับตา หรือเมื่อมองตรงในระดับปกติจะมองไม่เห็นชั้นพับตา มีวิธีแต่งตาดังนี้

1. ใช้อายแชโดว์สีอ่อน (High - light) บริเวณโหนกคิ้ว และบริเวณเบ้าตา
2. ให้นางแบบลืมตามองตรง แล้วสร้างชั้นพับตาขึ้นใหม่ โดยเขียนเส้นจากหัวตาถึงหางตาให้ขนานกับขอบตา (เว้นช่องไฟประมาณ 1 มิลลิเมตร)
3. ใช้อายแชโดว์สีกลาง ระบายชิดขอบเส้นที่เขียนขึ้น ไล่น้ำหนักสีไปถึงบริเวณเบ้าตา
4. ใช้อายแชโดว์สีเข้ม ระบายชิดขอบเส้นที่เขียนขึ้น เกลี่ยให้กลมกลืน
5. อายไลเนอร์ ขอบตาบนตั้งแต่หัวตาจนถึงปลายหางตา ขอบตาล่างเริ่มจากปลายหางตาเข้ามาถึงกึ่งกลางตาดำแล้วเกลี่ยให้อ่อนลง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาบวม

ตาบวม คือ ลักษณะตาที่มีหนังตาบวมขึ้นมามากกว่าปกติ มีวิธีแต่งตาดังนี้

1. ใช้อายแชโดว์สีอ่อน (High - light) บริเวณโหนกคิ้ว

2. ใช้อายแชโดว์สีกลาง ระบายชิดขอบตาถึงปลายหางตา เกลี่ยให้ทั่วเบ้าตา แต่จะไม่ทับส่วนที่ลงไฮไลท์

3. ใช้อายแชโดว์สีเข้ม ระบายชิดขอบตาไล่น้ำหนักขึ้นไปไม่เกินสีกลาง เกลี่ยให้กลมกลืน

4. อายไลเนอร์ ขอบตาบนตั้งแต่หัวตาจนถึงปลายหางตา ขอบตาล่างเริ่มจากปลายหางตาเข้ามาถึงกึ่งกลางตาดำแล้วเกลี่ยให้อ่อนลง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาโปน

ตาโปน คือ ลักษณะตาที่มีชั้นพับตาใหญ่ และมีลูกตานูนมากกว่าปกติ มีวิธีแต่งตาดังนี้

1. ใช้อายแชโดว์สีอ่อน (High - light) บริเวณโหนกคิ้ว
2. ใช้อายแชโดว์สีกลาง ระบายชิดขอบตาถึงปลายหางตา เกลี่ยให้ทั่วเบ้าตา
3. ใช้อายแชโดว์สีเข้ม ระบายเน้นน้ำหนักที่ปลายหางตาเล็กน้อย
4. ทาอายไลเนอร์ ขอบตาบนจากหัวตาถึงปลายหางตา ให้เส้นหนากว่าปกติเล็กน้อย ขอบตาล่างจากปลายหางตาถึงกึ่งกลางตาดำแล้วเกลี่ยให้อ่อนลง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาชิดคิ้ว

ตาชิดคิ้ว คือ ลักษณะตาที่มีดวงตาอยู่ใกล้กับคิ้วมากกว่าตาแบบอื่น ๆ ทำให้มีพื้นที่ของเปลือกตาสำหรับแต่งสีสันได้น้อยลง มีวิธีแต่งตาดังนี้

1. ใช้อายแชโดว์สีอ่อน (High - light) ทั่วบริเวณเบ้าตา
2. ใช้อายแชโดว์สีกลาง ระบายบริเวณเบ้าตา เกลี่ยขึ้นเล็กน้อย
3. ใช้อายแชโดว์สีเข้ม ระบายทับสีกลางเพียงเล็กน้อย เกลี่ยให้กลมกลืน
4. อายไลเนอร์ ขอบตาบนตั้งแต่หัวตาจนถึงปลายหางตา ขอบตาล่างเริ่มจากปลายหางตาถึงกึ่งกลางตาดำแล้วเกลี่ยให้อ่อนลง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แต่งตาแบบต่าง ๆ

GLAMOUR EYES

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

GLAMOUR HIGH FASHION

แต่งตาแบบต่าง ๆ

การแต่งตาสำหรับการแสดงบนเวที (บัลเล่ต์)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แต่งตาแบบต่าง ๆ

แต่งตาแบบแกรมม่าร์เฉี่ยว

แต่งตาแบบวีเชฟ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แต่งตาแบบต่าง ๆ

แต่งตาแบบเซคเดินไลน์

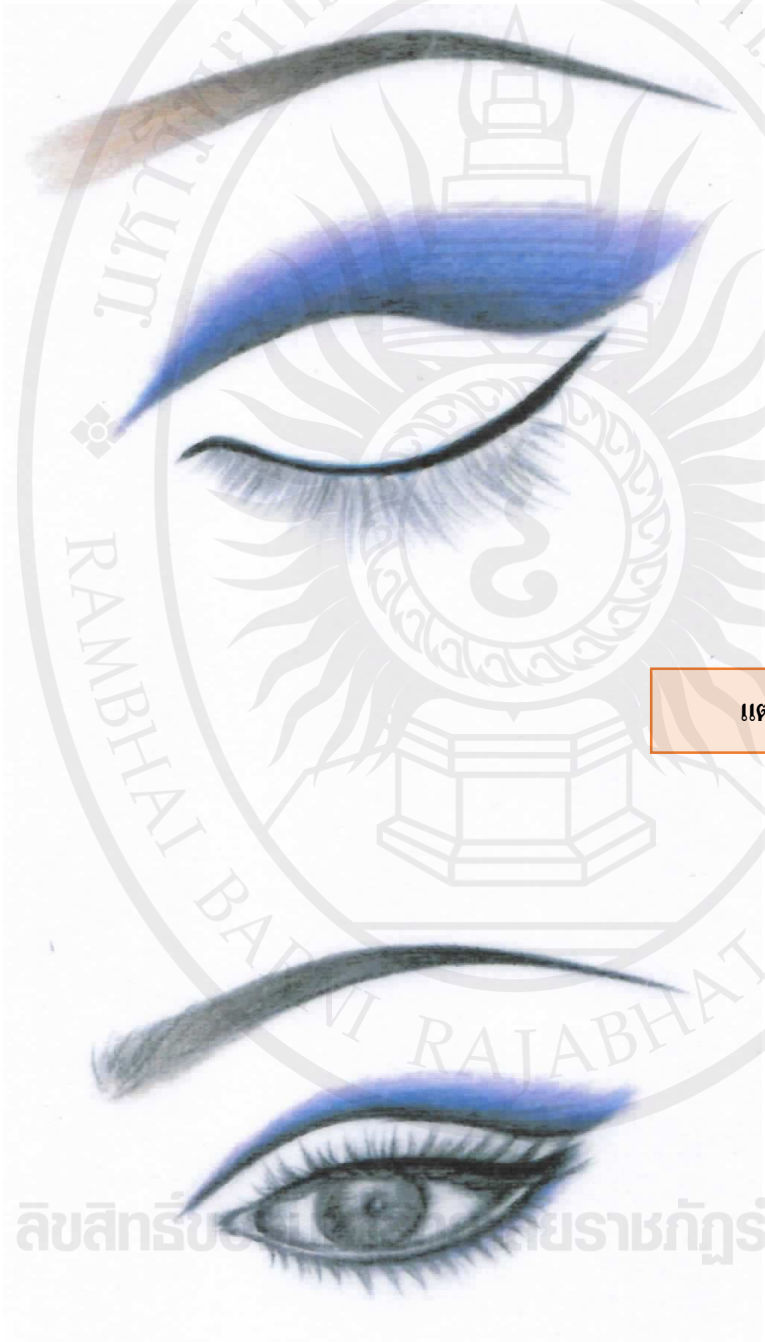

แต่งตาแบบแฟชั่น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แต่งตาแบบต่าง ๆ

แต่งตาแบบเซคเดินไลน์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 5
การแต่งริมฝีปาก

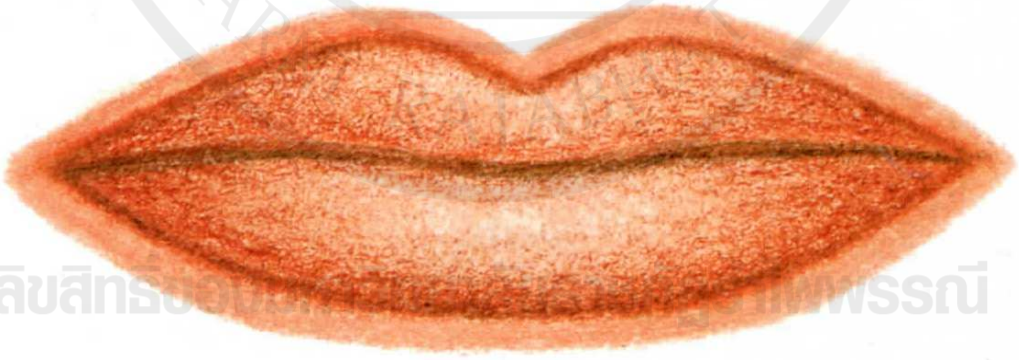
การแต่งริมฝีปากในแบบต่าง ๆ

การแต่งปากจำเป็นต้องอาศัยหลักการแก้ไข เพื่อให้ได้รูปปากที่ดูเป็นธรรมชาติและสวยงาม โดยปกติปัญหาที่พบในการแต่งปาก คือ นางแบบมีปัญหาริมฝีปากหนาหรือบางเกินไป ริมฝีปากตก ริมฝีปากคล้ำ ซึ่งปัญหาดังที่กล่าวข้างต้นจะมีวิธีการแต่งเพื่อแก้ไขให้ดูดีขึ้นได้ ดังนี้

ริมฝีปากหนา และริมฝีปากคล้ำ

หากต้องการแก้ไขจุดบกพร่องของปาก เพื่อเสริมสุดเด่น ลดจุดด้อย ถ้าริมฝีปากหนาแล้วไม่ได้รับการแก้ไขตามขั้นตอน การใช้ลิปสติกสีเข้มจะยิ่งทำให้ปากดูหนาขึ้น ฉะนั้นจึงต้องคำนึงถึงหลักการแก้ไขที่ถูกต้องที่สุด เพื่อช่วยเบี่ยงเบนความสนใจบนใบหน้า

1. ลงรองพื้นทับให้ทั่วริมฝีปาก เพื่อกลบสีปากเดิมที่คล้ำให้จางลง
2. เขียนขอบปากขึ้นใหม่ โดยเขียนให้ชิดขอบปากด้านในให้มากที่สุด
3. ทาแป้งฝุ่นทับบาง ๆ บริเวณริมฝีปากก่อนทาสีลิปสติก
4. ควรใช้ลิปสติกสีเข้ม และเนื้อลิปสติกไม่มันวาว จะทำให้ปากดูเล็กลง

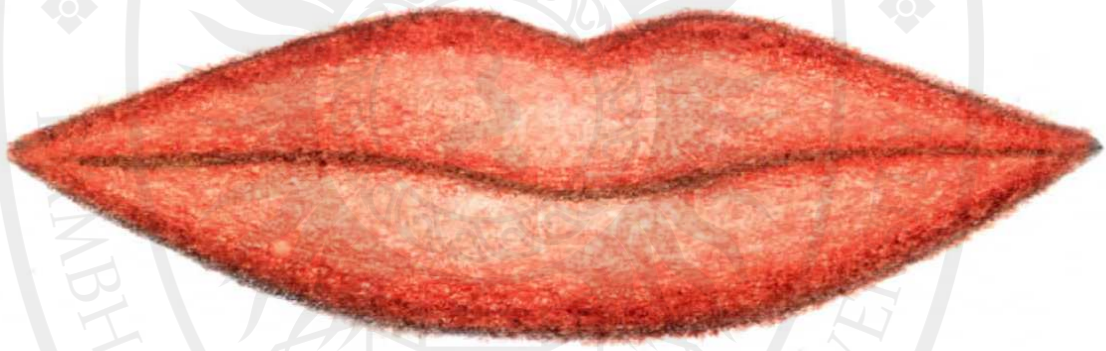
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ริมฝีปากบาง

หากต้องการแก้ไขจุดบกพร่องของปาก เพื่อเสริมสุดเด่น ลดจุดด้อย ถ้าริมฝีปากบางที่ได้รับการแก้ไขตามขั้นตอน การใช้ลิปสติกสีเข้มแล้วทาทับด้วยลิปกลอสมันวาวจะช่วยทำให้ปากเด่นชัดขึ้นได้

1. เขียนขอบปากขึ้นใหม่ โดยให้เส้นที่เขียนอยู่ชิดขอบปากด้านนอกมากที่สุด หรือเขียนให้เลยขอบปากด้านนอกเพียงเล็กน้อย

2. เลือกใช้ลิปสติกสีอ่อน หรือสีที่มีความมันวาว จะช่วยให้ริมฝีปากดูหนาและอวบอิ่มขึ้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ริมฝีปากตก

1. ลงรองพื้นบาง ๆ ทับริมฝีปากเดิม

2. เขียนขอบปากขึ้นใหม่ ลากเส้นจากกลางริมฝีปากไปยังมุมปากบนโดยยกเส้นที่ปลายมุมปากบนขึ้นเล็กน้อย

3. ทาแป้งฝุ่นทับบาง ๆ ให้ทั่วริมฝีปาก

4. เลือกใช้สีลิปสติกตามที่ต้องการ แต่ควรเป็นสีที่เข้มขึ้นเล็กน้อยเพื่อช่วยอำพรางมุมปากที่มีการแก้ไขไว้ให้ดูเป็นธรรมชาติมากที่สุด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

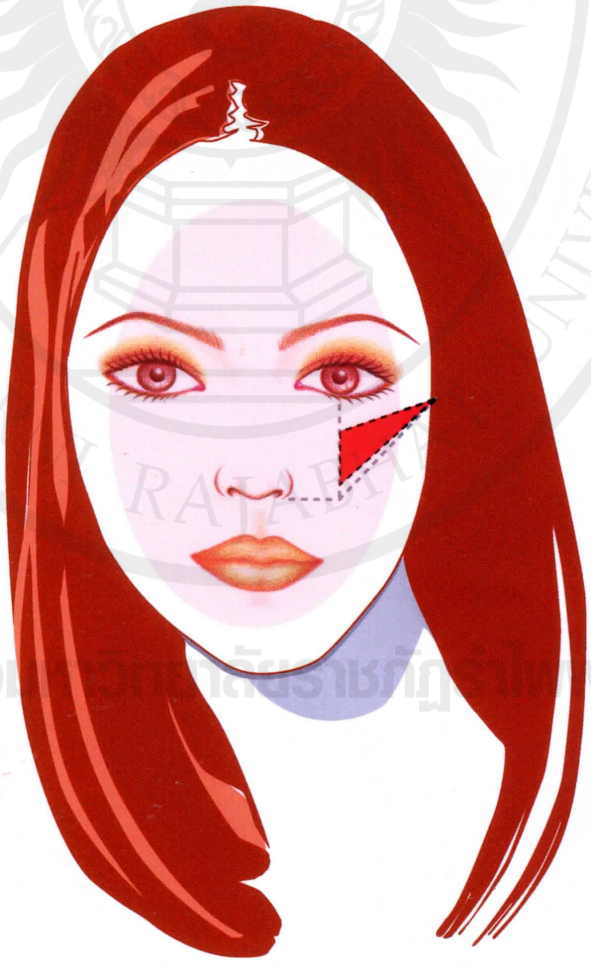
ใบความรู้ที่ 6
การแต่งแก้ม

การแต่งแก้มตามรูปหน้าแบบต่าง ๆ

การแต่งแก้มเป็นอีกหนึ่งขั้นตอนสำคัญในการช่วยอำพรางใบหน้าในรูปแบบต่าง ๆ ให้ดูมีมิติมากขึ้น มีส่วนช่วยในการแก้ไขรูปหน้าให้ได้รูปที่สวยงาม โดยอาศัยหลักการแต่ง ดังนี้

หน้ารูปไข่

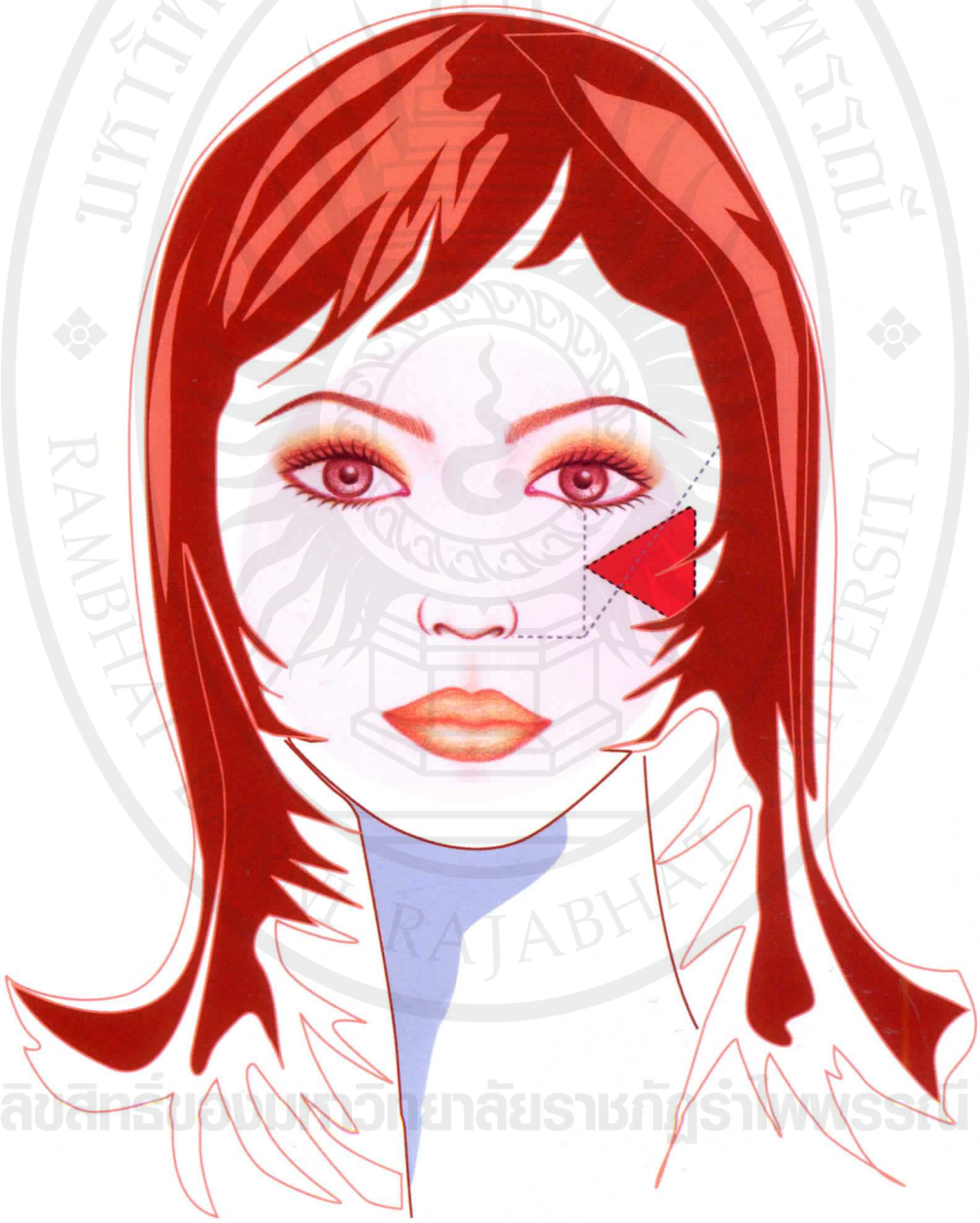
เป็นรูปหน้าที่สวยสมบูรณ์ การปัดแก้มเพื่อช่วยเสริมความงามให้มากขึ้น โดยปัดบลัชออนเป็นรูปสามเหลี่ยม เริ่มจากกึ่งกลางดวงตาดำ ไล่ปลายแหลมไปยังขมับ โดยให้ฐานสามเหลี่ยมตั้งฉากกับแนวจมูก เกลี่ยให้กลมกลืน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

หน้ารูปกลม

ให้ปัดบลัชออนเป็นรูปสามเหลี่ยม โดยมีฐานสามเหลี่ยมขนานกับใบหู และมุมแหลมปัดไล่ไปยังจมูก (ไม่เกินกึ่งกลางตาดำ) เกลี่ยให้กลมกลืน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

หน้ารูปยาว

ให้ปัดบลัชออนเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า เริ่มจากไรผมปัดลงมาตามแนวกระดูกโหนกแก้ม ไม่ต่ำกว่าแนวจมูกและไม่เกินกึ่งกลางตาดำ เกลี่ยให้กลมกลืน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

หน้ารูปเหลี่ยม

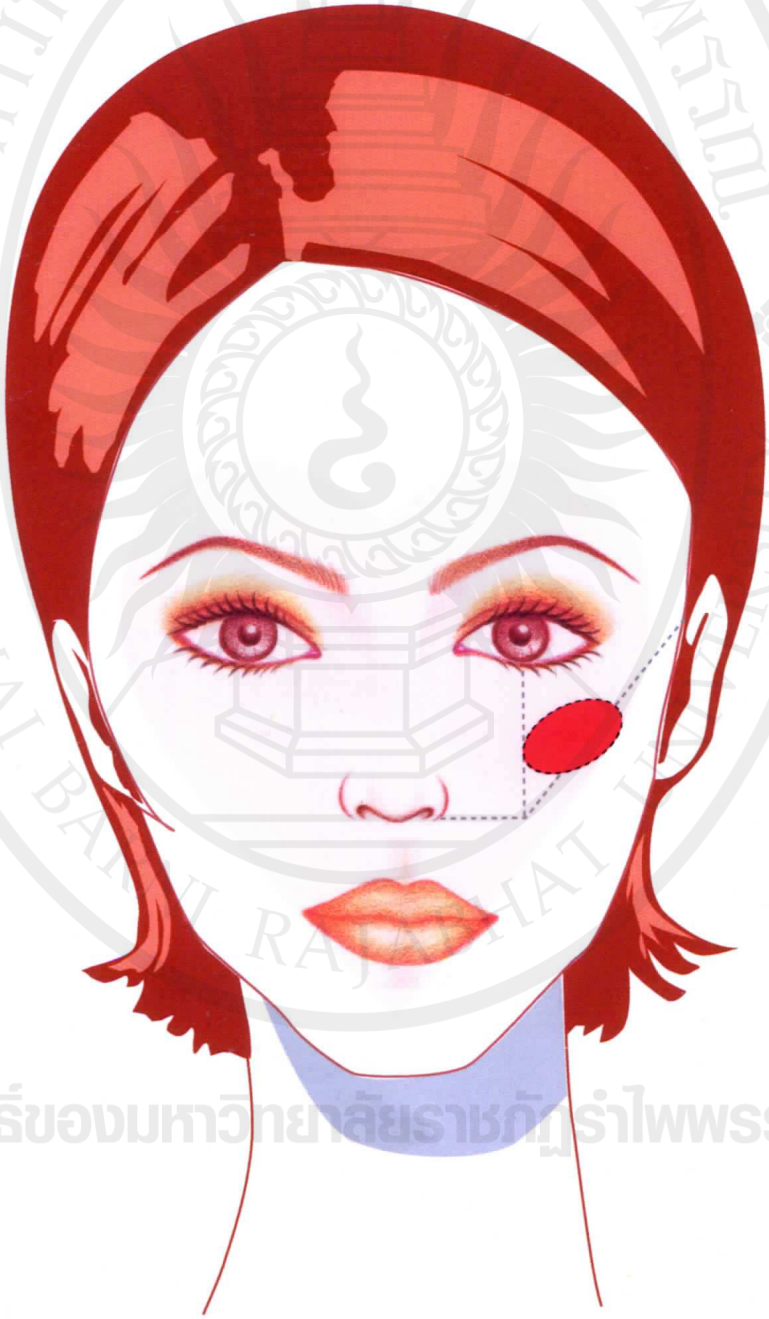
ให้ปัดบลัชออนเป็นรูปสามเหลี่ยม เริ่มจากไรผมปัดเข้ามาตามแนวกระดูกโหนกแก้มให้ฐานสามเหลี่ยมอยู่ด้านล่างของแก้ม ปัดมุมสามเหลี่ยมเข้ามาไม่ต่ำกว่าแนวจมูกและไม่เกินกึ่งกลางตาดำ เกลี่ยให้กลมกลืน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

หน้ารูปหัวใจ

ให้ปัดบลัชออนเป็นรูปไข่ เริ่มจากไรผมปัดเฉียงลงมาตามแนวกระดูกโหนกแก้ม ไม่ต่ำกว่าแนวจมูก และไม่เกินกึ่งกลางตาดำ เกลี่ยให้กลมกลืน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 7
ทฤษฎีสี

สีโทนร้อน หมายถึง สีที่มีลักษณะค่อนมาทางสีเหลือง สีส้ม สีน้ำตาล และสีเขียว

สีโทนเย็น หมายถึง สีที่มีลักษณะค่อนมาทางสีเทา สีฟ้า สีชมพู สีน้ำเงิน และสีม่วง

การใช้สีสันของเครื่องสำอาง

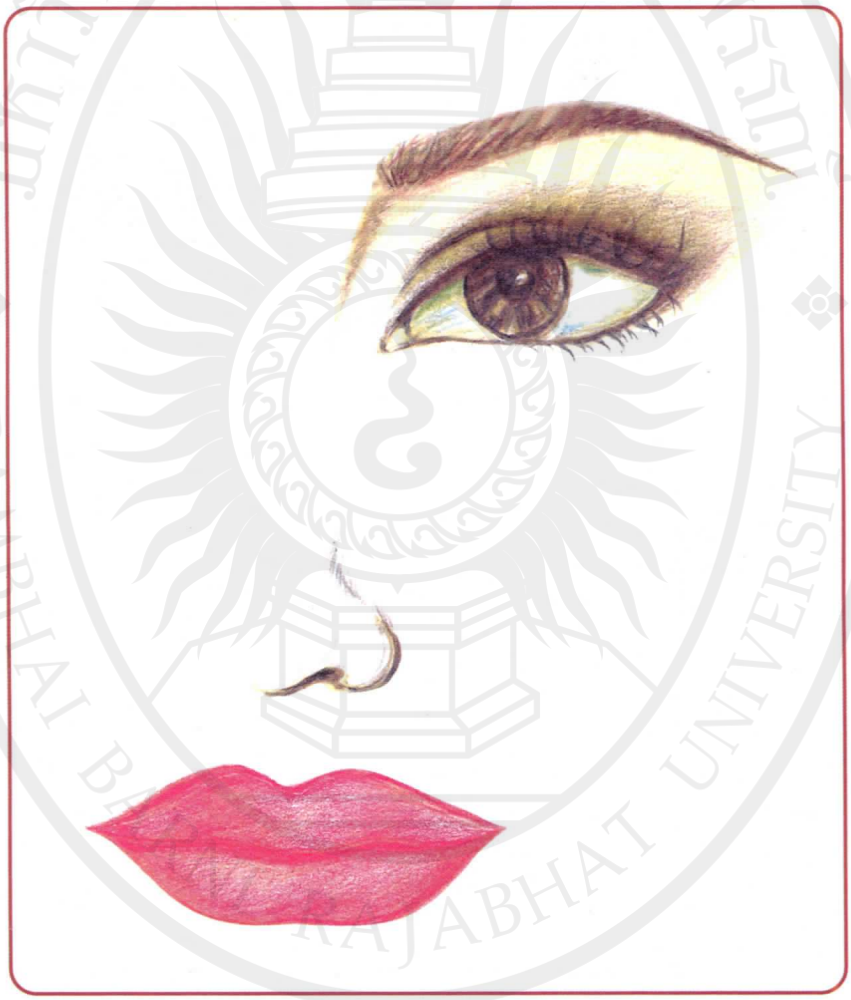
การเลือกสีสันของเครื่องสำอาง ควรเลือกใช้โทนสีเครื่องสำอางให้กลมกลืนและอยู่ในโทนเดียวกันทั้งใบหน้า อาทิ สีตา สีแก้ม และสีปาก

ปกติสีสันที่เหมาะกับผิวคนไทย และดูเป็นธรรมชาติมากที่สุด คือสีโทนน้ำตาล - ส้ม แต่การใช้สีสันอื่น ๆ ก็สามารถนำมาใช้สร้างสีสันได้ดีเช่นกัน โดยต้องคำนึงถึงความกลมกลืนและความเหมาะสมของโอกาส เวลา กิจกรรม สถานที่ และสีสันของเสื้อผ้าที่สวมใส่เป็นหลัก

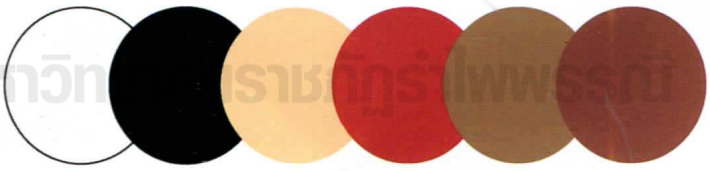
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สีโทนเย็น

MAKE UP COLOUR CHART

สีเสื้อผ้า

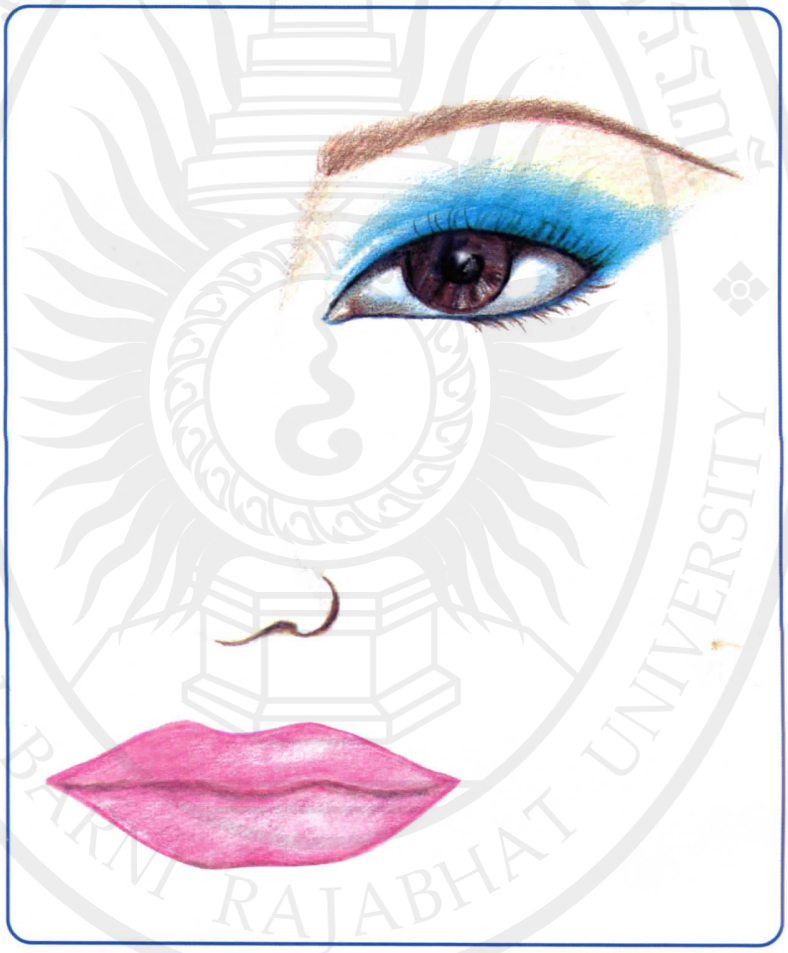
สีโทนเย็น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สีโทนเย็น

MAKE UP COLOUR CHART

สีเสื้อผ้า

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สีโทนเย็น

MAKE UP COLOUR CHART

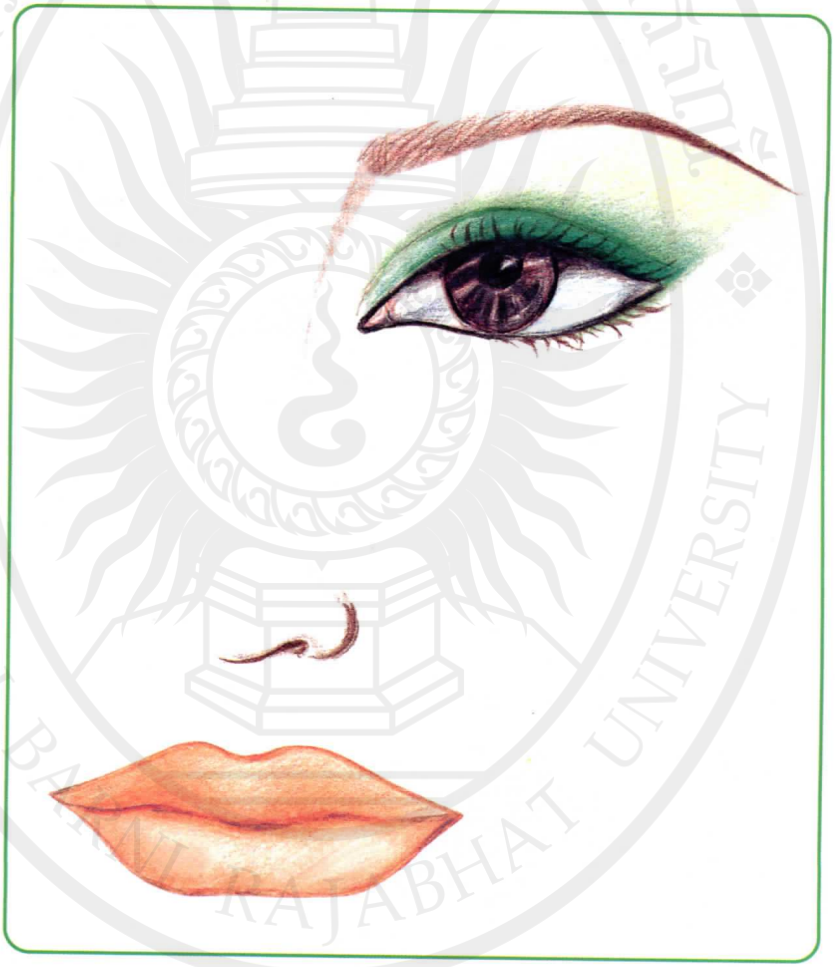
สีเสื้อผ้า

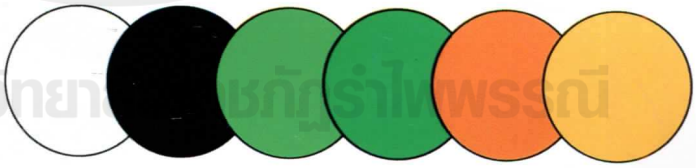
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สีโทนร้อน

MAKE UP COLOUR CHART

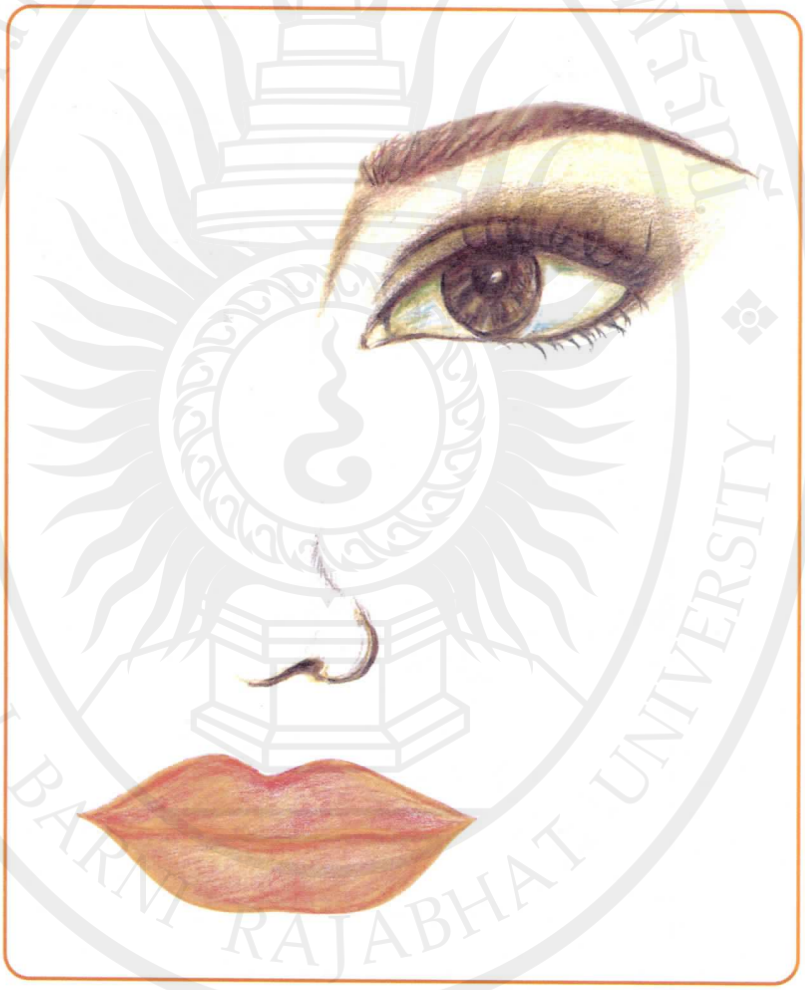
สีเสื้อผ้า

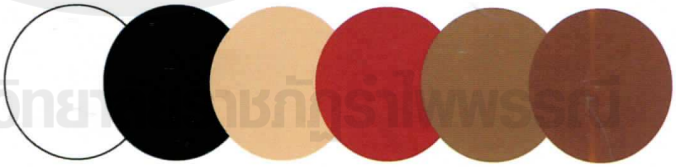
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สีโทนร้อน

MAKE UP COLOUR CHART

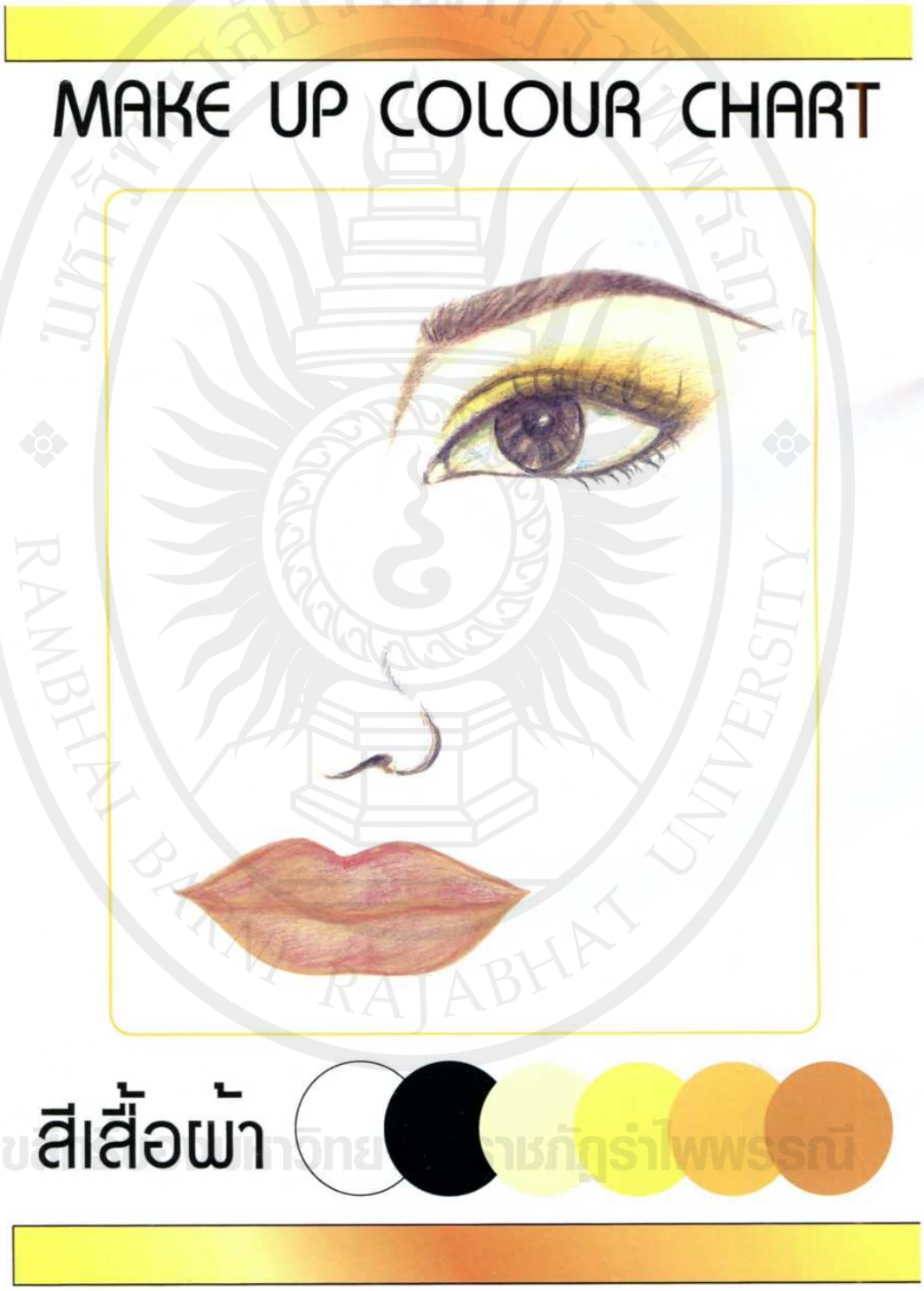

สีเสื้อผ้า

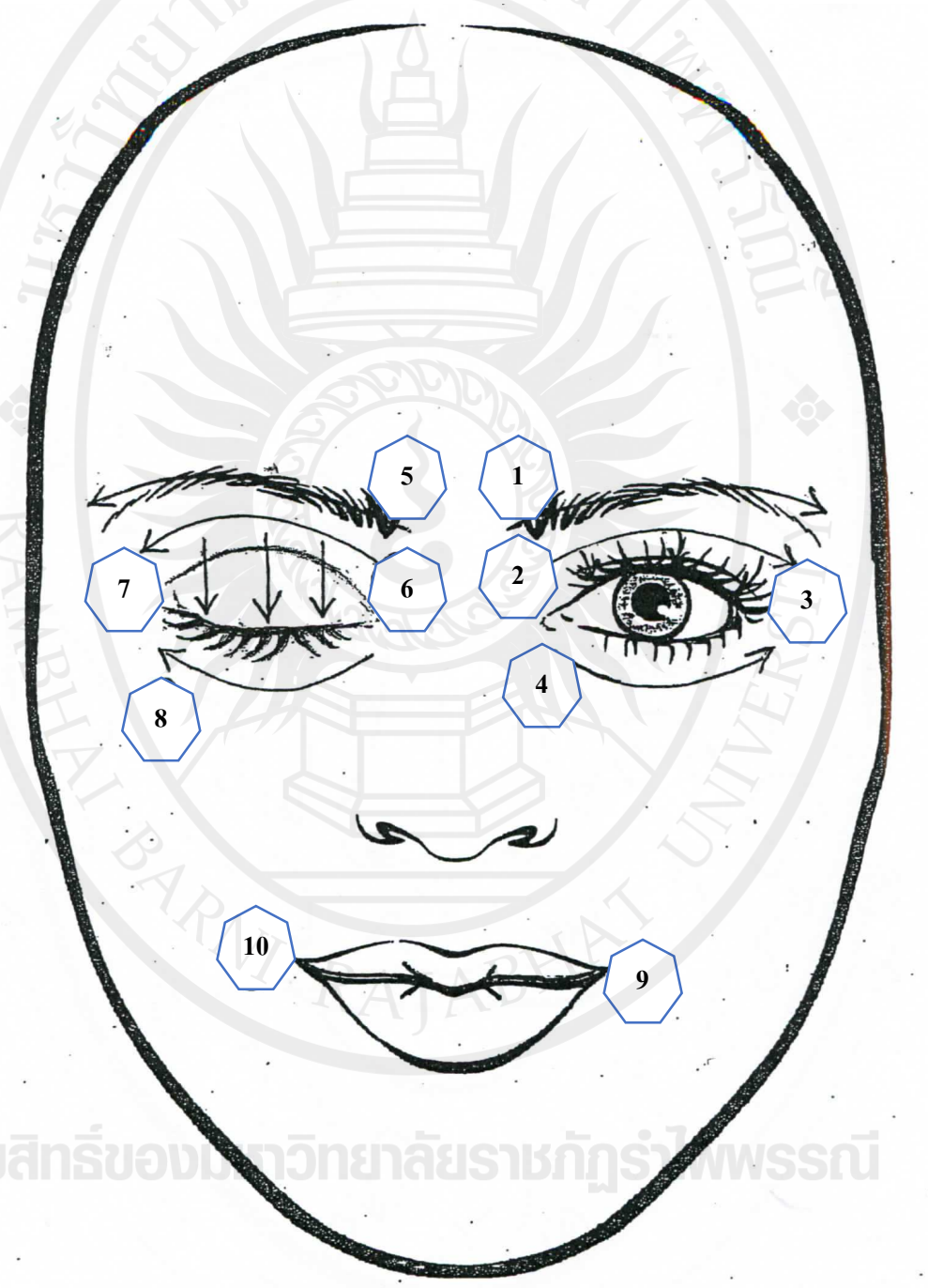
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สีโทนร้อน

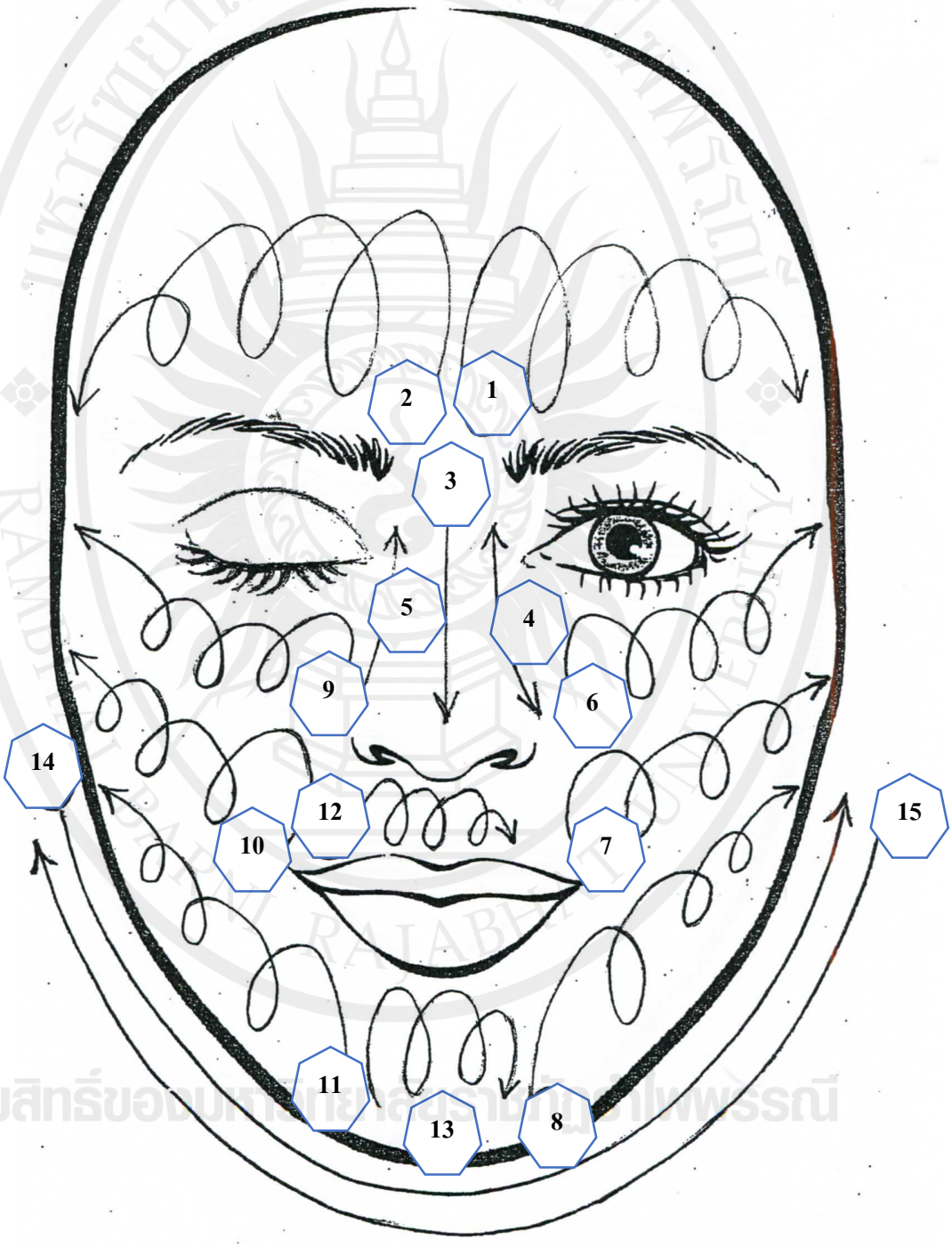
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 8
วิธีทำความสะอาดเครื่องสำอาง (บริเวณ คิ้ว ตา ปาก)

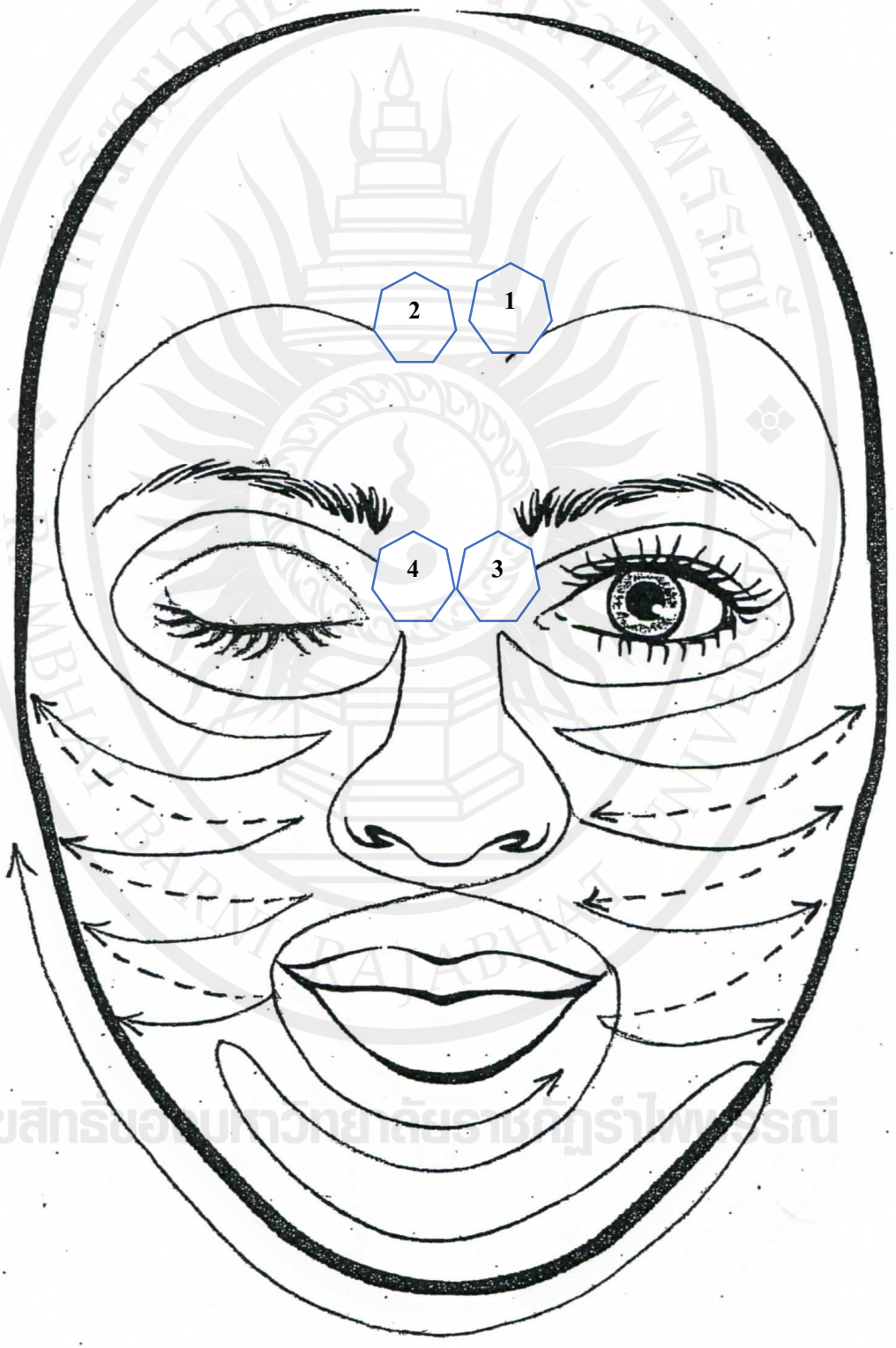
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 9
วิธีการคลึงครีมล้างเครื่องสำอาง

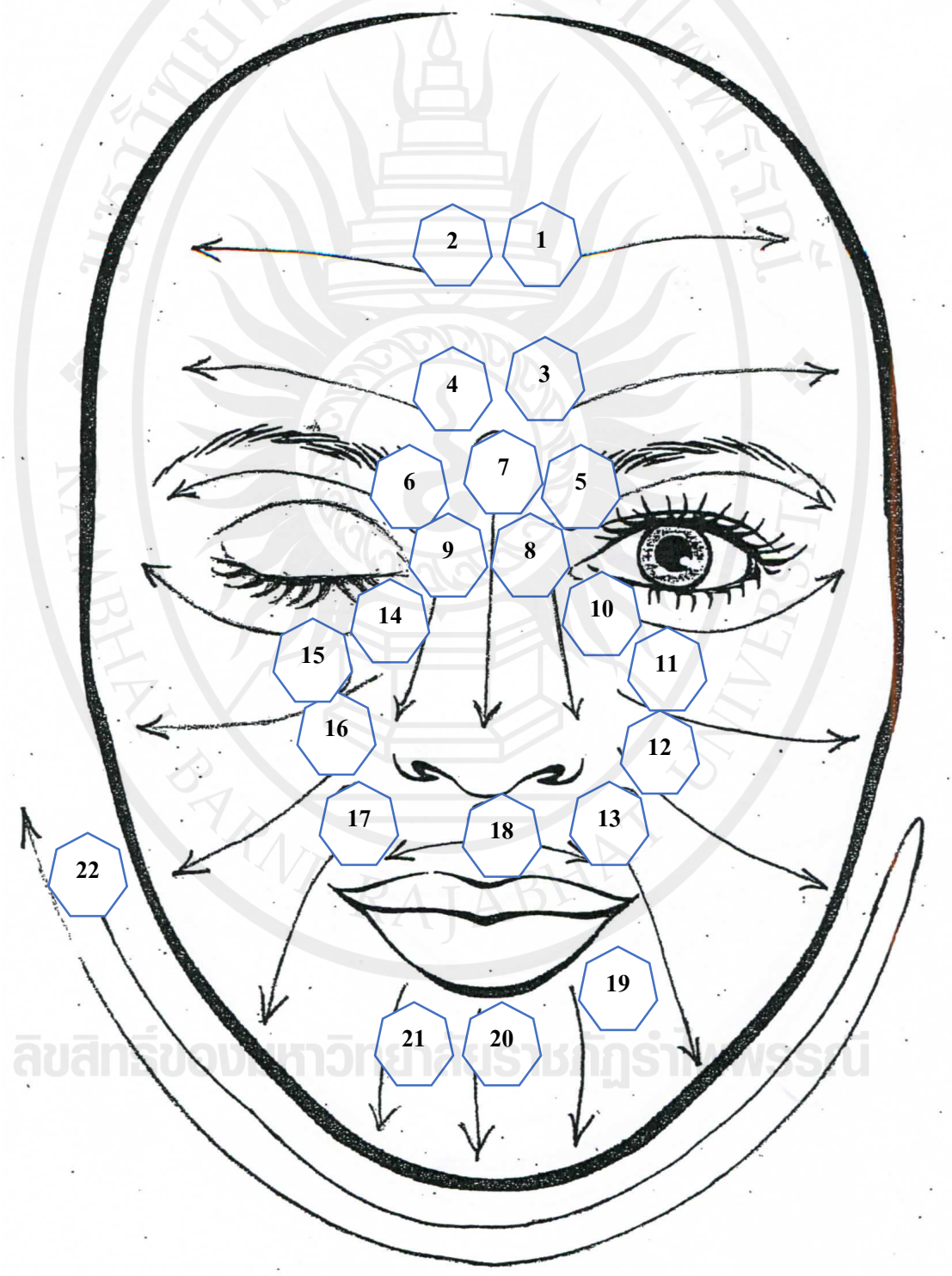
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 10
วิธีการเช็ดครีมล้างเครื่องสำอาง

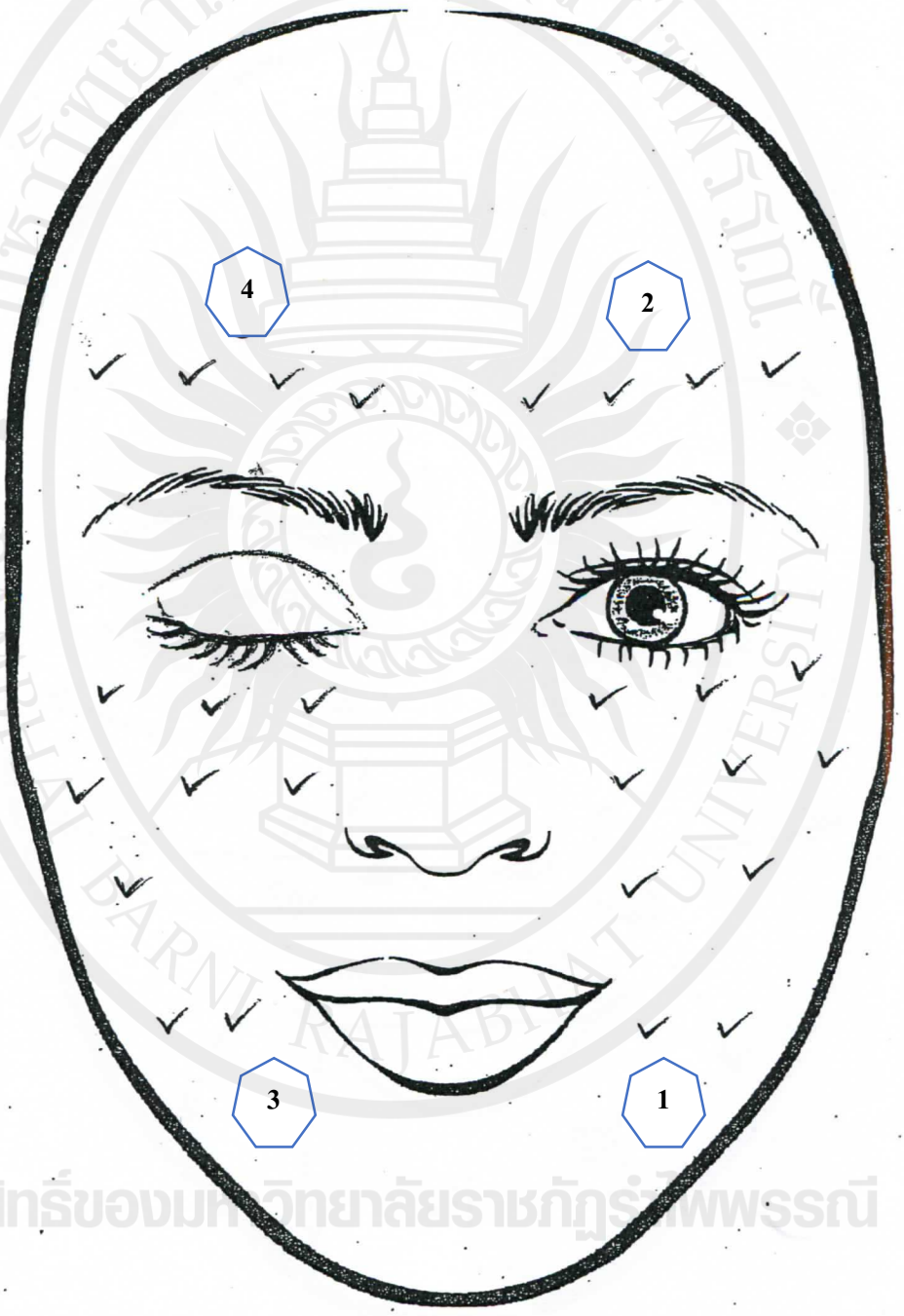
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 11
วิธีการเช็ดโลชั่น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

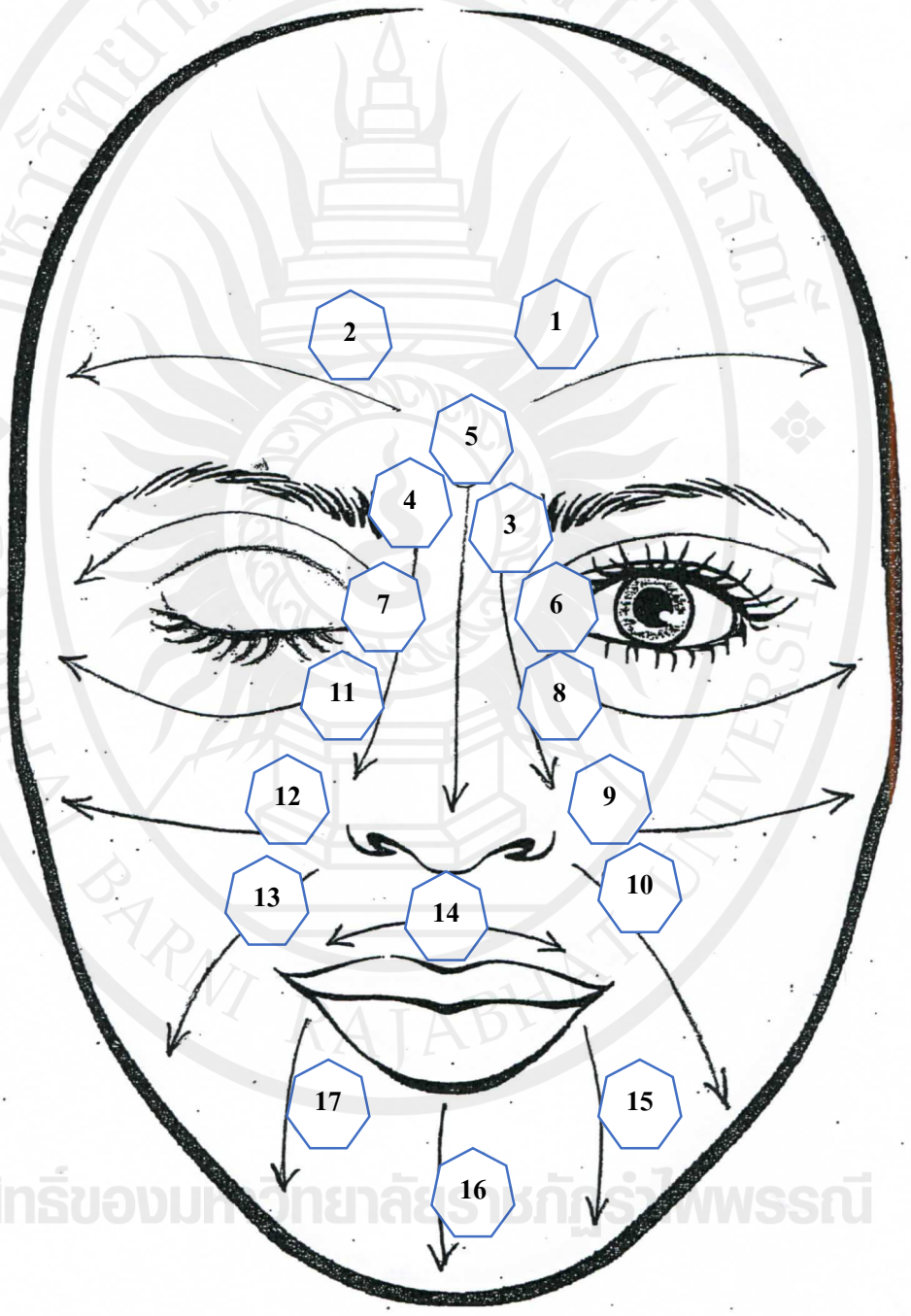
ใบความรู้ที่ 12
วิธีการกระชับรูขุมขนด้วยการ Tapping

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

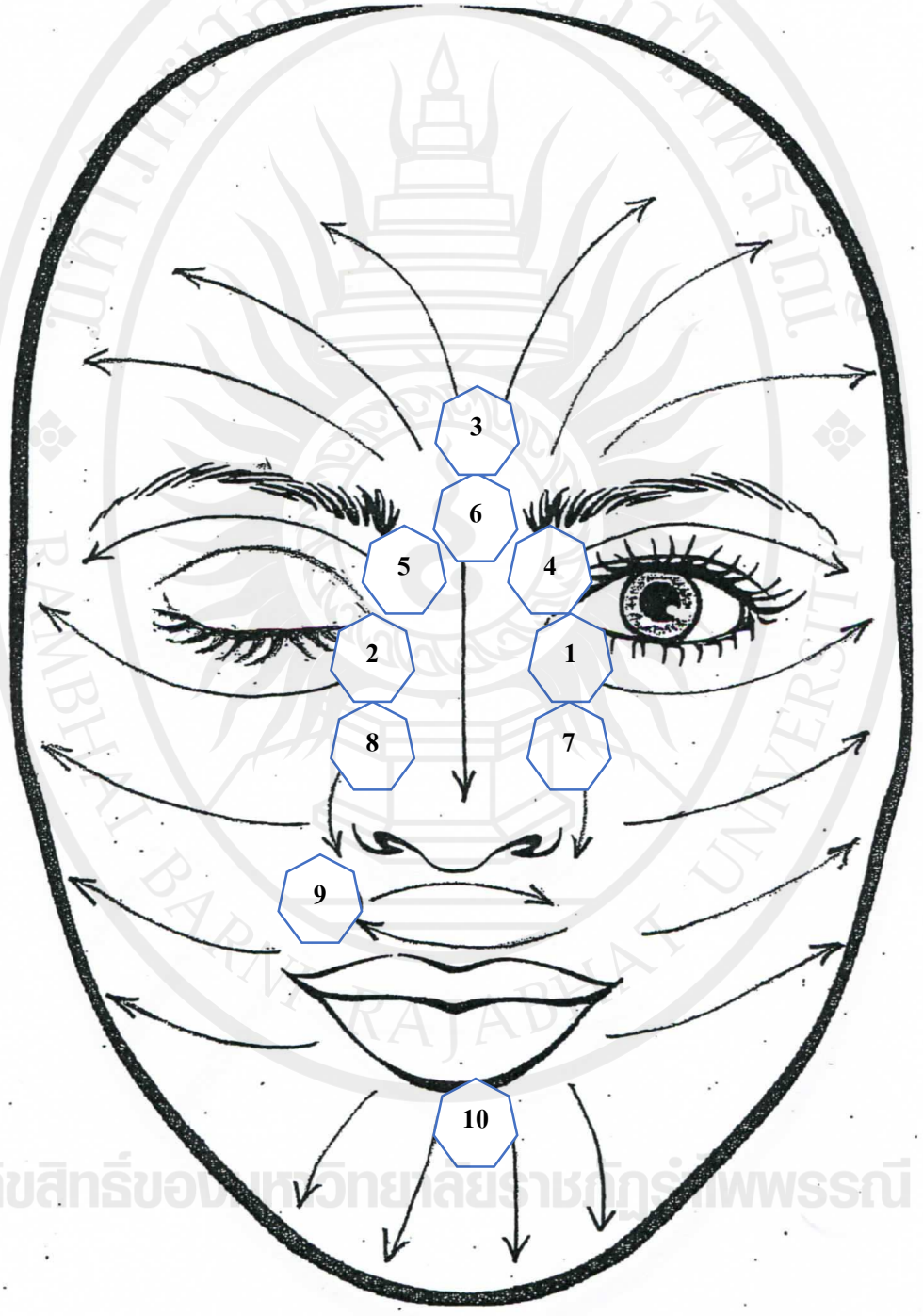
ใบความรู้ที่ 13

วิธีการทา Essence, Emulsion

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

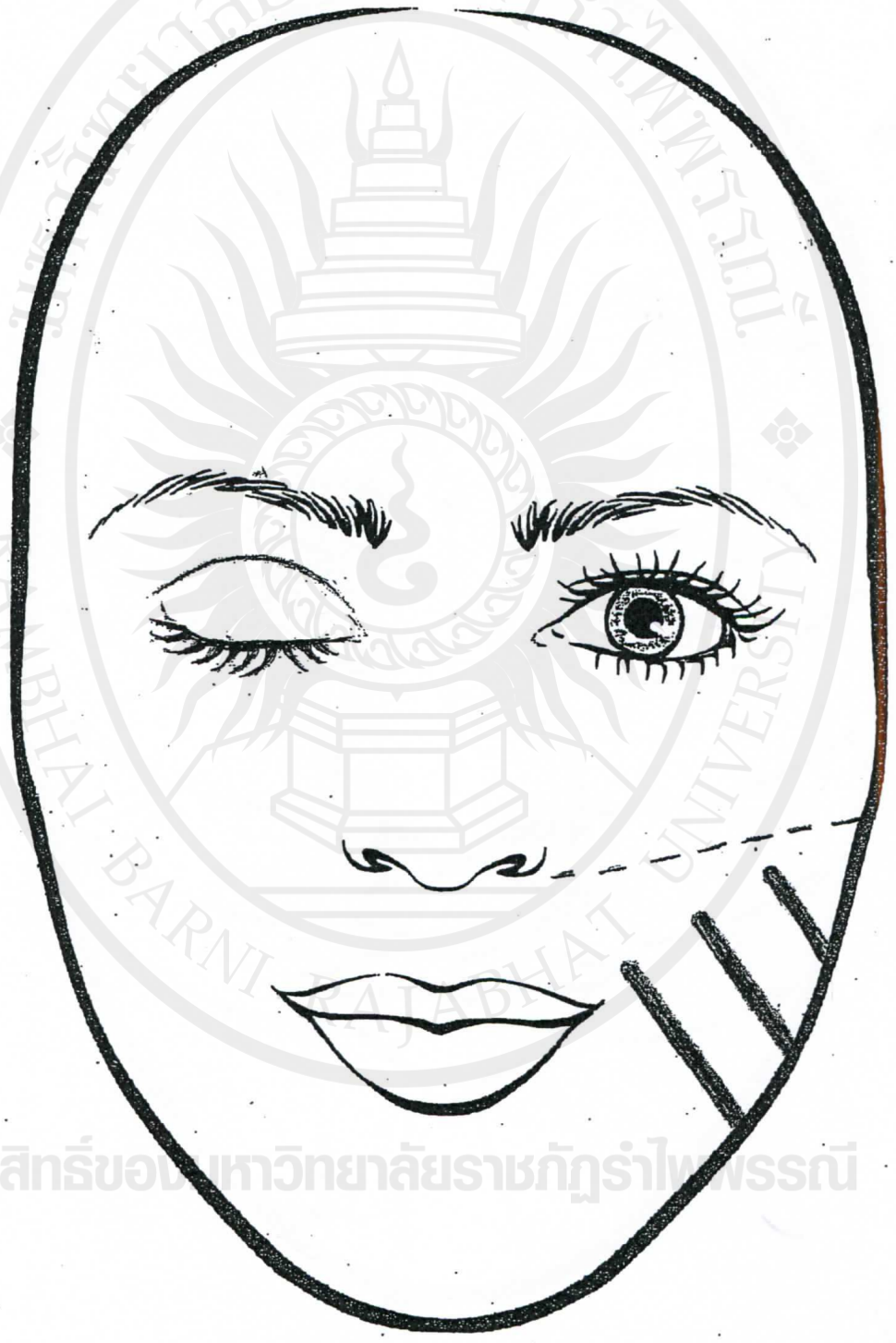
ใบความรู้ที่ 14
วิธีการเกลี่ย Make up Base

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

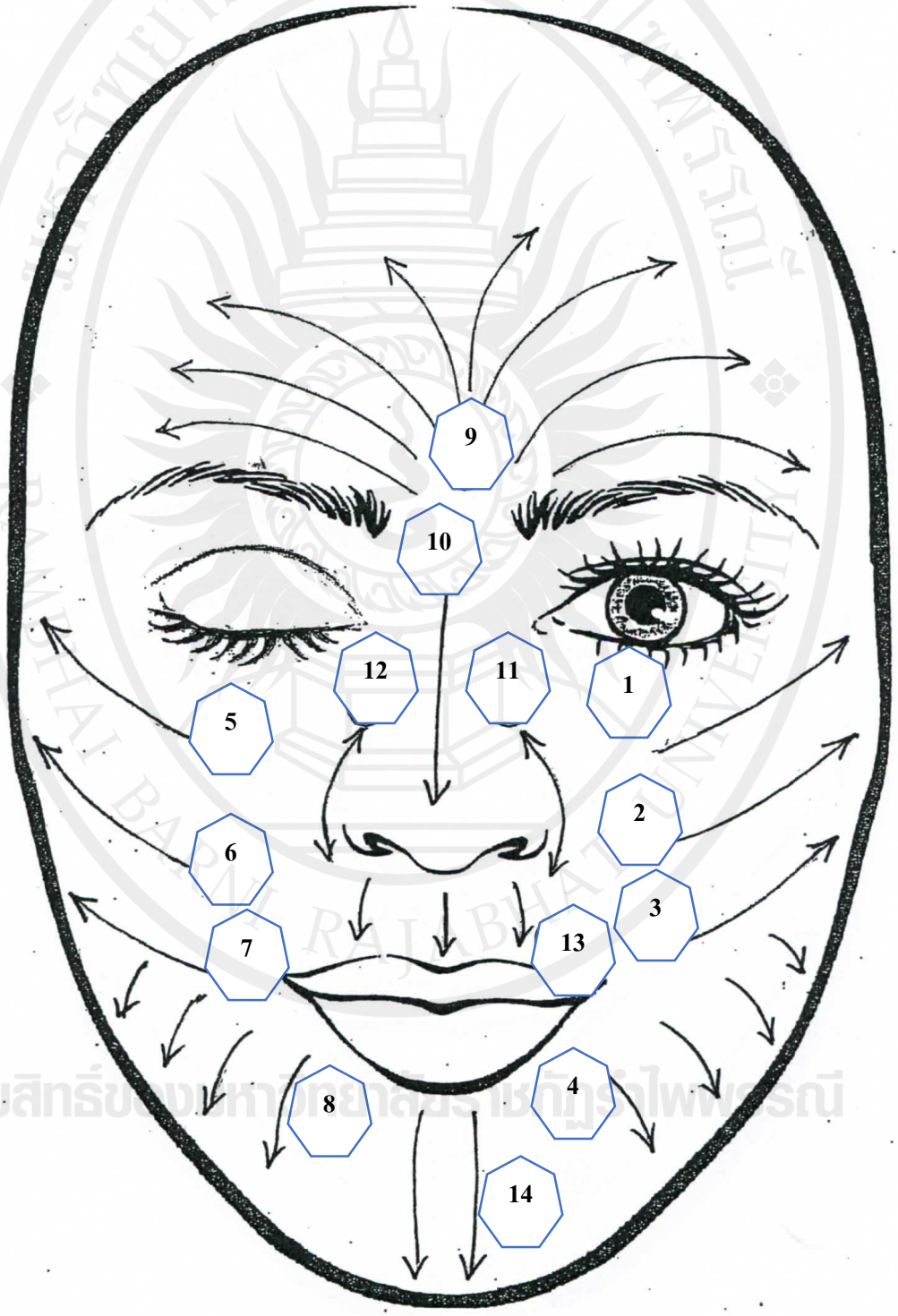
ใบความรู้ที่ 15

ตำแหน่งการ Test สีรองพื้น

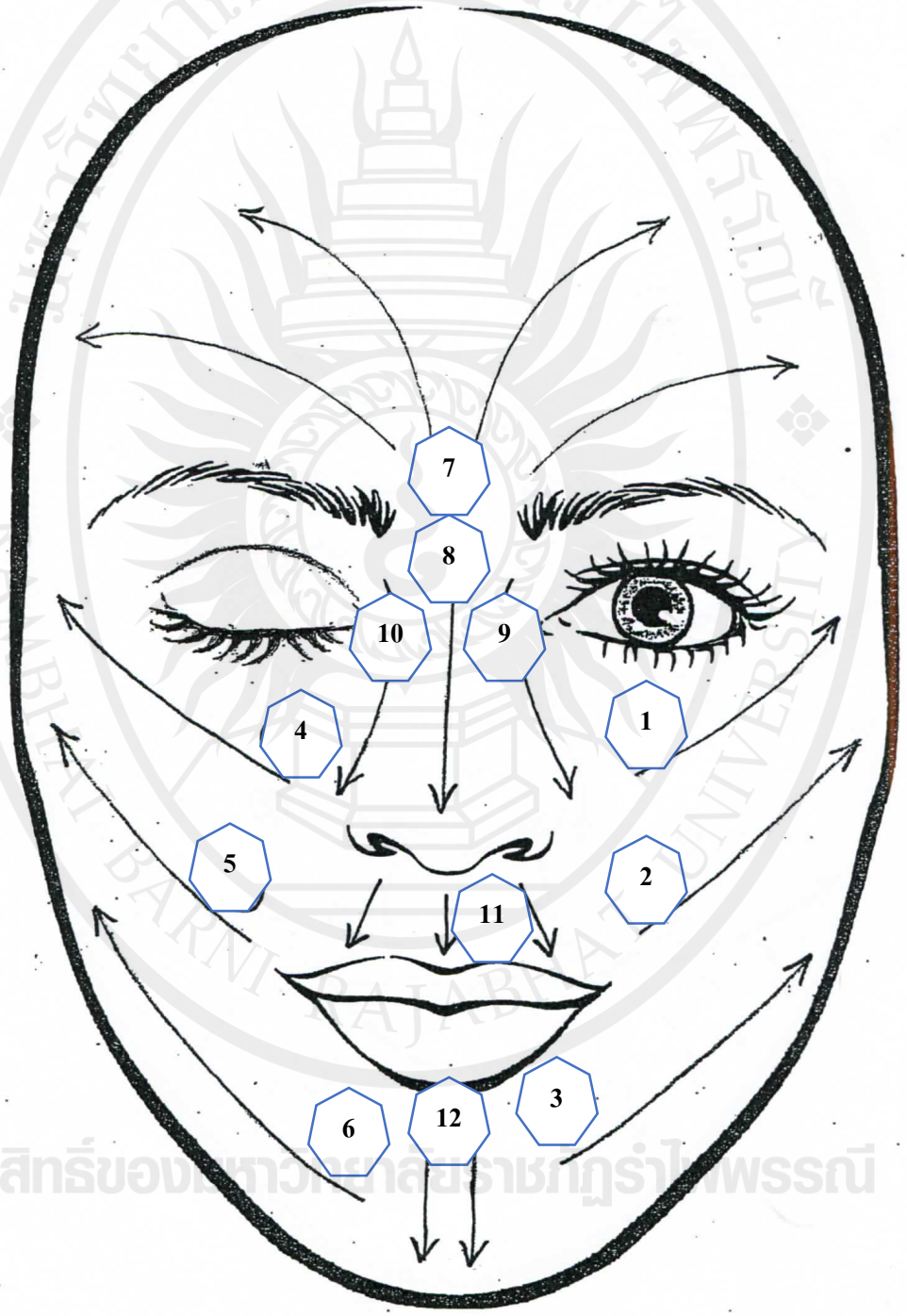
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 16
วิธีการเกลี่ยรองพื้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 17
วิธีการทาแป้ง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 18
การแต่งหน้าแบบต่าง ๆ

การแต่งหน้าชีวิตประจำวัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การแต่งหน้าแฟชั่น

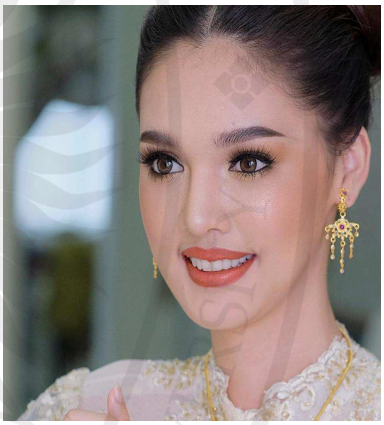
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การแต่งหน้าเจ้าสาว

การแต่งหน้าแฟนซี

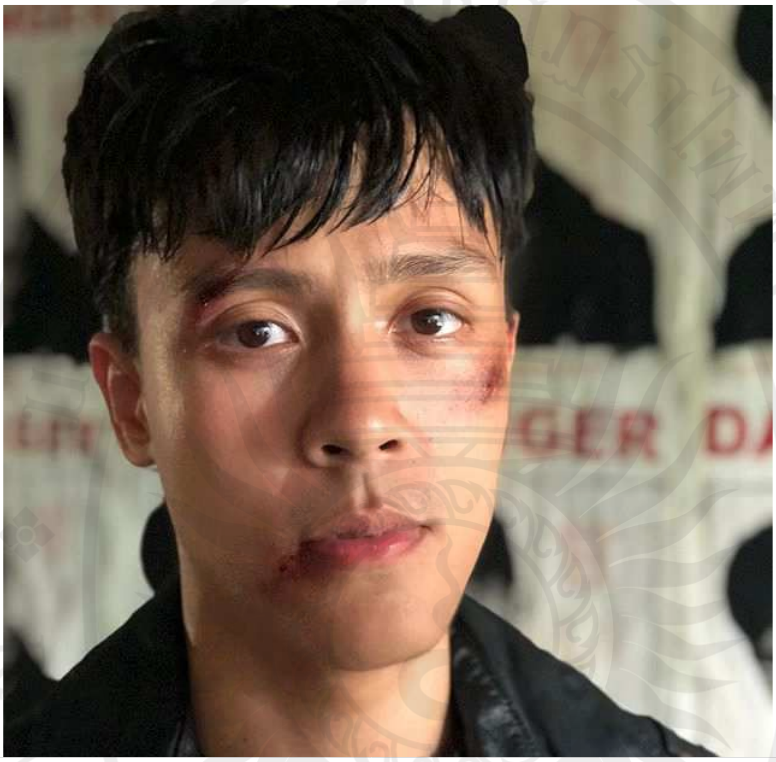

การแต่งหน้าแอ็ฟเฟค

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การแต่งหน้ารับปริญญา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราไพพรรณี

การแต่งหน้าเพื่อการแสดงละครเวที

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การแต่งหน้าเพื่อการแสดงละครไทย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การแต่งหน้าเพื่อการแสดงงิ้ว

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การแต่งหน้าเพื่อการแสดงคลีโอพัตรา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การแต่งหน้านางงาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพรรณี

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสอบถาม

เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

(สำหรับนักศึกษา)

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ คือ นักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพต่อไป

3. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความต้องการของนักศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรและแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

ผู้วิจัยขอบคุณนักศึกษาทุกคนที่ตอบแบบสอบถาม

นางสาววราภรณ์ โอภาโส
นักศึกษาสาขาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามความเป็นจริง และเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ ☐ ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 21 - 30 ปี ☐ 31 - 40 ปี ☐ 41 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพ

☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง/หม้าย

4. วุฒิการศึกษา

☐ ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

☐ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก

5. อาชีพ

☐ ค้าขาย

☐ เกษตรกรรม

☐ รับจ้าง/พนักงานบริษัท

☐ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

☐ ธุรกิจส่วนตัว

☐ ช่างเสริมสวย

☐ ว่างงาน

☐ อื่นๆ ระบุ.....

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอำไพพรรณี

6. นักศึกษาเคยมีความรู้หรือเคยได้เข้ารับการฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพหรือไม่

☐ ไม่เคย ☐ เคย (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ความต้องการของนักศึกษาในการเข้ารับการฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ และแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ และเติมข้อความลงในช่องว่าง ตามความต้องการและความคิดเห็นที่เป็นความจริง

1. ความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย

2. รูปแบบหรือวิธีการในการจัดการฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้า ที่ต้องการ **(ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)**

☐ การฝึกปฏิบัติจริง ☐ การบรรยาย

☐ การสาธิต ☐ อื่นๆ ระบุ.....

3. ความต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับการฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย **(ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)**

☐ การแต่งหน้าชีวิตประจำวัน

☐ การแต่งหน้าแฟชั่น

☐ การแต่งหน้าเจ้าสาว

สถาบันวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

☐ การแต่งหน้าแฟนซี
☐ การแต่งหน้าเอ็ฟเฟค
☐ การแต่งหน้าเพื่อการแสดง
☐ การแต่งหน้านางงาม
☐ อื่นๆ ระบุ.....

4. นักศึกษาต้องการสื่อประกอบการฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ในครั้งนี้อย่างไร **(ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)**

☐ เอกสารประกอบการฝึกอบรม
☐ คอมพิวเตอร์
☐ วีดีทัศน์ / เครื่องเล่นซีดี
☐ โปรเจคเตอร์ / จอฉาย
☐ อื่นๆ ระบุ.....

5. นักศึกษาต้องการใช้ระยะเวลาในการเข้ารับการฝึกอบรม เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย อย่างไร

☐ 1 วัน ☐ 2 วัน ☐ 3 วัน ☐ 4 วัน ☐ 5 วัน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาแบบสอบถาม และให้คะแนนความสอดคล้องของแบบสอบถาม โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นซึ่งเป็นคะแนนของแบบประเมินในแต่ละข้อ เพื่อนำผลที่ได้จากความเห็นที่เกี่ยวข้อง ไปสร้างหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย และขอความกรุณาช่วยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าคำถามนั้น สอดคล้องกับรายการประเมิน
0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าคำถามนั้น สอดคล้องกับรายการประเมิน
-1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าคำถามนั้น ไม่สอดคล้องกับรายการประเมิน

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1.	ความสอดคล้องของข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	….	….	….	……... ……...
2.	ความสอดคล้องของข้อคำถาม เกี่ยวกับความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ	….	….	….	……... ……... ……... ……...
3.	ความสอดคล้องของข้อคำถาม เกี่ยวกับรูปแบบ วิธีการในการฝึกอบรมเพื่อความรู้เรื่องศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ	….	….	….	……... ……... ……...
4.	ความสอดคล้องของข้อคำถาม เกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่องศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ	….	….	….	……... ……... ……...
5.	ความสอดคล้องของข้อคำถาม เกี่ยวกับสื่อที่นักศึกษาต้องการในการฝึกอบรม	….	….	….	……... ……...
6.	ความสอดคล้องของข้อคำถาม เกี่ยวกับเวลาที่นักศึกษาต้องการในการเข้ารับ การฝึกอบรม	….	….	….	……... ……...

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

...../...../.....

สถาบันวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)
หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ
สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

คำชี้แจง โปรดพิจารณาหาความเหมาะสม และความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ว่ามีความเหมาะสมเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนของแบบประเมินในแต่ละข้อ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงต่อไป โดยมีเกณฑ์คะแนนดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1.	หลักการและเหตุผลของหลักสูตร					
	1.1 มีความเป็นไปได้					
	1.2 สามารถนำไปใช้ได้จริง					
	1.3 มีความสอดคล้องกับสถานการณ์และเหตุการปัจจุบัน					
	1.4 มีความสมเหตุสมผล					
2.	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
	2.1 มีความชัดเจน					
	2.2 มีความครอบคลุมทุกเนื้อหา					
	2.3 มีความเป็นไปได้					
	2.4 มีประโยชน์					
	2.5 เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
3.	เนื้อหาสาระของหลักสูตร					
	3.1 เนื้อหาสาระครอบคลุม					
	3.2 เนื้อหาสาระกระชับได้ใจความ					
	3.3 เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม					
4.	โครงสร้างของหลักสูตร					
	4.1 มีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ					
	4.2 เรียงลำดับความสำคัญของเนื้อหาสาระ					
	4.3 ระยะเวลาเหมาะสมกับการจัดประสบการณ์ฝึกอบรม					
5.	กิจกรรมการฝึกอบรม					
	5.1 มีความเป็นไปได้					
	5.2 เรียงลำดับขั้นตอน					
	5.3 นำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์					
6.	สื่อ/วัสดุ ประกอบการฝึกอบรม					
	6.1 ช่วยส่งเสริมให้กิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
	6.2 เหมาะสมกับการนำไปใช้					
	6.3 เอื้ออำนวยต่อการฝึกอบรม					
7.	การวัดผลประเมินผล					
	7.1 ครอบคลุมพฤติกรรมและสิ่งที่ต้องการประเมิน					
	7.2 มีความเป็นไปได้					
	7.3 ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่าง
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

แบบประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่าง เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษาลุ่มวิชางานเสริมสวย ประกอบด้วยเอกสารที่จะประเมินดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรฉบับร่างประกอบด้วย
   1) หลักการ
   2) จุดมุ่งหมาย
   3) ขอบข่ายเนื้อหาสาระ
   4) ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม
   5) การจัดกิจกรรมฝึกอบรม
   6) สื่อและวัสดุอุปกรณ์
   7) การวัดและประเมินผล
2. แผนการฝึกอบรม
   1) จุดประสงค์การเรียนรู้
   2) เนื้อหาสาระ
   3) วิธีการฝึกอบรม
   4) สื่อและวัสดุอุปกรณ์
   5) การวัดและประเมินผล

โปรดพิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยโครงร่างหลักสูตรและแผนการฝึกอบรมที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยกำหนดคะแนนสำหรับการพิจารณาข้อคำถามแต่ละหัวข้อดังเอกสาร

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

นางสาววราภรณ์ โอภาโส
นักศึกษาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่าง
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาหลักสูตรฉบับร่างและให้คะแนนความสอดคล้องของข้อคำถามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนของแบบประเมินในแต่ละข้อ เพื่อนำผลที่ได้จากความคิดเห็นที่เกี่ยวข้อง ไปสร้างหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย และขอความกรุณาช่วยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับรายการประเมิน
0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับรายการประเมิน
-1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับรายการประเมิน

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1.	ความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ ในหลักสูตรการฝึกอบรม ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย ขอบข่ายเนื้อหาสาระ ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม การจัดกิจกรรมฝึกอบรม สื่อและวัสดุอุปกรณ์ และการวัดและประเมินผล	.....	.....	.....	....
2.	ความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการฝึกอบรม 2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ 2.2 ใช้ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย 2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้ชัดเจน	.....	.....	.....	....

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
3.	ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระในแผนการฝึกอบรม 3.1 เหมาะสมกับเวลา 3.2 มีความยากง่ายพอดี 3.3 น่าสนใจและมีประโยชน์	…….	…….	…….	…… …… …… …… ……
4.	ความสอดคล้องของสื่อและวัสดุอุปกรณ์ในแผนการฝึกอบรม 4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ 4.2 สื่อความหมายได้ชัดเจนเหมาะสม	…….	…….	…….	…… …… …… ……
5.	ความสอดคล้องของการวัดและประเมินผลในแผนการฝึกอบรม 5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดกิจกรรม 5.2 วัดได้ครอบคลุมสาระเนื้อหาของกิจกรรม	…….	…….	…….	…… …… …… …… …… ……

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

...../...../.....

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ

.....

คำชี้แจง การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

1. แบบทดสอบมีจำนวน 30 ข้อ
2. ในแต่ละข้อมีตัวเลือก 4 ตัวเลือก ให้นักศึกษาเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว
3. ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที
4. จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

……

1. ลักษณะโครงสร้างผิวหนังแบ่งออกเป็นกี่ชั้น

ก. 1 ชั้น
ข. 2 ชั้น
ค. 3 ชั้น
ง. 4 ชั้น

2. ชั้นหนังแท้ (Dermis) เป็นผิวหนังชั้นที่เท่าไร

ก. ชั้นที่ 1
ข. ชั้นที่ 2
ค. ชั้นที่ 3
ง. ชั้นที่ 4

3. ผิวหนังชั้นบนสุดที่สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมภายนอกเรียกว่าผิวหนังชั้นใด

ก. ชั้นหนังแท้ (Dermis)
ข. ชั้นหนังกำพร้า (Epidermis)
ค. ชั้นต่อมเหงื่อ (Sweat Glands)
ง. ชั้นไขมัน (Subcutaneous Fat Tissue)

4. เซลล์สร้างสี (Melanocytes) อยู่ในผิวหนังชั้นใด

ก. ชั้นหนังกำพร้า (Epidermis)
ข. ชั้นหนังแท้ (Dermis)
ค. ชั้นต่อมเหงื่อ (Sweat Glands)
ง. ชั้นไขมัน (Subcutaneous Fat Tissue)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

5. ลักษณะผิวโดยทั่วไปแบ่งออกเป็นกี่ประเภท

ก. 1 ประเภท
ข. 2 ประเภท
ค. 3 ประเภท
ง. 4 ประเภท

6. ลักษณะผิวละเอียด รูขุมขนเล็ก ผิวไม่มันไม่แห้ง เป็นผิวประเภทใด

ก. ประเภทผิวแห้ง (Dry Skin)
ข. ประเภทผิวมัน (Oily Skin)
ค. ประเภทผิวธรรมดา (Normal Skin)
ง. ประเภทผิวผสม (Combination Skin)

7. ลักษณะผิวที่ต่อมไขมันบนใบหน้าทำงานไม่สม่ำเสมอบริเวณรูปตัว " T " บนใบหน้าจะมันมาก ส่วนบริเวณข้างแก้มจะแห้ง เป็นผิวประเภทใด

ก. ประเภทผิวแห้ง (Dry Skin)
ข. ประเภทผิวมัน (Oily Skin)
ค. ประเภทผิวธรรมดา (Normal Skin)
ง. ประเภทผิวผสม (Combination Skin)

8. ปัญหาผิวที่เป็นฝ้าและรอยย่น ส่วนมากเกิดกับผิวประเภทใด

ก. ประเภทผิวแห้ง (Dry Skin)
ข. ประเภทผิวมัน (Oily Skin)
ค. ประเภทผิวธรรมดา (Normal Skin)
ง. ประเภทผิวผสม (Combination Skin)

9. ลักษณะสีผิวแบ่งเป็นกลุ่มหลัก ๆ ได้กี่สีผิว

ก. 1 สีผิว
ข. 2 สีผิว
ค. 3 สีผิว
ง. 4 สีผิว

10. เอกลักษณ์ของคนเอเชียส่วนมากมีสีผิวลักษณะใด

ก. ผิวขาวชมพู
ข. ผิวขาวเหลือง
ค. ผิวแทนหรือผิวน้ำผึ้ง
ง. ผิวดำหรือคล้ำ

11. ฟองน้ำ (Sponge) ที่ใช้ในการแต่งหน้ามีกี่ชนิด

ก. 1 ชนิด
ข. 2 ชนิด
ค. 3 ชนิด
ง. 4 ชนิด

12. พัฟ (Puff) ใช้กับเครื่องสำอางประเภทใด

ก. แป้งฝุ่น (Finish Loose Powder)
ข. แป้งผสมครีมรองพื้น (Cake Fonudation)
ค. แป้งเค้ก (Touch up Perfect Powder)
ง. บลัชออน (Brush - on)

สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี RAMBHAIBARNI RAJABHAT UNIVERSITY

13. แปรงขนาดเล็ก ขนแข็งและสั้น ตัดเป็นมุมเอียง ใช้ทาส่วนใดของใบหน้า

ก. แปรงทาคอนซิลเลอร์ (Concealer Brush)

ข. แปรงทาปาก (Lip Brush)

ค. แปรงทาคิ้ว (Brow Brush)

ง. แปรงทาอายแชโดว์ (Eye Smudge Brush)

14. การทำความสะอาดผิวหน้าอย่างล้ำลึกหลังการแต่งหน้าด้วยรองพื้น ควรใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดใดเป็นสิ่งแรก

ก. โฟมล้างหน้า (Foam)

ข. ครีมล้างหน้า (Cleansing Cream)

ค. โลชั่นสมานผิว (Toner Lotion)

ง. น้ำแร่ (Mineral Water)

15. รองพื้นที่ไม่มีน้ำมันเป็นส่วนประกอบเรียกว่ารองพื้นชนิดใด

ก. ออยส์ฟรี (Oil Free)

ข. วอเทอร์ฟรี (Water Free)

ค. ออยส์เบส (Oil Base)

ง. วอเทอร์เบส (Water Base)

16. รองพื้นที่มีเนื้อหนักมากที่สุด สามารถปกปิดรอยด่างดำได้ดีที่สุดคือรองพื้นชนิดใด

ก. ออยส์ฟรี (Oil Free)

ข. วอเทอร์ฟรี (Water Free)

ค. ออยส์เบส (Oil Base)

ง. วอเทอร์เบส (Water Base)

17. รองพื้นสีใดที่ใช้ปกปิดรอยแดงบนใบหน้า

ก. สีแดง

ข. สีเหลือง

ค. สีส้ม

ง. สีน้ำตาล

18. ต้องการลบส่วนเกินบนใบหน้าควรใช้รองพื้นสีใด

ก. สีแดง

ข. สีเหลือง

ค. สีส้ม

ง. สีน้ำตาลเข้ม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

19. การเลือกโทนสีของรองพื้นให้เข้ากับสีผิว ควรทาเนื้อรองพื้นบริเวณใด

ก. บริเวณหลังมือ

ข. บริเวณคอ

ค. บริเวณท้องแขน

ง. บริเวณขากรรไกร

20. หลังการทารองพื้นควรทาแป้งชนิดใด

ก. แป้งฝุ่น (Finish loose Powder)
ข. แป้งผสมครีมรองพื้น (Cake Fonudation)
ค. แป้งเค้ก (Touch up Perfect Powder)
ง. แป้งแข็ง (Press Powder)

21. การล้างหน้าด้วยครีมควรแต้มครีมบนใบหน้ากี่จุด

ก. 2 จุด
ข. 3 จุด
ค. 4 จุด
ง. 5 จุด

22. การคลึงครีมบนใบหน้า ต้องใช้นิ้วใดบ้าง

ก. นิ้วหัวแม่มือ กับ นิ้วชี้
ข. นิ้วนาง และ นิ้วกลาง
ค. นิ้วชี้ กับ นิ้วกลาง
ง. ใช้ทั้ง 5 นิ้ว

23. การใช้โลชั่นสมานผิวโดยการเทโลชั่นใส่สำลีแผ่นแล้ววางสำลีแผ่นที่นิ้วใดก่อนทำการเช็ดใบหน้า

ก. นิ้วชี้
ข. นิ้วนาง
ค. นิ้วกลาง
ง. นิ้วก้อย

24. รูปหน้าแบ่งออกเป็นกี่แบบ

ก. 2 แบบ
ข. 3 แบบ
ค. 4 แบบ
ง. 5 แบบ

25. รองพื้นชนิดน้ำ (Liquid Foundation) เหมาะกับการแต่งหน้าแบบใด

ก. แต่งหน้าไปทำงานกลางวัน
ข. แต่งหน้าเจ้าสาว
ค. แต่งหน้าแฟชั่น
ง. แต่งหน้าแฟนซี

26. การทาแป้งฝุ่น (Finish Loose Powder) ควรทาที่ตำแหน่งใดเป็นตำแหน่งแรก

ก. หน้าผาก
ข. ใต้ตา
ค. คาง
ง. แก้ม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

27. การแต่งตาด้วยสีมุกไม่เหมาะกับตาลักษณะใด

ก. ตาลึก
ข. ตาชั้นเดียว
ค. ตาโปน
ง. ตาบวม

28. การปัดบลัชออนเป็นรูปสามเหลี่ยม โดยมีฐานสามเหลี่ยมขนานกับหูมุมแหลมปัดไล่ไปยังจมูกเหมาะกับใบหน้าแบบใด

ก. หน้ารูปไข่
ข. หน้ารูปเหลี่ยม
ค. หน้ารูปกลม
ง. หน้ารูปยาว

29. ข้อใดไม่ใช่สีโทนเย็น

ก. สีส้ม
ข. สีฟ้า
ค. สีม่วง
ง. สีชมพู

30. สำหรับคนที่มีรูปหน้าแคบไม่ควรเขียนปากแบบใด

ก. เขียนปากให้เล็ก
ข. เขียนปากให้บาง
ค. เขียนปากให้กว้าง
ง. เขียนปากให้หนา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เฉลยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ ก่อนเรียนและหลังเรียน

ข้อ	ตอบ	ข้อ	ตอบ
1	ค	16	ข
2	ข	17	ข
3	ข	18	ง
4	ก	19	ง
5	ง	20	ก
6	ค	21	ง
7	ง	22	ข
8	ก	23	ค
9	ง	24	ง
10	ข	25	ก
11	ข	26	ข
12	ก	27	ง
13	ค	28	ค
14	ข	29	ก
15	ก	30	ค

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ
สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าแบบทดสอบแต่ละข้อสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดให้หรือไม่ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนการพิจารณาที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดระดับความคิดเห็น ดังนี้

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับรายการประเมิน
0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับรายการประเมิน
-1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับรายการประเมิน

จุดประสงค์การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
นักศึกษาบอกลักษณะโครงสร้างผิวได้	1. ลักษณะโครงสร้างผิวหนังแบ่งออกเป็นกี่ชั้น ก. 1 ชั้น ข. 2 ชั้น ค. 3 ชั้น ง. 4 ชั้น 2. ชั้นหนังแท้ (Dermis) เป็นผิวหนังชั้นที่เท่าไร ก. ชั้นที่ 1 ข. ชั้นที่ 2 ค. ชั้นที่ 3 ง. ชั้นที่ 4			

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จุดประสงค์การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
นักศึกษาบอกความรู้เรื่องผิวได้	3. ผิวหนังชั้นบนสุดที่สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมภายนอกเรียกว่าผิวหนังชั้นใด ก. ชั้นหนังแท้ (Dermis) ข. ชั้นหนังกำพร้า (Epidermis) ค. ชั้นต่อมเหงื่อ (Sweat Glands) ง. ชั้นไขมัน (Subcutaneous Fat Tissue) 4. เซลล์สร้างสี (Melanocytes) อยู่ในผิวหนังชั้นใด ก. ชั้นหนังกำพร้า (Epidermis) ข. ชั้นหนังแท้ (Dermis) ค. ชั้นต่อมเหงื่อ (Sweat Glands) ง. ชั้นไขมัน (Subcutaneous Fat Tissue) 5. ลักษณะผิวโดยทั่วไปแบ่งออกเป็นกี่ประเภท ก. 1 ประเภท ข. 2 ประเภท ค. 3 ประเภท ง. 4 ประเภท 6. ลักษณะผิวละเอียด รูขุมขนเล็ก ผิวไม่มัน ไม่แห้ง เป็นผิวประเภทใด ก. ประเภทผิวแห้ง (Dry Skin) ข. ประเภทผิวมัน (Oily Skin) ค. ประเภทผิวธรรมดา (Normal Skin) ง. ประเภทผิวผสม (Combination Skin)			

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จุดประสงค์การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
นักศึกษาบอกความรู้เรื่องผิวได้	7. ลักษณะผิวที่ต่อมไขมันบนใบหน้าทำงานไม่สม่ำเสมอบริเวณรูปตัว “ T ” บนใบหน้าจะมันมาก ส่วนบริเวณข้างแก้มจะแห้ง เป็นผิวประเภทใด ก. ประเภทผิวแห้ง (Dry Skin) ข. ประเภทผิวมัน (Oily Skin) ค. ประเภทผิวธรรมดา (Normal Skin) ง. ประเภทผิวผสม (Combination Skin) 8. ปัญหาผิวที่เป็นฝ้าและรอยย่น ส่วนมากเกิดกับผิวประเภทใด ก. ประเภทผิวแห้ง (Dry Skin) ข. ประเภทผิวมัน (Oily Skin) ค. ประเภทผิวธรรมดา (Normal Skin) ง. ประเภทผิวผสม (Combination Skin) 9. ลักษณะสีผิวแบ่งเป็นกลุ่มหลัก ๆ ได้กี่สีผิว ก. 1 สีผิว ค. 3 สีผิว ข. 2 สีผิว ง. 4 สีผิว 10. เอกลักษณ์ของคนเอเชียส่วนมากมีสีผิวลักษณะใด ก. ผิวขาวชมพู ข. ผิวขาวเหลือง ค. ผิวแทนหรือผิวน้ำผึ้ง ง. ผิวดำหรือคล้ำ			

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จุดประสงค์การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์การแต่งหน้าได้	11. ฟองน้ำ (Sponge) ที่ใช้ในการแต่งหน้ามีกี่ชนิด ก. 1 ชนิด ข. 2 ชนิด ค. 3 ชนิด ง. 4 ชนิด 12. พัฟ (Puff) ใช้กับเครื่องสำอางประเภทใด ก. แป้งฝุ่น (Finish Loose Powder) ข. แป้งผสมครีมรองพื้น (Cake Fonudation) ค. แป้งเค้ก (Touch up Perfect Powder) ง. บลัชออน (Brush - on) 13. แปรงขนาดเล็ก ขนแข็งและสั้น ตัดเป็นมุมเอียง ใช้ทาส่วนใดของใบหน้า ก. แปรงทาคอนซิลเลอร์ (Concealer Brush) ข. แปรงทาปาก (Lip Brush) ค. แปรงทาคิ้ว (Brow Brush) ง. แปรงทาอายแชโดว์ (Eye Smudge Brush)			
นักศึกษาบอกประเภทเครื่องสำอางและนำไปใช้ได้	14. การทำความสะอาดผิวหน้าอย่างล้ำลึกหลังการแต่งหน้าด้วยรองพื้น ควรใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดใดเป็นสิ่งแรก ก. โฟมล้างหน้า (Foam) ข. ครีมล้างหน้า (Cleansing Cream) ค. โลชั่นสมานผิว (Toner Lotion) ง. น้ำแร่ (Mineral Water)			

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จุดประสงค์การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
	15. รองพื้นที่ไม่มีน้ำมันเป็นส่วนประกอบเรียกว่ารองพื้นชนิดใด ก. ออยส์ฟรี (Oil Free) ข. วอเทอร์ฟรี (Water Free) ค. ออยส์เบส (Oil Base) ง. วอเทอร์เบส (Water Base) 16. รองพื้นที่มีเนื้อหนักมากที่สุด สามารถปกปิดรอยด่างดำได้ดีที่สุดคือรองพื้นชนิดใด ก. ออยส์ฟรี (Oil Free) ข. วอเทอร์ฟรี (Water Free) ค. ออยส์เบส (Oil Base) ง. วอเทอร์เบส (Water Base) 17. รองพื้นสีใดที่ใช้ปกปิดรอยแดงบนใบหน้า ก. สีแดง ข. สีเหลือง ค. สีส้ม ง. สีน้ำตาล 18. ต้องการลบส่วนเกินบนใบหน้าควรใช้รองพื้นสีใด ก. สีแดง ข. สีเหลือง ค. สีส้ม ง. สีน้ำตาลเข้ม			

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จุดประสงค์การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
นักศึกษาบอกประเภทเครื่องสำอางและนำไปใช้ได้	19. การเลือกโทนสีของรองพื้นให้เข้ากับสีผิว ควรทาเนื้อรองพื้นบริเวณใด ก. บริเวณหลังมือ ข. บริเวณคอ ค. บริเวณท้องแขน ง. บริเวณขากรรไกร 20. หลังการทารองพื้นควรทาแป้งชนิดใด ก. แป้งฝุ่น (Finish loose Powder) ข. แป้งเค้ก (Touch up Perfect Powder) ค. แป้งผสมครีมรองพื้น (Cake Fonudation) ง. แป้งแข็ง (Press Powder)			
นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการแต่งหน้า	21. การล้างหน้าด้วยครีมควรแต้มครีมบนใบหน้ากี่จุด ก. 2 จุด ข. 3 จุด ค. 4 จุด ง. 5 จุด 22. การคลึงครีมบนใบหน้า ต้องใช้นิ้วใดบ้าง ก. นิ้วหัวแม่มือ กับ นิ้วชี้ ข. นิ้วนาง และ นิ้วกลาง ค. นิ้วชี้ กับ นิ้วกลาง ง. ใช้ทั้ง 5 นิ้ว			

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จุดประสงค์การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
นักศึกษาบอกประเภทเครื่องสำอางและนำไปใช้ได้	23. การใช้โลชั่นสมานผิวโดยการเทโลชั่นใส่สำลีแผ่นแล้ววางสำลีแผ่นที่นิ้วใดก่อนทำการเช็ดใบหน้า ก. นิ้วชี้ ข. นิ้วนาง ค. นิ้วกลาง ง. นิ้วก้อย 24. รูปหน้าแบ่งออกเป็นกี่แบบ ก. 2 แบบ ข. 3 แบบ ค. 4 แบบ ง. 5 แบบ 25. รองพื้นชนิดน้ำ (Liquid Foundation) เหมาะกับการแต่งหน้าแบบใด ก. แต่งหน้าไปทำงานกลางวัน ข. แต่งหน้าเจ้าสาว ค. แต่งหน้าแฟชั่น ง. แต่งหน้าแฟนซี 26. การทาแป้งฝุ่น (Finish loose Powder) ควรทาที่ตำแหน่งใดเป็นตำแหน่งแรก ก. หน้าผาก ข. ใต้ตา ค. คาง ง. แก้ม			

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จุดประสงค์การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการแต่งหน้า	27. การแต่งตาด้วยสีมุกไม่เหมาะกับตาลักษณะใด ก. ตาลึก ข. ตาชั้นเดียว ค. ตาโปน ง. ตาบวม 28. การปัดบลัชออนเป็นรูปสามเหลี่ยมโดยมีฐานสามเหลี่ยมขนานกับหูมุมแหลมปัดไล่ไปยังจมูกเหมาะกับใบหน้าแบบใด ก. หน้ารูปไข่ ข. หน้ารูปเหลี่ยม ค. หน้ารูปกลม ง. หน้ารูปยาว 29. ข้อใดไม่ใช่สีโทนเย็น ก. สีส้ม ข. สีฟ้า ค. สีม่วง ง. สีชมพู 30. สำหรับคนที่มีรูปหน้าแคบไม่ควรเขียนปากแบบใด ก. เขียนปากให้เล็ก ข. เขียนปากให้บาง ค. เขียนปากให้กว้าง ง. เขียนปากให้หนา			

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ตำแหน่ง.....

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นท่านมากที่สุด

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1. การจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์			
2. การเตรียมผิวก่อนการแต่งหน้า			
3. การรองพื้น			
4. การแก้ไขรูปหน้า			
5. การเขียนคิ้ว			
6. การแต่งตา			
7. การปัดแก้ม			
8. การทาปาก			
9. ผลงานสำเร็จ			
10. การจัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์			

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เกณฑ์ประเมินทักษะการปฏิบัติ ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ควรปรับปรุง)
1. การจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และ ผลิตภัณฑ์	1.วัสดุ อุปกรณ์และ ผลิตภัณฑ์ สะอาด 2. จัดวางอย่างเป็น ระเบียบ เรียบร้อย 3.หยิบใช้งานสะดวก	1. วัสดุ อุปกรณ์และ ผลิตภัณฑ์ ไม่สะอาด 2. จัดวางเป็นระเบียบ เรียบร้อย 3. หยิบใช้งานสะดวก	1. วัสดุ อุปกรณ์และ ผลิตภัณฑ์ ไม่สะอาด 2. จัดวางไม่เป็น ระเบียบ เรียบร้อย 3. หยิบใช้งาน ไม่สะดวก
2. การเตรียมผิวก่อน การแต่งหน้า	1. ทำความสะอาด ผิวหน้าได้ครบ ขั้นตอน 2. ใช้ผลิตภัณฑ์บำรุง ผิวหน้าได้เหมาะกับ สภาพผิว 3. ปรับสภาพผิว ก่อนการรองพื้น	1. ทำความสะอาด ผิวหน้าไม่ครบ ขั้นตอน 2. ใช้ผลิตภัณฑ์บำรุง ผิวหน้าได้เหมาะกับ สภาพผิว 3. ปรับสภาพผิว ก่อนการรองพื้น	1. ทำความสะอาดผิว หน้าไม่ครบขั้นตอน 2. ไม่ใช้ผลิตภัณฑ์ บำรุงผิวหน้าได้ เหมาะกับสภาพผิว 3. ไม่ปรับสภาพผิว ก่อนการรองพื้น
3. การรองพื้น	1. เลือกชนิดของ รองพื้นได้เหมาะกับ สภาพผิว 2. เลือกสีรองพื้นได้ เหมาะกับสีผิว 3. รองพื้นได้ถูกต้อง เรียบเนียน	1. เลือกชนิดของรอง พื้นได้เหมาะกับ สภาพผิว 2. เลือกสีรองพื้นได้ เหมาะกับสีผิว 3. รองพื้น ไม่เรียบเนียน	1. เลือกชนิดของ รองพื้นไม่เหมาะกับ สภาพผิว 2. เลือกสีรองพื้น ไม่เหมาะกับสีผิว 3. รองพื้น ไม่เรียบเนียน
4. การแก้ไขรูปหน้า	1. ปกปิดรอยสิวรอย ฝ้าได้สนิท 2 แก้ไขรูปหน้าส่วนที่ เกินได้สมดุล 3. เพิ่มเติมรูปหน้า ส่วนที่ขาดให้ดูเด่นขึ้น	1. ปกปิดรอยสิว รอยฝ้าไม่สนิท 2. แก้ไขรูปหน้าส่วนที่ เกินให้สมดุลได้ 3. เพิ่มเติมรูปหน้า ส่วนที่ขาดให้ดูเด่นขึ้น	1. ปกปิดรอยสิว รอยฝ้าไม่สนิท 2. ไม่สามารถแก้ไข รูปหน้าส่วนที่เกินให้ สมดุลได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ควรปรับปรุง)
			3. ไม่สามารถเพิ่มเติมรูปหน้าส่วนที่ขาดให้ดูเด่นขึ้นได้
5. การเขียนคิ้ว	1. เขียนคิ้วได้ถูกต้องตามโครงสร้างคิ้ว 2. เขียนแบบคิ้วได้เหมาะกับรูปหน้า 3. ระบายสีคิ้ว เข้ม กลาง อ่อน ได้สวยงาม	1. เขียนคิ้วไม่ถูกต้องตามโครงสร้างคิ้ว 2. เขียนแบบคิ้วได้เหมาะกับรูปหน้า 3. ระบายสีคิ้ว เข้ม กลาง อ่อน ได้สวยงาม	1. เขียนคิ้วไม่ถูกต้องตามโครงสร้างคิ้ว 2. เขียนแบบคิ้วไม่เหมาะกับรูปหน้า 3. ระบายสีคิ้ว ไม่ไล่สีเข้ม กลาง อ่อน
6. การแต่งตา	1. การเลือกแบบการแต่งตา ได้เหมาะกับรูปตา 2. การลงสีได้เหมาะสมกับผิวหรือสีเสื้อผ้า 3. ระบายสีได้เนียนกลมกลืน สวยงาม	1. การเลือกแบบการแต่งตา ได้เหมาะกับรูปตา 2. การลงสีเหมาะสมกับผิวหรือสีเสื้อผ้า 3. ระบายสีไม่เนียนกลมกลืน	1. การเลือกแบบการแต่งตา ไม่เหมาะกับรูปตา 2. การลงสีไม่เหมาะสมกับผิวหรือสีเสื้อผ้า 3. ระบายสีไม่เนียนกลมกลืน
7. การปัดแก้ม	1. ปัดแก้มได้เหมาะสมกับรูปหน้า 2. เลือกสีปัดแก้มโทนเดียวกับสีเปลือกตา 3. ปัดแก้มได้เนียนกลมกลืน สวยงาม	1. ปัดแก้มได้เหมาะสมกับรูปหน้า 2. เลือกสีปัดแก้มต่างโทนกับสีเปลือกตา 3. ปัดแก้มได้เนียนกลมกลืน สวยงาม	1. ปัดแก้มไม่เหมาะสมกับรูปหน้า 2. เลือกสีปัดแก้มต่างโทนกับสีเปลือกตา 3. ปัดแก้มไม่เนียนกลมกลืน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ควรปรับปรุง)
8. การทาปาก	1. ทาปากได้ตามสัดส่วน รูปปากที่สวยงาม 2. เลือกสีทาปากโทนเดียวกับเปลือกตาและแก้ม 3. ทาสีปากได้เรียบเนียนสวยงาม	1. ทาปากได้ตามสัดส่วน รูปปากที่สวยงาม 2. เลือกสีทาปากต่างโทนกับเปลือกตาและแก้ม 3. ทาสีปากได้เรียบเนียน สวยงาม	1. ทาปากไม่ได้ตามสัดส่วน 2. เลือกสีทาปากต่างโทนกับเปลือกตาและแก้ม 3. ทาสีปากไม่เรียบเนียน
9. ผลงานสำเร็จ	1. ความสะอาดละเอียด ประณีต 2. ความสวยงามกลมกลืน	1. ขาดความสะอาดละเอียด ประณีต 2. ความสวยงามกลมกลืน	1. ขาดความสะอาดละเอียด ประณีต 2. ไม่สวยงามกลมกลืน
10. การจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์และผลิตภัณฑ์	1. ทำความสะอาดวัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ 2. จัดเก็บอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย	1. ไม่ทำความสะอาดวัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ 2. จัดเก็บอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย	1. ไม่ทำความสะอาดวัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ 2. ไม่จัดเก็บให้เป็นระเบียบเรียบร้อย

เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้

2.50 - 3.00 หมายถึง ดี

1.50 - 2.49 หมายถึง พอใช้

1.00 - 1.49 หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

21 - 30 หมายถึง ดี

11 - 20 หมายถึง พอใช้

1 - 10 หมายถึง ปรับปรุง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง
ของแบบประเมินทักษะการปฏิบัติศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ และให้คะแนนความสอดคล้องของแบบประเมิน โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนของแบบประเมินในแต่ละข้อ เพื่อนำผลที่ได้จากความคิดเห็นที่เกี่ยวข้อง ไปสร้างหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย และขอความกรุณาช่วยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าคำถามนั้น สอดคล้องกับรายการประเมิน
0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าคำถามนั้น สอดคล้องกับรายการประเมิน
-1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าคำถามนั้น ไม่สอดคล้องกับรายการประเมิน

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1.	ความสอดคล้องของการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และผลิตภัณฑ์กับทักษะการปฏิบัติ				
2.	ความสอดคล้องของการการเตรียมผิวก่อนการแต่งหน้ากับทักษะการปฏิบัติ				
3.	ความสอดคล้องของการรองพื้นกับทักษะการปฏิบัติ				
4.	ความสอดคล้องของการแก้ไขรูปหน้ากับทักษะการปฏิบัติ				
5.	ความสอดคล้องของการเขียนคิ้วกับทักษะการปฏิบัติ				
6.	ความสอดคล้องของการแต่งตากับทักษะการปฏิบัติ				
7.	ความสอดคล้องของการปัดแก้มกับทักษะการปฏิบัติ				

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
8.	ความสอดคล้องของการทาปากกับทักษะการปฏิบัติ				
9.	ความสอดคล้องของผลงานสำเร็จกับทักษะการปฏิบัติ				
10.	ความสอดคล้องของการจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์และผลิตภัณฑ์กับทักษะการปฏิบัติ				

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

...../...../.....

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก จ

การวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ

สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 5 การวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

รายการตรวจสอบคุณภาพ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่							$\sum R$	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5	6	7			
1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 1.00										

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ฉ
การหาคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 6 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของหลักสูตรฉบับร่าง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

รายการตรวจสอบคุณภาพ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่							$\sum R$	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5	6	7			
1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	0	+1	+1	+1	6	0.85	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	6	0.85	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 0.96										

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสม ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คนของโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

คำชี้แจง มีความเหมาะสมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน
มีความเหมาะสมมาก ให้ 4 คะแนน
มีความเหมาะสมปานกลาง ให้ 3 คะแนน
มีความเหมาะสมน้อย ให้ 2 คะแนน
มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

ข้อ	รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่							$\overline{X}$	ระดับความเหมาะสม
		1	2	3	4	5	6	7		
1.	หลักการและเหตุผลของหลักสูตร									
	1.1 มีความเป็นไปได้	5	5	5	5	5	4	5	4.86	มากที่สุด
	1.2 สามารถนำไปใช้ได้จริง	5	5	5	5	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	1.3 มีความสอดคล้องกับสถานการณ์และเหตุการปัจจุบัน	5	5	5	5	4	5	5	4.86	มากที่สุด
	1.4 มีความสมเหตุสมผล	4	5	5	4	5	5	5	4.71	มากที่สุด
2.	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร									
	2.1 มีความชัดเจน	5	5	4	5	5	4	4	4.57	มากที่สุด
	2.2 มีความครอบคลุมทุกเนื้อหา	5	5	5	4	4	5	4	4.57	มากที่สุด
	2.3 มีความเป็นไปได้	5	5	4	5	4	4	5	4.57	มากที่สุด
	2.4 มีประโยชน์	4	5	4	5	5	5	4	4.57	มากที่สุด
	2.5 เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม	5	5	5	4	4	4	5	4.57	มากที่สุด
3.	เนื้อหาสาระของหลักสูตร									
	3.1 เนื้อหาสาระครอบคลุม	4	5	4	5	5	4	5	4.57	มากที่สุด
	3.2 เนื้อหาสาระกระชับได้ใจความ	5	5	4	5	4	5	4	4.57	มากที่สุด
	3.3 เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม	5	5	5	4	4	4	5	4.57	มากที่สุด
4.	โครงสร้างของหลักสูตร									
	4.1 มีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	5	5	4	4	5	5	4	4.57	มากที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่							$\overline{X}$	ระดับความเหมาะสม
		1	2	3	4	5	6	7		
	4.2 เรียงลำดับความสำคัญของเนื้อหาสาระ	5	5	4	5	5	4	4	4.57	มากที่สุด
	4.3 ระยะเวลาเหมาะสมกับการจัดประสบการณ์ฝึกอบรม	5	4	4	5	4	5	4	4.43	มาก
5.	กิจกรรมการฝึกอบรม									
	5.1 มีความเป็นไปได้	5	5	4	5	4	4	5	4.57	มากที่สุด
	5.2 เรียงลำดับขั้นตอน	4	5	5	4	4	5	5	4.57	มากที่สุด
	5.3 นำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์	4	4	5	5	5	5	4	4.57	มากที่สุด
6.	สื่อ/วัสดุ ประกอบการฝึกอบรม									
	6.1 ช่วยส่งเสริมให้กิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	5	5	5	5	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	6.2 เหมาะสมกับการนำไปใช้	5	5	5	5	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	6.3 เอื้ออำนวยต่อการฝึกอบรม	5	5	5	5	5	5	5	5.00	มากที่สุด
7.	การวัดผลประเมินผล									
	7.1 ครอบคลุมพฤติกรรมและสิ่งที่ต้องการประเมิน	5	4	5	4	5	4	5	4.57	มากที่สุด
	7.2 มีความเป็นไปได้	5	5	4	5	4	5	5	4.71	มากที่สุด
	7.3 ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4	5	4	5	4	5	4	4.43	มาก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 8 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	รายการประเมิน	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1.	**หลักการและเหตุผลของหลักสูตร**			
	1.1 มีความเป็นไปได้	4.86	0.38	มากที่สุด
	1.2 สามารถนำไปใช้ได้จริง	5.00	0.00	มากที่สุด
	1.3 มีความสอดคล้องกับสถานการณ์และเหตุการณ์ปัจจุบัน	4.86	0.38	มากที่สุด
	1.4 มีความสมเหตุสมผล	4.71	0.49	มากที่สุด
	โดยรวม	4.86	0.13	มากที่สุด
2.	**วัตถุประสงค์ของหลักสูตร**			
	2.1 มีความชัดเจน	4.57	0.53	มากที่สุด
	2.2 มีความครอบคลุมทุกเนื้อหา	4.57	0.53	มากที่สุด
	2.3 มีความเป็นไปได้	4.57	0.53	มากที่สุด
	2.4 มีประโยชน์	4.57	0.53	มากที่สุด
	2.5 เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.57	0.53	มากที่สุด
	โดยรวม	4.57	0.24	มากที่สุด
3.	**เนื้อหาสาระของหลักสูตร**			
	3.1 เนื้อหาสาระครอบคลุม	4.57	0.53	มากที่สุด
	3.2 เนื้อหาสาระกระชับได้ใจความ	4.57	0.53	มากที่สุด
	3.3 เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.57	0.53	มากที่สุด
	โดยรวม	4.57	0.25	มากที่สุด
4.	**โครงสร้างของหลักสูตร**			
	4.1 มีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	4.57	0.53	มากที่สุด
	4.2 เรียงลำดับความสำคัญของเนื้อหาสาระ	4.57	0.53	มากที่สุด
	4.3 ระยะเวลาเหมาะสมกับการจัดประสบการณ์ ฝึกอบรม	4.43	0.53	มาก
	โดยรวม	4.52	0.38	มากที่สุด
5.	**กิจกรรมการฝึกอบรม**			
	5.1 มีความเป็นไปได้	4.57	0.53	มากที่สุด
	5.2 เรียงลำดับขั้นตอน	4.57	0.53	มากที่สุด
	5.3 นำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์	4.43	0.53	มาก
	โดยรวม	4.68	0.12	มากที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
6.	**สื่อ/วัสดุ ประกอบการฝึกอบรม**			
	6.1 ช่วยส่งเสริมให้กิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
	6.2 เหมาะสมกับการนำไปใช้	5.00	0.00	มากที่สุด
	6.3 เอื้ออำนวยต่อการฝึกอบรม	5.00	0.00	มากที่สุด
	โดยรวม	5.00	0.00	มากที่สุด
7.	**การวัดผลประเมินผล**			
	7.1 ครอบคลุมพฤติกรรมและสิ่งที่ต้องการประเมิน	4.57	0.53	มากที่สุด
	7.2 มีความเป็นไปได้	4.71	0.49	มากที่สุด
	7.3 ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.43	0.53	มาก
	โดยรวม	4.57	0.16	มากที่สุด
	โดยรวม 7 ด้าน	4.67	0.12	มากที่สุด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 9 ผลการประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตร

ข้อ	รายการประเมิน	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1.	หลักการและเหตุผลของหลักสูตร	4.86	0.13	มีความเหมาะสมมากที่สุด
2.	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.57	0.24	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.	เนื้อหาสาระของหลักสูตร	4.57	0.25	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4.	โครงสร้างของหลักสูตร	4.52	0.38	มีความเหมาะสมมากที่สุด
5.	กิจกรรมการฝึกอบรม	4.68	0.12	มีความเหมาะสมมากที่สุด
6.	สื่อ/วัสดุ ประกอบการฝึกอบรม	5.00	0.00	มีความเหมาะสมมากที่สุด
7.	การวัดผลประเมินผล	4.57	0.16	มีความเหมาะสมมากที่สุด
	โดยรวม 7 ด้าน	4.67	0.12	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ความเหมาะสมและความสอดคล้อง เท่ากับ 4.67				

จากตาราง 9 พบว่า ความเหมาะสม และความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรที่ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.12 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากลำดับมากไปหาน้อย พบว่า ลำดับที่ 1 ด้านที่ 6 สื่อวัสดุ/อุปกรณ์ ประกอบการฝึกอบรม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 ลำดับที่ 2 ด้านที่ 1 หลักการและเหตุผลของหลักสูตร ค่าเฉลี่ย 4.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.13 ลำดับที่ 3 ด้านที่ 5 กิจกรรมการฝึกอบรม ค่าเฉลี่ย 4.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.12 ลำดับที่ 4 ด้านที่ 2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านที่ 3 เนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านที่ 7 การวัดผลประเมินผล ค่าเฉลี่ย 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.16 และลำดับที่ 5 ด้านที่ 4 โครงสร้างของหลักสูตร ค่าเฉลี่ย 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ช

การหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 10 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่							$\sum R$	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5	6	7			
1.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
2.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
3.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
4.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
5.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
6.	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	6	0.85	สอดคล้อง
7.	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	6	0.85	สอดคล้อง
8.	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	6	0.85	สอดคล้อง
9.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
10.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
11.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
12.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
13.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
14.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
15.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
16.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
17.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
18.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
19.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
20.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
21.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
22.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
23.	+1	+1	+1	+1	0	+1	+1	6	0.85	สอดคล้อง

สิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่							$\sum$R	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5	6	7			
24.	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	6	0.85	สอดคล้อง
25.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
26.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
27.	+1	+1	+1	+1	0	+1	+1	6	0.85	สอดคล้อง
28.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
29.	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	6	0.85	สอดคล้อง
30.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
32.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
33.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
34.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
35.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
36.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
37.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
38.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
39.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
40.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
41.	+1	+1	+1	0	+1	+1	+1	6	0.85	สอดคล้อง
42.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
43.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
44.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
45.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
46.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
47.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
48.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
49.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่							$\sum R$	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5	6	7			
50.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
50.	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	6	0.85	สอดคล้อง
51.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
52.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
53.	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	6	0.85	สอดคล้อง
54.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
55.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
56.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
57.	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	6	0.85	สอดคล้อง
58.	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	6	0.85	สอดคล้อง
59.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
60.	+1	+1	+1	0	+1	+1	+1	6	0.85	สอดคล้อง
ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 0.97										

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 11 ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย (Try Out) จำนวน 60 ข้อ

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.55	0.20
2	0.60	0.60
3	0.55	0.00
4	0.60	0.20
5	0.55	0.40
6	0.65	0.40
7	0.45	0.20
8	0.65	-0.20
9	0.60	0.20
10	0.60	-0.40
11	0.80	0.20
12	0.50	0.80
13	0.85	0.00
14	0.80	0.00
15	0.50	0.00
16	0.55	0.75
17	0.75	0.00
18	0.95	0.00
19	0.55	0.00
20	0.55	-0.20
21	0.55	-0.40
22	0.60	0.00
23	0.65	-0.20
24	0.50	0.40
25	0.90	0.20

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
26	0.50	0.00
27	0.45	0.80
28	0.55	0.60
29	0.60	0.40
30	0.60	0.60
31	0.35	0.20
32	0.15	0.00
33	0.25	0.20
34	0.55	0.00
35	0.30	0.60
36	0.45	0.60
37	0.20	0.20
38	0.95	0.00
39	0.40	0.40
40	0.30	-0.40
41	0.30	0.40
42	0.10	0.00
43	0.90	0.00
44	0.30	0.20
45	0.60	0.40
46	0.80	0.20
47	0.25	0.40
48	0.00	0.00
49	0.50	0.40
50	0.55	-0.20
51	0.25	-0.40
52	0.50	0.40

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
53	0.40	-0.20
54	0.20	0.20
55	0.25	0.40
56	0.20	0.40
57	0.00	0.00
58	0.50	0.00
59	0.20	-0.20
60	0.50	0.00

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 12 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณา มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR 20) จำนวน 30 ข้อ

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.55	0.20
2	0.60	0.60
3	0.60	0.20
4	0.55	0.40
5	0.65	0.40
6	0.45	0.20
7	0.60	0.20
8	0.80	0.20
9	0.50	0.80
10	0.55	0.75
11	0.50	0.40
12	0.45	0.80
13	0.55	0.60
14	0.60	0.40
15	0.60	0.60
16	0.35	0.20
17	0.25	0.20
18	0.30	0.60
19	0.45	0.60
20	0.20	0.20
21	0.40	0.40
22	0.30	0.40
23	0.30	0.20
24	0.60	0.40
25	0.25	0.40

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
26	0.50	0.40
27	0.50	0.40
28	0.20	0.20
29	0.25	0.40
30	0.20	0.40

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability : KR 20) = 0.77

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนวัดผลก่อนและหลังเรียนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

เลขที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ผลต่าง
1	12	23	11
2	13	25	12
3	11	23	12
4	14	22	8
5	15	25	10
6	13	26	13
7	12	27	15
8	16	26	10
9	12	24	12
10	13	25	12
11	16	24	8
12	12	26	14
13	11	27	16
14	13	28	15
15	14	29	15
16	15	26	11
17	16	23	7
18	12	25	13
19	11	25	14
20	12	25	13
21	13	26	13
22	11	28	17
23	15	25	10
24	15	25	10

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 13 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ผลต่าง
25	18	26	8
26	17	27	10
27	16	26	10
28	19	29	10
29	13	25	12
30	11	27	16
รวม	411	768	357
$\overline{X}$	13.87	25.60	11.90
S.D.	2.22	1.71	2.62

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ซ

การหาคุณภาพแบบวัดทักษะการปฏิบัติ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 14 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ ศิลปะการแต่งหน้า การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษา กลุ่มวิชางานเสริมสวย

รายการตรวจสอบคุณภาพ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	2	3	4	5	6	7	$\sum R$	IOC	ความหมาย
1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	7	1.00	สอดคล้อง
9	+1	+1	+1	+1	0	+1	+1	6	0.85	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	+1	0	+1	+1	6	0.85	สอดคล้อง
ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 0.97										

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทักษะการปฏิบัติ ก่อนและหลังการฝึกอบรม เรื่อง ศิลปะการแต่งหน้าเพื่ออาชีพ สำหรับนักศึกษากลุ่มวิชางานเสริมสวย

เลขที่	คะแนนวัดทักษะการปฏิบัติ		
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ผลต่าง
1	16	30	14
2	16	26	10
3	14	25	11
4	16	26	10
5	15	25	10
6	14	25	11
7	13	24	11
8	14	25	11
9	13	24	11
10	14	25	11
11	12	23	11
12	16	30	14
13	15	30	15
14	16	29	13
15	14	28	14
16	16	27	11
17	15	27	12
18	14	26	12
19	16	30	14
20	15	26	11
21	17	28	11
22	14	28	14
23	13	25	12
24	14	26	12
25	16	29	13

RAMBHAI BARNI RAJABHAT UNIVERSITY
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 11 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนวัดทักษะการปฏิบัติ		
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ผลต่าง
26	16	30	14
27	18	30	12
28	17	29	12
29	18	30	12
30	17	27	10
รวม	454	813	359
$\overline{X}$	15.13	27.10	11.97
S.D.	1.53	2.20	1.45

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาววราภรณ์ โอภาโส
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2514
สถานที่เกิด	จังหวัดปราจีนบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 1/35 ถนนแผ่นดินทอง 1 ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	พนักงานราชการ (ครู) วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2534	มัธยมศึกษาปีที่ 3 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2537	มัธยมศึกษาปีที่ 6 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2555	ศึกษาศาสตรบัณฑิต ศษ.บ. (การศึกษานอกระบบ) มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต
พ.ศ. 2564	ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี